



በኢትዮጵያ ሽግግር መንግሥት
የሕዝብና ቤት ቆጠራ ኮሚሽን

የ1986 ዓ.ም የሕዝብና ቤት ቆጠራ
የቆጣሪዎች መመሪያ

31



**በኢትዮጵያ ሽግግር መንግሥት
የሕዝብና ቤት ቆጠራ ኮሚሽን**

**የ1986 ዓ.ም የሕዝብና ቤት ቆጠራ
የቆጣሪዎች መመሪያ**

ፆፍ 1 ጠቅላይ 1

1. የሕዝብና ቤት ቆጠራ ትርጉም 1

2. የ1986 የሕዝብና ቤት ቆጠራ ዓላማዎችና ጥቅሞች 2

3. የቆጠራ አጠቃላይ ተግባርና ኃላፊነት 3

4. የቆጠራው ተግባር አረጋገጥ ትደም ተከተለ 4

5. ቆጠራውን ለግካሄድ የሚያስፈልጉ ጸክራዎችና ሌሎች
 ዕቃዎች ዓይነት ዝርዝር 5

6. የሕዝብና ቤት ቆጠራ የመረጃ አሰባሰብና አረጋገጥ
 ትደም ተከተለ 5

ፆፍ 2 የቤቶችና ቤተሰቦች መመዝገቢያ ቅጽ አጥላል መመሪያ 6

የቅጽ አገልግሎት፣ የምዝገባ ዓላማና አረጋገጥ 6-7

የቤቶችና ቤተሰቦች መመዝገቢያ ቅጽ /ቅጽ 1/ አጥላል መመሪያ 11

ክፍል 1 - የአካባቢ መለያ /ዓምድ 1 እስከ 8/ 11-12

ክፍል 2 - የቤቶችና ቤተሰቦች ሁኔታ 12

ዓምድ 9 - የቤት ተራ ቁጥር 14

ዓምድ 10 - የቤት ቁጥር 14

ዓምድ 11 - የቤቱ አገልግሎት 16

ዓምድ 12 - የቤተሰብ፣ የሆቴል /ሆስቴል፣ ሌላ ጋርዮሽ ተራ ቁጥር 20

ዓምድ 13 - የቤተሰብ ኃላፊ የሆቴል /ሆስቴል፣ ሌላ ጋርዮሽ ሙሉ ስም 20

ዓምድ 14 - በቤተሰቡ በግብርና ብቻ ወይም በከፊል ግብርና የተሰማሩ
 የቤተሰብ አባል አሉ? ካሉ የግብርና ዓይነት
 ምንድነው? 21-23

ዓምድ 15 - የድርጅቱ ዓይነት 23

ዓምድ 16 - የድርጅቱ ስም 25

ዓምድ 17 - የጽሑፍ ሰራተኞች ብዛት 26

ዓምድ 18 - አስተያየት 26

ፆፊፍ 3 የጠር ረጅም ጠይቅ እጥረት ጠፋፊ 27

ክፍል 1 - የጠፋፊ እሳቢ ጠፋፊ /ግፆ 1 እስከ 8/. 27-28

ክፍል 2 - የግፊ ግደነትና የጠፋፊ ቤት ጠፋፊ 28

ግፆ 9 - የግፊ ግደነት 28

ግፆ 10 - የቤት ተራ ቅጥር 29

ግፆ 11 - የቤት ቅጥር / ገዕዝ ቅጥር 29

ግፆ 12 - የቤተሰብ ተራ ቅጥር 29

ክፍል 3 - ስለቤተሰብ እሳት ዝርዝር ጠፋፊ 29

ግፆ 13 - የቤተሰብ እሳት ተራ ቅጥር 31

ግፆ 14 - የቤተሰብ ጠፋፊ እሳትና የእገግግ ጠፋፊ 32

ግፆ 15 - የግፊ ሁኔታ 32

ግፆ 16 - ከቤተሰቡ ኃላፊ ጋር ያላቸው ዝፍጅና 32

ግፆ 17 - ጸታ 33

ግፆ 18 - ዕድገት 34

ግፆ 19 - ሃይማኖት 35

ግፆ 20 - ጸገር 36

ግፆ 21 - ተጨማሪ ጸገር 40

ግፆ 22 - ብሄረሰብ 40

ግፆ 23-24 - የፍልስፍና ሁኔታ 44

ግፆ 23 - እዚህ ወረባ ግፆ ውስጥ ያለግግረጥ
 ለስገት ግፆ ማረጋገጥ? 44

ግፆ 24 - ከተጠቅሞ ጀምሮ እዚህ ወረባ ግፆ ውስጥ
 ያለግግረጥ ያልፍሩ ከሆነ 45

ግፆ 25 - የእኩል ስገታነት ሁኔታ 46

ግፆ 26 - በትምህርት ቤት እሳት በግፆ ላይ ላሉ
 የግፆ በት ክፍል 47

ግፆ 27 - ግንባታና ግፆ ይችላሉ? ካልሆኑ '00'
 ከሆኑ የጨረሱት ክፍተት ክፍል ይጻፍ 50

ግምገማ 28-32 - የሥራ ሁኔታ 52

ግምገማ 28 - ባለፉት 12 ወራት አብዛኛውን ጊዜ
 ምርታማ ሥራ ሠርተዋል ? 52

ግምገማ 29 - ካልሠሩ ያልሠሩበት ምክንያት 54

ግምገማ 30 - ሥራቸው ምንድን ነው ? 56

ግምገማ 31 - የሚሰሩበት ድርጅት ምና ምርት ወይም አገልግሎት
 ምንድን ነው ? 59

ግምገማ 32 - የትጥር ሁኔታ 62

ግምገማ 33 - የጋብቻ ሁኔታ 63

ግምገማ 34-37 - በጠቅላላ በሕይወት የወለደቸው
 ልጆች ብዛት 63

ግምገማ 34 - እቤት የሚኖሩ ልጆቻቸው ስንት ናቸው ? 64

ግምገማ 35 - ሌላ ሰታ የሚኖሩ ልጆቻቸው ስንት ናቸው ? 64

ግምገማ 36 - የሞቱ ልጆቻቸው ስንት ናቸው ? 64

ግምገማ 37 - በጠቅላላ በሕይወት የወለደችዋል
 ልጆቻቸው ስንት ናቸው ? 64

ግምገማ 38 - ባለፉት 12 ወራት የወለድ ሁኔታ 65

ክፍል 4 - ስለ መኖሪያ ቤቶች ዝርዝር መረጃ 66

አጠቃላይ መመሪያ 66

ግምገማ - 39 የመኖሪያ ቤት መረጃ ይመዘገባል ? 66

ግምገማ - 40 የቤቱ ግዴታ ምንድን ነው ? 67

ግምገማ - 41 የቤቱ ግዴታ ለአብዛኛው የተሠራው ከምንድን ነው ? 67

ግምገማ - 42 የቤቱ ግዴታ ለአብዛኛው የተሠራው ከምንድን ነው ? 68

ግምገማ - 43 የቤቱ ነዋሪዎች የመጠጥ ጠቃ በአብዛኛው የሚያገኙት
 ከየት ነው ? 68

ግምገማ - 44 ቤቱ ስንት ክፍሎች አሉት ? 69

ግምገማ - 45 ቤቱ ምን ግዴታ መፀገጃ አለው ? 69

ግምገማ - 46 ቤተሰቡ የሚያድርበት ቤት ጠባቂ
 ከብቶች ያድራሉ ? 70

ግምገማ - 47 የቤቱ የግዕድ ቤት ሁኔታ 70

ግምገማ - 48 የቤቱ ነዋሪዎች ለምን ግብረ ግብረ ለአብዛኛው ጊዜ
 ምን ግዴታ ግንደ ይጠቀማሉ ? 70

ግምገማ - 49 እዚህ ቤት ራዲዮ አለ ? 70

ግምገማ - 50 ሥም ራርግና ተን 70

ፖሪብ 4 የከተማ መጠይት እዋጣል መሬት 72

9ፖድ 4 - ከተማ 72

9ፖድ 5 - ከፍተኛ 72

9ፖድ 7 - ተበሌ 72

9ፖድ 23-24 - የፍልሰት ሁኔታ 73

9ፖድ 23 - እዚህ ከተማ ውስጥ ያለግዳረጥ
 ለሰንት ዓመት ፍረዋል ? 73

9ፖድ 24 - ከተወለዱ ጀምሮ እዚህ ከተማ ውስጥ
 ያለግዳረጥ ያልኖሩ ከሆነ 74

9ፖድ 28-32 - የሥራ ሁኔታ 75

9ፖድ 28 - ባለፉት ሰባት ቀናት ፖርታግ ሥራ ሠርተዋል 75

9ፖድ 29 - ካለሰሩ ያልሰሩበት ምክንያት 77

9ፖድ 30 - ሥራቸው ምንድነው ? 77

9ፖድ 31 - የግሰሩበት ድርጅት የና ፖርት ወይም
 አገልግሎት ምንድነው ? 77

9ፖድ 32 - የትጥር ሁኔታ 78

ከፍል 4 ስለመኖርያ ቤት ገርገር መረጃ 79

አጠቃላይ መሬት 79

9ፖድ 39 - የመኖሪያ ቤት መረጃ ይመዘገባል ? 79

9ፖድ 40 - በቤቱ ስንት ቤተሰቦች ይኖራሉ ? 80

9ፖድ 41 - በቤቱ ስንት የቤተሰብ (ቤተሰቦች) አባላት ይኖራሉ ? 80

9ፖድ 42 - የቤቱ ዓይነት ምንድን ነው ? 80

9ፖድ 43 - ቤቱ የግንኙነት በምን ዓይነት ሕንጻ ነው ? 80

9ፖድ 44 - ቤቱ ከተገነባ ስንት ዓመት ሆኖታል ? 81

9ፖድ 45 - የቤቱ ገድገዳ አብዛኛው የተሰራው ከምንድነው ? 82

9ፖድ 46 - የቤቱ ግሪያ አብዛኛው የተሰራው ከምንድነው ? 82

9ፖድ 47 - የቤቱ ኮርኒስ አብዛኛው የተሰራው ከምንድነው ? 82

9ፖድ 48 - የቤቱ ወለል አብዛኛው የተሰራው ከምንድነው ? 82

9ፖድ 49 - ቤቱ ስንት ክፍሎች አሉት ? 83

9ፖድ 50 - የቤቱ ይዘቱ ምንድን ነው ? 83

9ፖድ 51 - ቤቱ የኪራይ ከሆነ በወር የግዚረለው ኪራይ
 ስንት ብር ነው ? 84

9ፆፎ 52 - የቤተ ነጥሪዎች የመጠጥ ውሃ በአብዛኛው የሚገኙት ከየት ነው ? 84

9ፆፎ 53 - ቤተ ገንዘብ ማን ማን ለው ለው ? 85

9ፆፎ 54 - የቤተ ነጥሪዎች ለገንዘብ ግብረት ለብዛኛውን ጊዜ ለማን ማን ለው ለው ? 86

9ፆፎ 55 - ቤተ ገንዘብ ማን ማን ለው ለው ? 87

9ፆፎ 56 - ቤተ ገንዘብ ማን ማን ለው ለው ? 87

9ፆፎ 57 - ቤተ ገንዘብ ማን ማን ለው ለው ? 87

9ፆፎ 58 - እዚህ ቤት ለው ለው ? 88

9ፆፎ 59 - እዚህ ቤት ለው ለው ? 88

9ፆፎ 60 - እዚህ ቤት ለው ለው ? 88

9ፆፎ 61 - ለገንዘብ ለው ለው ? 88

ፆፎ 5 መደበኛ ቤተሰብ መኖሪያ ባለሀብት ቤቶች ነጥሪ የሆኑትንና ቤት የሌላቸውን ግለሰቦች የአቆጣጠር ሁኔታ 89

ሀ/ የሆሌል/የሆስቴል ነጥሪዎች አቆጣጠር ሁኔታ 89

ለ/ በሌላ የጋርቶሽ መኖሪያ የሚገኙ ነጥሪዎች አቆጣጠር ሁኔታ 90

ሐ/ የዘላቂ አቆጣጠር ሁኔታ 90

መ/ ቤት የሌላቸው ነጥሪዎች አቆጣጠር ሁኔታ 90

ፆፎ 6 የቆጠራ ቦታ የሕዝብ ብዛት ግጠቃለያ ትጽ አጥላል - ትጽ 4 91

ክፍል 1 - የአካባቢ መለያ 91

9ፆፎ 1-3 - ክፍል: ደን ለፍ ወረሳ 91

9ፆፎ 4-5 - ከተግና ከፍተኛ 91

9ፆፎ 6 - የመቆጣጠሪያ ቦታ 91

9ፆፎ 7 - ተበሌ/ገበሬ ግሀበር 91

9ፆፎ 8 - የቆጠራ ቦታ 91

ክፍል 2 - የሕዝብ ብዛት ግጠቃለያ 91

ግምገማ 9 - የቤተሰብ ተራ ቁጥር 92

ግምገማ 10 - የነዋሪ ግደነት ኮድ 92

ግምገማ 11 - የቤተሰብ ኃላፊ ሆሪሳ/ሆስቲሳ፣
 ሌላ ኃርዮሽ ሙሉ ስም 92

ግምገማ 12 - የመደበኛ አባላት ብዛት በጾታ 92

ግምገማ 13 - የመደበኛ ቤተሰቦች ብዛት 92

ዕንጨ 1 - ዋና ዋና የታሪካዊ ድርጊቶች ዝርዝር 93

የዕረፍ 7 የቆጠራ ቦታ ካርታ አጠቃቀም 95

የዕረፍ 8 ረጅም ሙጠይት የጊዮላላቸው ቤተሰቦች አመራረጥ - ለቆጣሪ 103

ዕንጨ 2

2.1 የቤቶችና የቤተሰቦች መመዝገቢያ ትክ፣ ትክ 1 104

2.2 ተደጋጋሚ ጉብኝት የጊዮላላቸው የቤተሰብ ኃላፊዎች
 መመዝገቢያ ትክ፣ ትክ 2 105

2.3 በቆጠራ ጊዜ የቆጣሪ ዕለታዊ የሥራ ክግደት
 መመዝገቢያ ትክ፣ ትክ 3 106

2.4 የቆጠራ ቦታ የሕዝብ ብዛት ግጠቃለያ ትክ፣ ትክ 4 107

2.5 የ1986 የሕዝብና ቤት ቆጠራ አጭር ሙጠይት - ገጠር 108

2.6 የ1986 የሕዝብና ቤት ቆጠራ ረጅም ሙጠይት - ገጠር 109

2.7 የ1986 የሕዝብና ቤት ቆጠራ አጭር ሙጠይት - ከተማ 110

2.8 የ1986 የሕዝብና ቤት ቆጠራ ረጅም ሙጠይት - ከተማ 111

2.9 ለምሳሌነት የተረበ የቤቶችና የቤተሰቦች
 መመዝገቢያ ትክ- ትክ 1 113

3.0 ለምሳሌነት የተረበ የገጠር ረጅም ሙጠይት 114

ፆራ 1 - ሙገያ

በኢትዮጵያ የመጀመሪያዉ የሕዝብና ቤት ቆጠራ በ1976 ዓ.ም. መካሄዱ ይታወቃል። ይህ ወቅት የሕዝብና ቤት ቆጠራ ስህተት ሲሆን የቆጠራው ወጪ በአገሪቱ እንገብታል የነበረውን የሰነድ ሕዝብና ቤት ቆጠራ ማሻሻያ ለማድረግ ተገቢ ሆኗል። ቆጠራው የመ/ቤቱን ባልደረቦች ላይ ወደ እርባ ሁለት ሺህ ቆጣሪዎችና ስምንት ሺህ ተቆጣሪዎች የተሳተፉበት ነበር። ወጪው ከ20 በማያንሱ ሪፖርቶች ተዘጋጅቶ ከ250 በላይ ለሚሆኑ የመንግሥት መ/ቤቶች፣ የመግሪያና የምርምር ተቋማት፣ ለዓለም አቀፍ ድርጅቶች፣ ... ወዘተ ተሰራጭቷል። በተጨማሪም የባለሥልጣኑ መ/ቤት ለአያሌ ተመራጫዎች በሪፖርቱ ያልተጠናቀቁትን ዝርዝር መረጃዎች በሚረዱት ዓይነት በመስጠት የተጠቃሚዎችን ፍላጎት ሲያረካ ቆይቷል።

ይሁን እንጂ ዓመታት ባለፉ መጠን የዚህ ቆጠራ ወጪት የሆኑት መረጃዎች ወቅታዊውን ሁኔታ የማንጸባረቅ አቅጣጫ በጣም እየቀነሰ የሚመጣ በመሆኑ እነዚህን መረጃዎች ሌላ ወቅታዊ መረጃ በመሰብሰብ መተካት ግዴታ ይሆናል። በመሆኑም በየአሥር ዓመቱ የሕዝብና ቤት ቆጠራ ማካሄዱ የብዙ አገሮች ልምድ ከመሆኑም በላይ የተባበሩት መንግሥታት መርህ በመሆን ተቀምጧል። ስለዚህ በኢትዮጵያም በ1976 በተካሄደዉ የሕዝብና ቤት ቆጠራ የተሰበሰቡትን መረጃዎች ወቅታዊ ለማድረግ በ1986 ዓ.ም. የሕዝብና ቤት ቆጠራ ለማካሄድ ታችኛል።

1. የሕዝብና ቤት ቆጠራ ትርጉም

የሕዝብና ቤት ቆጠራ ጠቅላላ ባለ መልኩ ሲታይ በተወሰነ ወቅትና የአስተዳደር ክልል ስለ ሕዝብ ባሕሪያት፣ ስለ ማሕበራዊና ኢኮኖሚያዊ ጉዳዮች እንዲሁም ስለቤቶች ሁኔታ የሚገልጹ ስታቲስቲካዊ መረጃዎች የመሰብሰብ፣ የማጠናቀርና የመተንተን ከዚያም አስተማማኝነቱንና ትክክለኛነቱን በመገምገም የተገኘውን ወጪት የማሰራጨት ተግባራትን ያጠቃልላል። ከዚህ ለመረዳት የሚቻለዉ ቆጠራዉ በሕዝብ ወይም በቤቶች ብዛት ላይ ብቻ ሳይተኮር ስፋትና ጥልቀት ኖሮት የተለያዩ የማሕበራዊና የኢኮኖሚያዊ መስኮች የሚሸፍን ስለ መሆኑ ነዉ። ቆጠራዉ የሚካሄድበት ክልል በከፊል ወይም ሙሉ በሙሉ የአንድን አገር የአስተዳደር ክፍሎች ሊያጠቃልል ስለሚችልም በቆጠራዉ ለተሸፈኑት ከዝቅተኛዉ የአስተዳደር ክፍል ጀምሮ የተለያዩ የኢኮኖሚና የማሕበራዊ መረጃዎች ለማቅረብ ያስችላል።

የአንድን አገር የሕዝብ ብዛት፣ የሕዝቡን የማህበራዊና የኢኮኖሚ ሁኔታ በትክክል የሚያመለክት መረጃ ከሌለ አስተማማኝ ዕቅድ ለማዘጋጀትና ፖሊሲ ለማዉጣት አገጋች ይሆናል።

ሕዝብ ለግናቸው የልማት እንቅስቃሴ መሠረት እንደመሆኑ መጠን ብዛቱንና ስርዓቱን ከኢኮኖሚያዊና ከግብርናዊ ገጽታ ይገኛል ጋር በተለያዩ የአስተዳደር ክፍሎች ለይቶ የግዴታ አሰራሪነት በብዙ አገሮች ተቀባይነት በግጥም የተነሳ የሕዝብና ቤት ቆጠራ ቢያንስ በየአሥሩ ዓመት እንድ ደይዘዋል።

2. የ1988 የሕዝብና ቤት ቆጠራ ዓላማዎችና ጥቅሞች

የመጀመሪያዎቹ የሕዝብና ቤት ቆጠራ ከተካሄደ አሥር ዓመታት ተቆጥረዋል። በእነዚህ ዓመታት ውስጥም በርካታ ሁኔታዎች ተከሰተዋል። በቆጠራው ግጥም የነበረው ረሃብ፣ የመገደር ምሥረታ ፕሮግራም፣ ከ1983 ዓ.ም. በፊት የነበረው ጦርነት፣ ከ1983 ወዲህ ያለው በርካታ የፖሊሲ ለውጥ ከቆጠራው ጀምሮ ከተካሄዱት አባይት ክንውኖች መካከል ዋናዎቹ ናቸው። የእነዚህ ክንውኖች በሰነድ ሕዝብ መረጃዎች ላይ የሚያስከትለው ተጽዕኖ ከፍተኛ ሊሆን እንደሚችል መገመት አያገጥም። በመሆኑም በእነዚህ ለውጦች ሳቢያ በ1976 በተካሄደው የሕዝብና ቤት ቆጠራ የተሰበሰበው መረጃ የወቅቱን ሁኔታ ያሳያል ብሎ መገመት በግምት አስቸጋሪና አሳሳችም ይሆናል። ስለሆነም የአገሪቱን ሕዝብና ቤቶች በሚመለከት ለሚነሱ መሠረታዊ የመረጃዎች ጥያቄ የተሟላ፣ አስተማማኝና ወቅታዊ መልስ ለመስጠት እንዲቻል በብሄራዊ ደረጃ የሕዝብና ቤት ቆጠራ መካሄድ ይኖርበታል። በዚህ መሠረት የሚካሄደው የሕዝብና ቤት ቆጠራ ዋና ዋና ዓላማዎች የሚከተሉት ናቸው።

- ሀ. የሕዝብ ብዛት መረጃዎችን ግብዓት፣ የቆጠራው ውጤት ወቅታዊና አስተማማኝ የሆኑ የሕዝብ ብዛትን በዕድሜና በጾታ የሚያመለክቱ መረጃዎችን በገጠርና በከተማ፣ በአገር አቀፍ ደረጃ፣ በክልል፣ በዞን፣ በወረዳና እንዲሁም በዝቅተኛ ደረጃ ለሚገኙ የአስተዳደር ክፍሎች/ገበሬ ግህበር፣ ተበሌ ግህበር፣ ... ወዘተ/ ለግጥም፣
- ለ. ስለ ሕዝቡ የሶሻልና የኢኮኖሚ ባሕርያትን የሚያመለክቱ መረጃዎችን ግብዓት፣ ስለ ሕዝቡ የሶሻልና የኢኮኖሚ ባሕርያት እንደ ብሄረሰብ፣ ሃይማኖት፣ ጾታ፣ የጋብቻ ሁኔታ፣ የግንባብና የመጻፍ ችሎታ፣ የትምህርት ደረጃ፣ የሥራ ዓይነት፣ ... ወዘተ መረጃዎችን ለግጥም፣
- ሐ. ስለ ሕዝቡ የዲሞክራሲ ባሕርያትን የሚያመለክቱ መረጃዎችን ለግጥም፣ የሕዝቡን የየዓመቱን ብዛት ዕድገት ለግብዓትና እንዲሁም የሕዝቡን ብዛት በተመለከተ የወደፊት /ለመጣው አምስት፣ አሥር ወይም ከዚያ በላይ ለሆኑ ዓመታት/ የሕዝብ ብዛት ትንበያ ለግዘጋጀት የሚረዱ እንደ ልደት፣ ሞትና ፍልስት መጠን የሚያሳዩ መረጃዎችን ለግጥም፣
- መ. ቤቶችን በተመለከተ መረጃ ለግጥም፣ የቆጠራው ውጤት ወቅታዊና አስተማማኝ የሆነ የቤቶችን ብዛትና ሁኔታ የሚያመለክቱ መረጃዎች በገጠር፣ በከተማ፣ በአገር አቀፍ ደረጃ በክልል፣ በዞን፣ በወረዳና እንዲሁም በዝቅተኛ ደረጃ ለሚገኙ የአስተዳደር ክፍሎች መረጃዎች ለግጥም፣

ሠ. ለሕዝባዊ ምርጫ ማሰራጨት የሚረዱ መረጃዎችን ለማግኘት፣ ለሕዝባዊ ምርጫ ማሰራጨት የሚረዱትን ማለትም ምርጫ ክልሎችን ለመወሰንና ለመለየት የሚጠቅመዉን የሕዝብ ብዛት በዝቅተኛ እስተዳደር ክፍሎች እንዲሁም የመራሮችንና የተመራሮችን ብዛት የሚያመለክቱ መረጃዎችን ለማግኘት ናቸዉ።

በእነዚህ ዓላማዎች መግባት ምክንያት የሚገኙት ስታቲስቲካዊ መረጃዎች ለፖሊሲ ዉሳኔ፣ ለተመጣጠንና ለተስተካከለ የልማትና የዕድገት ዕቅድ ዝግጅት፣ ለእስተዳደር፣ ለምርምር ... ወዘተ እስረላጊ ከመሆናቸዉ በላይ የሕብረተሰቡን የግህበራዊና የፖለቲካ ተሳትፎ ለማደራጀት ከፍተኛ እስተዋጽኦ አላቸዉ። የሕዝቡን የኑሮ ደረጃ ለማጎልበት፣ እስረላጊ የሆኑትን የምርቶችና አገልግሎቶች ፍላጎት፣ አቅርቦትና ስርጭት ሚዛናዊ በሆነ መንገድ ለመወሰን፣ ስለሰዉ ኃይል እደረጃጀትና አጠቃቀም ፖሊሲ ለመንደፍ፣ የሕዝቡን የአሰፋፈር ሁኔታ በሚመለከት ተገቢዉን ፕሮግራም ለመቀየስ፣ እንደ እስረላጊነቱ እስተዳደራዊና ፖለቲካዊ ነክ እርምጃዎች ለመዉሰድ፣ ለአገር ዕድገትና ብልጽግና የሚያስፈልጉ የልማት ፕሮጀክቶችን በብዛትም ሆነ በዓይነት እንዲሁም ስርጭታቸዉን እስመልክቶ ዉሳኔ ላይ ለመድረስ፣ ስለመኖሪያ ቤቶች አግባብ ያለዉ ፖሊሲ ለማዉጣትና ፕሮግራም ለማዘጋጀት የሕዝብና ቤት ቆጠራ ዉጤት ታላቅ ሚና አለዉ።

3. የቆጣሪ ልጠቃላይ ተግባርና ኃላፊነት

የሕዝብና ቤት ቆጠራን ተግባር የሚያከናወን ቆጣሪ ለቆጠራዉ ሥራ መላካት ከፍተኛ ሚና ይጫወታል። ስለሆነም ቆጣሪዉ የቆጠራዉን ተግባር በቅንነት፣ በታግኝነትና በታታሪነት ማከናወን ይገባዋል። ቆጣሪዉ ከተመደበበት የቆጠራ ቦታ ነዋሪ ከሆነዉ ሕዝብ ጋር ተግባብቶ የቆጠራዉን ተግባር ከማከናወኑም በላይ የሕዝቡን ድጋፍና ትብብር ለማግኘት ከእስነዋሪ ድርጊቶች ሁሉ እንዲርቅ ያስፈልጋል። በተዉማሪም ማንኛዉም ቆጣሪ በቆጠራዉ ወቅት ከቆጠራዉ ድርጊት በስተቀር በሌሎች ድርጊቶች (ንግድ፣ የፖለቲካ ቅስቀሳ፣ ... ወዘተ.) መሠማራት አይፈቀድለትም።

ቆጣሪዉ ቆጠራዉን ለማካሄድ ወደ የቤተሰቡ በሚደርስበት ወቅት ሰላምታ በመስጠት እራሱን ማስተዋወቅና ስለ መጣበት ዓላማ እንዲገልጽ ያስፈልጋል። ለቆጠራዉ መረጃ ሰብሰባ ሥራ የሚጠየቅ ጥያቄዎች በመመሪያዉ መሠረት መሆን ያለባቸዉ መሆኑን በመገንዘብ ለቆጠራዉ አግባብ የሌለዉ ጥያቄ መጠየቅ አይኖርበትም። የቆጠራዉን ተግባር ካጠናቀቀ በኋላ ቤተሰቡን እመስግና መሰናበት ይገባዋል።

ቆጣሪዉ ተግባሩን ለማከናወን የተለያዩ መጠይቆችንና ቅጾችን በመሙላት መረጃዎችን ሲመዘገብ ጽሁፉ ንጹሕ፣ የሚታይና የሚነበብ መሆን አለበት። እንደዚሁም የሞላቸዉን ቅጾች ሁሉ በመመርመር እስረላጊዉን እርማት ማድረግ ያለበት ከመሆኑም በላይ ካስፈለገ ወደ ቤተሰቡም በመመለስ በሰህተት የተመዘገቡ፣ የማይመስሉ፣ እርስ በእርስ የማይጣጣሙ፣ ለማንበብ የሚያስቸግሩ፣...ወዘተ ምላሾችን ማስተካከል አለበት። ለቆጠራዉ የሚሰጡትን ጽኑ መንቀጥና

ሌሎች ዕቃዎች በጥንቃቄ መያዝና በቆጠራው የሚሰበሰቡትንም መረጃዎች በሚሰጠር መጠበቅና ለተቆጣጣሪው በስተቀር ለግንም ግለሰብ ግላዮች አይገባዉም።

4. የቆጣሪው ተግባር አረጋገጥ ቅደም ተከተል

- ሀ. ለቆጠራው የሚሰጠው የሥልጠና ትምህርት ከተጠናቀቀ በኋላ ለቆጠራው አስረገጧ የሆኑ ጸኑ ሚንቶችና ዕቃዎችን በዝርዝር መሠረት ቆጥሮ መረከብ፤
- ለ. ወደተመደበበት የቆጠራ ቦታ በመሄድ ከቀበሌ ግሕበር የቆጠራ ኮሚቴ አባላት ጋር ተዋወቆ ከኮሚቴው አባላትና ከተቆጣጣሪው ጋር በመሆን በቆጠራ ቦታ ካርታ መሠረት የተመደበበትን የቆጠራ ቦታ ድንበር በመዞር ለይቶ ማረጋገጥ፤
- ሐ. ሥርዓት ባለው መንገድ የቤተኞችና የቤተሰቦች ምዝገባ ማካሄድ እንዲሁም የቤትና የቤተሰብ ምዝገባ በሚካሄድበት ወትት ለቤተኞች ተከታታይ ተራ ቁጥር በአረንጓዴ ጠመኔ በቤቱ በር ከፍ ብሎ በስተግራ ባለው ጥግ ወይም በር ከሌለው በሚታይና አመቺ በሆነ ቦታ መስጠት፤
- መ. በተካሄደው የቤተሰብ ኃላፊዎች ምዝገባ ዝርዝር መሠረት በገጠር ረጅም መጠይቅ የሚሞላላቸውን የፍጹምና ቤተሰቦች መምረጥ፤
- ሠ. የቤተኞችና የቤተሰቦች ምዝገባ ተግባር ከተጠናቀቀ በኋላ የሕዝብና ቤት ቆጠራ መጠይቅ ከቤት ወደ ቤት በመዞር መሙላት፤
- ረ. የሕዝብና ቤት ቆጠራ መጠይቅ ለተሞላላቸው ቤተኞችና ቤተሰቦች ቆጠራው የተጠናቀቀ መሆኑን ለመግለጽ በአረንጓዴ ጠመኔ በተሰጠው የቤት ቁጥር እቅጣጫ በሰማያዊ ጠመኔ የ"√" ምልክት ማድረግ፤
- ሰ. በቤት ላይተገኙ ቤተሰቦች በቤቱ ለሚጠየቁት ምላሽ የሚሰጥ አዋቂ አባል ባለመገኘቱ መጠይቅ ላይተሞላላቸው ቤተሰቦች ድጋሚ ጉብኝት ለማድረግ የሕዝብና ቤት ቆጠራ መጠይቅ ለመሙላት ተደጋጋሚ ጉብኝት የሚካሄድባቸው የቤተሰብ ኃላፊዎች መመዝገቢያ ቅጽ (ቅጽ 2) መሙላት፤
- ሸ. በየዕለቱ የተሞላውን መጠይቅ በመመርመር፣ መሞላት ሲገባቸው ያልተሞሉ ፃምዶች፣ ሊገናዘቡና ሊመላከሩ ያልቻሉ ፃምዶችና ሳይቆጠሩ የተዘለሉ ቤተሰቦች ካሉ ወዲያው ወደ ቤተሰቡ በመሄድ አስረገጧውን እርግት ማድረግ፤
- ቀ. በየዕለቱ ያከናወነውን የሥራ መጠን በቅጽ 3 በዝርዝር መመዝገብ፣ በቅጽም ላይ መጠይቅ የተሞላላቸውን ቤተሰቦች ብዛት፣ ጉብኝት ተደርጎባቸው መጠይቅ ሳይሞላላቸው የቀሩ ቤተሰቦች ብዛት፣ ከተሞሉት መጠይቆች ዉስጥ ምን ያህሉ

እንደተመረመሩ፣ እና በዕለቱ ያጋጠሙ ችግሮች ካሉና የተሰጧቸው መፍትሄዎችም ካሉ መመዝገብ።

በ. ቆጠራው እንደተጠናቀቀ ለቆጠራው ቦታ የግጠቃለያ ቅጽ መሙላት።

ተ. ቆጠራው በትክክልና በተሟላ ሁኔታ መጠናቀቅን ተቆጣጣሪው ካረጋገጠ በኋላ እስረላጊ ደኩመንቶችና ዕቃዎች ለተቆጣጣሪው ግሰረከብ ናቸው።

5. ቆጠራውን ለግካሄድ የሚያስፈልጉ ደኩመንቶችና ሌሎች ዕቃዎች ዓይነት ዝርዝር

ሀ. የቆጠራ ቦታ ካርታና የቆጠራ ቦታ ዝርዝር መግለጫ።

ለ. የቤትና የቤተሰብ መመዝገቢያ ቅጽ፣ (ቅጽ 1)

ሐ. የሕዝብና ቤት ቆጠራ መጠይቅ ጥራዞች።

መ. የሕዝብና ቤት ቆጠራ የቆጣሪዎች መመሪያ።

ሠ. የተደጋጋሚ ጉብኝት የሚካሄድባቸው የቤተሰብ ኃላፊዎች መመዝገቢያ ቅጽ፣ (ቅጽ 2)

ረ. የቆጣሪ ዕለታዊ የሥራ ክንወን ሪፖርት መመዝገቢያ ቅጽ፣ (ቅጽ 3)

ሰ. የቆጠራ ቦታ የሕዝብ ብዛት ግጠቃለያ ቅጽ፣ (ቅጽ 4)

ሸ. የቆጣሪ ቦርሳ፣ እርሳስ፣ ላኪስ፣ መቅረጫ፣ ችክ ...ወዘተ

ቀ. የመታወቂያ ወረቀት፣ ባጅ ...ወዘተ

6. የሕዝብና ቤት ቆጠራ የመረጃ አሰባሰብና አረጋገጫ ቅደም ተከተል

በቆጠራ ቦታው ውስጥ የሚገኙ ቤቶችና ቤተሰቦች እንዲሁም በእያንዳንዱ ቤተሰብ የሚኖሩ መደበኛ የቤተሰብ አባላትና እንግዶች በሙሉ በቆጠራው ይሸፈናሉ። ቆጠራው የሚከናወነው ቆጣሪው ከቤት ወደ ቤት በመሄድ ተረጋጊውን መረጃ ጠይቆ በመመዝገብ ይሆናል።

ለሕዝብና ቤት ቆጠራ እንዲሁም ወደፊት ለሚከናወኑ የግሀበራዊና የኢኮኖሚ ጥናቶች ለግካሄድ እንዲያመች እያንዳንዱ የከተማ ነዋሪዎች ማሕበርና የገበራ ግንባር በተወሰኑ የቆጠራ ቦታዎች ተሸንሸና የቆጠራ ቦታውን የሚያሳይ ካርታ ተዘጋጅቷል። እያንዳንዱ የቆጠራ ቦታ በአግካይ ከ150-200 የሚደርሱ ቤቶች ወይም ቤተሰቦች በውስጡ ሲኖሩት እንደዚሁም ከ5-6

አጠገብ ላጠገብ የሚገኙ የቆጠራ ቦታዎች እንደ እንድ የመቆጣጠሪያ ቦታ በመሆን የመቆጣጠሪያ ቦታ ካርታ ተዘጋጅቶላቸዋል።

እንድ ቆጣሪ በተመደበበት የቆጠራ ቦታ ዉስጥ ብቻ ቆጠራዉን ያከናወናል። ስለዚህ እያንዳንዱ ቆጣሪ የተመደበበትን የቆጠራ ቦታ ወሰን በቅድሚያ ማወቅ ስላለበት የቆጠራ ቦታ ካርታ ይሰጠዋል። በዚህ መሠረት ቆጠራ ከመጀመሩ በፊት በካርታዉ አማካኝነት የቆጠራዉን ቦታ ወሰን በመርገጥ ክልሉን ይለያል። ከዚያም በቆጠራ ቦታ ዉስጥ የሚገኙትን ቤቶችና ቤተሰቦች በቅጽ ይመዘገባሉ። በቆጠራዉ ጊዜ ቤተሰቦችና ቤቶች ሳይቆጠሩ እንዳይታለፉ ወይም በመደጋገም እንዳይቆጠሩ እንደዚሁም ከተመደበበት የቆጠራ ቦታ ዉጭ በመዉጣት ቆጠራ እንዳይካሄድ ከፍተኛ ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል። በቆጠራ ቦታዉ ዉስጥ የሚገኙት የቤቶችና ቤተሰቦች ምዝገባ ይካሄዳል። በምዝገባዉም መሠረት ረጅም መጠይቅ የሚሞላላቸዉ የናጡና ቤተሰብ ኃላፊዎች ይመረጣሉ። ከዚያም በናጡና ላልተመረጡ ቤተሰቦች አጭር የሕዝብና ቤት ቆጠራ መጠይቅ ሲሞላ ለተመረጡት ደግሞ ረጅም መጠይቅ ይሞላላቸዋል። በከተማ ለሚገኙ ቆጠራ ቦታዎች ግን ለሁሉም ቤተሰቦች ረጅም መጠይቅ ይሞላላቸዋል።

መረጃዉ በሚሰበሰብበት ጊዜ መረጃ ሰጪዉ በተቻለ መጠን የቤተሰቡ ኃላፊ እንዲሆን ቢመረጥም የቤተሰብ አባላትን ዝርዝር ሁኔታዎች በሚመለከት ከየአባላቱ በቀጥታ ቢሰበሰብ ይሻላል።

እንዳንድ ጊዜ የእንድን ቤተሰብ መረጃ በመጀመሪያ ጉብኝት ጊዜ ማግኘት አይቻል ይሆናል። በዚህ ጊዜ ከሦስት ጊዜ የማይበልጥ ተደጋጋሚ ጉብኝት በማድረግ መረጃዎቹ እንዲሰበሰቡ ይሆናል። ከሦስተኛ ጉብኝት በኋላ ተፈላጊዉን መረጃ ለማግኘት ካልተቻለ ሁኔታዉን ለሚመለከተዉ ተቆጣጣሪ ማሳወቅ ይኖርበታል።

ምዕራፍ 2 የቤቶችና የቤተሰቦች መመዝገቢያ ቅጽ /ቅጽ 1/

1. የቅጽ አገልግሎት:-

ይህ ቅጽ በእያንዳንዱ ቆጠራ ቦታ ለሚገኙ ቤቶች አገልግሎታቸዉን፣ የድርጅቱ ዋና ምርት ወይም ድርጅቱ የሚሰጠዉ አገልግሎትና የቋሚ ሠራተኞች ብዛት፣ የቤተሰብ ኃላፊና ከቤተሰቡ በግብርና ሥራ የሚተዳደሩ አባላትን በተመለከተ መረጃዎች ለመመዝገብ ያገለግላል። ቅጹ በሁለት የተከፈለ ሲሆን ከፍል እንድ የኦካባቢ መለያ መመዝገቢያ ሆኖ ከፍል ሁለት የቤቶችና የቤተሰቦች መመዝገቢያ ነዉ።

2. የምዝገባዉ ዓላማ:-

የምዝገባዉ ዋና ዋና ዓላማዎች የሚከተሉት ናቸዉ።

- ሀ/ ቆጠራዉ በሚካሄድበት ወቅት ቤቶችና ቤተሰቦች እንዳይዘለሉና ተደጋግመዉ እንዳይቆጠሩ ለመቆጣጠር።

ለ/ ወደፊት ለሚከናወኑ የግህበራዊና የኢኮኖሚ ጥናቶችን በመነሻነት የሚረዱ መረጃዎችን ለማግኘት።

ሐ/ በእነሆቱ ያሉትን የመኖሪያ ቤቶች፣ ቤተሰቦችና ድርጅቶችን ብዛት ለማወቅ ነው።

3. የምዝገባዉ አፈጻጸም:-

በከተሞችና በገጠሩ አካባቢዎች የመንገዶች አቀማመጥና አሠራር የተለያየ ነው። በከተሞች የቤቶች አቀማመጥ ለምዝገባዉ አመቺ እንደሆነ ሲገመት በገጠር የቤቶችና የመንገዶች አቀማመጥ የግያዎች ሊሆን ይችላል።

በገጠር የቆጠራ ቦታ ዉስጥ መንገዶችና ቤቶች እንደከተማዉ አቀማመጣቸዉ ሥርዓትን የተከተለ አይደለም። በእንዳንድ አካባቢ ቤቶች በተለያዩ መንገዶች በመከፋፈል በመራራቅ ተበታትነዉ ሲገኙ በሌሎች አካባቢዎች ደግሞ በመንገድም ሳይከፋፈሉ ተበታትነዉ ሊገኙ ይችላሉ። እንዲሁም ቤቶች በቀላሉ ሊታዩ በማይችሉበት ሁኔታ በጫካ ዉስጥ ሊገኙ ይችላሉ። በእንድ የቆጠራ ቦታ ምዝገባዉ የሚካሄድበት ስልት እንደሚከተለዉ ተመልክቷል።

ምዝገባዉ በሚካሄድበት ወቅት የሚከተሉት ተግባራት መፈጸም አለባቸዉ።

- ሀ/ በመጀመሪያ የቆጠራ ቦታዉን ድንበር ዙር ግየትና ግጥናት።
- ለ/ የቤቶችን የመንገዶችንና የመንገዶችን አቀማመጥ ግየት።
- ሐ/ የቤቶች፣ የመንገዶችና የመንገዶችን አቀማመጥ በመከተል ከታች በተራ ቁጥር (ሠ) በተመለከተዉ መሠረት ለቆጠራ በሚያደርጉ መሠረት የቆጠራ ቦታዉን በመንገዶች መሸንሸን፤
- መ/ በቆጠራ ቦታ ካርታ ላይ ለተሸንሸኑት መንገዶች ቁጥር መስጠት።
- ሠ/ ምዝገባዉ የሚከናወነዉ ከሰሜን ምዕራብ በኩል ከሚገኘዉ መንገድ በመጀመር ወደ ምሥራቅ ከዚያም ወደ ምዕራብ እየተሸጋገሩ መንገዶችን በመሸፈን ይሆናል።
- ረ/ ምዝገባዉ የተጀመረበትን ቦታ ለማመልከት በቆጠራዉ ካርታ ከመነሻዉ ላይ የ "x" ምልክት ግድረግ ያስፈልጋል።
- ሰ/ ምዝገባዉ የሚከናወነዉ በእያንዳንዱ መንገድ የሚገኙትን ቤቶችና ቤተሰቦች መዝገብ ከዉረሰ በኋላ ወደሚቀጥለዉ መንገድ በመሸጋገር ይሆናል።
- ሸ/ በቆጠራ ካርታዉ የ"x" ምልክት ከተደረገበት ቦታ ምዝገባዉን በመጀመር በአረንጓዴ ጠመኔ በቤቱ በር ከፍ ብሎ በስተግራ ባለዉ ጥግ ወይም በር ከሌለዉ

እውቅ በሆነና ዝናብና ልጆች ሊያጠፋት በግይዥቱበት ቦታ ተከታታይ የቤት ተራ ቁጥር ይሰጣል።

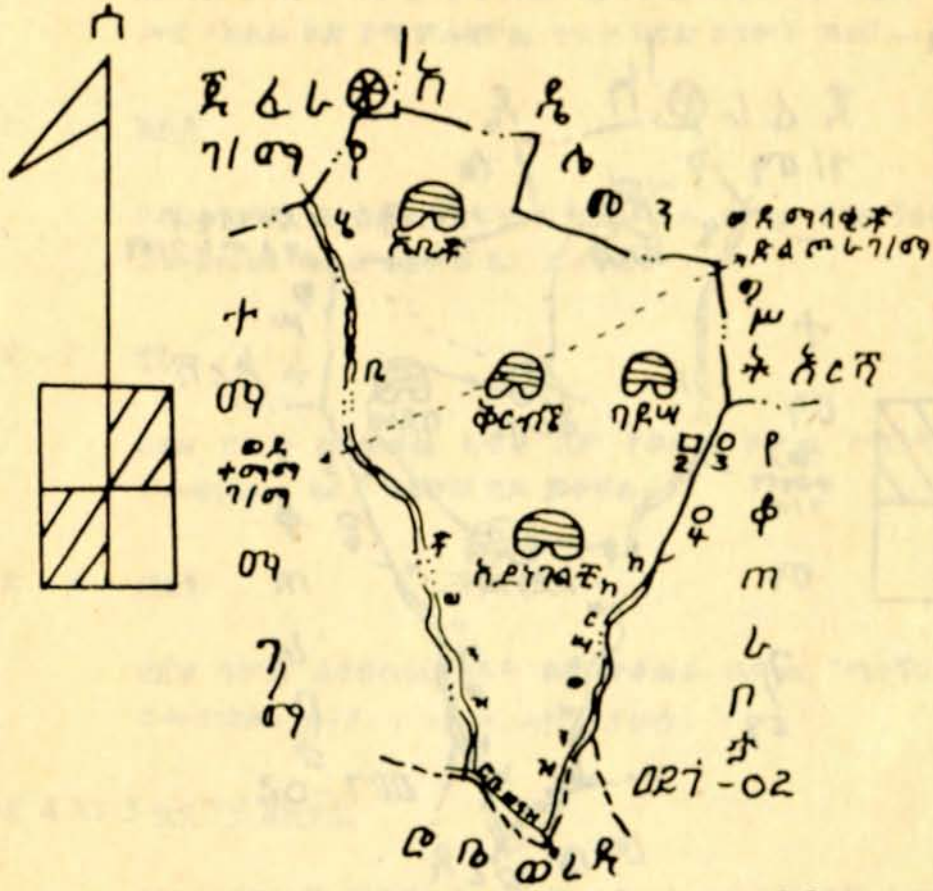
ቀ/ የምዝገባው በሚካሄድበት ጊዜ በጫካ ዉስጥ የሚገኙና በቀላሉ ሊታዩ የግይዥቱ ቤቶች ሊኖሩ ስለሚችሉ ጠይቆ ግግሃትና መመዝገብ ያስፈልጋል።

በ/ የምዝገባው ሥራ ተጠናቀቀ የሚባለው በቆጠራው ቦታ ዉስጥ የሚገኙት ቤቶችና፣ ቤተሰቦች በሙሉ ሲመዘገቡ ነው። በከተሞች ከዋና ቤቶች በስተጀርባ ፊት ለፊት ሊታዩ የግይዥቱ ቤቶች ሊኖሩ ስለሚችሉና በተዉግሪም ከወዳደቱ ዕቃዎች የተሠሩ ቤቶች ሊኖሩ ስለሚችሉ ጠይቆ ግወትና መመዝገብ ያስፈልጋል። በገጠር የቆጠራ ቦታ የምዝገባ እፈጻጸም ሥርዓት በካርታ ቁጥር 1 ና 2 ላይ እንደተመለከተ ይሆናል።

ተ/ የምዝገባ ተጠናቅቆ ቆጠራው በሚካሄድበት ጊዜ በካርታው የ“x” ምልክት ከተደረገበት ቦታ የሕዝብና ቤት ቆጠራ የመረጃ መሰብሰብን ተግባር በመጀመር ለተቆጠረ ቤት የተቆጠረ መሆኑን ለግመልክት በሰግያዊ ጠመኔ በቤቱ ቁጥር እንዳር የ“√” ምልክት ይደረግበታል።

ክፍለ	4
ዞን	አ.ረ.ሰ
ወረዳ	አ.ሚ.ፍ
ገ/ማህበር ቦታ ቆይታ	

ገ/ማህበር መ/ቆይታ	027
ደ/መ/ቆይታ ስም	ሌሎስ ስራወይ
የቆጠራ ቦታ መ/ቆይታ	027-01
ዓመተ ግብር	፲፱፻፷፮
የባለቤቱ ካርታ	179



መስፈርት 1:50,000

መግለጫ

የቆይታ መቆይታ
1-ገገ አማኞ
2-ዩጌ አበበ
3-አዲህ ነዳሪ
4-በሜ ተክሪ

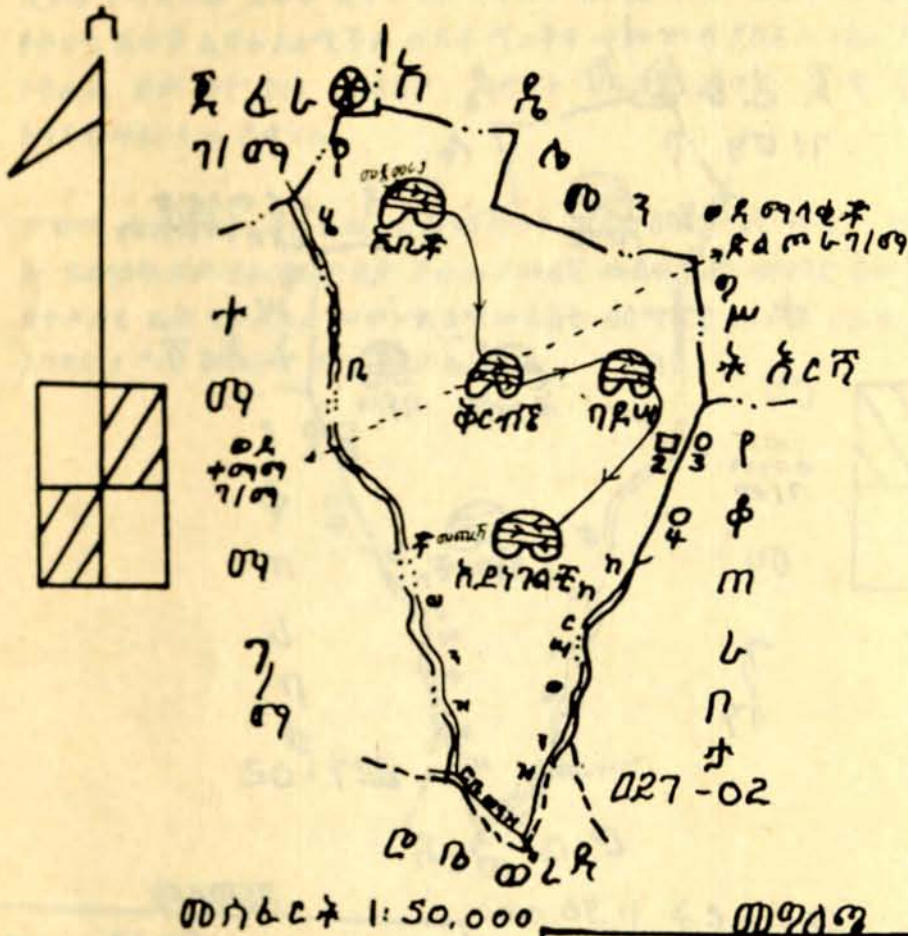
	የወረዳ ወሰን
	የገ/ማህበር ወሰን
	የቆጠራ ቦታ ወሰን
	የአግሮ መንገድ
	የሚገኝ ርቀት ወንዝ
	ዳረቅ ወንዝ
	መንደር
	ቆይታ ቤት/ሃይቲ ቤት
	ወጭ ስጦታ
027-02	የቆጠራ ቦታ መ/ቆይታ

ግርማ ተክሪ ገቢ 17-01-86

ሰነድ ቦታ 17/1/86

ክፍል	4
ዞን	አርባ
ወረዳ	አዲስ
ገጠህንር ቦታ ቀርቦቹ	

የገጠህንር ወረዳ	027
የጠቅላይ ልማት ስራ	
የቆይታ ቦታ ወረዳ	027-01
ግጥም ስፋት	9.75 ካሬ
የሌተሰጥ ገዢ	179



- የቆይታ ቦታ ወረዳ
- 1- ገና አሳያ
 - 2- ይገ አበባ
 - 3- አዲስ ገዢ
 - 4- በላይ ተክሎ

ግርማ ተክሎ ገቢ 17-01-86
 በከፍተኛ ገዢ 17/1/86

-----	የወረዳ ወሰን
- . - . -	የገጠህንር ወሰን
=====	የቆይታ ቦታ ወሰን
-----	የአገር መንገድ
~~~~~	የሚገኝ ርቀት ወንዝ
~~~~~	አረቅ ወንዝ
☉	መንገድ
□ ○	ቆይታ ቦታ ሆሎ ገዢ
⊗	ወጭ ገዢ
027-02	የቆይታ ቦታ ወረዳ

ክፍል - 1 የእካባቢ ሙሉ

ከዓምድ 1-8 ባሉት ዓምዶች የቆጠራ ቦታዊ የእካባቢ ሙሉ ሙሉ ስያሜ ይጠቀሳል። እያንዳንዱ ዓምድ የተለያዩ ሙሉ ስያሜዎች የሚሰበሰቡበት ጥያቄ የያዘ ሲሆን በዓምዶቹ ውስጥ የሚገኙት ካርድ ኮለምዎች ደግሞ ሙሉ ስያሜ ወይ ኮምፒውተር እንዲቀረጽ የሚያገለግሉ ኮሌጎች/ቋጥሮች የሚጥሉባቸው ቦታዎች ናቸው። ለምሳሌ በቅጽ 1 ዓምድ 1 የክልሉ ስም የሚጻፍበት ቦታ ነው። በዚህ ዓምድ ሥር የክልሉ ኮሌግ የሚጥሉባቸው ሁለት ካርድ ኮለምዎች ይገኛሉ።

ዓምድ - 1 ክልል

በዚህ ዓምድ በተሰጠው ክፍት ቦታ የቆጠራ ቦታዊ የሚገኝበት ክልል ስም ይጠቀሳል። ካርድ ኮለምዎች ባዶ ይተየሉ።

ዓምድ - 2 ዞን

በዚህ ዓምድ በተሰጠው ክፍት ቦታ የቆጠራ ቦታዊ የሚገኝበት ዞን ስም ይጠቀሳል። ካርድ ኮለምዎች ባዶ ይተየሉ።

ዓምድ - 3 ወረዳ

በዚህ ዓምድ በተሰጠው ክፍት ቦታ የቆጠራ ቦታዊ የሚገኝበት ወረዳ ስም ይጠቀሳል። *ካርድ: ገሰገሳ፣ ገብረገብ፣ ደብረገብ፣*

ዓምድ 4 እና 5 ከተማና ከፍተኛ

እነዚህ ዓምዶች የሚጥሉት ለከተማ የቆጠራ ቦታዎች ብቻ ሲሆን በዓምዶቹም የከተማዋ ስምና የከፍተኛው ቋጥሮ ይጠቀሳል። ለገጠር የቆጠራ ቦታዎች ዓምዶቹ ሠረዘ "—" በግድረግ ይታሰባሉ። በእንዳንድ ከተማዎች ከፍተኛ በወረዳ ስም የሚጠሩ ቢሆንም የወረዳው ቋጥሮ ከፍተኛ በሚለው ዓምድ ሥር ይጠቀሳል። *ካርድ: ገሰገሳ፣ ገብረገብ፣ ደብረገብ፣*

ዓምድ - 6 የመቆጣጠሪያ ቦታ

የቆጠራ ቦታዊ የሚገኝበት የመቆጣጠሪያ ቦታ ቋጥሮ በዚህ ዓምድ ይጠቀሳል።

የመቆጣጠሪያ ቦታ: ቆጣሪ፣ -የመቆጣጠሪያ፣ ዘንግ: 9776;

የሚፈረሱና ለመኖሪያ የግንባራ ስህን እንደ ቤት አይቆጠሩም። ድንኳናችን እንደቤት እንደሚቆጠሩ ግስተዋል ያስፈልጋል።

የቤቱ አሠራር ራሱን የቻለ ነው። የሚባለው ቤቱ ከመንገድ ወይም የጋራ በሆነ መተላለፊያ፣ መሬት ... ወዘተ የራሱ መግቢያና መጨመያ ያለው ሆኖ በወሰጡ የሚኖሩት ሰዎች ወደ ቤት ሲገቡ ወይም ከቤት ሲወጡ የሚተላለፉት በሌሎች ቤት ወስጥ በግለጭ ሳይሆን በተጥታ በራሳቸው መጨመያ ወይም መግቢያ ብቻ ሲሆን ነው።

ለ. መኖሪያ ቤት፣ መኖሪያ ቤት ግለት በአሠራሩ የተለየ ራሱን የቻለ ሆኖ ለመኖሪያነት ታስቦ የተሠራ ወይንም ምንም እንኳን ለሰው መኖሪያ ታስቦ ባይሠራም በቆጠራው ቀን ሰዎች ለመኖሪያነት የሚገለገሉበት ቤት ነው። ቤቱ ሙሉ በሙሉ ሰዎች የሚኖሩበት ወይም በከፊል እየኖሩ በቀረጫ ሌላ ተግባር ለምሳሌ ንግድ፣ ሽመና፣ የእንጨት ሥራ ... ወዘተ የሚያከናውኑበት ቤት ሊሆን ይችላል። በእንደ መኖሪያ ቤት ከእንደ በላይ የሆኑ ቤተሰቦች (ደባሎች) ሊኖሩ ይችላሉ።

ሐ. ቤተሰብ፣ ቤተሰብ ግለት በእንደ ቤት ወይም በተቀራረቡ ቤቶች ወስጥ አብረው የሚኖሩትንና ምግባቸውን በእንደ ግድ ቤት አብሰለው በእንደነት የሚመገቡ ሰዎችን ያጠቃልላል። የቤተሰብ አባሎች በሥጋ ወይም በጋብቻ የሚዛመዱትንና የግደዛመዱትን ሊያጠቃልል ይችላል። በሥጋ ወይም በጋብቻ የሚዛመዱት ባል፣ ሚስት፣ ልጆች፣ የባል ወይም የሚስት አባት፣ እናት፣ እህት፣ ወንድም፣ ... ወዘተ ናቸው። የቤተሰብ አባላት (በእንደነት ምግባቸውን አብሰለው የሚመገቡ እስከሆነ ድረስ) በቤት ሠራተኞችና በዘበኝነት የሚያገለግሉትንም ይጨምራል።

የቤተሰብ አባላት ብዛት ሊለያይ ይችላል። ይሽጠው እንደ ሰው ብቻውን እንደ እንደ ቤተሰብ ሊቆጠር ይችላል። ወይም ሌሎች ሰዎች እንደ ዘበኞች፣ ጥገኞች፣ ... ወዘተ ከላይ ከተጠቀሱት ጋር የሚኖሩና በእንደነት የሚመገቡ ከሆነ እንደ እንደ ቤተሰብ ይቆጠራሉ። ነገር ግን ቆጠራው ከሚፈጸምበት ቀን በፊት ቤተሰቡን ትቶ በእንግድነት ወደ ሌላ ቤተሰብ በመሄድ እዚያ ለሰድስት ወር ወይም ከዚያ በላይ ከተቀመጠ ቀደም ሲል ሲኖር ከነበረበት ቤተሰብ ሳይሆን በቆጠራው ወትት በሚገኝበት ቤተሰብ እንግዳ መሆኑ ቀርቶ ለቤተሰቡ አባል ይሆናል ግለት ነው።

ጋብቻው በእንደ ሚስት የተመሠረተ ከሆነ ቤተሰብ ባል፣ ሚስትን፣ ልጆችን፣ የጉዲፈቻ ልጆችን፣ ሌሎች ዘመዶችንና ዘመድ ያልሆኑትን (የቤት ሠራተኞች ... ወዘተ) ሊያጠቃልል ይችላል። ነገር ግን ጋብቻው ከብዙ ሚስቶች ጋር የተመሠረተ ከሆነ (እንደ ወንድ ከእንደ በላይ ሚስቶች ካሉት) የሰውየው ሚስቶች ከአገራቸውና ዘመዶቻቸው

... ወዘተ በእንደ ቤት ወይም በተቀራረቡ ቤቶች የግይዮሩና፣ ምግባቸውንም በእንደነት አብሰለዉ የግይዮሱ ከሆነ፣ በቅድሚያ ካገባት ሚስቱ በስተቀር እያንጻጻጻቸዉ የሰዉየዉ ሚስቶች የየራሳቸዉ ቤተሰብ እንጻጻጻቸዉ ሆኖ ሙቆጠር አለባቸዉ። ባልየዉ ደግሞ በቅድሚያ ከአገባት ሚስቱ ጋር እንደ እንደ ቤተሰብ ይቆጠራል።

ሙ. ደባል: ደባል ግለት ሁለትና ከሁለት በላይ የቤተሰብን ትርጉም የሚያሟሉ ቤተሰቦች እንደ ቤትን በመጋራት አብረዉ ሲኖሩ ነዉ።

ግምገማ - 9 የቤት ተራ ቁጥር

በቆጠራዉ ቦታ ለሚገኙ ቤቶች እንደ አመዘጋገባቸዉ ቅደም ተከተል ተከታታይ ተራ ቁጥር 001፣ 002፣ ... ወዘተ በግለት ቤቶቹ ተመዝግበዉ እስከአለቁ ድረስ በዚህ ግምገማ ባሉት ካርድ ኮለሞች ይሞላል። ይህ ተራ ቁጥር የሚመጣቸዉ ለመኖሪያ ቤቶች፣ ለሆቴሎች/ለሆስቴሎች፣ ለመደበኛ መኖሪያና ለድርጅቶች፣ ለጋርዮች መኖሪያዎች፣ ለሌሎች ድርጅቶች፣ ላልተያዘ/ባደ ቤቶችና በመሠረት ላይ ላሉ ቤቶች ሁሉ ነዉ። እነዚህ ተራ ቁጥሮች በቤቱ በር ከፍ ብሎ በስተገራ ባለዉ ጥገ ወይም በር ከሌለዉ አመቺ በሆነና ዝናብና ልጆች ሊያጠፉት በማይችሉበት ቦታ በአረንጓዴ ጠመኔ መጻፍ ያስፈልጋል። በእንደ ቤት ደባሎች ከኖሩበት የእያንጻጻጻቸዉ ኃላፊዎች በግምገማ 13 በየተራ በሚመዘገቡበት ጊዜ የቤቱ ተራ ቁጥር እንደ ስለሆነ በግምገማ 9 እንዱ ቁጥር ተደጋግሞ መጻፍ ይኖርበታል። ለምሳሌ እንደ ፎት በሆነ ቤት ዉስጥ አራት መኖሪያ ቤቶች ካሉ የተለያዩ ቤቶች ስለሆኑ ለአራቱም ቤቶች ተከታታይ የሆነ የተለያየ ተራ ቁጥር በግምገማ 9 መስጠት ያስፈልጋል። በሌላ በኩል በእንደ አጥር ግቢ እንደ ቤተሰብ የሚኖርባቸዉ የተለያዩ ቤቶች ቢኖሩ እንደ እንደ ቤት ስለሚቆጠሩ እንደ የቤት ተራ ቁጥር ይሰጣቸዋል። ነገር ግን በእንደ ግቢ ዉስጥ ከእንደ በላይ ቤተሰብ የሚኖርባቸዉ ቤቶች ካሉ ለእያንጻጻጻቸዉ ቤት የተለያየ የቤት ተራ ቁጥር በተከታታይ መስጠት ያስፈልጋል። በተዉግሪም በእንደ አጥር ግቢ ዉስጥ ሆነዉ ለተመሳሳይ ግላግ የሚያገለግሉ ሕንጻዎች ካሉ ሁሉም እንደ እንደ ቤት ይቆጠራሉ።

ግምገማ - 10 የቤት ቁጥር/ንዑስ ቁጥር

በዚህ ግምገማ በቆጠራ ቦታዉ ለሚገኙ ቤቶች ሁሉ የቤት ቁጥር ያላቸዉ ከሆኑ የቤት ቁጥሩ ይመዘገባል። በቆጠራዉ ቦታ ለሚገኙ ለአብዛኛዉ ቤቶች በቀበሌዉ ጽሕፈት ቤት የመለያ ቁጥር ተሰጥቷቸዋል። ይኸዉ ቁጥር በዚህ ግምገማ በተሰጠዉ ክፍት ቦታ ይመዘገባል። እንጻጻጽ ጊዜ እንደ ቤተሰብ ከእንደ በላይ የሆኑ የተለያዩ ቁጥሮች ያሉዋቸዉ መኖሪያ ቤቶች ሊይዝ ይችላሉ። እንዲሁም ደግሞ በእንደ መኖሪያ ቤት ዉስጥ ከእንደ በላይ የሆኑ ቤተሰቦች ሊኖሩ ይችላሉ።

ሰለዚህ የቤት ቁጥር በዚህ ዓመድ ከመጥላቱ በፊት የሚከተሉትን ነጥቦች በተጨማሪ ግስተዋል ያስፈልጋል።

1. በአንድ መኖሪያ ቤት ከአንድ በላይ ቤተሰቦች የሚኖሩበት ከሆነ ይኸው ቁጥር ለእያንዳንዱ ቤተሰብ እየተደጋገመ በዓመድ 10 ይጥላል።
2. አንድ ቤተሰብ ከአንድ በላይ የሆኑና የተለያዩ ቁጥሮች የተሰጣቸው የመኖሪያ ቤቶች ከያዘ ቤተሰቡ የሚኖርበት የዋናው ቤት ቁጥር በዓመድ 10 ይጥላል።
3. ከላይ በተራ ቁጥር 2 የተጠቀሱት ትናንሽ ቤቶች ("ሰርዚሰ") በተለያዩ ቤተሰቦች የተያዙ እንደሆነና የትልቅ ቤት ተቀጽላ ቁጥር የተሰጣቸው ካልሆነ በዓመዱ በተሰጠው ቦታ የትልቅን ቤት ቁጥር በመጣት ቤቶቹ የትልቅ ቤት ተቀጥሎች መሆናቸውን በአስተያየት ዓመድ መገለጽ ያስፈልጋል። ነገር ግን ትናንሹ (ሰርዚሶች) የተለያዩ የራሳቸው ቁጥር በተበሌው ጽሕፈት ቤት ከተሰጣቸው ይህንን ቁጥር በዓመድ 10 መጣት ያስፈልጋል።
4. በአንድ ግቢ ውስጥ የሚገኙ ሁለትና ከዚያ በላይ የሆኑ መኖሪያ ቤቶች ሁለትና ከዚያ በላይ በሆኑ ቤተሰቦች ተይዘው የተሰጠው የመኖሪያ ቤት ቁጥር ግን ለግቢው የሚያገለግል አንድ ቁጥር ብቻ ከሆነ ይኸው ቁጥር ለእያንዳንዱ ቤተሰብ በዓመድ 10 በእያንዳንዱ ቤት አትጣጫ መመዝገብ አለበት። እነዚህ ተደጋጋሚ የቤት ቁጥሮች ለግቢው የተሰጡ መሆናቸውን በአስተያየት ዓመድ መገለጽ ያስፈልጋል።
5. ቤቱ በቆጠራው ቀን ቁጥር የሌለው ከሆነ በዓመዱ ሠረዝ "___" ይጥላል። እንዳንድ ጊዜ ተበሌዎች በዞን የተከፈሉ ሲሆን የቤት ቁጥር አሰጣጡም በዞኖች የተመሠረተ በመሆኑ የቤቶች ቁጥር ሊደጋገም ይችላል። ይኸው ግለት ለምሳሌ በዞን አንድ የቤት ቁጥር 001 ቢኖር በዞን 2, 3, ... ወዘተ ቁጥራቸው 001 የሆኑ ሌሎች ቤቶች ሊኖሩ ይችላሉ። ሰለዚህ ይህ ሁኔታ ሲያጋጥም የዞን ቁጥርና የቤቶች ቁጥር ይጻፋል /ለምሳሌ 1/001, 1/002 ...ወዘተ/።

ቤቱ በተለያዩ ንዑስ ቤቶች ወይም መኖሪያ ቤቶች ተከፋፍሎ የተለያዩ ቤተሰቦች የሚኖሩበት ሊሆን ይችላል። ለእነዚህ ንዑስ ቤቶች ወይም መኖሪያ ቤቶች ከዋናው ቤት ቁጥር ቀጥሎ ለእያንዳንዳቸው ንዑስ ቁጥር በተበሌው ተሰጥቶ እንደሆነ እነዚህ ንዑስ ቁጥሮች ከቤቱ ቁጥር ቀጥሎ ይመዘገባሉ። ለምሳሌ የፎቅ ቤት ዋና ቁጥር 50 ሆኖ በወሰጡ አራት ቤቶች ላሉት ለእያንዳንዱ ቤት 1, 2, 3, እና 4 ንዑስ ቁጥሮች ካላቸው እነዚህ ንዑስ ቁጥሮች ከቤቱ ቁጥር ጋር በተከታታይ ይመዘገባሉ። እንዲሁም በአንድ ግቢ ውስጥ ባሉ ብዙ ቤቶች የተለያዩ ቤተሰቦች ከኖሩበት ለግቢው ራሱን የቻለ ቁጥር ተሰጥቶ በግቢው ውስጥ ላሉት ቤቶች ለእያንዳንዳቸው የተለያዩ ቁጥሮች ወይም ፈደሎች ተሰጥቷቸው ከሆነ እነዚህ ቁጥሮች እንደ ንዑስ ቁጥር ተወሰደው በዚህ ዓመድ ይመዘገባሉ።

በዚህ ዓምድ እያንዳንዱ ቤት በምዝገባ ወቅት የሚሰጠው አገልግሎት ምን እንደሆነ ተጠይቆ መልስ ይመዘገባል።

የቤተ ክርስቲያን በዚህ ዓምድ የሚመዘገበው በሚከተሉት ኮዶች እግካይነት ነው። ለደባሎችም የቤተ ክርስቲያን ተደግሞ ይመዘገባል።

- 1- ለመደበኛ መኖሪያ ብቻ
- 2- ለመደበኛ መኖሪያና ለድርጅት
- 3- ለሆቴል/ሆስቴል መኖሪያ
- 4- ለሌላ ጋርዮሽ መኖሪያ
- 5- ለሌላ ድርጅት ብቻ
- 6- ያልተያዘ
- 7- በመሠረት ላይ ያለ

1. ለመደበኛ መኖሪያ ብቻ

የተመዘገበው ቤት በምዝገባ ወቅት ለመደበኛ ቤተሰብ አባላት መኖሪያ ብቻ የሚያገለግል ከሆነ "መደበኛ መኖሪያ" የሚል መልስ ተመዝግቦ ኮድ 1 በካርድ ኮለሙ ይጻፋል።

2. ለመደበኛ መኖሪያና ለድርጅት

የተመዘገበው ቤት በምዝገባ ወቅት የሚሰጠው አገልግሎት በከፊል ለመደበኛ ቤተሰብ አባላት መኖሪያና በከፊል ደግሞ ለድርጅት አገልግሎት የዋለ እንደሆነ የቤተ ክርስቲያን "ለመደበኛ መኖሪያና ለድርጅት" ተብሎ ይመዘገብና ኮድ "2" በካርድ ኮለሙ ይጻፋል። ለምሳሌ በመኖሪያ ቤታቸው ውስጥ ጠላ የሚሸጡ ካሉ ቤተ መደበኛ መኖሪያና ለድርጅት የሚል መልስ ይሰጠዋል። ነገር ግን መኖሪያ ቤቱና የንግድ ቤቱ የተለያዩ ከሆኑና እያንዳንዳቸው "ቤት" ለሚለው ጽንሰ ሃሳብ የተሰጠውን ትርጓሜ የሚያሟሉ ከሆኑ ሁለቱም (የመኖሪያ ቤቱና የንግድ ቤቱ) በትዕ በተለያየ መስመር የሚመዘገቡ ሲሆን በዓምድ 9 የተለያዩ የቤት ተራ ቁጥሮች ይሰጣቸዋል። ከዚህ ቀጥሎ የድርጅት ትርጉም ተሰጥቶአል። ለመደበኛ መኖሪያና ለድርጅት የሚለው ሆቴል፣ ሆስቴልና ሌላ ጋርዮሽን አይጨምርም።

ድርጅት

ድርጅት ግለት በአንድ ሥፍራ የተለየ አድራሻ ያለው አብዛኛውን ጊዜ በአንድ ሥራ አስኪያጅ ወይም ባለቤት የሚመራ የግህበት ወይም የኢኮኖሚ

ተጻፎ ነጩ። ይኸውም የግምረኛ፣ የአገልግሎትና የንግድ ተጻፎችን ያጠቃልላል። ለምሳሌ ጫግ፣ ጻቦ፣ ጨርቃ ጨርት፣ ... ወዘተ አምራቾች፣ የጫግ ዕድሳት፣ የትራንስፖርት፣ የጤና፣ የትምህርት፣ የሕግ፣ የምግብና የመጠጥ አገልግሎት እና ልዩ ልዩ ሸቀጫ ሸቀጥ ንግድ የሚያካሄዱትን ሁሉ ያጠቃልላል።

ከላይ በተሰጠው የድርጅት ትርጉም መሠረት የቤቱ አገልግሎት ለመደበኛ መኖሪያና ለድርጅት የሚባለው በአንድ ቤት ውስጥ የቤተሰብ አባላት እየኖሩበት እዚያ ውስጥ ከላይ ከተጠቀሱት የድርጅት ዓይነቶች ውስጥ አንዱን ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ ተግባራት ሲያከናውኑበት ነጩ። ይኸውም ለምሳሌ፡

- ቤቱ ለመኖሪያና ለመጠጥ መሸጫ /ጠላ፣ ጠጅ ሌሎች መጠጦች/
- " " ለምግብ መሸጫ
- " " ለሽመና
- " " ለንግድ /ኪዩባክ/
- " " ለሸከላ ሥራ
- " " ለብረታ ብረት ሥራ
- " " ለጫግ ሥራና ጥገና
- " " ለቢሮ

በቤቱ ውስጥ የድርጅቱ ኃላፊዎች ወይም ባለቤቶች የግዴታና ስጦታ ቢሆንና ነገር ግን ሌላ መኖሪያ ሥፍራ የሌላቸው ሠራተኞች ወይም ሌላ ግለሰቦች የሚኖሩበት እስከሆነ ድረስ የቤቱ አገልግሎት ለመደበኛ መኖሪያና ለድርጅት ተብሎ ይመዘገባል።

የጋርዮሽ መኖሪያ፡

በዝምድና ያልተሳሰሩ /የተሳሰሩም ሊሆኑ ይችላሉ/ ከቤቱ የሚገኙ አገልግሎቶችን አብረው የሚካሄዱ ሰዎች የሚኖሩባቸው ሥፍራ ነጩ። እነዚህም ፊት/ሆስቴል፣ አሳሪ ት/ቤቶች፣ ሕጻናት ግግደጊያዎች፣ ያረጁ ሰዎች መጠሪያዎች፣ ፀባይ ግረጊያዎች፣ ወህኒ ቤቶች፣ የወታደር ካምፕች፣ እድባራት፣ በጋራ መኖሪያ የሠራተኛ ካምፕች ... ወዘተ ናቸው።

3. ሆስቴል/ሆስቴል መኖሪያ

የተመዘገበው ቤት በምዝገባ ወትት የሆስቴል ወይም የሆስቴል ነጥሪዎች የሚገኙበት ከሆነ "ሆስቴል" ወይም "ሆስቴል" የሚል መልስ ተመዝግቦ ኮድ "3" በካርድ ኮለሙ ይመዘገባል።

ሆስቴል፡ የሚባለው ሀ/ የምግብና የመኝታ ግልጋሎት የሚሰጥ ለ/ የመጠጥና የመኝታ ግልጋሎት የሚሰጥ ወይም ሐ/ የምግብ የመጠጥና

የመኝታ ግልጽነት የሚሰጥ ወይም መ/ የመኝታ ግልጽነት ብቻ የሚሰጥ ድርጅት ነው። መኝታ የሌላቸው ቡና ቤቶች ወይም በሆቴሉ የሚኖር መደበኛ ነዋሪ የሌላቸው ሆቴሎች እንደ ሆቴል ሳይሆን የሚቆጠሩት እንደሌላ ድርጅት ስለሆነ በዚህ ዓምድ ኮድ 5 ይሰጣቸዋል።

ሆስቴል፡ የሚባለው ብዙ ሰዎች ከመደበኛ ቤተሰብ አኗኗር ዉጭ በአንድ ቤት ወይም ቤቶች በአንድነት እየኖሩ በቤቱም ያሉትን መገልገያዎች ግለት ዉሳኔ፣ መብራትንና ሌሎች አገልግሎቶችን በጋራ ወይም በሕብረት የሚጠቀሙበትና በአንድ ድርጅት ሥር የሚተዳደሩበት የጋርዮሽ መኖሪያ ሥፍራ ነው።

በአንድ ሆቴል ወይም ሆስቴል ዉስጥ ከሆቴሉ ወይም ከሆስቴሉ ነዋሪዎች በተለየ መልክ ራሳቸውን ችለው የተለየ ቤት ኖሮአቸውና ምግባቸውን በቤታቸው እብስለው በመመገብ እንደ መደበኛ ቤተሰቦች የሚኖሩ ከሆነ እነዚህ ከሌሎቹ የሆቴሉ/ሆስቴሉ ነዋሪዎች ተለይተው ይመዘገባሉ። ለምሳሌ ከሆቴሉ ነዋሪዎች በተለየ መልክ የሆቴሉ ባለቤት የራሱን ቤተሰቦች ይዞ በዚያው ሆቴል ቤት ዉስጥ ለብቻው ቤት ይዞና ምግቡንም እያበሰለ የሚኖር ከሆነ ባለቤትየው ለብቻው ሲመዘገብ የሆቴሉ ነዋሪዎች ከሱ ቀጥሎ ባለው መስመር ተመዝግበው በዓምድ 9 የተለየ የቤት ተራ ቁጥር ይጻፍላቸዋል። (ይህ የሚሆነው የሆቴሉ ባለቤትና የሆቴሉ ነዋሪዎች የሚኖሩት በአንድ ቤት ከሆነ ብቻ ሲሆን፣ ቤቶቹ የተለያዩ ከሆኑ ግን በዓምድ 9 የተለያየ ተራ ቁጥር ይዘው ይመዘገባሉ)።

4. ለሌላ ጋርዮሽ መኖሪያ

በተመዘገበው ቤት ዉስጥ ለሌላ ጋርዮሽ መኖሪያነት የሚያገለግል ከሆነ በዓምዱ "ሌላ ጋርዮሽ" የሚል መልስ ተጽፎ ኮድ 4 በካርድ ኮለሙ ይመዘገባል።

ሌላ ጋርዮሽ፡ ከሆቴልና ከሆስቴል በስተቀር በዝምድና ያልተሳሰሩና ከቤቱ የሚገኙ አገልግሎቶችን አብረው የሚካፈሉ ሰዎች የሚኖሩባቸው ሥፍራዎች ሌሎች የጋርዮሽ መኖሪያ ሥፍራዎች ተብለው ይወሰዳሉ። እነዚህም፡- ወሀኒ ቤቶች፣ አዳሪ ት/ቤቶች፣ ሕጻናት ማሳደጊያዎች፣ ሆስፒታሎች፣ የወታደር ካምፖች፣ ያረጁ ሰዎች መጠሪያዎች፣ ፖሊስ ጣቢያዎች (አሥር ቤት ካላቸው)፣ የፀባይ ማረሚያዎች፣ አድባራትና ገዳማት፣ የሠራተኛ ካምፖች፣ ... ወዘተ ናቸው።

በሌላ ጋርዮሽ መኖሪያ ዉስጥ ራሳቸውን የቻሉ መደበኛ መኖሪያ ቤቶች ካጋጠሙ (ለምሳሌ በሕጻናት ማሳደጊያዎች ዉስጥ የተወሰኑት ሠራተኞች የየራሳቸው መኖሪያ ቤት ተሠርቶላቸው ከቤተሰቦቻቸው ጋር ምግባቸውን እብስለው የሚመገቡና የሚኖሩ ከሆነ) እነዚህ መደበኛ ቤተሰቦች የጋራ መኖሪያ ወይም ሌላ ተደርገው አይቆጠሩም። የቤት ተራ ቁጥር በሚሰጥበት ወትትም ለጋራ

መኖሪያው የተለየ ቁጥር ከተሰጠው በኋላ ለተቀሩት መደበኛ መኖሪያ ቤቶች የየራሳቸው የቤት ተራ ቁጥር በተከታታይ ይሰጣቸዋል። (ነገር ግን የመደበኛ መኖሪያዎቹ የ"ቤትን ትርጓሜ" የግምገማና የጋራ መኖሪያ ቤቅ ለካል ከሆኑ ለጋራ መኖሪያው የተሰጠው የቤት ተራ ቁጥር እየተደጋገመ ይመዘገብላቸዋል)። ለንግድ ትላልቅ ድርጅቶች ውስጥ የጋርዮሽ መኖሪያ ቤቶች ስለሚቆጠሩ ድርጅቱ ብቻውን (በእንደ መስመር) በሌላ ድርጅትነት ተመዝግቦ ኮድ 5 ሲሰጠው የጋርዮሽ መኖሪያው ኮድ 4 ይሰጠዋል። የቤት ቁጥራቸው የተለያየ ይሆናል።

5. ሌላ ድርጅት ብቻ

ሌላ ድርጅት የሚባሉት ሆቴል/ ሆስቴልንና "ሌላ የጋርዮሽ" መኖሪያዎች ላይ ወይም ከዚህ በታች የተዘረዘሩትንና ሌሎችንም የሚያጠቃልሉ ናቸው።

ይኸውም፡ የመንግሥት መ/ቤቶች፣ የግምገማ ድርጅቶች፣ የንግድ ተቋማት፣ ቤተክርስቲያናትና መስጊዶች /የግለሰቦችን የጸሎት ቤቶች ለይዲያርም/፣ መኝታ ቤት የሌላቸው ቡና ቤቶች፣ መኝታ ቤት የሌላቸው ግርሰሪዎች፣ ጋራኾ፣ መጋዘን፣ ትምህርት ቤት፣ ...ወዘተ

የተመዘገበው ቤት በምዝገባው ወቅት የሚሰጠው ለገልግሎት ከላይ ከተዘረዘሩት ውስጥ ከሆነ የቤቱ ለገልግሎት "ሌላ ድርጅት" ተብሎ በዓምድ 11 ይመዘገብና በካርድ ኮለሙ ኮድ 5 ይሞላል።

6. ያልተያዘ

የተመዘገበው ቤት በምዝገባው ወቅት በሆነ ምክንያት በለገልግሎት ላይ ያልዋለ እንደሆነ "ያልተያዘ" ቤት ተብሎ ይመዘገብና በካርድ ኮለሙ ኮድ "6" ተመዝግቦ ከዓምድ 12 - 17 ሠረዝ "___" በግድረግ ይታለፋል።

7. በመሠራት ላይ ያሉ

በመሠራት ላይ ያለ ቤት ግለት ቢያንስ ግድግዳውና ጣራው ያለቀ፣ ነገር ግን ሙሉ በሙሉ ተሠርቶ ያልተጠናቀቀ ግለት ነው። የሚመዘገበው ቤት በዚህ ሁኔታ ላይ የሚገኝ ከሆነ "በመሠራት ላይ" ተብሎ በዓምድ 11 ይመዘገብና በካርድ ኮለሙ የኮድ ቁጥር "7" ይሞላል። ነገር ግን በመሠራት ላይ ያለ ቤት በምዝገባው ወቅት ለገልግሎት የሚሰጥ ከሆነ የለገልግሎቱ ላይነት እንጂ በመሠራት ላይ እንዳለ አይቆጠርም። ለምሳሌ በመሠራት ላይ ያለ ቤት ለጎጂ ሊንጽብትሪ በግገልገል ላይ ካለ የጎጂ ሊንጽብትሪ ተብሎ ይመዘገባል።

ግምገማ 12-13 በግምገማ 11 ኮድ 1-4 ለተጥላላቸው ብቻ

እነዚህ ግምገማዎች የሚመለከቱት በመኖሪያነት ለሚያገለግሉ ቤቶች ብቻ ሲሆን እነዚህም በግምገማ 11 ኮድ

- 1- ለመደበኛ መኖሪያ ብቻ
- 2- ለመደበኛ መኖሪያና ለድርጅት
- 3- ለሆቴል/ሆስቴል
- 4- ለሌላ ጋርዮሽ መኖሪያ ተብለው የተገለጹት ናቸው። ከእነዚህ ውጭ ለሆኑ ቤቶች ግምገማ ሰለጣይ-ሰለክታቸው ሠረዝ "___" በግድረግ ይታሰባሉ።

ግምገማ 12 - የቤተሰብ፣ የሆቴል/ሆስቴል፣ ሌላ ጋርዮሽ ተራ ቁጥር

ለመደበኛ መኖሪያ ቤቶች፣ ሆቴል/ሆስቴል መኖሪያዎችና ለሌላ የጋርዮሽ መኖሪያ ለሚያገለግሉ ቤቶች ከ001 በመጀመር ተከታታይ የሆነ ተራ ቁጥር ይሰጣቸዋል። በእንደ ቤት ውስጥ በደባልነት ከእንደ በላይ ቤተሰቦች የሚኖሩ ከሆነ ለያንዳንዱ ቤተሰብ የተለያየ የቤተሰብ ተራ ቁጥር ይሰጣል። በጋርዮሽ መኖሪያዎች ትጥር ግቢ ውስጥ ራሳቸውን የቻሉ መደበኛ ቤተሰቦች ካሉ እነዚህም መደበኛ ቤተሰቦች ከጋርዮሽ መኖሪያው የተለየ ለያንዳንዳቸው የተለያየ የቤተሰብ ተራ ቁጥር በተከታታይ ይሰጣቸዋል። በእንደ ቤት ውስጥ ከእንደ በላይ ቤተሰቦች ይኖሩ እንደሆነ ለግዴታ የሚቻለው የቤተሰቡን አባላት በግልጽ በመጠየቅ ነው። ስለዚህ ይህ ጥያቄ ለሁሉም ቤተሰቦች መጠየቅ ይኖርበታል። ደባል ቤተሰብ እያለ ሳይመዘገብ ቢቀር ስሕተት ስለሚያስከትል ይህ ግምገማ በሚጥላበት ጊዜ ከፍተኛ ጥንቃቄ ግድረግ ያስፈልጋል።

ግምገማ 13 - የቤተሰብ ኃላፊ፣ የሆቴል/ሆስቴል፣ ሌላ ጋርዮሽ ሙሉ ሥም

በዚህ ግምገማ ቤቱ ለመኖሪያነት የሚያገለግል ከሆነ (በግምገማ 11 ኮድ 1, 2, 3, ወይም 4, የተሰጣቸው) የቤተሰብ ኃላፊው ሥም ይመዘገባል። በቤቱ ውስጥ ደባሎች የሚገኙ ከሆነ ለያንዳንዳቸው ቤተሰቦች የኃላፊው ሥም ተጠይቆ ይመዘገባል። ስለዚህ ደባሎች በሚመዘገቡበት ወቅት በግምገማ 9 ተመሳሳይ የሆነ የቤት ተራ ቁጥር ተመዝግቦባቸው፣ በግምገማ 12 የተለያየ የቤተሰብ ተራ ቁጥር ተስተካክለው በግምገማ 13 የያንዳንዱ አባል ቤተሰብ ኃላፊ ስም ይመዘገባል። እንደ የቤተሰብ መደበኛ አባል የቤተሰብ ኃላፊ ነው የሚባለው በእንደ ቤተሰብ ውስጥ መደበኛ አባል የሆነና በቤተሰቡ አባላት እንደ ኃላፊ የሚቆጠር/የሚታይ ከሆነ ነው። የኃላፊው ጾታ ወንድ ወይም ሴት ሊሆን ይችላል። ከእንደ በላይ ሚስቶች ያሉት ግለሰብ ሚስቶቹ በተለያዩ ቤተሰብ ውስጥ የሚኖሩ ከሆነ እሱ የቤተሰቡ ኃላፊ ሆኖ የሚመዘገበው እሁን በሕይወት ካሉት ውስጥ በትድሚያ ካገባት (አንጋፋ) ሚስቱ ጋር ይሆናል። ሌሎች ሚስቶች ግን በየራሳቸው ቤተሰብ ኃላፊ ሆነው ይመዘገባሉ። ቤቱ ሆቴል/ሆስቴል ከሆነና በውስጡ መደበኛ ቤተሰቦች የግድኖቶች ከሆነ በዚህ ግምገማ የሆቴል/ሆስቴል ስም ይመዘገባል። ነገር ግን በሆቴል/በሆስቴል ራሳቸውን የቻሉ ቤተሰቦች የሚኖሩ ከሆነ የያንዳንዳቸው መደበኛ ቤተሰብ ኃላፊዎች ስም በዚህ ግምገማ እንደ

በእንደ ይመዘገባል። ለነዚህ የመደበኛ ቤተሰቦችም በዓምድ 12 የተለየ የቤተሰብ ተራ ቁጥር የሚሰጣቸው ሲሆን በዓምድ 9 የተለየ የቤት ተራ ቁጥርም ይመዘገባላቸዋል። ከመደበኛ ቤተሰቦች በተጨማሪ በሆቴል/በሆስቴል በጋራ መኖሪያነት ለሚገኙ ግለሰቦች በዚህ ዓምድ የሆቴል/ሆስቴል ስም የሚመዘገባቸው ሲሆን በዓምድ 12 ለሁሉም በጋራ ለሚኖሩት እንደ የቤተሰብ ተራ ቁጥር የሚሰጣቸው ሲሆን በዓምድ 9 ደግሞ እንደ የቤት ተራ ቁጥር ይኖራቸዋል። በሆቴል/ሆስቴል ዉስጥ የሚገኙ መደበኛ ቤተሰቦች የሚባሉት ቢያንስ ምግባቸውን በሚኖሩበት ክፍል የሚያበሰሱ ናቸው። በሌላ ጋርዮሽ ለሚኖሩ በዚህ ዓምድ የጋርዮሽ መኖሪያዉ ሥም ይመዘገባል። ነገር ግን ቤቱ በመኖሪያነትም፣ በድርጅትነትም የሚያገለግል ከሆነ በዚህ ዓምድ የሚመዘገበዉ የቤተሰብ ኃላፊዉ ሥም ነዉ እንጂ የድርጅቱ ሥም አይደለም።

ዓምድ 14 - በቤተሰቡ በግብርና ብቻ ወይም በከፊል ግብርና የተሠማሩ እባል አሉ? ካሉ የግብርናዉ ዓይነት ምንድነዉ?

ይህ ዓምድ የሚመለከተዉ በመደበኛ መኖሪያ ቤት ዉስጥ የሚገኙትን እባላት ብቻ ስለሆነ

በዓምድ 11 ዉስጥ ኮድ 1 ወይም ኮድ 2 ለተሰጣቸዉ ብቻ ዓምዱ የሚሞላ ሲሆን ለሌሎቹ ኮዶች /ኮዶች 3-7/ ሠረዝ "—" በማድረግ ይታለፋል።

በትድሚያ በቤተሰቡ ዉስጥ በግብርና የተሠማሩ / ቢያንስ እንደ መደበኛ እባል መኖሩን የቤተሰቡን ኃላፊ መጠየቅ ያስፈልጋል። በግብርና የተሰማሩ መደበኛ የቤተሰብ እባል በቤተሰቡ መኖሩ ከተረጋገጠ የተሰማራበት የግብርና ዘርፍ ምን እንደሆነ ጠይቆ እባሉ የሰጠዉን መልስ በዓምዱ መመዝገብ ያስፈልጋል። ይህም ከዚህ ቀጥሎ ከተዘረዘሩት ኮዶች ትክክለኛ የሆነዉን ኮድ በመምረጥ በዓምድ 14 ባለዉ ካርድ ኮለም ይጻፋል።

ማላሰቢያ:

1. በከተማ የሚኖሩ ቤተሰቦች በግብርና ሥራ ተሰማርተዋል የሚባለዉ ቢያንስ ቤተሰቡ:
 - ሀ/ ሁለትና ከሁለት በላይ ቀንድ ከብቶች ሲኖሩት ወይም
 - ለ/ አራትና ከአራት በላይ በግና/ኑሮ/ሲኖሩት ወይም
 - ሐ/ አምስትና ከአምስት በላይ ደርዎች ሲኖሩት ወይም
 - መ/ በፈደል ሀ፣ ለ እና ሐ ከተጠቀሱት የቤት እንስሳት በድብልቅ ሁለትና ከሁለት በላይ ሲኖሩት ወይም
 - ሠ/ በ250 ስኩዩር ሜትር እና በላይ በሆነ ቦታ ላይ የተለያዩ ሰብሎችን በመዝራት የሚያለግ ከሆነ ወይም

ረ/ እንደ እና ከእንደ በላይ ንብ ያለዉ ቀደምቶ ሲኖሩት ቤተሰቡ በግብርና ሥራ የተሰማራ ቤተሰብ ተደርጎ መወሰድ ይችላል።

2. በገጠር የእርሻ መራት ስፋት ግንስ ወይም መብዛት እንዲሁም የቤት እንስሳት ቁጥር ግንስ ወይም መብዛት ሳይወሰነዉ ቤተሰቡ የግብርና ሥራ የሚያካሂድ ከሆነ በግብርና ሥራ የተሰማራ ቤተሰብ ተብሎ ይወሰዳል።

1. ሰብል ብቻ፡ በበረ ወይም በሌላ እንስሳ ወይም በቅፋር ወይም በትራክተርና በመሣሪያ ወይም በሌላ ዘዴ ጊዜያዊ፣ ቋሚ ወይም ጊዜያዊና ቋሚ ሰብሎች ግለትም እንደ ቡና፣ እትክልት፣ ፍራፍሬ፣ ጫት፣ እንሰት፣ በቆሎ፣ ጤፍ፣...ወዘተ የሚያመርቁ ለሆኑ ይህ መልስ ይመዘገባል። ለዚህ ተግባር ብቻ የሚጠቀሙባቸዉ እንስሳት ካላቸዉ ከብት እርቢ እያሰኛቸዉም።

2. ከብት እርባታ ብቻ፡ ምንም ሰብል ሳያመርቁ የቤት እንስሳትን ግለት የቀንድ ከብቶች፣ ደርዎች፣ ፍየል፣ በግ፣ የጋግ ከብቶች፣ ዓሣግና ንብ የሚያረቡ ከሆኑ በዚህ ይመደባሉ።

ቤት: ወይም ማለት: ወይም

3. ሌላ ግብርና ብቻ ማስገር፡ ከሰል ግክሰል፣ ግንድላ ግዘጋጀት፣ የደን እርሻ፣ አበባና የዛፍ ችግኞች ግዘጋጀት ወይም ግፍላት ...ወዘተ የመሳሰሉትን የሚያከናዉኑ በዚህ ይመደባሉ።

4. ሰብልና ከብት እርባታ፡ (በኮድ 1 እና 2 የተዘረዘሩትን ሥራዎች የሚያከናዉኑ)።

5. ሰብልና ሌላ ግብርና፡ (በኮድ 1 ና በኮድ 3 የተዘረዘሩትን ሥራዎች የሚያከናዉኑ)።

6. ከብት እርባታና ሌላ ግብርና፡ (በኮድ 2 ና በኮድ 3 የተዘረዘሩትን ሥራዎች የሚያከናዉኑ)።

7. ሰብል፣ ከብት እርባታና ሌላ ግብርና፡ (በኮድ 1፣ 2 ና 3 የተዘረዘሩትን ሥራዎች የሚያከናዉኑ)።

8. በግብርና የተሰማራ አባል የለም

ከዚህ በላይ ለተጠቀሱት የግብርና ዘርፎች ተዉማሪ ግብራሪያ

ሰብል ግምረት ግለት በግብርና የተሰማራዉ መደበኛ የቤተሰብ አባል ሙሉ በሙሉ በእርሻ ሥራ ላይ የተሰማራ ከሆነ ነዉ፣ በመሆኑም ሰብል ለግምረት ብቻ በአጋዥነት የሚጠቀምባቸዉ የቤት እንስሳት ሰብል በግምረት ይጠቃለላሉ።

ግሳሰቢያ፡ ሙሉ በሙሉ የሚለዉ ሐረግ የሚያመለክተዉ በሰብል ግምረትና ከብት ግርባት መካከል ላለዉ መለያ እንጂ ሌላ ተግባርን የሚያካትት አለመሆኑ መታወቅ አለበት።

ከብት እርባታ

ከብት እርባታ ግለት እባሉ የተሰግራው ሙሉ በሙሉ በከብት ግርባት ተገባር ላይ የሆነ እንደሆነ ብቻ ነው። ነገር ግን እባሉ የእርሻ በሬ ወይም ዓላግዳ ለእርሻው ተገባር ግክናወኛ ብቻ የሆነ የቤት እንስሳ ስላለው በከብት እርባታ እንደተሰግራ አያስቆጥረዋል።

የቤት እንስሳት

የቤት እንስሳት የተገድ ከብቶችን፣ በጎችን፣ ፍየሎችን፣ ዓግግዎችን፣ ፈረሶችን፣ በትሎዎችን፣ አሀዮችን፣ ግመሎችን፣ የዶሮ ዘሮችንና ንብን ያጠቃልላል። የዶሮ ዘሮች የሚባሉት ዶሮዎች፣ ለግጃ ዳክዶዎች፣ ጊዞችና ተርኪዎች ናቸው።

ጊዜያዊ ሰብል

ጊዜያዊ ሰብል ግለት ተዘርቶ ወይም ተተክሎ ከአንድ ዓመት ባነሰ ጊዜ ምርት የሚሰጥና ምርቱ የሚሰበሰብ ግንኛዉም የሰብል ዓይነት ነው። ለምሳሌ፣ ጤፍ፣ በቆሎ፣ ...ወዘተ (ተተክሎ ከአንድ ዓመት በላይ ቢቆይም ምርቱ ሲሰበሰብ ተክሉ የሚጠፋ ሰብል ጊዜያዊ ሰብል ተብሎ ይጠራል።

ጳጊ ሰብል

ጳጊ ሰብል ግለት የተተክለበትን ወይም የተዘራበትን መሬት ከአንድ ዓመት በላይ የሚይዝና ፍሬው (ምርቱ) ከተለቀመ በኋላ መዘራት ወይም መተክል ሳያስፈልገው በርከት ላሉ ዓመታት ፍሬ በመስጠት የሚቆይ የሰብል ዓይነት ነው። ለምሳሌ፣ ቡና፣ ብርቱካን፣ ሻይ፣ ...ወዘተ ናቸው።

ዓምድ 15-17 - በዓምድ 11 ኮድ 2,3 ወይም 5 ለተጥላቸው ብቻ

እነዚህ ዓምዶች የሚመለከቱት ቤቱ ለድርጅት ወይም ለመኖሪያና ለድርጅት የሚያገለግል ከሆነ ነው። እነዚህም በዓምድ 11 ኮድ 2፣ ኮድ 3 ወይም ኮድ 5 ለተጥላቸው ቤቶች ብቻ ይሆናል። ለሌሎች ቤቶች ይህ ጥያቄ ስለማይመለከታቸው ዓምዶቹ ሠረዝ "—" ይደረግባቸዋል።

ዓምድ 15 - የድርጅቱ ዓይነት

በዚህ ዓምድ የቤቱ አገልግሎት ለድርጅት ብቻ ወይም ለመኖሪያና ለድርጅት ከሆነ (በዓምድ 11 ኮድ 2፣ ኮድ 3 ወይም ኮድ 5 ለተጥላቸው) የድርጅቱ ዋና ምርት ወይም የሚሰጠው አገልግሎት ተጠይቆ መልሱ ይመዘገባል። በዚህ ዓምድ የሚመዘገቡት መለሶችና ኮዶች የሚከተሉት ናቸው።

1- እነስተኛ ወይም ትላልቅ የግምረኛ ሊንዱስትሪ

2- የጎጆ ወይም ዕደ ጥበብ ሊንዱስትሪ

3- አከፋፋይ ንግድ ወይም አገልግሎት

4- የመንግሥት ወይም የግል ሙሥሪያ ቤት

5- ሌላ (ይገለጽ)

1 - እነስተኛ ወይም ትላልቅ የግምረኛ ሊንዱስትሪ

የተመዘገበው ቤት በምዝገባው ወቅት የሚሰጠው አገልግሎት (በከፊልም ሆነ በጠቅላላ) ለእነስተኛ ወይም ትላልቅ የግምረኛ ሊንዱስትሪ ከሆነ በዓምዱ የግምረኛ ሊንዱስትሪ ተብሎ ከተመዘገበ በኋላ በካርድ ኮሎ ፊል "1" ይመዘገባል።

እነስተኛ ወይም ትላልቅ የግምረኛ ሊንዱስትሪ ተብሎ የተጠቀሰው በአንድ ሥፍራ የተለየ አድራሻ ያለው አብዛኛውን ጊዜ በአንድ ሥራ አስኪያጅ ወይም ባለቤት የሚመራ ሆኖ በጥተር ሃይል በመጠቀም አንድ ወይም የተለያዩ ምርቶችን የሚያመርት ድርጅት ነው። ለምሳሌ እንደ ዳቦ መጋሪያ፣ እንጨት መስገጠቂያ፣ ጽዕት ግምረኛ፣ የጨርቃ ጨርቅ ፋብሪካና እነዚህን የመሳሰሉትን ያጠቃልላል።

ምርት፣ ተብሎ የሚጠቀሰው የጥሪ ዕቃዎችንና የሸቀጣ ሸቀጦችን ቅርጽና ይዘት የመለወጥ ተገባርን ነው።

2 - ጎጆ ወይም እደጥበብ ሊንዱስትሪ

የተመዘገበው ቤት በምዝገባው ወቅት የሚሰጠው አገልግሎት (በከፊልም ሆነ በጠቅላላ) ለጎጆ ወይም እደጥበብ ሊንዱስትሪ ከሆነ በዓምዱ ይኸው መልስ ከተመዘገበ በኋላ በካርድ ኮሎ ፊል "2" ይመዘገባል።

ጎጆ ወይም እደጥበብ ሊንዱስትሪ ተብሎ የተጠቀሰው በአንድ ሥፍራ የተለየ አድራሻ ያለው አብዛኛውን ጊዜ በአንድ ሥራ አስኪያጅ ወይም ባለቤት የሚመራ ሆኖ በጥተር ሃይል ሳይጠቀም አንድ ወይም የተለያዩ ምርቶችን የሚያመርት ድርጅት ነው። ለምሳሌ እንደ ሽመና ሥራ፣ ሸክላ ሥራ፣ ብረታ ብረት ሥራ፣ ጠላ፣ ጠጅ ጠምቆ በጅምላ ወይም በቸርቻሮ መሸጥና እነዚህን የመሳሰሉትን ያጠቃልላል።

የቤቱ አገልግሎት ለጎጆ ወይም እደጥበብ ሊንዱስትሪና ለመኖሪያነት ከሆነ በዚህ ዓምድ የሚመዘገበው ለጎጆ ወይም እደጥበብ ሊንዱስትሪነት እንደሚያገለግል ነው።

ግምጽ 17 - የቋሚ ሠራተኞች ብዛት

ይህ ግምጽ የሚመለከተው በግምጽ 15 ውስጥ ከኮድ 1 - ኮድ 3 መልስ ለተሰጣቸው ቤተኛ ብቻ ነው። እነዚህም ቤተኛ እነስተኛ ወይም ትላልቅ የግምጽ ሊገቡበት ሪፖርት፣ የጎጂና እደጥበብ ሊገቡበት ሪፖርት፣ እከፋፋይ ግምጽ ወይም ለገልግሎት ሰጭዎች ናቸው።

ቋሚ ሠራተኛ ቋሚ ሠራተኛ ግለት ዕድሜው 10 ዓመትና ከዛ በላይ የሆነ፣ ደመወዝ ተከፍሎትም ሆነ ሳይከፈለው በድርጅቱ በሥራ ተካፋይ የሆነ ባለንብረት፣ በሥራው ተካፋይ የሆኑ የባለንብረት ቤተሰብ አባላት፣ ሸሪኮችና በደመወዝ ተቀጥረው የሚሠሩትን ቋሚ ሠራተኞች ያጠቃልላል። ነገር ግን በሠራተኛውና በአሠሪው መካከል በተደረገ የቃል ወይም የጽሁፍ ስምምነት መሠረት የትጥር ሁኔታዉ ሊቋረጥ የሚችለውን ጊዜያዊ ሠራተኛ አይወጥርም። የቋሚ ሠራተኞች ብዛት ተብሎ የሚመዘገበው የትርጉሜ ፍድርጅቶችን አይወጥርም። እንዲሁም ድርጅቱ ትርጉሜ ለሆነ የቋሚ ሠራተኞች ብዛት የጥናዉን ሳይወጥር የትርጉሜ ተን ቋሚ ሠራተኞች ብቻ ይመለከታል።

የቋሚ ሠራተኞች ብዛት በሚከተሉት ኮዶች አግካይነት ይመዘገባል። በትጽ 1 ላይ የሚመዘገበው ኮድ ነው እንጂ የሠራተኞቹ ብዛት እንዳልሆነ መጠንቀቅ ያስፈልጋል። ለምሳሌ የሠራተኞቹ ብዛት ስድስት ከሆነ በግምጹ የሚመዘገበው ኮድ 2 ነው።

ኮድ

- 1 = ከ5 በታች ሠራተኞች ያሉት
- 2 = ከ5 እስከ 9 ሠራተኞች ያሉት
- 3 = ከ10 እስከ 19 ሠራተኞች ያሉት
- 4 = ከ20 እስከ 49 ሠራተኞች ያሉት
- 5 = ከ50 እስከ 99 ሠራተኞች ያሉት
- 6 = 100 እና በላይ ሠራተኞች ያሉት

እግጽ ድርጅት (ወላጅ፣ ሱት፣ ... ወዘተ) ተጨማሪ ቋሚ ሠራተኞች በደመወዝ ሳይቀጥር በዓለይቱ ብቻ የሚካሄድ ከሆነ ከአምስት በታች ሠራተኞች ያሉት የሚለው ኮድ 1 ይመዘገባል።

ግምጽ 18 - አስተያየት

በዚህ ግምጽ ስለቤት፣ ቤተሰብ፣ ድርጅት፣ ወዘተ. ያሉት አስተያየቶች ይመዘገባሉ። አስተያየት ሠራተኛ ከሆነ ሌሎች መሰሪቶችን ወይም የትኩን ግርጌ በመጠቀም ዝርዝሩን መጻፍ ይቻላል።

ጥዕራፍ 3 የገጠር መጠይቅ እጥላል መመሪያ

በገጠር ለሚካሄደው የሕዝብና ቤት ቆጠራ መረጃ አሰባሰብ ሁለት መጠይቆች ተዘጋጅተዋል። እነርሱም አጭርና ረጅም መጠይቆች ናቸው። ረጅም መጠይቅ የሚሞላው በ5-ውና ለተመረጡ ቤተሰቦች ሲሆን አጭሩ መጠይቅ ግን በቆጠራ ቦታው ለሚገኙ ላልተመረጡ ቤተሰቦች በሙሉ የሚሞላ ነው። ከዚህ በታች የተሰጠው መመሪያ ለረዥም መጠይቅ የተረጋገጠ ሲሆን አጭሩ የረዥም መጠይቅ አካል ስለሆነ ይሸጠዋል መመሪያ ለአጭሩ መጠይቅም ያገለግላል። በተጨማሪም ከከተማ መጠይቆች ጋር ተመሳሳይነት ላላቸው ግምገማታዎች ያገለግላል። የገጠሩ ረጅም መጠይቅ እራት ክፍሎች ያሉት ሲሆን የየክፍሉም እጥላል መመሪያ ከዚህ በታች ተመልክቷል። ይህ መጠይቅ የሚሞላቸው በትጽ 1 የቤቶችና የቤተሰቦች ምዝገባ ወቅት በግምገማ 11 ኮድ 1፣ ኮድ 2፣ ኮድ 3፣ ወይም ኮድ 4 የተሞላቸው ለመደበኛ መኖሪያ፣ ለመደበኛ መኖሪያና ለድርጅት፣ ለሆቴል/ሆስቴል፣ ለሌላ ጋርዮሽ ያገለግላሉ በተባሉት ቤቶች ውስጥ ለሚገኙ ቤተሰቦች ወይም ነዋሪዎች ነው። በተጨማሪም በቆጠራ ቦታው ለሚገኙ ቤት ለሌላቸው ግለሰቦች ይሸጡ መጠይቅ ይሞላል።

ጊዮርጊ

ክፍል እንድ - የመኖሪያ አካባቢ መለያ

ከግምገማ 1-8 ባሉት ግምገማዎች የቆጠራ ቦታው የአካባቢ መለያ መረጃ ይሞላል።

ከግምገማ 1-8 የተሰጠው የአካባቢ መለያ መረጃ ይሞላል።

ግምገማ 1 - ክላላ

በዚህ ግምገማ በተሰጠው ክፍት ቦታ ቤተሰቡ የሚኖርበት ክላላ ስም ይመዘገባል። በጥራት ሽፋን ላይም የክላሉ ስም በተጨማሪ ይመዘገባል።

ግምገማ 2 - ዞን

በዚህ ግምገማ በተሰጠው ክፍት ቦታ ቤተሰቡ የሚኖርበት ዞን ስም ይመዘገባል። በጥራት ሽፋን ላይም የዞኑ ስም በተጨማሪ ይሰፍራል። ክላሉ ዞኖች የሌሉት ከሆነ በግምገማው ሠረዘ "___" ይደረጋል።

ግምገማ 3 - ወረዳ

በዚህ ግምገማ በተሰጠው ክፍት ቦታ ቤተሰቡ የሚኖርበት ወረዳ ስም ይመዘገባል። በጥራት ሽፋን ላይም የወረዳው ስም በተጨማሪ ይሰፍራል።

ግምገማ 4 እና 5 - ከተማና ክፍተኛ

እነዚህ ግምገማዎች አይሞሉም።

ግምገማ 6 - የመቆጣጠሪያ ቦታ

በዚህ ግምገማ በተሰጠው ክፍት ቦታ ቤተሰቡ የሚኖርበት የመቆጣጠሪያ ቦታ ቁጥር ይመዘገባል። በጥራት ሽፋን ላይም የመቆጣጠሪያ ቦታው ቁጥር በተጨማሪ ይሰፍራል። የመቆጣጠሪያ ቦታ ቁጥሩ የሚገኘው ከቆጠራ ቦታ ካርታው ነው።

ዓምድ 7 - ገበሬ ግህበር

ቤተሰቡ የሚኖርበት የገበሬ ግህበር ስም በዓምድ 7 በተሰጠው ባዶ ቦታ ላይና በጥራዙ ሽፋን ላይ ይመዘገባል። በተጨማሪም ከሌሎች በጥራዙ ሽፋን ላይ በተሰጡት ካርድ ኮለምኖች ይሰፍራል። ኮለምኖቹ የሚገኘው ከቆጠራ ቦታ ካርታ ነው።

ዓምድ 8 - የቆጠራ ቦታ

ቤተሰቡ የሚኖርበት የቆጠራ ቦታ በዓምድ 8 በተሰጠው ባዶ ቦታ ላይና በጥራዙ ሽፋን ላይ ይመዘገባል። በተጨማሪም ከሌሎች በጥራዙ ሽፋን ላይ በተሰጡት ካርድ ኮለምኖች ይሰፍራል። የቆጠራ ቦታው ከድ የሚገኘው ከቆጠራ ቦታ ካርታ ነው።

ግላሰቢያ: የመንደር ስም - ቆጠራው የሚካሄድበት መንደር ስም በቆጠራው መጠይቅ እናት ላይ መመዘገብ ይኖርበታል። ይህ ስም የሚያገለግል

- ሀ/ መስክ ተቆጣጣሪው በሚገባ ቁጥጥርን ለማድረግ እንዲረዳው
- ለ/ የወረዳው የቴክኒክ ተቆጣጣሪና ሌሎች ተቆጣጣሪዎች ቁጥጥር ለመድረግ እንዲችሉ
- ሐ/ የቆጠራው ተግባር ከተጠናቀቀ በኋላ በኛውና በተመረጡ የቆጠራ ቦታዎች ላይ የድህረ ቆጠራ ጥናት ስለሚካሄድ ለዚህ ተግባር እንዲረዳ ለማድረግ ነው። በድህረ ቆጠራው ጥናት ወቅት የቆጠራ ቦታው በድጋሚ እንደ አዲስ በሌላ መረጃ ሰብሳቢ ተቆጥሮ በሁለቱ ቆጠራዎች የተሞሉት መረጃዎች እንድትገኙ በአንድ በዋናው መ/ቤት ስለሚመሳከሩ የመንደር ስም መኖር መጠይቆችን ለማመሳከር ይረዳል።

የቆጠራ ቦታው ውስጥ ያሉት መንደሮች ላይሆኑ ዞኖች ከሆኑ የዞን ቁጥር ሊመዘገብ ይችላል። በተጨማሪም የቤተን እትጣጫ ሊያመለክት የሚችል ልዩ ምልክት (ለምሳሌ አጠገቡ ቤተክርስቲያን ካለ፣ በወንዝ ዳር ከሆነ፣ ... ወዘተ) ይሸው መረጃ ሊመዘገብ ይችላል። በተጨማሪም በከተሞች ውስጥ የመንገድ ስሞች ካሉ እነዚህንም ሊመዘገቡ ይችላሉ።

ክፍል ሁለት - የነዋሪ ዓይነትና የመኖሪያ ቤት መለያ

ከዓምድ 9 - 12 የነዋሪ ዓይነት፣ የቤት ተራ ቁጥር፣ የቤት ቁጥርና የቤተሰብ ተራ ቁጥር መረጃዎች ይመዘገባሉ።

ዓምድ 9 - የነዋሪ ዓይነት

በዚህ መጠይቅ መረጃ የሚሰበሰብላቸው የነዋሪ ዓይነቶች የመደበኛ ቤተሰብ ነዋሪዎች፣ የሆቴል/የሆስቴል ነዋሪዎች፣ የሌላ ጋርዮሽ የመኖሪያ ሥፍራዎች (ለምሳሌ የአዳሪ ትምህርት ቤቶች፣ የወሕኔ ቤቶች፣ ገዳማት፣ ... ወዘተ) እና ቤት የሌላቸው ግለሰቦች ሊሆኑ ይችላሉ። ቤት የሌላቸው የሚባሉት በረንዳ አዳሪዎች፣ በየመንገዱ የሚያድሩ፣ ... ወዘተ ናቸው። በተጨማሪም በሆቴል/በሆስቴል ውስጥ የሚገኙ መደበኛ ቤተሰቦች (በቅጽ 1 ላይ የቤተሰብ ኃላፊ ስም፣ የተለየ የቤተሰብ ተራ ቁጥርና የቤት ተራ ቁጥር የተሰጣቸው) በዚህ ዓምድ የሚሞላላቸው ኮድ 1 ነው እንጂ ኮድ 2 አይደለም። ነገር ግን በሆቴል/ሆስቴል በኃላፊ መኖሪያነት የሚገኙ

ግለሰቦች ኮድ 2 ይመዘገባሉ። ለሆሪታ/ሆሪታ ነዋሪዎች የቆጠራ መጠይቅ በሚሞላበት ወቅት የሆሪታ/ሆሪታ ለንግድ መመዘኛ ለንግድ ማረጋገጫ መገንዘብ ያስፈልጋል። ለምሳሌ ለሕክምና ጉዳይ መጥቶ ለጥቂት ቀናት ብቻ የሆሪታን ለልጋ የተከራየ ከሌሎች የሆሪታ ነዋሪዎች ጋር ለይመዘገብም። ታግሚዉ በመደበኛነት ከሚኖርበት ቤተሰብ ዉስጥ "ቤት ያላደሩ ነዋሪ" ተብሎ ይመዘገባሉ። በሆሪታ/ሆሪታ የሚገኙ መደበኛ ቤተሰቦች ቢያንስ ምግባቸውን በሚኖሩበት ክፍል የሚያበሰሉ ናቸው። ስለዚህ መጠይቅ የሚሞላበት ቤተሰብ ወይም ግለሰብ የነዋሪዉን ዓይነት በመለየት ከሚከተሉት ኮዶች በትክክል ኮድ ዙሪያ ክብ በማድረግ ይሸገዉ ኮድ በተዘጋጀዉ ካርድ ኮልም ይሞላል።

- 1 = መደበኛ
- 2 = የሆሪታ/ሆሪታ ነዋሪ
- 3 = ሌላ ጋርዮሽ
- 4 = ዘላን
- 5 = ቤት የሌላቸዉ

9ምድ 10 - የቤት ተራ ቁጥር

በዚህ 9ምድ ላይ የቤት ተራ ቁጥር ይመዘገባል። ይህ ቁጥር የሚገኘው ከትጽ 1 9ምድ 9 ላይ ነው።

9ምድ 11 - የቤት ቁጥር/ንዑስ ቁጥር

በዚህ 9ምድ የቤት ቁጥር ይመዘገባል። ቤት ንዑስ ቁጥር ወይም ፈደል ካለዉ ለብር ከቤት ቁጥር ጋር ይመዘገባል። ይህ ቁጥር የሚገኘዉ ከትጽ 1 9ምድ 10 ነዉ። ቤት የቤት ቁጥር ከሌለዉ በ9ምዱ ሠረዝ " " ይሞላል።

9ምድ 12 - የቤተሰብ ተራ ቁጥር

ለያንዳንዱ ቤተሰብ የቤተሰብ ተራ ቁጥር ይሞላል። ይህ ቁጥር የሚገኘዉ ከትጽ 1 9ምድ 12 ላይ ነው።

ክፍል ምስት - ስለቤተሰብ ለባላት ዝርዝር መረጃ

የቤተሰብ ለባላት ዝርዝር መረጃ ከመመዘኛ በፊት የቤተሰብ፣ የቤተሰብ መደበኛ ለባልና የቤተሰብ ኅላሌ ትርጉምን ጠንቅቆ ማወቅ ያስፈልጋል።

ሀ. ቤተሰብ

ቤተሰብ ማለት በአንድ ቤት ወይም በተፋራረቡ ቤቶች ዉስጥ ለብረዉ የሚኖሩትንና ምግባቸዉን በአንድ ማድቤት ለብሰለዉ በአንድነት የሚመገቡ ሰዎችን ያጠቃልላል። የቤተሰብ ለባሎች በሥጋ ወይም በጋብቻ የሚዛመዱትንና የማይዛመዱትን ሊያጠቃልል ይችላል። በሥጋ ወይም በጋብቻ የሚዛመዱት ባል፣ ሚስት፣ ልጆች፣ የባል ወይም የሚስት ለባት፣ ለኛት፣ ለህት፣ ወንድም፣ ... ወዘተ ናቸዉ። በሥጋ ወይም በጋብቻ የማይዛመዱ ሌሎች የቤተሰብ ለባላት

ለምሳሌ በቤት ሠራተኞች፣ በዘበኝነት የሚያገለግሉ ግለሰቦች ከቤተሰቡ ጋር አብረው የሚኖሩና የሚመገቡ ከሆነ እንደ ቤተሰብ አባል ይቆጠራሉ።

የቤተሰብ አባላት ብዛት ሊለያይ ይችላል። ይኸውም እንደ ሰው ብቻውን እንደ አንድ ቤተሰብ ሊቆጠር ይችላል። ወይም ሌሎች ሰዎች እንደ ዘበኞች፣ ግጥሞች፣ ... ወዘተ ከላይ ከተጠቀሱት ጋር የሚኖሩና በአንድነት የሚመገቡ ከሆነ እንደ አንድ ቤተሰብ ይቆጠራሉ። ነገር ግን ቆጠራው ከሚከናወንበት ዕለት በፊት ቤተሰቡን ትቶ በእንግድነት ወደ ሌላ ቤተሰብ በመሄድ እዚያ ለሰድስት ወር ወይም ከዚያ በላይ ከተቀመጠ አሁን ለሚገኝበት ቤተሰብ እንግዳ መሆኑ ቀርቶ ለቤተሰቡ አባል ይሆናል ግለት ነው።

ጋብቻው በአንድ ሚስት ብቻ የተመሠረተ ከሆነ ቤተሰብ ባል፣ ሚስትን፣ ልጆችን፣ የጉዲፈቻ ልጆችን፣ ሌሎች ዘመዶችንና ዘመድ ያልሆኑትን (የቤት ሠራተኞች ... ወዘተ) ሊያጠቃልል ይችላል። ነገር ግን ጋብቻው ከብዙ ሚስቶች ጋር የተመሠረተ ከሆነ (አንድ ወንድ ከአንድ በላይ ሚስቶች ካሉት) የሰዉየው ሚስቶች ከነልጆቻቸውና ዘመዶቻቸው ... ወዘተ በአንድ ቤት ወይም በተቀራረቡ ቤቶች የግዴናና ምግባቸውንም በአንድነት አብስለው የግይቡሉ ከሆነ፣ ባልየው በቅድሚያ ካገባት ሚስቱ ጋር እንደ አንድ ቤተሰብ ተቆጥሮ ሌሎች የሰዉየው ሚስቶች የየራሳቸው ቤተሰብ እንዳላቸው ሆኖ መቆጠር አለባቸው።

ለ. መደበኛ የቤተሰብ አባል

አንድ ሰው መደበኛ የቤተሰብ አባል ነው የሚባለው ቢያንስ ሰድስት ወር ሙሉ ያለግዳረጥ ከቤተሰቡ ጋር የኖረ እንደሆነ ነው። ከቤተሰቡ ጋር ለዘለቄታዊ ለመኖር የመጡ ሁሉ ከቤተሰቡ ጋር መኖር ከጀመሩ ሰድስት ወር ባይሞላቸውም እንደ ቤተሰብ መደበኛ አባል ይቆጠራሉ። ከሰድስት ወር በታች ከቤተሰቡ ለጊዜው ተለይተው የቆዩ የቤተሰብ አባላት እንደ መደበኛ የቤተሰብ አባል መቆጠር አለባቸው። ነገር ግን ከቤተሰቡ ተለይተው ከሄዱ ሰድስት ወር ወይም ከዚያ በላይ የሆኑት ወይም ከሰድስት ወር በላይ ለመቆየት እትደዉ የሄዱ ከቤተሰቡ ከወጡ ሰድስት ወር ባይሞላቸውም እንደ ቤተሰብ መደበኛ አባል አይቆጠሩም።

የሚከተሉት የቤተሰብ አባላት እንደ መደበኛ የቤተሰብ አባል መቆጠር ይኖርባቸዋል።

1. በቆጠራው ቀን ከቤተሰቡ ጋር ቢያንስ ለሰድስት ወር የኖሩ ሁሉ።
2. ከቤተሰቡ ጋር መኖር ከጀመሩ ሰድስት ወር ባይሞላቸውም ከቤተሰቡ ጋር ለሰድስት ወር ወይም ከዚያ በላይ ለመቆየት እትደዉ ያላቸው ሁሉ። ለምሳሌ ባል አግብታ ከወላጆቻቸው ቤት ወደ ባሏ የሄደች ቤት በቆጠራው ቀን ሰድስት ወር ባይሞላትም የባሏ ቤተሰብ መደበኛ አባል ትሆናለች ግለት ነው። እንዲሁም ሥራ አግኝቶ ለዘለቄታዊ ለመኖር ወደ ሌላ ቤተሰብ የሄደ ሰድስት ወር ባይሞላውም በቆጠራው ቀን የተገኘበት ቤተሰብ አባል ይሆናል።
3. የቤት ሠራተኞች፣ አብዛኛውን ጊዜ ከቤተሰቡ ጋር የሚያድሩና ሌላ መኖሪያ የሌላቸው ሁሉ።
4. በቆጠራው ቀን ከሰድስት ወር ላኳን ከቤተሰቡ ለጊዜው የተለዩ ለምሳሌ በእረፍት ላይ ያሉ፣ ለዓመት በዓል ወደ ሌላ ቦታ የሄዱ፣ ሆስፒታል የገቡ፣ ዘመድ ለመጠየቅ የሄዱና ከሥራቸው ጋር በተያያዙ ጉዳይ ላይ ያሉትን አባላት ሁሉ ያጠቃልላል።

ዓምድ 14 - የቤተሰብ መደበኛ አባላትና የእንግዶች ሁሉ ስም

ከላይ የተሰጠውን ትርጉምና ፅንሰ ሃሳብ መሰረት በማድረግ መደበኛ የቤተሰብ አባላትን ሁሉ ስም በመጠየቅ በዓምድ 14 በሚከተለው ቅደም ተከተል ይመዘገባል:-

- የቤተሰብ ኃላፊ፣
- የኃላፊው ሚስት ወይም ባል፣
- ያላገቡ ልጆች በዕድሜ ቅደም ተከተል፣
- ያገቡ ልጆችና እዚህ ቤት አብረው የሚኖሩ የቤተሰባቸው አባላት፣
- ሌሎች ዘመዶች፣
- ዘመድ ያልሆኑ፣
- እንግዶች

ለአመዘጋገብ እንዲያመች የሁሉም ቤተሰብ አባላት ስም ዝርዝር የነዋሪ ሁኔታቸው ዝምድናና፣ ጾታ ወደ ታች ተዋልቶ ከተጠናቀቀ በኋላ ስለ እያንዳንዱ የቤተሰብ አባል የሚመለከቱት ሌሎች ዓምዶች ወደ ጎን ተጠይቆ መጥላት አለበት።

ግላሰቢያ:- በትርብ የተወለዱ ሕፃናትና ያረጁ ሽግግራዎች መቆጠር ስለአለባቸው እንዳይረሱ መጠንቀቅ ያስፈልጋል።

ዓምድ 15 የነዋሪ ሁኔታ

የነዋሪ ሁኔታ በሚከተሉት ምስት ኮዶች አግካይነት ተለይቶ ይገለጻል።

1. ቤት የነበሩ /ያደሩ/ ነዋሪ፣ መደበኛ የቤተሰብ አባል ሆነው በቆጠራው ቀን ቤት የነበሩ/ /ያደሩ/።
2. ቤት ያልነበሩ /ያላደሩ/ ነዋሪ፣ መደበኛ የቤተሰብ አባል ሆነው በቆጠራው ቀን ቤት ያልነበሩ፣ ~~8784~~ 8784።
3. ቤት ያደሩ እንግዳ፣ መደበኛ የቤተሰብ አባል ሳይሆኑ ቆጠራው በተካሄደበት ዕለት እዚህ ቤት በእንግድነት ያደሩ ናቸው።

ግላሰቢያ:- እንግዶች ሁሉ የሚመዘገቡት የቤተሰብ አባላት ሁሉ ከተመዘገቡ በኋላ ሲሆን መረጃው የሚመዘገባቸው የዝምድና ዓይነት፣ ያታገና ዕድሜን በተመለከተ ብቻ ይሆናል። ከዚያ በላይ ያሉ ዓምዶች (ዓምድ 19 እና ከዚያ ቀጥሎ ላሉ ዓምዶች ሁሉ) ስለማይመለከታቸው በዓምዶቹ ሠረዝ "___" በማድረግ ይታሉ።

ዓምድ 16 - ከቤተሰቡ ኃላፊ ጋር ያላቸው ዝምድና

በዓምድ 14 የቤተሰቡ መደበኛ አባላት በሚመዘገቡበት ጊዜ በመጀመሪያው መስመር የሚመዘገበው ሁለጊዜ የቤተሰቡ ኃላፊ ይሆናል። ስለዚህ በዓምድ 16 በመጀመሪያው መስመር "ኃላፊ" ተብሎ ከተመዘገበ በኋላ እያንዳንዱ የቤተሰብ መደበኛ አባል ከቤተሰቡ ኃላፊ ጋር ያለው ዝምድና በተሰጠው ክፍት ቦታ ተጠይቆ ይጥላል። ለምሳሌ ከቤተሰቡ ኃላፊ ቀጥሎ የተመዘገበችው

የቤተሰቡ ኃላፊ ሚስት ከሆነች በዓምድ 16 "ሚስት" ተብሎ ይመዘገባል። የቤተሰቡ ኃላፊ ከአንድ በላይ ሚስት ካለው ሚስቶቹ የሱ ቤተሰብ አባላት ከሆኑ ከቤተሰቡ ኃላፊ ጋር ያላቸው ዝምድና በሚጠቀሙት ጊዜ የመጀመሪያዋ ሚስት "1ኛ ሚስት" ሁለተኛዋን ሚስት "2ኛ ሚስት" ... ወዘተ እየተባለ መመዘገብ ይኖርበታል።

ለጆሮ ከቤተሰብ ኃላፊ ጋር ያላቸው ዝምድና በሚጠቀሙት ጊዜ የአባታቸውና የእናታቸው ተራ ቁጥር አብሮ መጠቀስ ይኖርበታል። ለምሳሌ የኃላፊውና የሚስቱ የሆነ ወንድ/ሴት ልጅ ዝምድና በሚጠቀሙት ጊዜ የ01 እና የ02 ወንድ ወይም ሴት ልጅ፣ የኃላፊው ብቻ የሆነ ወንድ/ሴት ልጅ ዝምድና ሲሆን የ01 ወንድ/ሴት ልጅ ... ወዘተ እየተባለ ይመዘገባል። የኃላፊው የልጅ ልጆች ዝምድና በሚመዘገቡበት ወቅት እናትና አባታቸው እዚያው ቤተሰብ አብረው የሚኖሩ ከሆነ የኃላፊው የልጅ ልጅ ብሎ ከመሙላት የአባታቸውና የእናታቸው ተራ ቁጥር ተጠቅሶ ይመዘገባል። ለምሳሌ እናታቸውና አባታቸው በተራ ቁጥር 04 እና 05 ተመዝግበው ከሆነ የ04 እና የ05 ልጅ ተብሎ በዓምዱ ይመዘገባል።

ዘመዶችን በሚመለከት ይህ ዓምድ በሚከተለው ሁኔታ ይሞላል። የኃላፊው አባት፣ የኃላፊው እናት፣ የኃላፊው ወንድም ወይም የኃላፊው እህት፣ የኃላፊው የሚስት አባት፣ የኃላፊው ሚስት እናት፣ የኃላፊው ሚስት ወንድም፣ የኃላፊው ሚስት እህት ... ወዘተ እየተባለ ይሞላል። ዘመድ ያልሆኑ የቤተሰቡ መደበኛ አባላትን በሚመለከት የቤት ሠራተኛ፣ እረኛ፣ ጥገኛ፣ ... ወዘተ እየተባለ ይመዘገባል። የቤተሰቡ መደበኛ አባላት ከቤተሰቡ ኃላፊ ጋር ያላቸው ዝምድና በዓምዱ በተሰጠው ክፍት ቦታ በትክክል ከተሞላ በኋላ በዓምዱ ራሱ ካሉት የዝምድና ኮዶች ተሰጥረው በመምረጥ በካርድ ኮለሙ ይሞላል። በዓምዱ ራሱ የተዘረዘሩት የተለያዩ የዝምድና ኮዶች የሚከተሉት ናቸው።

- 0 = ኃላፊ፣
- 1 = የኃላፊ ሚስት ወይም ባል፣
- 2 = የኃላፊና የባለቤት ልጅ /ወንድ ወይም ሴት ልጅ/፣
- 3 = የኃላፊ ልጅ /ወንድ ወይም ሴት ልጅ/፣
- 4 = የባለቤት ልጅ /ወንድ ወይም ሴት ልጅ/፣
- 5 = የኃላፊ/ የባለቤት እናት ወይም አባት፣
- 6 = የኃላፊ/ የባለቤት እህት/ወንድም፣
- 7 = ሌላ ዘመድ /የግደላ ልጅ፣ የክርስትና ልጅ፣... ወዘተ./፣
- 8 = ዝምድና የሌላቸው

በሆቴልና በሆስቴል የሚኖሩ፣ በሌላ ጋር የሽ መኖሪያ ለሚኖሩና መኖሪያ ለሌላቸው የዝምድና ዓይነት ኮድ 8 ይሞላል። *(ታማኝነት ገንዘብ ማረጋገጫ ለሚኖሩ ለሌላቸው ገንዘብ ማረጋገጫ)*

ዓምድ 17 - የታ

በዓምድ 14 ሰጥቶ ከተገለፀው ገለሰቦች ስም አንፃር የታቸው ከተመዘገበ በኋላ በካርድ ኮለሙ ተሰጥረው ኮድ ይሞላል። ለምሳሌ የአባሉ የታ ወንድ ከሆነ በሰሙ አንፃር "ወ" ተብሎ ከተመዘገበ በኋላ በካርድ ኮለሙ ኮድ "1" ይፃፋል። እንዲሁም የአባሉ የታ ሴት ከሆነ በሰሚ አንፃር "ሴ" ተፅፎ በካርድ ኮለሙ ኮድ "2" ይሞላል። የአንጻን ስሞች ስም ለሁለቱም የታዎች ሊያገለግል ስለሚችል የአባላቱን ስም ብቻ መሠረት በማድረግ የታቸው በዓምድ መሞላት የለበትም። በአንጻን አካባቢ ወንዶች በሴት ስም እንዲሁም ሴቶች በወንድ ስም ስለሚጠሩ የታ በሚጠቀሙት ጊዜ ብርቁ ጥንቃቄ ግድረግ ያስፈልጋል።

እያንዳንዱ የቤተሰብ አባል የሕዝብና ቤት ቆጠራ በሚካሄድበት ጊዜ ያለው ትክክለኛ ዕድሜ በሙሉ ዓመት (በወረቀት ዓመት) በዚህ ዓምድ ይመዘገባል። ዕድሜ በሙሉ ዓመት ግለት ከሙሉ ዓመት በተወጣጥሮ ያሉትን ወርቸንና ቀናቸን በመተወዝ ዓመቱን ብቻ በመወሰድ ዕድሜውን መመዘገብ ነው። ለምሳሌ የአንድ ሰው ዕድሜ 15 ዓመት፣ ከ5 ወር ከ11 ቀን ቢሆን መመዘገብ ያለበት 15 ዓመት ብቻ ይሆናል እንጂ 15 ዓመት፣ ከ5 ወር ከ11 ቀን መሆን ያለበትም። የአንድ ሕፃን ዕድሜ ከአንድ ዓመት በታች ከሆነ በዓምድ 18 ባለው ካርድ ኮለም ኮድ "00" ይመዘገባል። እንዲሁም የአንድ ሰው ዕድሜው 97 ዓመት እና ከዚያ በላይ ከሆነ "97" ብቻ በካርድ ኮለም ይመዘገባል።

ዕድሜያቸውን በትክክል የግያዉቁ ወይም ዕድሜያቸውን ለመናገር ረታደኛ ያልሆኑ ሰዎች እንደሚያጋጥሙ ይገመታል። ስለዚህ የእያንዳንዱን የቤተሰብ አባል ትክክለኛ ዕድሜ በተቻለ መጠን ለግጥነት ያለመሰልቸት ከፍተኛ ጥረት ግድረግ ያስፈልጋል። እነዚህን ችግሮች ለመፍታት ከሚያስችሉት ዘዴዎች መካከል ቀጥሎ የተመለከቱትን ግጥን ይገባል።

መልስ ሰጪው በተወለደበት ጊዜ/አካባቢ በብሄራዊ ደረጃ ወይም በሚኖርበት አካባቢ የተፈጸመ ታሪካዊ ድርጊት እንዳለና ቀጥሎም መልስ ሰጭዉ ድርጊቱ በተፈጸመ ጊዜ ዕድሜው ያን ያህል እንደነበረ ወይም ከድርጊቱ በኋላ ያን ያህል ጊዜ ቆይቶ እንደተወለደ በመጠየቅና ከዚያም ይህንን መረጃ መሠረት በግድረግ የግለሰቡን ዕድሜ ለመገመት መጥከር ያስፈልጋል። ለምሳሌ ግለሰቡ የ1966 አብዮት ከመፈንቀቅ 10 ዓመት ቀድሞ የተወለደ እንደሆነ የግለሰቡ ዕድሜ በ1986 ዓ.ም. ከሞላ ጎደል (1986-1966) + 10 = 30 ዓመት ተብሎ ይመዘገባል። ስለዚህ የአንድ ግለሰብ የተወለደበትን ዓመት ታሪካዊ ድርጊቶች ከተፈጸሙበት ዓመት ምሕረት ጋር በግዛመድ ዕድሜውን ለመገመት ስለሚቻል ዋና ዋና ታሪካዊ ድርጊቶች የተፈጸሙበት ዓመት ምሕረት ዝርዝር በእኩል 1 ከዚህ መመሪያ ጋር ተያይዞ ይገኛል።

እንዳንድ የቤተሰብ አባላት ወይም በአካባቢዉ የሚኖሩ ግለሰቦች ዕድሜያቸውን ሊያዉቁ ይችሉ ይሆናል። በዚህ ጊዜ ዕድሜያቸውን የግያዉቁትን ሰዎች ዕድሜ ከነዚህ ዕድሜያቸውን ከሚያዉቁ ሰዎች ጋር በግንፃፀር ለመገመት ይቻላል።

ከቤተሰቡ አባሎች መካከል የአንዱ ዕድሜ በትክክል ከታወቀ፣ የሌሎችን ዕድሜ ለመገመት ይቻላል ይሆናል። ለምሳሌ የአንድ ቤተሰብ የመጀመሪያዉ ልጅ ዕድሜዉ 13 ዓመት መሆኑ ከታወቀና የእናቱን ዕድሜ ለግወት ቢፈለግ የእናቱ ዕድሜ ቢያንስ 29 ዓመት ብሎ ለመገመት ይቻላል። ይህም ሊገኝ የሚችለዉ እናቱን አብዛኛዉን ጊዜ በ16 ዓመት የመጀመሪያዉን ልጅ ይወልዳሉ ተብሎ ስለሚገመት የእናትየዋ ዕድሜ 16 + 13 = 29 ይሆናል። የሥጋ ዝምድና ባላቸዉ ሰዎች መካከል የአንዱን ዕድሜ ከሌላዉ በግንፃፀር ዕድሜያቸዉን ለመገመት ይቻላል። ለምሳሌ አብዛኛዉን ጊዜ እናቱን በየሁለት ዓመት ይወልዳሉ። የትንቹ ልጅ ዕድሜ 7 ዓመት መሆኑ ከተረጋገጠ፣ የታላቁ ልጅ ዕድሜ 9 ዓመት ሊሆን ይችላል። ዕድሜያቸዉ የገፋ ሰዎች እንዳንድ ጊዜ ዕድሜያቸዉን በጣም ከፍ ያደርጉታል። የነጂህን ሰዎች ዕድሜ ከመጀመሪያዉ ልጃቸዉና ከልጅ ልጃቸዉ ጋር በግንፃፀር ለመገመት ይቻላል። ስለዚህ የአንዱ ቤተሰብ አባል ዕድሜ ከታወቀ ከሌላዉ አባል ጋር በግዛመድ በተቻለ መጠን ትክክለኛ የሆነዉን ገምቶ መፃፍ ያስፈልጋል።

በተወጣጥሮም አንድ አባል ባገባበት ጊዜ ዕድሜዉ ስንት እንደነበረና በጋብቻ ስንት ዓመት እንደቆየ ከታወቀ ዕድሜዉን ለመገመት ይቻላል።

እንዲያው ሰዎች ፊት ለፊት በዚህ ወይም በሌላው በሚታዩት ለህዝብ ለመናገር ይረዳል። ወይም ይቀጥላል። ስለዚህ ፊት ለፊት በሚታዩት ለመናገር በሚቀጥል ወይም በሚረዳው ላይ ሆነ ትክክለኛውን ፊት ለግንኙነት ማከር ያስረዳል። እንዲያው ሰዎች በእርግጥ ፊት ለፊት 10, 15, 20, 25, ... ወዘተ ሊሆን ይችላል።

በተለይ ፊት ለፊት ከ10 ዓመት ያላለፉ ሕፃናት ልጆች የተወለዱበትን ጊዜ ወላጆች ሊያስታዩት ስለሚችሉ የሕፃናትና ትናንሽ ልጆች ፊት ለፊት በሙሉ ዓመት በትክክል መጻፍ አለበት። አልፎ አልፎ የሕፃናትን ትክክለኛ ፊት ለግንኙነት ቀላል የግይሆንበት ሁኔታ ካጋጠመም ከፍተኛ ጥረት አድርጎ ትክክለኛውን ፊት ለግንኙነት በትክክል መጻፍ ይኖርበታል።

ከዚህ በላይ የተሰጡትን መመሪያዎች መሠረት በግድረግ ለእያንዳንዱ የቤተሰብ አባል ትክክለኛውን ፊት ለግንኙነት በቂ ጥረት አድርጎ ትክክለኛ መልሶችን ሊያስገኙ የሚችሉ ጥያቄዎችን በግንቅረብና በግሰላት የእያንዳንዱ አባል ትክክለኛ ፊት ለፊት በሙሉ ዓመት በዓምድ 18 ባሉ ካርድ ኮለሞች ይጻፋል።

ዓምድ 19 - ሃይማኖት፣ የ..... ሃይማኖት ምንድን ነው?

ሃይማኖት እንደ ግለሰብ የሚከተለው እምነት ወይም የመንፈሳዊ ድርጅት አባልነት ነው። የሃይማኖትን ዓይነት የሚመለከት ጥያቄ ለቤተሰቡ አባላት በሙሉ በግንቅረብ ይህን ዓምድ መሙላት ያስረዳል። ሃይማኖት በሚጠየቅበት ጊዜ ክርስቲያን የሚል መልስ ከተገኘ ዓምድ 19 ከኮድ 1-3 ከተሰጣቸው ዉስጥ የትኛው መሆኑ ተግባር ይጥላል። ከክርስቲያን ወላጆች የተወለዱና በቆጠራው ወቅት ክርስትና ለመነሳት ፊት ለፊት ገና ያልደረሰ ሕፃን ሃይማኖት ክርስትያን ተብሎ ይመዘገብበታል። በዓምዱ በተሰጠው ባሉ በታ የእያንዳንዱ አባል የሚከተለውን የሃይማኖት ዓይነት በመጠየቅ በዓምዱ ራስጌ በተመለከተውና ከዚያ በታች የተዘረዘሩትን የሃይማኖት ዓይነቶች መሰረት በግድረግ የግለሰቡ የሃይማኖት ዓይነት ተመዝግቦ በካርድ ኮለሙ ትክክለኛው ኮድ ይጥላል።

- 1 = እርቶዶክስ (ተዋህዶ፣ ቅባት፣ ፀጋ)
- 2 = ፕሮቴስታንት (ሰባት ቀን አድቪንቲስት፣ ኢንጢቆስጢ፣ ሉተራን መካኒካኒስ፣ ባፕቲስት፣ መንናይት፣ እንግሊካን፣ ፕሪስፒተርያን፣ መሰረተ ክርስቶስ፣ ሙሉ ወንጌል፣ ቃለ ሕይወት፣ ...)
- 3 = ካቶሊክ፣
- 4 = ሙስሊም (እስላም)
- 5 = ባህላዊ እምልኮ
- 6 = ሌላ (ለምሳሌ፡- ሂንዱ፣ ይሁዳ፣ ብሃይ፣ ጆሆሻ ኤቲስት፣ ... ወዘተ)

እንዲያው ጊዜ የቤተሰቡን ገላጊ ሃይማኖት በመወሰድ የሌሎችን የቤተሰብ አባላት ሃይማኖት ለመገመት ይጥከር ይሆናል። ይህ ትክክል ሊሆን ስለግይቻል የእያንዳንዱን የቤተሰብ አባል ሃይማኖት በመጠየቅ የተገኘውን መልስ መሠረት በግድረግ የግለሰቡ ሃይማኖት ዓይነት በዓምዱ ተመዝግቦ በካርድ ኮለሙ ትክክለኛው ኮድ መሙላት አለበት። ባልሆነ ሚስት የተለያየ ሃይማኖት ሊኖራቸው ይችላል።

ለሕፃናት የሚጥላው የሃይማኖት ዓይነት ወላጆቻቸው የሚከተሉት ሃይማኖት ይሆናል። የተለያዩ ሃይማኖት ከሚከተሉ ወላጆች ለተወለዱ ሕፃን ወደፊት ሊከተለው ይችላል ብለው ወላጆቹ የሚያስቡትን ሃይማኖት በመወሰድ በዓምዱ ይጥላል።

የእኛ ጫና ቋንቋ (mother tongue) የሚባለው ግለሰቡ በሕፃንነቱ ወቅት ከቤተሰቡ ወይም ከአባታዊዎቹ ጋር ይነጋገርበት የነበረ ቋንቋ ነው። በዚህ ዓምድ የግለሰቡ የእኛ ጫና ቋንቋ ተጠይቆ ከተመዘገበ በኋላ በተሰጠው የቋንቋ ኮድ ዝርዝር መሠረት ትክክለኛው ኮድ በካርድ ኮለሞቹ ይሞላል። የቋንቋዎችን ስምና ኮድ በቀላሉ ለማግኘት እንዲያመች ሁለት ዝርዝሮች ግለትም "የዋና ዋና ቋንቋዎች ስምና ኮድ ዝርዝር" እና "የትርጓሜ ቋንቋዎች ስምና ኮድ ዝርዝር" በሚከተሉት ገጾች ቀርበዋል። የቋንቋ ስምና ኮድ አመዘጋገብ እንደሚከተለው ይሆናል።

1. ለቋንቋ ጫና በተሰጠው ቦታ መልስ ሰጪ የሰጠው የቋንቋ ስም ይመዘገባል። አፋቸውን የረቀቀውን ቋንቋ ለመናገር ረታደኛ ያልሆኑ ሰዎች ካጋጠሙ በተቻለ መጠን አግባብ ትክክለኛውን መልስ ማግኘት ያስፈልጋል።
2. መልስ ሰጪ ላስመዘገበው ቋንቋ የተሰጠው ትክክለኛ ኮድ የዋና ዋና ቋንቋዎች ስምና ኮድ ዝርዝር በመመልከት በካርድ ኮለሞቹ ይመዘገባል። በዚህ ዝርዝር ዉስጥ ቋንቋውን በቀላሉ ለማግኘት አስቸጋሪ ከሆነ "የትርጓሜ ቋንቋዎች ስምና ኮድ ዝርዝር" በመመልከት ለማግኘት ይቻላል።

ሀ. የዋና ዋና ቋንቋዎች ስምና ኮድ ዝርዝር

በዚህ ዝርዝር ዉስጥ ሁሉም ቋንቋዎች የቀረቡ ሲሆን አቀማመጣቸውም ዋና ዋና ቋንቋዎችን በመጠቀም ነው። የዋናው ቋንቋ ሞክሼ ስሞችና ትርጓሜ ቋንቋዎች ከዋናው ቋንቋ ጋር ተመሳሳይ ኮድ ስለሚሰጣቸው በትንፋ ዉስጥ ቀርበዋል። ለምሳሌ አዳልኛ፣ ዳናኪልኛ፣ ደንክልኛና ጠልጣልኛ የሚባሉ ትርጓሜ ቋንቋዎች ሁሉ አፋርኛ በሚባል ዋና ቋንቋ ሥር የሚጠቃለሉ በመሆናቸው በዝርዝሩ ዉስጥ አፋርኛ በዋና ቋንቋነት ተፅድ ሌሎች በትንፋ ዉስጥ ቀርበዋል። የቋንቋን መረጃ በትክክል ለመመዘገብ እንዲያመች ተመሳሳይነት ያላቸው ቋንቋዎችን በተከታታይነት መመዘገብ አስፈላጊ በመሆኑ ከአንድ ዋና ቋንቋ ጋር ተመሳሳይነት ያላቸው ቋንቋዎች ሁሉ ዋናውን ቋንቋ ተከትለው በዝርዝሩ ላይ ትንሽ ገባ እየተደረጉ በመጻፍ የቀረቡ ሲሆን ለነዚህም የራሳቸው የተለየ ኮድ ተሠጥቷቸዋል። ለምሳሌ ደርዘኛ፣ ጋሞኛ፣ ጎፍኛ፣ ኮንትኛ፣ ኩሎኛና መሎኛ የሚባሉት ቋንቋዎች ከወላይትኛ ቋንቋ ጋር በጣም ስለሚቀራረቡ በዝርዝሩ ዉስጥ ከወላይትኛ ቀጥሎ በተከታታይ ቀርበዋል። ነገር ግን እነዚህ ቋንቋዎች ሁሉ ራሳቸውን የቻሉ የተለያዩ ቋንቋዎች ስለሆኑ የየራሳቸው ኮድ ተሰጥቷቸዋል። ዋና ዋና ቋንቋዎችን በቀላሉ ከዝርዝሩ ለማግኘት እንዲቻል አቀማመጣቸው የእንግሊዘኛውን ፊደል ቅደም ተከተል መሠረት በማድረግ ነው።

ለ. የትርጓሜ ቋንቋዎች ስምና ኮድ ዝርዝር

ይህ ዝርዝር የተዘጋጀው "በዋና ዋና ቋንቋዎች ስምና ኮድ ዝርዝር" ዉስጥ በትንፋ ዉስጥ የቀረቡትን ሞክሼ ስሞች ወይም ትርጓሜ ቋንቋዎችን (ለምሳሌ፣ አዳልኛ፣ ዳናኪልኛ፣ ደንክልኛ፣ ጠልጣልኛ) እንዲሁም በዝርዝሩ ላይ ትንሽ ገባ ብለው በመጻፍ የቀረቡትን ቋንቋዎች (ለምሳሌ፣ ደርዘኛ፣ ጋሞኛ፣ ጎፍኛ፣ ኮንትኛ፣ ኩሎኛ፣ መሎኛ) በእንግሊዘኛ ፊደል ቅደም ተከተል መሠረት ለማትረጎጥ ነው። "በዋና ዋና ቋንቋዎች ስምና ኮድ ዝርዝር" ዉስጥ ትንሽ ወጣ

የትርጉሜና ቋንቋዎች ሥጥና ኮሌ ህርህር

ኮሌ	ቋንቋ	ኮሌ	ቋንቋ	ኮሌ	ቋንቋ	ኮሌ	ቋንቋ	ኮሌ	ቋንቋ
A	58 እቢጋርኛ	69 ገግኛ	35 ገባቶኛ	66 ገንገኛ	11 ጸኛ				
	01 እጻልኛ	01 ገንቢልኛ	32 ጸባቶኛ	M 54 ገንገጊኛ	32 ጸጋሌኛ				
	31 እደርኛ	13 ገሸኛ	15 ጸብብኛ	17 ገረኛ	51 ጸርኛ				
	41 እጻብኛ	77 ገጫርኛ	75 ገጉኛ	29 ገረቶኛ	25 ሲልጢኛ				
	13 እልጋኛ	65 ደገብኛ	50 ገጥጊኛ	15 ገርሌኛ	66 ሲቲኛ				
	25 እሊቸና ወረር	01 ደገብልኛ	21 ገብዜኛ	32 ግጥኛ	26 ሶሊኛ				
	47 እግርኛ	20 ደረሰኛ	75 ገፍኛ	27 ግራብኛ	69 ሶርጥኛ				
	47 እግር	22 ደረሺትኛ	60 ጉሻ	54 ግንገርኛ	T 09 ግጊኛ				
	50 እንጊሉኛ	22 ደረሸኛ	27 ጉሙርኛ	51 ግጥኛ	01 ጠልጣልኛ				
	09 እንጸልኛ	22 ደረይታትኛ	27 ጉራኛ	78 ግጥኛ	43 ጥጥርኛ				
	32 እረብኛ	09 ደሉኛ	H 36 ሀሩርኛ	12 ግርኛ	69 ቲርግኛ				
	25 እዘርጎት	77 ደሙቲኛ	45 ሃያሃያኛ	27 ግጥኛ	51 ቲጎንኛ				
B	19 ባጫኛ	73 ደርዝኛ	J 80 ጸንጸርኛ	09 ግጥኛ	57 ቶሎኛ				
	47 ባዲቲ	71 ቶግኛ	K 36 ተጫኛ	38 ጥቃኛ	14 ገርኛ				
	24 ባጋኛ	22 ቶራቲኛ	03 ካፍታገንኛ	27 ግጥኛ	71 ግጥኛ (0072)				
	08 ባኮኛ	E 26 እንደጋንኛ	46 ካራቲኛ	27 ግጥኛ	59 ተርካንኛ				
	13 ባጥቢሊኛ	25 እነቀርኛ	30 ታርኛ	56 ግጥኛ	U 54 እጸንገኛ				
	30 ባናኛ	27 እነጥርኛ	42 ተቢገኛ	06 ግጥኛ	06 እላሊ				
	30 ባሻጅኛ	27 እነርኛ	37 ከፍቶኛ	56 ግጥኛ	32 እገጹኛ				
	24 ቤጋኛ	06 ኦርበሬ	26 ከስታገኛ	56 ግጥኛ	W 26 ጥጥኛ				
	10 ቤንቸናን	27 እጥኛ	77 ኮሎኛ	N 56 ሺካላገንኛ	25 ጫላኛ				
	32 ቤንሻንጉልኛ	F 33 ረገሻኛ	50 ኮግኛ	57 ናሆኛ	25 ጫራቤ				
	25 በርበሬ	32 ተኩጥኩጥኛ	45 ኮጥኛ	O 77 እግጊኛ	21 ጫርኛ				
	32 በርታኛ	32 ተከርኛ	46 ኮጥሶኛ	S 24 ገይኛ	32 ጫጫጥኛ				
	52 ቦዲኛ	32 ተካሺኛ	02 ኮንሬልኛ	27 ሰባትቤት	Y 80 ናጋጋርኛ				
	60 ቦረና	G 34 ጋግሬኛ	76 ኮንትኛ	24 ሲልኛ	05 ጥጥኛ				
	65 ባረኛ	74 ጋጥኛ	47 ኮሬኛ	63 ጻሆኛ	80 ጥጥኛ				
	59 ቡግኛ	24 ጋንዛኛ	23 ካጉኛ	08 ጻንጋጥኛ	Z 14 ጻራኛ				
	55 ቡሳኛ	24 ጋንዞኛ	21 ኮልኛ	24 ጻንትልኛ	82 ዘርጉልኛ				
C	27 ቸሀኛ	46 ጋራቲኛ	71 ኮጃልኛ	65 ጸንቶኛ	69 ደልግጥኛ				
	69 ጅግኛ	36 ጋጥኛ	L 29 ገብዲኛ						
D	51 ገግኛ								

በዚህ ግምጽ ለያንዳንዱ የቤተሰብ አባል ከአፍ መፍቻ ቋንቋው የተለየ ተጨማሪ ቋንቋ ይናገር እንደሆነ ተጠይቆ መልስ በዚህ ግምጽ ይመዘገባል። ከአፍ መፍቻ ቋንቋቸው የተለየ ቋንቋ ለመናገር ለሚችሉ የቤተሰብ አባላት የተጨማሪ ቋንቋው ስምና ኮድ ለግምጽ 20 በተሰጠው መመሪያ መሠረት በዚህ ግምጽ ይመዘገባል። ከእነዚህ በላይ ተጨማሪ ቋንቋ ለሚናገሩ የቤተሰብ አባላት የሚመዘገበው በይበልጥ አጣርተው የሚናገሩት ተጨማሪ ቋንቋ ነው። ተጨማሪ ቋንቋ ለማይናገሩ አባላት "እይናገሩም" የሚል መልስ ተፅድኮ ኮድ "00" በካርድ ኮለሙ ይመዘገባል። አፋቸውን ላልፈቱ ሕፃናት ባለፈው ግምጽ ላይ አፋቸውን ይፈቱበታል ተብሎ የሚገመተው የቤተሰቡ ቋንቋ የሚመዘገብ ሲሆን በዚህ ግምጽ ግን "እይናገሩም" የሚል መልስ ተፅድኮ ኮድ "00" ይመዘገብላቸዋል። እንደ ግለሰብ እንደ ቋንቋ መናገር ይችላል የሚባለው በትክክል በቋንቋው መልእክት ለማስተላለፍና ለመቀበል ሲችል ብቻ ነው።

ግምጽ 22 - ብሄረሰብ፣ የ..... ብሄረሰብ ምንድን ነው?

እያንዳንዱ የቤተሰብ አባል ብሄረሰብ ምን እንደሆነ ተጠይቆ በግምጽ 22 በተሰጠው ክፍት ቦታ ተፅድኮ ትክክለኛው ኮድ በካርድ ኮለሞቹ ይመዘገባል። ግለሰቡ ብሄረሰብ ምንድን ነው ተብሎ ሲጠየቅ ትርጉሙን ባለመረዳት ጥያቄውን በትክክል ለመመለስ ከተቸገረ ዘርህ፣ ትውልድህ፣ ነገድህ፣ ኅላህ በማለት በማብራራት ግስረዳት ያስፈልጋል። የብሄረሰቦችን ስምና ኮድ በቀላሉ ለማግኘት እንዲያመች ሁለት ዝርዝሮች ግለትም "የዋና ዋና ብሄረሰቦች ስምና ኮድ ዝርዝር" እና "የቅርንጫፍ ብሄረሰቦች ስምና ኮድ ዝርዝር" በሚከተሉት ገጾች ቀርበዋል። ይኸን በመገንዘብ የብሄረሰብ ስምና ኮድ አመዘጋገብ እንደሚከተለው ይሆናል፡-

1. ለብሄረሰብ መፃፊያ በተሰጠው ቦታ መልስ ሰጪው የሰጠው የብሄረሰብ ስም ይመዘገባል። የብሄረሰባቸውን ስም ለመናገር ፈቃደኛ ያልሆኑ ግለሰቦች ካጋጠሙ በተቻለ መጠን አግባብ ትክክለኛውን መልስ ማግኘት ያስፈልጋል።
2. መልስ ሰጭው ላለመዘገበው ብሄረሰብ የተሰጠው ትክክለኛ ኮድ "የዋና ዋና ብሄረሰቦች ስምና ኮድ ዝርዝር" በመመልከት በካርድ ኮለሞቹ ይመዘገባል። በዚህ ዝርዝር ውስጥ ብሄረሰቡን ለማግኘት አስቸጋሪ ከሆነ "የቅርንጫፍ ብሄረሰቦች ስምና ኮድ ዝርዝር" በመመልከት ለማግኘት ይቻላል።
3. መልስ ሰጪው የሰጠው መልስ ዋናው/ግንድ ብሄረሰብ ወይም የግንድ ቅርንጫፍ ብሄረሰብ ሲሆን ይችላል። የተሰጠው መልስ ዋናው ብሄረሰብ ከሆነ የዋናው ብሄረሰብ ኮድ የሚመዘገብ ሲሆን የተሰጠው መልስ ቅርንጫፍ ብሄረሰብ ከሆነ ግን ቅርንጫፍ ብሄረሰቡ የየትኛው ዋና ወይም ግንድ ብሄረሰብ እካል እንደሆነ በመለየት የሚሰጠው ኮድ የዋናው ወይም የግንድ ብሄረሰብ ኮድ ይሆናል። ለምሳሌ በግምጹ የተመዘገበው ብሄረሰብ ስም ሳይንቴ ቢሆን ግንዱ አማራ ስለሆነ በካርድ ኮለሙ የሚሞላው "04" ነው። ይኸውም የአማራ ብሄረሰብ መለያ ኮድ ነው። በግምጹ የተመዘገበው የብሄረሰብ ስም እንቅር ቢሆን ግንዱ ጉራጌ - ስልጢ ስለሆነ በካርድ ኮለሙ "25" ... ወዘተ ይሞላል።

v. የዋና ዋና ብሄረሰቦች ስምና ኮድ ዝርዝር

በዚህ ዝርዝር ውስጥ ሁሉም ብሄረሰቦች የቀረቡ ሲሆን አቀማመጣቸውም ዋና ዋና ብሄረሰቦችን በመጠቀም ነው። የዋናው ብሄረሰብ ሞክሼ ስሞችና ቅርንጫፍ ብሄረሰቦች ከዋናው ብሄረሰብ ጋር ተመሳሳይ ኮድ ስለሚሰጣቸው በቅንፍ ውስጥ ቀርበዋል። ለምሳሌ አዳል፣ ዳናኪል፣ ደንክል፣ ጠልጣል፣

የሚባሉ ቅርንጫፍ ብሄረሰቦች ሁሉ እፋር በሚባል ዋና ብሄረሰብ ሥር የሚጠቃለሉ በመሆናቸው በዝርዝሩም ዉስጥ እፋር እንደ ዋና ብሄረሰብ ተፅድ ሌሎች በቅንፍ ዉስጥ ቀርበዋል። የብሄረሰብን ሙረጃ በትክክል ለመመዝገብ እንዲያመች ተመግግይነት ያላቸው ብሄረሰቦችን በተከታታይነት መመዝገብ አስፈላጊ በመሆኑ ከእንድ ዋና ብሄረሰብ ጋር ተመግግይነት ያላቸው ብሄረሰቦች ሁሉ ዋነኛዉን ብሄረሰብ ተከትለው በዝርዝሩ ላይ ትንሽ ገባ እየተደረጉ የቀረቡ ሲሆን ለነዚህም የራሳቸው የተለየ ኮድ ተሰጥቷቸዋል። ለምሳሌ ዶርዜ፣ ጋሞ፣ ጎፋ፣ ኮንታ፣ ኩሎ፣ እና ~~ዘንታ~~ የሚባሉ ብሄረሰቦች ከወላይታ ብሄረሰብ ጋር በጣም ስለሚቀራረቡ በዝርዝሩም ዉስጥ ከወላይታ ቀጥሎ በተከታታይ ቀርበዋል። ነገር ግን እነዚህ ብሄረሰቦች ሁሉ ራሳቸውን የቻሉ የተለያዩ ብሄረሰቦች ስለሆኑ የየራሳቸው ኮድ ተሰጥቷቸዋል። ዋና ዋና ብሄረሰቦችን በቀላሉ ከዝርዝሩ ለማግኘት እንዲቻል አቀጣጫቸው የእንግሊዘኛ ዉን ፊደል ቅደም ተከተል መሠረት በማድረግ ነው።

ለ. የቅርንጫፍ ብሄረሰቦች ሥምና ኮድ ዝርዝር

ይህ ዝርዝር የተዘጋጀው "በዋና ዋና ብሄረሰቦች ሥምና ኮድ ዝርዝር" ዉስጥ በቅንፍ ዉስጥ የቀረቡትን ጥክፎ ስሞች ወይም ቅርንጫፍ ብሄረሰቦችን (ለምሳሌ፣ አዳል፣ ገንኪል፣ ደንከል፣ ጠልጣል) እንዲሁም በዝርዝሩ ላይ ትንሽ ገባ ብለው የቀረቡትን ብሄረሰቦች (ለምሳሌ፣ ዶርዜ፣ ጋሞ፣ ጎፋ፣ ኮንታ፣ ኩሎ፣ ሙሎ) በእንግሊዘኛ ፊደል ቅደም ተከተል መሠረት ለማቅረብ ነው። "በዋና ዋና ብሄረሰብ ሥምና ኮድ ዝርዝር" ዉስጥ ትንሽ ወጣ ብለው በእንግሊዘኛ ፊደል ቅደም ተከተል መሰረት የቀረቡት ዋና ዋና ብሄረሰቦች ግን (ለምሳሌ፣ እፋር፣ ወላይታ) በዚህኛ ዝርዝር ዉስጥ በድጋሚ አልቀረቡም።

4. ከተጠቀሱት ዋና ብሄረሰቦችና ቅርንጫፍ ግህበረሰቦች ዉጭ ካጋጠሙ የብሄረሰቡ ስም በዓምዱ ተፅድ የሚሰጠው ኮድ ግን ለሌሎች የኢትዮጵያ ብሄረሰቦች የሚሰጥ ኮድ "90" ይሆናል።
5. ከሁለት የተለያዩ ኢትዮጵያውያን ብሄረሰቦች ወይም ከኢትዮጵያውያንና ከዉጭ አገር ዜጎች የተወለዱ ግለሰቦች ዕድሜያቸው 18 ዓመትና በላይ ከሆነ እነሱ የመረጡት የብሄረሰብ ስም በዓምዱ ይመዘገባል። ዕድሜያቸው ከ18 ዓመት በታች ከሆነ ግን ወላጅ ወይም አሳዳጊ የወሰነው የብሄረሰብ ስም በዓምዱ እንዲጻፍ ያስፈልጋል።
6. ከተለያዩ የኢትዮጵያ ብሄረሰቦች ለተወለደና ከአባቱና ከእናቱ ብሄረሰብ አንዱን ለይቶ ለመናገር ለማይፈልግ የሁለቱ ብሄረሰቦች ስም ተፅድ ከተለያዩ ብሄረሰቦች የተወለዱ የሚለው ኮድ "91" ይሞላል። ከእናታቸው ወይም ከአባታቸው ብሄረሰብ አንዱን መርጠው ለመናገር ፈቃደኛ ለሆኑ ግን የመረጡት ብሄረሰብ ስም ተመዝግቦ የብሄረሰቡ ኮድ ይሞላላቸዋል።
7. ኤርትራዊያን ለሆኑ ሁሉ በዓምዱ "ኤርትራዊ" ተብሎ ተመዝግቦ ኮድ "93" በካርድ ኮለምቹ ይመዘገባል። እንዲሁም ለጅቡቲያውያን ኮድ "94" ይሰጣቸዋል። ለሱግሊያ አገር ዜጎች "ሱግሊያዊ" ተብሎ ተመዝግቦ ኮድ "95" በካርድ ኮለምቹ ይመዘገባል። ይህ ኮድ ግን የሚመዘገበው ኢትዮጵያውያን ላይ ብቻ እንደሆነ መጠንቀቅ ያስፈልጋል። ለኢትዮጵያዊያን ሱግሊያዎች የሚመዘገበው "ሱግሊ" የሚል መልስ ሲሆን የሚሰጣቸውም ኮድ "68" ነው። ለኬንያውያን ኮድ 96፣ ለሱዳናዊያን ኮድ 97 የሚመዘገቡ ሲሆን ለሌሎች የዉጭ አገር ዜጋዎች ሁሉ የአገራቸው ስም ተመዝግቦ ኮድ 98 ይሰጣቸዋል።

የትርጉሞች ስርዓት ደንብ

ቁጥር	ቅጽ	ቁጥር	ቅጽ	ቁጥር	ቅጽ	ቁጥር	ቅጽ	ቁጥር	ቅጽ
A 60	አብዛ	04	የውጋት	04	የሻግ	59	ውግ	51	ድር
58	አቢጋር	77	የውር	04	የገደረ	60	ግግ	25	ሌላ
01	አዳላ	65	ደገብ	60	ጎረ	45	ውጊን	66	ሊቃ
31	አደሬ	01	ደገክላ	27	ጎረ	27	ውጋርብ	26	ሊቃ
45	አካግ	20	ደራሳ	27	ጎረ	27	ውገር	69	ሰርግ
41	አሳባ	22	ደራሻ	H 36	ሀሩር	54	ውጥገር	T 09	ግግ
13	አላጋ	22	ደሪይቃት	45	ሀቦሀ	51	ውተን	04	ተገላጽ
25	አላቸና ወረር	09	ደራ	I 63	አርብ	78	ውሎ	01	ጠላግላ
21	አሌ	77	ደውት	60	አቀ	04	ውገዜ	70	ትገረ
47	አግሪቸ	73	ደርዜ	J 80	አገደር	12	ግር	61	ትገረ ወርጃ
47	አግር	71	ደግ	60	አሌ	27	ውስቃን	43	ጥግር
50	አገረሎ	22	ደራት	04	ጅሩደ	32	ውቶ	69	ቲርግ
09	አገጃሳ	E 26	አገደጋይ	K 36	ተወጥ	04	ጥገደረ	51	ቲቆና
08	አራ	25	አነቀር	43	ቃጥባረ	38	ጥቃ	59	ቀባስ
60	አርሲ	27	አነጥር	46	ካራት	27	ውሽር	57	ቀሎ
B 19	ባጫ	27	አነር	30	ካር	56	ውጎ	14	የራ
47	ባዲቀ	06	አርቦሬ	42	ተቢና	56	ውርዲ	71	ቆገይ
24	ባጋ	27	አዳይ	37	ከሬቸ	06	ውርሌ	60	ቀለግ
08	ባከ	F 32	ፋከጥኮጥ	03	ካጥቃገገ	56	ውርሱ	52	ቀውር
13	ባጥባ	32	ፋካር	60	ከሪቶ	56	ውርዙ	59	ቀርካና
50	ባጥባሽ	32	ፋካሽ	26	ከስታኒ	N 57	ጥሆ	U 54	ኦጃንገ
30	ባና	33	ፋካሽ	50	ኮግጎ	56	ጂካሰገገ	06	ኦላደ
30	ባኛሳ	04	ፋርጤ	45	ኮጥ	O 77	አውት	32	ኦገሎ
60	ባቸ	G 34	ጋግሌ	46	ኮጥሶ	25	አዘርት	W 26	ጥዎ
24	ቤጋ	74	ጋጥ	02	ኮገረሌ	Q 60	ቀቀ	04	ጥደሌ
32	ቤገኝገጎላ	24	ጋገዛ	76	ኮገታ	R 60	ራቃ	25	ወላይ
25	በርቦሬ	24	ጋገዞ	47	ኮሬ	59	ርጊና	25	ወራይ
32	በርታ	46	ጋራት	21	ኮሌ	23	ካጎ	60	ወረዳይ
52	ቦዲ	22	ጋርዱሳ	77	ኮሎ	S 24	ባይ	61	ወርጃ
60	ቦረና	36	ጋገጥ	48	ኮናግ	04	ባይጎት	21	ወርዜ
65	ቦር	04	ጋይጎት	71	ኮጃሌ	27	ሰባትቤት	32	ወግወጥ
04	ቡላጌ	35	ገባቶ	L 66	ባጎጎ	60	ሰላሌ	Y 80	ገገጋር
59	ቡጥ	32	ገባቶ	04	ባስት	04	ሰግጎ	80	ገጥ
59	ቡግ	60	ገብራ	29	ሊብሎ	24	ሲሌ	05	ገጥቦ
55	ቡሳ	15	ገለባ	60	ሊቃ	63	ኛሆ	04	ይሩት
C 27	ሃሀ	60	ገሳጎ	M 54	ግጃጎጎ	08	ኛጎጋጥ	Z 14	የራ
69	ኛግ	15	ገለብ	17	ግጃ	24	ኛጎረሳ	82	ዘርጎሳ
D 51	የይጥ	75	ገት	51	ግጊት	11	ኛ	69	ደላግጥ
69	የግ	60	ገራ	29	ግረቶ	38	ኛከቸ		
01	የገከላ	50	ገጥግ	15	ግርሌ	65	ኛጎቸ		
22	ደራሻት	21	ገበዜ	09	ውስኪቶ	04	ኛግ		
13	የሽ	75	ገራ	51	ግሌጎት	32	ኛሳሌ		

ኮድ

- 0 = ከእንድ 900ት በታች በወረዳዉ ገጠር ክፍል ያለግዳረጥ የኖሩ (900ት ያልጥላቸዉ)
- 1 = ለእንድ 900ት በወረዳዉ የገጠር ክፍል ያለግዳረጥ የኖሩ
- 2 = ለሁለት 900ት በወረዳዉ የገጠር ክፍል ያለግዳረጥ የኖሩ
- 3 = ለሶስት 900ት በወረዳዉ የገጠር ክፍል ያለግዳረጥ የኖሩ
- 4 = ለአራት 900ት በወረዳዉ የገጠር ክፍል ያለግዳረጥ የኖሩ
- 5 = ከአምስት እስከ ስድስት 900ት በወረዳዉ የገጠር ክፍል ያለግዳረጥ የኖሩ
- 6 = ከሰባት 900ት እስከ ዘጠኝ 900ት በወረዳዉ የገጠር ክፍል ያለግዳረጥ የኖሩ
- 7 = ለአሥር 900ትና ከዚያ በላይ በወረዳዉ የገጠር ክፍል ያለግዳረጥ የኖሩ
- 8 = ከአደት ጀምሮ በወረዳዉ የገጠር ክፍል ያለግዳረጥ የኖሩ።

ከመልስ ሰዎቻችን የሚገኘዉ መረጃ የሚመዘገበዉ ከላይ በተዘረዘሩት ኮዶች አግካኝነት በዓምዱ ስር በሚገኘዉ ካርድ ኮለም ነዉ። ያለግዳረጥ የኖሩት ከእንድ 900ት በታች ከሆነ ለኮዱ መመዝገቢያ በተሰጠዉ ቦታ "0" ይመዘገባል። አምስትና ስድስት 900ት ለቆዩ የሚጥላቸዉ ኮድ "5" ሲሆን ሰባት 900ት፣ ስምንት 900ትና ዘጠኝ 900ት ለቆዩ ኮድ "6" ይመዘገባል። አሥር 900ት ለቆዩና ከዚያ በላይ ለሆናቸዉ ሁሉ ኮድ "7" ይመዘገባል። ከአደት ጀምረዉ ለኖሩ ሁሉ ኮዱን ለመጻፍ በተሰጠዉ ቦታ ኮድ "8" ይመዘገባል።

ዓምድ 24 በዓምድ 23 ከኮድ 0-7 ለተጥላላቸዉ ብቻ

ከተወለዱ ጀምሮ እዚህ ወረዳ ገጠር ዉስጥ ያለግዳረጥ ያልኖሩ ከሆነ ቀድሞ ይኖሩበት የነበረዉ ሥፍራ ከተግ ከነበረ የከተግዉ ስም ይጻፉ፣ ገጠር ከነበረ "ገጠር" ይጻፉ

በዚህ ዓምድ ከተወለዱ ጀምሮ በወረዳዉ የገጠር ክፍል ይኖሩ ላልነበሩ የቤተሰብ አባላት ሁሉ በመጨረሻ ይኖሩበት የነበረዉ ሥፍራ ተጠይቆ ከተግ ከነበረ የከተግዉ ስም ይጻፋል። ሥፍራዉ ገጠር ከነበረ ግን "ገጠር" የሚለዉ ቃል ይጻፋል። ከአደት ጀምረዉ በወረዳዉ የገጠር ክፍል ይኖሩ ለነበሩ የቤተሰብ አባላት ሁሉ (በዓምድ 23 ኮድ 8 ለተመዘገቡላቸዉ) ዓምዱ ስለግይመለከታቸዉ "እዚህ" የሚል መልስ ከተመዘገበ በኋላ ለኮድ መስጫ በተዘጋጀዉ ሥፍራ ወረዝ "____" ይደረጋል። በሁለትና ከሁለት በላይ በሆኑ ሥፍራዎች ሲኖሩ ቆይተዉ ቆጠራዉ ወደሚካሄድበት ወረዳ ለመጡ አባላት የሚመዘገቡላቸዉ ለመጨረሻ ጊዜ በመደበኛነት ይኖሩበት የነበረዉ ሥፍራ ስም ነዉ። በመደበኛነት ይኖሩበት የነበረዉ ሥፍራ የሚባለዉ ስድስት ወርና ከዚያ በላይ የኖሩበት ሥፍራ ማለት ነዉ። በዉጭ አገር ይኖሩ ለነበሩ ሥፍራዉ ገጠር ከነበረ "ገጠር" ሲጻፍ ሥፍራዉ ከተግ ከነበረ "ከተግ" የሚለዉ ቃል ይጻፋል። በተጨማሪ በአገር ዉስጥ ይኖሩ ለነበሩና ይኖሩበት የነበረዉን ከተግ ስም በትክክል ለመናገር ላልቻሉ "ከተግ" የሚለዉ ቃል ተመዝግቦ በመጠይቅ ገርጌ ማብራሪያ ይጻፋል።

ዓምድ 25 - ከጤተሰቡ አባላት መካከል እካላቸው የጎደለ/አእምሮአቸው የታወከ አሉ?
ካሉ ዓይነቱ ይጻፉ

ሲወለዱ ወይም ከተወለዱ በኋላ የሰዉነት፣ የአእምሮ፣ ወይም የሌላ እካሉ ክፍል በመሰናከሉ፣ በሙሳዓቱ ወይም በመሰላሸቱ ምክንያት ሌሎች ደህና የሆኑ ሊያከናዉኑት የሚችሉትን ተግባራት እግልጽ በማከናወን ረገድ የተጓጎለ ግለሰብ እካላ ስንኩል ይባላል። ስለዚህ እያንዳንዱን የጤተሰብ ሙደበኛ አባል ስለእካላ ስንኩልነት ሁኔታ በመጠየቅ በዓምድ 25 ይመዘገባል።

እንዳንድ ሰዎች በጤተሰቡ የእካላ ሙጉደል ወይም የአእምሮ ሙታወክ ያለበት አባል አለ ወይ? ተብለዉ ሲጠየቁ ደስ ስለማይላቸዉ ደህን ጥያቄ ለመልስ ሰዉዎች ሲተርብ መጠንቀቅ ያስፈልጋል። ይኸዉም እካላ ስንኩል ነዎት ወይ? ብሎ በተጥታ በመጠየቅ ፈንታ የእካላ ጉድለት አለብዎት ወይ? ብሎ በመጠየቅ አጭባቂ ዓይንዎ የግየት፣ ጆሮዎ የመሰግት፣ እግርዎ፣ እጅዎ፣ ... ወዘተ ችግር አለብዎት ወይ? ብሎ በመጠየቅ የእካላ ስንኩልነት ካለባቸዉ በዘወርዋራ መንገድ ጠይቆ ሁኔታዉን ግወቅ ያስፈልጋል።

እንድ ግለሰብ ክእንድ የበለጠ የእካላ ስንኩልነት ሁኔታ ሊኖረዉ ይችላል። እንደየሁኔታዉ የእያንዳንዱን የጤተሰብ ሙደበኛ አባል የእካላ ስንኩልነት ሁኔታ በመጠየቅ ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን የእካላ ስንኩልነት ዓይነቶች ከኮድ 00-10 የተዘረዘሩትን መሠረት በማድረግ ግለሰቡ ያለበትን የእካላ ስንኩልነት ሁኔታ ኮዱ የሚጻፍ ሲሆን ከተቻለ የእካላ ስንኩልነት ሁኔታዉም ዓይነት ይመዘገባል።
የእካላ ስንኩልነት ሁኔታ ዓይነት ኮድ ዝርዝር

ኮድ የእካላ ስንኩል ሁኔታ ዓይነት

- 00 = እካላ ስንኩል ያልሆነ
- 01 = ዓይነ ሥዉር (ሁለቱም ዓይኖች የጠቀ፣ ሙሉ በሙሉ የታወረ)
- 02 = ከፊል ዓይነ ሥዉር (ሁለቱም ዓይኖች በከፊል የሚያዩ፣ እንዲሁም በጭራሽ የግያይ፣ በግግሽ የታወረ)
- 03 = የመሰግት ችግር (ሙሉ በሙሉ የደነቆረ፣ ሁለቱም ጆሮዎች በከፊል ብቻ የሚሰሙ፣ ድምጽ ከፍ ሲል ብቻ መሰግት የሚችል፣ እንዲሁ ጆሮ ሙሉ ጤናግ ሆኖ ሌላዉ ጆሮ የመሰግት ችግር ሲኖረዉ)
- 04 = የመሰግትና የመናገር ችግር፤ ደንቆርና ዲዳ (ሙሉ በሙሉ የደነቆረና ዲዳ፣ በግግሽ የደነቆረና ዲዳ፣ ሙሉ በሙሉ የደነቆረና የሚንተባተብ፣ በግግሽ የደነቆረና የሚንተባተብ)
- 05 = የእግር ጉዳት (የእንድ ወይም የሁለት እግሮች መቆረጥ፣ ሽኩት፣ ግንክስ ወይም ሌላ የእግር ጉዳት) በዚህ ይጠቃለላሉ።
- 06 = የእጅ ጉዳት (የእንድ ወይም የሁለት እጆች መቆረጥ፣ ሽኩት፣ የጣት መቆረጥ ወይም ሌላ የእጅ ጉዳት) በዚህ ይጠቃለላሉ።
- 07 = የሥጋ ደጃ በሽታ (ቁምጥና) ያላቸዉ
- 08 = የእዕምሮ ሕመም (የሚጥል በሽታ፣ እብደት፣ ራስን ግግላል፣ መረበሽ፣ ዉርቅን መጣል፣ ራስን እለማወቅ፣ የራስ ደህንነትን መዘንጋት፣ የእዕምሮ ድሁርነትን ... ወዘተ) ያጠቃልላል።

09 = ሌላ እካለ ሰንኩልነት:- (ይገለፅ)

10 = ተደራራቢ የእካል ጉዳቶች:- (ይገለፅ)

ግለሰብ ወሳኔ

ሌላ እካለ ሰንኩልነት (ኮድ 09) ተብሎ የሚመዘገብ የሆነው በተቻለ መጠን የእካል ጉዳቶቻቸውን ዓይነት ከኮድ 01 እስከ ኮድ 08 ለመመዝገብ ላልተቻለ የቤተሰብ አባላት ብቻ ነው። በተጨማሪም ተደራራቢ የእካል ጉዳት ላለባቸው የቤተሰብ አባላት እንደሆነው ጉዳት በጣም የሚያመዘን ከሆነ የሚያመዘነው ጉዳት ዓይነት ኮድ ይመዘገባል። ይህ በማይቻልበት ወትት ብቻ ተደራራቢ የእካል ጉዳት የሚለው ኮድ 10 ይሰጣቸዋል።

ዓምድ 26-27 የትምህርት ሁኔታ (ዕድሜያቸው እምስት ዓመትና ከዚያ በላይ ለሆናቸው አባላት ብቻ የሚጠየቅ)

እነዚህ ዓምዶች የሚመለከቱት ዕድሜያቸው እምስት ዓመትና በላይ የሆናቸውን የቤተሰብ አባላት ብቻ ሲሆን በዓምዶቹም እግካይነት አባላት በቆጠራው ወትት ትምህርት በመግር ላይ መሆናቸውን፣ ከሆኑ ደግሞ ስንተኛ ክፍል በመግር ላይ እንደሆኑ፣ እንዲሁም ትምህርት ተምረው ለሚያወቁ ሁሉ ያጠናቀቁት ከፍተኛ ክፍል ስንተኛ እንደሆነ ተጠይቀው ይመዘገባል።

በትምህርት ቤት የመግር ሁኔታ

ዓምድ 26 በትምህርት ቤት አሁን በመግር ላይ ላሉ የሚግሩበት ክፍል፣ ከዚህ በፊት ለተግሩ ድረስ "97" ተምረው ለማያወቁ ኮድ "98"

በዚህ ዓምድ እምስት ዓመትና ከዚያ በላይ የሆናቸው የቤተሰብ አባላት በቆጠራው ወትት በመግር ላይ እንደሆኑ ተጠይቀው መልሳቸው በፊደልና ከታች በተዘረዘሩት ኮዶች እግካይነት ይመዘገባል። በመግር ላይ ናቸው የሚባሉት በመደበኛ ትምህርት ቤቶች፣ በግራምስካል ተቋማት፣ በዩኒቨርሲቲዎች፣ የቋሲ፣ የቋርዓን ወይም በሌሎች የትምህርት ዝግጅት (ካሪኩለም) ባላቸው የትምህርት መስጫ ተቋማት ውስጥ በመግር ላይ የሚገኙትን ነው። ትምህርቱ ወይም ሥልጠናው የሚመጠው ክፍያ በሚያገኙ መምህራን ወይም በፈቃደኝነት በሚያስተምሩ ሊሆን ይችላል። በቤት ውስጥ ወይም በሌላ ሥፍራ ከወጣጅ ወይም ከዘመድ በትርፍ ጊዜያቸው የሚያስተምሩባቸው ወይም በራስ ጥረት ለማወቅ የሚጥሩ የቤተሰብ አባላት በመግር ላይ እንደሆኑ እይቆጠሩም። ለምሳሌ በወዳደርነት እያገለገሉ የአናጂነት ወይም የሜካኒክነት ዕውቀት ለማግኘት የሚጥሩ ትምህርት በመግር ላይ እንደሚገኙ እይቆጠሩም። ነገር ግን በግለሰብ ተቋም ውስጥ ተመዝግበው የአናጂነት፣ የሜካኒክነት፣ መኪና መገዳት፣ የታይፕ ዕሕፈት መግር፣ ልብስ መስፋት፣ ወዘተ ትምህርት በመከታተል ላይ ላሉ የሚገኙ በመግር ላይ እንደሚገኙ ይቆጠራሉ።

በመደበኛ ትምህርት ቤት በመግር ላይ ለሚገኙ የሚመዘገቡት ኮድ ከ"00" እስከ "12" እና ከ"20" እስከ "29" ያሉት ኮዶች ናቸው። መደበኛ ባለሆኑ የትምህርት መስጫ ድርጅቶች /እንደ ቋሲ፣ ቋርዓን፣ መሠረተ ትምህርትና ሌሎች የትምህርት ዝግጅት ያላቸው ድርጅቶች ለምሳሌ የታይፕ ትምህርት፣ የልብስ ስራ ትምህርት፣ ሜካኒክነት፣ ... ወዘተ ትምህርት በመከታተል ላይ ላሉ መደበኛ ያልሆኑ ብሎ በመጻፍ ኮድ "96" ይመዘገባል።

በቆጠራው ቀን ትምህርት በመከታተል ላይ የማይገኙ አባላት በሁለት የሚከፈሉ ሲሆን እነዚህም:-
/ሀ/ ከቆጠራው ቀን በፊት ትምህርት ይግሩ የነበሩ በቆጠራው ቀን ግን የማይግሩ
/ለ/ ከዚህ በፊት በጭራሽ ተምረው የማያወቁ ናቸው። ከዚህ በፊት ተምረው የሚያወቁ የሚባሉት ከቆጠራው ወትት በፊት ትምህርታቸውን ያቋረጡና መደበኛ በሆነ ትምህርት ቤት ወይም

የቁስ፣ የቁርጥጥ፣ መሠረተ ትምህርት፣ ... ወዘተ ተምረው ለነበሩ ሁሉ ነው። የእነዚህ የቤተሰብ አባላት ያቋረጡ ብሎ በመጻፍ ኮድ "97" ይጻፋል። ትምህርት ተምረው የግምገማታዎቻቸው የሚባሉት በግናቸውም ዓይነት መደበኛ ትምህርት ቤት ወይም የቁስ፣ የቁርጥጥ፣ መሠረተ ትምህርት፣ ... ወዘተ በጭራሽ ተምረው ለግምገማታ ሲሆን ለእነዚህም "ተምረው የግምገማታ" ብሎ በመጻፍ ኮድ "98" ይጻፋል።

በአጠቃላይ በዚህ ዓመት የሚመዘገበው እምስት ዓመትና በላይ የሆናቸው አባላት ሁሉ በአሁኑ ወቅት በመደበኛ ትምህርት ቤት ወይም መደበኛ ያልሆነ ትምህርት በመከታተል ላይ መኖራቸው፣ በአሁኑ ወቅት ትምህርት በመከታተል ላይ ከሆኑ ስንተኛ ክፍል በመግር ላይ እንደሚገኙ፣ በአሁኑ ወቅት በመግር ላይ ለማይገኙ ደግሞ ከዚህ በፊት ተምረው ያዉቁ እንደሆኑ በመጠየቅ ተገቢው መልስ በፊደልና በሚከተሉት ኮዶች አማካይነት ይመዘገባል።

የሚግሩበት ክፍል ደረጃ

ሀ. በመግር ላይ ላሉ፡

<u>ኮድ</u>	<u>በፊደል</u>	<u>የክፍል ደረጃ</u>
00	ዜር	ቅድመ ትምህርት ቤት ግለት በመለግመሽ ወይም ከአንደኛ ክፍል በታች ዉስጥ በመግር ላይ ላሉ ሁሉ፡
01	አንደኛ	በአንደኛ ክፍል ዉስጥ በመግር ላይ ላሉ ሁሉ፡
02	ሁለተኛ	በሁለተኛ ክፍል ዉስጥ በመግር ላይ ላሉ ሁሉ፡
03	ሶስተኛ	በሶስተኛ ክፍል ዉስጥ በመግር ላይ ላሉ ሁሉ፡
04	አራተኛ	በአራተኛ ክፍል ዉስጥ በመግር ላይ ላሉ ሁሉ፡
05	አምስተኛ	በአምስተኛ ክፍል ዉስጥ በመግር ላይ ላሉ ሁሉ፡
06	ስድስተኛ	በስድስተኛ ክፍል ዉስጥ በመግር ላይ ላሉ ሁሉ፡
07	ሰባተኛ	በሰባተኛ ክፍል ዉስጥ በመግር ላይ ላሉ ሁሉ፡
08	ስምንተኛ	በስምንተኛ ክፍል ዉስጥ በመግር ላይ ላሉ ሁሉ፡
09	ዘጠነኛ	በዘጠነኛ ክፍል ዉስጥ በመግር ላይ ላሉ ሁሉ፡
10	አሥረኛ	በአሥረኛ ክፍል ዉስጥ በመግር ላይ ላሉ ሁሉ፡
11	አሥራ አንደኛ	በአሥራ አንደኛ ክፍል ዉስጥ በመግር ላይ ላሉ ሁሉ፡
12	አሥራ ሁለተኛ	በአሥራ ሁለተኛ ክፍል ዉስጥ በመግር ላይ ላሉ ሁሉ፡
20	ለሰርተፊኬት	የአሥራ ሁለተኛ ክፍል ትምህርት በግጠናቀቅ በመደበኛ ት/ቤት፣ ተቋም ትምህርት በመከታተል ላይ ያሉ ሁሉ፤ (በከፍተኛ ትምህርት መስጫ ከታወቁ ተቋም፣ ኮሌጅ ዩኒቨርሲቲ፤ ዲፕሎም ወይም የመጀመሪያ ዲግሪ ለማስገኘት በታቀደ የትምህርት ፕሮግራም ትምህርት በመከታተል ላይ ያሉ በዚህ ኮድ አይጠቃለሉም)። ነገር ግን በእነዚህ ተቋማት ዉስጥ ለሰርተፊኬት በመግር ላይ የሚገኙ በዚህ ኮድ ዉስጥ ይጠቃለላሉ።

በሀገሪቱ የታወቀ የከፍተኛ ትምህርት መስጫ ተቋም (ኮሌጅ) ዩኒቨርሲቲ የሚባሉት፡-

ሀ/ አዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ (የአዋግ የእርሻ ኮሌጅ፣ የደብረ ዘይት የከብትሕክምና ፋኩልቲ፣ የጎንደር ሕክምና ኮሌጅንና የባህርዳር የመምህራን ኮሌጅን ያጠቃልላል)

- ሰ/ ዓለማዎ ዩኒቨርሲቲ
- ሐ/ እምቦ እርሻ ኮሌጅ
- መ/ ጅግ እርሻ ኮሌጅ
- ሠ/ ወንድገት ደን ኮሌጅ
- ረ/ ባህርዓር ፖሊቴክኒክ ተቋም
- ሰ/ እዲስ አበባ መለስተኛ ንግድ ኮሌጅ
- ሸ/ ከተቤ መምህራን ኮሌጅ
- ቀ/ ጅግ ጤና ሳይንስ ተቋም
- ባ/ ከተማ ፕላን ኮሌጅ
- ተ/ እርባምንጭ ዉሃ ቴክኖሎጂ ተቋም
- ቸ/ መቀሌ ቢዝነስ ኮሌጅ ናቸዉ። ከነዚህ ተቋማች ዉጭ፣ የሚሰጡ ሊፕሎፕች (የምስክር ወረቀቶች) በኩድ "20" ይመዘገባሉ። (ለምሳሌ ተገባረዕድ፣ መምህራን ማሰልጠኛ ተቋም፣ እንጦጦ አጠቃላይ ት/ቤት፣ ... ወዘተ.)

21 **ለዲፕሎም** ከአሥራ ሁለተኛ በላይ በከፍተኛ ትምህርት መስጫ ተቋም፣ ኮሌጅ፣ ዩኒቨርሲቲ (ከላይ ከህ እስከ ቸ የተዘረዘሩት ተቋማች ብቻ) ሊፕሎም ለማሰገን ቦታ ቀደ ፕሮግራም ላይ ትምህርት በመከታተል ላይ ላሉ ሁሉ፣ **የገደቡ**።

22 **ለዲግሪ** ከአሥራ ሁለተኛ ክፍለ በላይ በከፍተኛ ትምህርት ተቋም ኮሌጅ፣ ዩኒቨርሲቲ (ከላይ ከህ እስከ ቸ የተዘረዘሩት ተቋማች ብቻ) የመጀመሪያ ዲግሪ (ቢ.ኤ. ቢ.ኤ.ሲ.ሲ. ኤ.ኤ.ኤ.ቢ.) የሚያሰገኝ ትምህርት በመከታተል ላይ ላሉ ሁሉ።

23 **ለድህረ ምረቃ** በዩኒቨርሲቲ በድህረ ምረቃ ፕሮግራም በመግር ላይ ላሉ ሁሉ።
 96 **መደበኛ ባልሆነ** በመደበኛ የትምህርት ደረጃ እመጻደብ ሊተረጎም በማይችል የትምህርት መስጫ ድርጅት ትምህርት በመከታተል ላይ ላሉ ለምሳሌ በቁስና በቁርጥን ት/ቤት፣ በመሠረተ ትምህርት ፕሮግራም ትምህርታቸዉን የሚከታተሉ ሁሉ፣ የታይፕ ትምህርት፣ የልብስ ሰፊት ትምህርት፣ ሚካኒክነት፣ የትምህርት ዝግጅት (ካሪኮለም) ያልላቸዉ የማሰልጠኛ ተቋማች።

ለ. ትምህርት ለተከታተሉና በቆጠራዉ ጊዜ በመግር ላይ ያልሆኑ።

97 **ያቋረጡ** ከዚህ በፊት በት/ቤት፣ ተቋም፣ ኮሌጅ ወይም ዩኒቨርሲቲ መደበኛ ወይም መደበኛ ያልሆኑ (የቁስ፣ የቁርጥን፣ መሠረተ ትምህርት ... ወዘተ) ትምህርት ለተከታተሉ ግን በቆጠራዉ ጊዜ በመግር ላይ ላልሆኑ ሁሉ

ሐ. ትምህርት ተከታተለዉ የማያዉቁ

98 **ተምረዉ የማያዉቁ** ከዚህ በፊት በግንኛዉም ት/ቤት፣ ተቋማች፣ ... ወዘተ መደበኛ የሆነ ወይም መደበኛ ያልሆነ /የቁስ፣ የቁርጥን፣ መሠረተ ትምህርት፣ ... /ትምህርት ተከታተለዉ ለማያዉቁና በቆጠራዉ ጊዜም በመግር ላይ ላልሆኑ ሁሉ።

የጨረቡት ከፍተኛ ክፍል፡

ግምገማ 27 ግንብብና ሙጻ ይችላሉ? ካልቻሉ "00" ከቻሉ የጨረቡት ከፍተኛ ክፍል ይጻፍ

ልድጫዎቹ ለምስት ዓመትና ከዚያ በላይ የሆኑ የቤተሰቡ አባላት በመጀመሪያ ግንብብና ሙጻ ሙቻላቸው ተጠይቆ ግንብብና ሙጻ የሚችሉ ከሆነ ደግሞ የረጅሙት ከፍተኛ ክፍል ይጠየቃሉ።

እንደ ግለሰብ የግንብብና የሙጻ ችሎታ ለሌላ የሚባለው ቢያንስ በአንድ ቋንቋ እንብብ መረዳትና እንዲሁም ሙጻ ሊችል ነው። የራሳቸውን ስም ወይም ቅጥር ስም ግንብብና ሙጻ የሚችሉ ግለሰቦች የትምህርት ችሎታ እንዳላቸው አይቆጠሩም። እንዲሁም ሃይማኖት ነክ የሆኑና ቀደም ብለው በቃል የተጠኑ ዓረፍተ ነገሮችን ብቻ ሙድገም የሚችሉ የግንብብና የሙጻ ችሎታ እንዳላቸው አይቆጠሩም። በዚህ ግምገማ የቤተሰቡ አባል የግንብብና የሙጻ ችሎታ ካለው የረጅሙት ከፍተኛ ክፍል በመጠየቅ ከተዘረዘሩት ከፍተኛ ክፍል ህርህር ትክክለኛውን በመምረጥ በግምገማ 27 ውስጥ ሲሞላ አባሉ የግንብብና የሙጻ ችሎታ ከሌለው "አይችልም" የሚል ቃል በግምገማ ውስጥ ተመሳሳይ ኮድ "00" በካርድ ኮለምቹ ይሞላል።

የመጨረሻ ከፍተኛ ክፍል ሲባል ግለሰቦቹ ባለው የትምህርት ሥርዓት በመደበኛ ትምህርት፣ በዩኒቨርሲቲ፣ በግመልጠኛ ተቋማትና በሙሳሌት በመግር ላይ ያሉና ከዚህ በፊት ተምረው ያጠናቀቁትን ከፍተኛ የትምህርት ክፍል የሚያመለክት ነው።

የጨረቡት ከፍተኛ ክፍል

<u>ኮድ</u>	<u>በረዶ</u>	<u>የክፍል ደረጃ</u>
00	አይችሉም	ግንብብና ሙጻ ለማይችሉ ሁሉ፣ እነዚህም ሀ/ ከዚህ በፊት ትምህርት ተከታትለው የማያወቁ፣ ለ/ ከዚህ በፊት ትምህርት ተከታትለው ግንብብና ሙጻ ሳይችሉ ትምህርት ያቋረጡትን፤ ሐ/ ከዚህ ቀደም ግንብብና ሙጻ ለማይችሉ የነበሩ፣ በቆጠራው ወትት ግን የረሱትን፤ መ/ ትምህርት በቆጠራው ወትት በመክታተል ላይ የሚገኙ ገን ግንብብና ሙጻ ገና ያልቻሉትን ማለ።
01	አንደኛ	የአንደኛ ክፍል ትምህርት ላጠናቀቁና ግንብብና ሙጻ የሚችሉ ሁሉ።
02	ሁለተኛ	የሁለተኛ ክፍል ትምህርት ላጠናቀቁና ግንብብና ሙጻ የሚችሉ ሁሉ።
03	ሰተኛ	የሰተኛ ክፍል ትምህርት ላጠናቀቁና ግንብብና ሙጻ የሚችሉ ሁሉ።
04	አራተኛ	የአራተኛ ክፍል ትምህርት ላጠናቀቁና ግንብብና ሙጻ የሚችሉ ሁሉ።
05	አምስተኛ	የአምስተኛ ክፍል ትምህርት ላጠናቀቁና ግንብብና ሙጻ የሚችሉ ሁሉ።

- 06 በድስተኛ ክፍል ትምህርት ላጠናቀቀ
- 07 በሰባተኛ ክፍል ትምህርት ላጠናቀቀ
- 08 በስምንተኛ ክፍል ትምህርት ላጠናቀቀ
- 09 በጠንኛ ክፍል ትምህርት ላጠናቀቀ
- 10 አሥረኛ ክፍል ትምህርት ላጠናቀቀ
- 11 አሥራ አንደኛ ክፍል ትምህርት ላጠናቀቀ
- 12 አሥራ ፅዕተኛ ክፍል ትምህርት ላጠናቀቀ
- 20 ሰርተፊኬት ከ12 ክፍል በላይ ከመደበኛ ትምህርት ቤቶች ወይም በከፍተኛ ትምህርት መስሜ ከታወቁ ተጽዖች (ኮሌጆች) የኒዘርሲቲዎች ወይም ከተመሳሳይ ትምህርት መስሜ ተጽዖ ሊጠቀሙ ወይም ሊገሩ ለግብዣነት ባልታዩ ፕሮግራም የአንድ ዓመትና ከዚያ በላይ ትምህርት ለሊያው ፍላጎት ፕሮግራም ለመገባት ለመገባት የተቀበሉ ፍላጎት በዚህ ኮድ ይጠቀሳሉ። በግምት 26 ወሰን ከህ ለህክ ተከተላቸውት ወይም የተከታተሉት ትምህርት ወይም ያገኙት ሰርተፊኬት በዚህ ግምት በኮድ 20 ይጠቀሳሉ።
- 21 ሊጠቀሙ ያልጠበቁ ከአሥራ ፅዕተኛ ክፍል ትምህርት በላይ በከፍተኛ ትምህርት መስሜ ከታወቁ ተጽዖ ወይም ኮሌጅ ወይም የኒዘርሲቲ (በግምት 26 ወሰን ከ 'ህ ለህክ 'ኛ የተከተሉት) ወይም ከተመሳሳይ ትምህርት መስሜ ተጽዖ ሊጠቀሙ ለግብዣነት በታዩ የትምህርት ፕሮግራም የአንድ ዓመትና ከዚያ በላይ ትምህርት ያጠናቀቁ ገን ሊጠቀሙ ላገኙ ፍላጎት
- 22 ሊገሩ ያልጠበቁ ከአሥራ ፅዕተኛ ክፍል ትምህርት በላይ የመጀመሪያ ሊገሩ (ዲ.ኤ. ዲ.ኤ.ሲ.ሲ) ያጠናቀቁ ተብሎ በታዩ የትምህርት ፕሮግራም በኮሌጅ ወይም በየኒዘርሲቲ (በግምት 26 ወሰን ከህ ለህክ 'ኛ የተከተሉት) የአንድ ዓመት ወይም የበለጠ ትምህርት ላጠናቀቁ ገን ሊገሩ ላገኙ ፍላጎት
- 23 ሊጠቀሙ በከፍተኛ ትምህርት መስሜ ተጽዖ (ኮሌጅ) የኒዘርሲቲ ወይም ተመሳሳይ ትምህርት መስሜ ተጽዖ (በግምት 26 ወሰን ከህ ለህክ 'ኛ የተከተሉት) ሊጠቀሙ ላገኙና ተመሳሳይ የትምህርት ደረጃ ላገኙ ፍላጎት
- 24 ሊገሩ የመጀመሪያ ሊገሩ (ዲ.ኤ. ዲ.ኤ.ሲ.ሲ. ኤ.ኤ.ኤ.ሲ) ላገኙና ተመሳሳይ የትምህርት ደረጃ ላገኙ ፍላጎት
- 25 ድጋፊ ምረቃ በየኒዘርሲቲ በድጋፊ ምረቃ ፕሮግራም (ከመጀመሪያ ሊገሩ በላይ) የአንድ ዓመት ወይም የበለጠ ትምህርት ላጠናቀቁ ገን የኤ.ኤ.ሲ.ሲ. የኤ.ኤ.ኤ. ወይም ኤ.ኤ.ኤ.ኤ. ሊገሩ ላገኙ ፍላጎት
- 26 ግብተር የኤ.ኤ.ኤ. የኤ.ኤ.ሲ.ሲ. ወይም የኤ.ኤ.ኤ.ኤ.ኤ. /ግብተት የግብተት ሊገሩ ላገኙ ፍላጎት ወይም ተመሳሳይ ትምህርት ላጠናቀቁ ፍላጎት
- 27 ደክተር የደክተት ሊገሩ ላገኙ ፍላጎት ወይም ተመሳሳይ ትምህርት ላጠናቀቁ ፍላጎት *ማይካንት: የግብተት ፎቶ*

95 መሠረተ ትምህርት በመሠረተ ትምህርት ፕሮግራም ማንበብና መፃፍ ችለዉ በሌላ ቦታ ትምህርት ላልቀጠሉ ሁሉ።

96 መደበኛ ያልሆኑ የቋሱ የቋርፃንና የመሳሰሉት ትምህርት ቤቶች በመግር ማንበብና መፃፍ የሚችሉ (ትምህርታቸዉ ወደ መደበኛ የትምህርት ደረጃ እመዳደብ ሊተረጎም የማይችል) እንደዚሁም በራሳቸዉ ጥረት የግለሰቦችን ዕርዳታ እየጠየቁ ማንበብና መፃፍ የቻሉ ምንም እንኳ በፃምድ 26 ኮድ 98 የተሞላላቸዉ ቢሆኑም እዚህ ይመደባሉ። በተዉማሪም በመደበኛ ት/ቤት እንደኛ ክፍል ያላጠናቀቁ ሆነዉ ነገር ግን ማንበብና መፃፍ የሚችሉ በዚህ ክፍል ይካተታሉ። እንዲሁም የመሠረተ ትምህርት በመከታተል ላይ የሚገኙ (ፕሮግራሙን ያላጠናቀቁ) ሆነዉ ማንበብና መፃፍ የሚችሉትንም ያጠቃልላል።

ፃምድ 28-33 ዕድሜያቸዉ አሥር ዓመትና በላይ ለሆኑ ብቻ

እነዚህ ፃምዶች የሚሞሉት ዕድሜያቸዉ አሥር ዓመትና በላይ ለሆናቸዉ የቤተሰብ አባላት ብቻ ነዉ። ዕድሜያቸዉ ከአሥር ዓመት በታች ለሆኑ የቤተሰቡ አባላት በየሰማቸዉ አቅጣጫ ከፃምድ 28-33 ሠረዝ "___" ይሞላል።

ፃምድ 28-32 የሥራ ሁኔታ

በፃምድ 28-32 የሚሰበሰቡ መረጃዎች ከቆጠራዉ ቀን በፊት በነበሩት የ12 ወራት ጊዜ ዉስጥ ዘቤተሰቡ አባላት የተከናወኑ የኢኮኖሚ ተግባሮችን የሚመለከቱ ይሆናሉ። የሚሰበሰቡትም መረጃዎች እዚህ ቀጥሎ የተዘረዘሩት ናቸዉ፤

- (ሀ) ምርታማ ሥራ የመሥራት ሁኔታ /ባለቤት 12 ወራት አብዛኛዉን ጊዜ ምርታማ ሥራ ስለመሥራት ወይም አለመሥራት/;
- (ለ) ባለቤት 12 ወራት አብዛኛዉን ጊዜ ምርታማ ሥራ ካልሠሩ ያልሠሩበት ምክንያት;
- (ሐ) የሥራ ዓይነት;
- (መ) የድርጅቱ ዋና ምርት ወይም ድርጅቱ የሚሰጠዉ አገልግሎት እንዲሁም
- (ሠ) የትጥር ሁኔታ መረጃዎች።

ፃምድ 28 ባለቤት 12 ወራት አብዛኛዉን ጊዜ ምርታማ ሥራ ሠርተዋል?
1= ሠሩ 2= አልሠሩም

እያንዳንዱ ዕድሜዉ አሥር ዓመትና በላይ ለሆነ የቤተሰብ አባል ከቆጠራዉ ቀን በፊት በነበሩት (ባለቤት) 12 ወራት ምርታማ ሥራ መሥራቱን በመጠየቅ መልሱ ሠራሁ ከሆነ በካርድ ኮለሙ ኮድ "1" ሲሞላ ሙልሉ አልሠራሁም ከሆነ ኮድ "2" በካርድ ኮለሙ ይሞላል። የሥራ ሁኔታ መረጃን ለመውላት ቀጥሎ የተሰጠዉን የምርታማ ሥራ ትርጉምና ማብራሪያ ጠንቅቆ መረዳት ያስፈልጋል።

ምርታማ ሥራ ግለት የሥራዉ ዉጤት የሆነዉን ሸቀጣ ሸቀጥ ወይም አገልግሎት በከፊል ወይም ስጦት ላላ በገንዘብም ሆነ በዓይነት (በዕቃ) በመለወጥ ገቢ ለማግኘት ለገበያ ለማትረብ ሲቻል ነዉ። በራሱ በቤተሰብ ይዘቱ በመንግሥታዊ፣ በሕዝባዊ ወይም በግለሰብ ድርጅት በቀን፣ በላምንት፣ በወር ወይም በሠሩት መጠን ከፍቶ ወይም ገቢ ለማግኘት ሥራ ሲሠሩ ነዉ።

በገጠር እንድ ግለሰብ ባለቤት አሥራ ሁለት ወራት ምርታማ ሥራ ሠርቷል የሚባለዉ በተዉማሪበት የሥራ መስክ/ኮች ከስድስት ወራት (ግለትም ከ26 ላምንታት) በላይ ምርታማ ሊያሠኝ

የሚችሉ ሥራ ከሠራ ነጩ። ይህ አጠቃላይ ትርጉም ሲሆን ሰዎች ከተሠማሩባቸው የተለያዩ የሥራ መስኮች ፀባይና አጠቃላይ ትርጉምን ከየአገሩ ነባራዊ ሁኔታ ጋር አዛምዶ ከመጠቀም አኳያ ከአጠቃላይ ትርጉሙ ጋር ሊጣጣም በሚችል መልኩ ዘርዘር ያሉ የአሠራር መመሪያዎች ግዘጋጆች እስረላጊ በመሆኑ ዝርዝሩ ከዚህ በታች ተመልክቷል።

ሀ. እንደ በእርሻ ሥራ ለተሠማራ ግለሰብ ባለፉት 12 ወራት እብዛኛውን ጊዜ ምርታማ ሥራ ሠርቷል የሚባለው በአካባቢው በእንደ የሰብል ዘመን እብዛኛውን ጊዜ ከሠራ ነጩ። ለምሳሌ የአካባቢው እንደ የሰብል ዘመን 8 ወር ከሆነና ግለሰቡ ለአራት ወርና ከዛ በላይ የግብርናውን ሥራ ከሠራ ምርታማ ሥራ እንደሠራ ይቆጠራል። እንደ የሰብል ዘመን የሚባለው የመሸሩንና የበልጉን ወትቶች የሚያጠቃልል ሲሆን የሚከናወኑትም ሥራዎች የእርሻውን መራት ከግዘጋጆች እንስቶ የዘሩን፣ የጉልጋሎውን፣ የግረሙን፣ የአጫፋውንና የመሰብሰቡን ጊዜ ያጠቃልላል።

ለ. ሌላ ግብርና፡- በከብት እርባታ፣ ንብ እርባታ፣ ... ወዘተ የተሰማሩ ግለሰቦች በተሰማሩበት የሥራ መስክ/ኮች ባለፉት 12 ወራት ከ6 ወራት በላይ ከሠሩ ምርታማ ሥራ እንደሰሩ ይቆጠራሉ።

ሐ. በሌሎች የሥራ መስኮች ግለሰቦች ንግድ፣ ^{weaving, blacksmith} ሽመና፣ አንጥረኝነት፣ በመንግሥት መሥሪያ ቤቶች፣ ... ወዘተ. የተሠማሩ ግለሰቦች በተሠማሩበት የሥራ መስክ/ኮች ባለፉት 12 ወራት ከ6 ወራት በላይ ከሠሩ ምርታማ ሥራ እንደሠሩ ይቆጠራሉ።

በምርታማ ሥራ ዉስጥ የሚጠቃለሉ የግምረት ወይም አገልግሎት የመስጠት ተግባራት እንደሚከተለው ተዘርዝረዋል።

ሀ. ትርፍ ለማስገኘት ዕቃዎችን ግምረት ለምሳሌ፣ የፋብሪካ ዉጤቶች፣ ሸክላ ግምረት ... ወዘተ ወይም አገልግሎቶችን ግትረብ ለምሳሌ፣ ፀጉር ግስተካክል የሽመና ሥራ፣ የእረፄ ንግድ፣ ... ወዘተ

ለ. ለመንግሥት፣ ለሌላ ድርጅት ወይም ለግለሰብ በከፍተኛ የሚሠሩ ሥራዎች (ለምሳሌ ሐኪም፣ መምህር፣ ተቀማሪ ገበሬ፣ እረኛ፣ ... ወዘተ)፣ በተጨማሪ ያለከፍተኛ ለመረጃነት ወይም በዘመቻ የሚሠሩ (ለምሳሌ ምግብ ለሥራ፣ የደን ተከላ፣ የደቦ ሥራ፣ ... ወዘተ)

ሐ. ለራስ የምግብ ፍጆታ ወይም ለሸያጭ ወይም ጳጢያ ንብረት ለማከማቸት ሲባል የግምረት ተግባር እነርሱም፡-

1. ለራስ የምግብ ፍጆታ ሲባል ቀዳሚ ዉጤቶችን (Primary Products) የግምረት ተግባር ለምሳሌ የተለያዩ ሰብሎች /ጥራጥራ፣ ፍራፍሬ፣ ጥጥ፣ ወተት፣ ... ወዘተ/ ግምረት፣
2. ከላይ (በተራ ቁጥር 1) ያመረቀትን ምርት ወደ ሌላ ዓይነት ምርት የመለወጥ ተግባር፣ ለምሳሌ ረትል መፍተል ወይም ሌላ ቁሳቁሶችን ለሸያጭ ግዘጋጆች፣
3. ለራስ የምግብ ፍጆታ የሚመረቀው ዕቃዎችና ግልጋሎቶች ለሸያጭ ጭምር በቤተሰቡ ሲመረቀው ለምሳሌ ጠላ ጠምቀዉ (ከራሱን ቢጠጠም) የሚሸጡ፣

03 = ሥራ ፕሮግራም ስር ገንዘብ ተገኝ 12 ወራት ለብዛሃውን ጊዜ ያልሠሩ

እነዚህ ገለበጾች ሙደባሃ ሥራ እያላቸው ገንዘብ ተገኝ ለተለያዩ ምክንያቶች ምርታማ ሥራ ያልሠሩ ናቸው። ለምሳሌ በጊዜው ጥሩ ስራ በማድረግ፣ ... ወዘተ. ምክንያት ሙደባሃ ሥራ ፕሮግራም ያልሠሩትን ያጠቃልላል።

04 = ተግራፆች

በዚህ ክፍል የሚካተቱት ቀን ቀን ትምህርት በሙከታተኛው የተነገሩ ግለሰቦች ለሥራ ሁለት ወራት ለብዛሃውን ጊዜ በምርታማ ሥራ ያልተሠጡ ናቸው። ተግራፆች ሆነው ግለሰቦች 12 ወራት በለብዛሃው ጊዜ በምርታማ ተግባር ጊዜያቸውን ያላላቱ ሥራ እንደሠሩ ስለሚቆጠሩ በዚህ ኮድ እይካተቱዋል።

05 = ከፍተኛ ሳያገኙ የቤት ጫሰት ሥራ የሚያከናውኑ ገለበጾች (*unpaid family workers*)

እነዚህ ገለበጾች የገንዘብ ወይም የጋራ ክፍያ ሳያገኙ የተለያዩ የቤት ጫሰት ሥራዎችን የሚያከናውኑ ናቸው። ምሳሌ የቤት ለብዛት፣ ... ወዘተ.

ግላሰቢያ:- የእነዚህ ገለበጾች ምርት ወይም ለገልገሉት በሙሉ ሆነ በከፊል ለገበያ የግያተርቡ ሙሉ ማረጋገጥ አለበት።

06 = አካለ ስንኩል

እነዚህ ገለበጾች አካለ ስንኩል፣ አካለ ኅድሎ ወይም የአእምሮ በሽተኞች የሆኑና በምርታማ ሥራ እንዳይሠሩ ያገኛቸው ምክንያት አካለ ስንኩልነታቸው ነው።

ግላሰቢያ:- ለንግግር ገለበጾች ምንም እንኳን አካለ ስንኩል፣ አካለ ኅድሎ ወይም የአእምሮ በሽተኞች ቢሆኑም በግምት 28 የተሰጠውን "ምርታማ ሥራ" ትርጉም የሚያሟላ ሥራ ከሠሩ ሥራ እንደሠሩ ይቆጠራል እንጂ ሥራ ያልሠሩት ምክንያት በኮድ "06" አካለ ስንኩል ተብሎ አይጠቀሙም።

07 = ልጅ

እነዚህ ገለበጾች ምንም እንኳን ስራ ሚያቸው ከ 10 ዓመት በላይ ቢሆን ግለሰቦች ለስራ ሁለት ወራት ለብዛሃውን ጊዜ በምርታማ ሥራ ያልተሠጡ ሲሆን ያልተሠጡበትን ምክንያት ሲገልጹ "ልጅ" በሙሉ ናቸው የሚለው ማለት ነው። ስራ ሚያቸው 15 ዓመትና በላይ የሆኑ ይህ ኮድ ሊሠጣቸው አይችልም። በማር 4ይ ያሉ ልጆች የሚጠቀሙ ኮድ 04 እንጂ ልጅ ተብሎ ኮድ 07 አይጠቀሙም።

08 = በጠረቃ፣ በቤተሰብ እርዳታና ሙሉ የሚተሳደሩ

እነዚህ ገለበጾች በቤት ለበሉ፣ በጠረቃ፣ በጠረቃ፣ በጠረቃ፣ በቤት ኪራይ ገቢ በቤተሰብ እርዳታ የሚተሳደሩ ናቸው። ያረጁ ተግራፆችም በዚህ ይጠቀሳሉ።

ግብረኛ:- ባለፉት አስራ ሁለት ወራት አብዛኛውን ጊዜ በምርታማ ሥራ ተሰማርተው በተጨማሪም ቤት አከራይተው የቤት ኪራይ ገቢ ቢኖራቸው ወይም ጠረታ ቢቀበሉ ምርታማ ሥራ እንደሠሩ ስለሚቆጠሩ በዚህ ክፍል አይካተቱም።

09 = ቤተኛ አዳሪዎች

እነዚህ ግለሰቦች ባለፉት አስራ ሁለት ወራት አብዛኛውን ጊዜ በምርታማ ሥራ ላይ ያልተሰማሩ ሲሆኑ የዚህም ምክንያት በቤትኛ አዳሪነት ተግባር የተሰማሩ በመሆናቸው እንደሆነ የሚገልጹ ቤቶች ናቸው።

10 = ሌሎች

እነዚህ ግለሰቦች ባለፉት አስራ ሁለት ወራት አብዛኛውን ጊዜ በምርታማ ሥራ ላይ ያልተሰማሩ ሲሆኑ ከ01 እስከ 09 በተዘረዘሩት በአንድም ክፍል ውስጥ ሊካተቱ የማይችሉ ናቸው። ለምሳሌ:- ለማኞች

ግብረኛ:- የማታ ተማሪዎች ሆነው ቀን ምንም ሥራ የሌላቸው ነገር ግን ሥራ ለማግኘት ጥረት የሚያደርጉ ሥራ አጦች እንደሆኑት ወይም "01" ወይም "02" አማካይነት ይመዘገባሉ።

9ምድ 30-32 ባለፉት 12 ወራት አብዛኛውን ጊዜ ምርታማ ሥራ ለሠሩ (በ9ምድ 28 ኮድ 1)፣ የሥራ ልምድ ላላቸው ሥራ አጦች (በ9ምድ 29 ኮድ 02)፣ ሥራ ኖሮአቸው ባለፉት 12 ወራት አብዛኛውን ጊዜ ምርታማ ሥራ ላልሠሩ (በ9ምድ 29 ኮድ 03) የሚጠየቅ።

9ምድ 30 - ሥራቸው ምንድን ነው?

ይህ 9ምድ የሚመዘገቡ ከቆጠራው በፊት በነበሩት 12 ወራት ውስጥ አብዛኛውን ጊዜ ምርታማ ሥራ ለሠሩ /በ9ምድ 28 ኮድ 1/ የሥራ ልምድ ላላቸው ሥራ አጦች፣ /በ9ምድ 29 ኮድ 02/ እና ሥራ ኖሮአቸው ባለፉት 12 ወራት አብዛኛውን ጊዜ ላልሠሩ /በ9ምድ 29 ኮድ 03/ ለተሞላላቸው ግለሰቦች ብቻ ነው። እነዚህ ሰዎች አንድ የተለየ ሥራ ይኖራቸዋል። የሥራ ልምድ ላላቸው ሥራ አጦች የሚመዘገበው ከሥራ አጥነታቸው በፊት ሲያከናውኑት የነበረው የሥራ ዓይነት ነው።

የሥራ ዓይነት ተብሎ የሚመዘገበው ግለሰቡ በአብዛኛው ሲያከናውን የነበረው የሥራ ዓይነት ነው እንጂ የሚሠራበት ድርጅት በአብዛኛው የሚያመርተውን የምርት ዓይነት መሆን የለበትም። ለምሳሌ ለአንድ በታይፒስትነት ለምታገለግል ሠራተኛ የሥራ በታዋ ሆስፒታልም ይሁን ፋብሪካ፣ ትምህርት ቤት፣...ወዘተ. ሁሉም የሚመዘገቡት "ታይፒስት" የሚለው የሥራ ዓይነት ነው። የሥራው ዓይነት በተሰጠው ባዶ በታ ላይ ከተመዘገበ በታ ላይ ለሥራው ዓይነት ተገቢው ኮድ በዋናው መሥሪያ ቤት ይሰጠዋል። የሥራው ዓይነት በሚመዘገብበት ወቅትም ተገቢውን ኮድ ለመስጠት በሚያስችል መልክ መሆን ይኖርበታል። ለዚህም ተግባር ከመልስ ሰጪዎች የሚሰበሰቡ መረጃዎች ሁሉ በትክክል የግለሰቡን የሥራ ዓይነት የሚያመለክቱ መሆኑን ማረጋገጥ ያስፈልጋል። ለምሳሌ ለሁለተኛ ደረጃ ት/ቤት መምህራን፣ ለአንደኛ ደረጃ ት/ቤት መምህራን፣ ለቄስ ት/ቤት መምህራን፣ ለታይፕ ት/ቤት መምህራን የተለያዩ ኮዶች ስለሚሰጡባቸው የሥራ ዓይነት ሲመዘገቡ ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል። በተመጣጣይ ሁኔታም ለግብርና ሥራ ለተሰማሩ ሁሉ ገበሬ ብሎ መጻፍ ትክክል አይሆንም። ምክንያቱም የግብርና ሥራ እውቀት ላላቸው ገበሬዎች (ማለትም የማጣ አዘገጃጅት፣ አስተራረሱ፣ መቼ እንደሚታረፍ፣ የሚዘራበትን ሰዓትና ለግብርና አስፈላጊ የሆነውን ዕውቀት ከወላጅ

ወይም ከልምድ የቀሰሙ) እና ዝቅተኛ የግብርና ሠራተኞች (የግብርና ዕውቀታቸው ደረጃ የሚታዘዙትን ሥራ ከመሥራት የማያልወጉ) የተለያዩ ኮዶች ይሰጧቸዋል። በተጨማሪም የሚሰሩበት መሥሪያ ቤትን ብቻ ጠይቆ መልሱን በዚህ ዓምድ መመዝገብ ትክክል እይደለም። ምክንያቱም በእንደ መሥሪያ ቤት ውስጥ የተለያዩ የሥራ ዓይነቶች ስለሚገኙ እነዚህን ማጣራት ስለሚያስፈልገው ነው። ለምሳሌ በእንደ የግዕድን ማውጫ ድርጅት ውስጥ ዋና ሥራ አስኪያጁ፣ የመምሪያ ኃላፊዎቹ፣ ኬሚስቶቹ፣ ኢንጅነሮቹ፣ አካውንታንቶቹ፣ ቀያሾቹ፣ የአረር ቴክኒሻኖች፣ ኤክስፐርት ሰክራተሪ፣ ታይፒስቶቹ፣ ገንዘብ ከፋዮቹ፣ ቴሌኮን አፕራተር፣ ለግዕድን ማቅለጫ የተተክለ ማሽን አፕራተርቶቹ፣ የመኪና ሸረሮቶቹ፣ የግዕድን እውጫ ተራ ወዛደሮች፣ ሁሉም የተለያዩ ኮዶች የሚሰጣቸው የተለያዩ የሥራ ዓይነቶች ስለሆኑ መረጃው በጥንቃቄ እየተጠየቀ ትክክለኛው የሥራ ዓይነት ይመዘገባል። ከዚህ በተጨማሪ ተመሳሳይ የሆኑ ሥራዎችም ቢሆኑ ሥራውን ለማካሄድ የሚያስፈልገው የትምህርት ደረጃ ወይም የእውቀት ደረጃና ሥራውን ለማካሄድ ሠራተኛው የሚጠቀምበት መሣሪያ ዓይነት የተለያዩ የሥራ ዓይነቶች ያደርጓቸዋል። ለምሳሌ የሕክምና ዶክተርና ነርስ የተለያዩ የሥራ ዓይነቶች ናቸው። እንዲሁም የጨርቃ ጨርቅ ማምረቻ ማሽን አፕራተርቶችና የማምረቻ ፋብሪካ ተራ ወዛደሮች የተለያዩ የሥራ ዓይነቶች ናቸው። በንግድ መስክ ከሚገኙ የሥራ ዓይነቶች ውስጥም፣ ገንዘብ ተቀባዮች፣ የሱቅ አሻሻሎች፣ የኪየሶስ አሻሻሎች፣ እንጂራ ጋጋሪዎች፣ ጠላ ጠማቂዎች፣ ቆሎ አዘራዎች ሁሉም የተለያዩ የሥራ ዓይነቶች ናቸው። እንዳንድ ግለሰቦች ከእንደ የበለጠ ሥራ ሊኖራቸው ይችላል። በዚህ ጊዜ በዓምድ 30 መመዝገብ ያለበት የሥራ ዓይነት ግለሰብ ከሁለቱ ወይም ከሶስቱ ሥራዎች ውስጥ ባለፉት 12 ወራት ውስጥ ይበልጡን ጊዜ ያጠፋበት የሥራ ዓይነት ነው። በመጠይቅ ላይ የሥራውን ዓይነት በትክክል ለመጻፍ እንዲረገግ ከዚህ በታች የተወሰኑ የሥራ ዓይነቶች እንደምሳሌ ቀርበዋል። ስለዚህ መልሱ ከነዚህ ውስጥ ወይም ከነዚህ ጋር ተመሳሳይ የሆነ የሥራ ዓይነት ሊሆን ስለሚችል ዝርዝሩን በቅድሚያ ማጥናት ያስፈልጋል። የመልሱ አጻጻፍም በዝርዝር የቀረበው ወይም የሚመሳሰል መሆን አለበት። የተሰጠው ባዶ ቦታ እንስተኛ ሆኖ ከተገኘ በተቻለ ያህል አብቃቅቶ መጻፍ ያስፈልጋል።

የቢሮ ኃላፊ
የዘን ባለሥልጣን
የወረዳ ባለሥልጣን
የፖለቲካ ድርጅት ባለሥልጣን
የሙያ ማህበር ባለሥልጣን
የተራድላ ድርጅት ባለሥልጣን
የቀበሌ ባለሥልጣን
የጎጣ መሪ

ዋና ሥራ አስኪያጅ

የመምሪያ ኃላፊ
የዋና ክፍል ኃላፊ
የአገልግሎት ኃላፊ

ኬሚስት
የኮምፕዩተር ፕሮግራሙር
ኢንጅነር

ባዶ-ሸሰት
የሕክምና ዶክተር
የከብት ሕክምና ፈጻኝ *frntc*

የሁለተኛ ደረጃ ት/ቤት ሙያህር
የት/ቤት ዓይሬክተር

አካውንታንት
ጻፍ
ጠበቃ
ኢኮኖሚስት
የምሕንድስና ቴክኒሻኖች
ቀያሽ
የኮምፕዩተር አፕራተር
ረዳት ፕሮግራሙር
የቴሌኮሙኒኬሽን ቴክኒሻኖች
የሕክምና መግሪያ ቴክኒሻኖች

የአረር ቴክኒሻኖች
የጤና ረዳት
የፕሮስ ሕክምና ረዳት
ሳኒቲሪያን
የፈዘደቲራፒ ረዳት
የፋርማሲ ረዳት
የከብት ሕክምና ረዳት
ነርስ
ዘመናዊ አዋጅ

የ1ኛ ደረጃ ት/ቤት ሙያህር
የሕጻናት ማሳደጊያ ት/ቤት ሙያህር
የቁስ ት/ቤት ሙያህር
የቁርጥን ት/ቤት ሙያህር
የመኪና መገዳት ሙያህር
የታይፕ ሙያህር

ሌክሲኮቲቭ ለክሬተሬ
የሌክቲኮቲክስ ተከላኝያ
የፍርድ ይት ይሰራ
የጠንጃ ምርጫ ሠራተኛ
የዜና ለገባቢ
ዘፋኝ
የጠቅላይ ተዋናኝ
ለምርተኛ

ታይፕስት
ፀሐፊ
የጊግብ ፀሐፊ
ግጥም ፀሐፊ

ገንዘብ ተተባይ
ገንዘብ ከፋይ
ቅሬታ ለጥሬተር

የቡና ይት ለስተናጋጅ
ባሪስታ
የጠጥ ይት ሠራተኛ
ፀጉር ለስተካካይ
የጠቅላይ ገዥ ሠራተኛ
ጭነት ጠቅላይ ለዋጅ
የሌሎች ለዋላጅ
ጭነት
ጸሐፊ
ፖለቲካ
የሌሎች ለጸጋ ተከላኝ

የሱት ለሻጭ
የኪዳኔ ለሻጭ
የጉልት ለሻጭ

ጥጥ ለገገር ለምራች
ሻይ ለገገር ለምራች
ጠይቅ ለገገር ለምራች
ሸንኮራ ለገገር ለምራች
ሰብላ ለገገር ለምራች
ጸር ለገገር ለምራች
ክብት ለገገር ለምራች
የጸጋ ሠራተኛ
ከላ ለክላይ
ግጥ ለገገር ለጸጋ

የገብርና ፊት ተተኛ ገብር
ጠቅላይ ገብር ግጥ ለገገር

ድንጋይ ጠራቢ
ድንጋይ ለጠባቢ
ለሸጭ ለጠባቢ
ግጥ ለጠባቢ
ገንዘብ
ለገገር
ለገገር
የገገር ሠራተኛ
ተለያዩ ተባይ

ባሪት በምር
ተገቢ
የጠቅላይ ገብር
የጠቅላይ ገብር
የተለያዩ ጠቅላይ ገብር

ለገገር
ሸንኮራ
የገገር ሠራተኛ
የተለያዩ ሠራተኛ
የተለያዩ ሠራተኛ
የተለያዩ ሠራተኛ

የሌሎች ሠራተኛ
የሌሎች ገብር
ጠቅላይ ገብር
ለገገር ለጠባቢ
የተለያዩ ለገገር
ሸንኮራ
ጠቅላይ
ለገገር ሠራተኛ
ጠቅላይ
ጠቅላይ

ለገገር ጠቅላይ ገብር ለገገር ለገገር
ለገገር ገብር ገብር ለገገር ለገገር
ለገገር ገብር ገብር ለገገር ለገገር

የሌሎች ገብር ገብር ለገገር
የተለያዩ ገብር ለገገር
የተለያዩ ገብር ለገገር

የተለያዩ ገብር ለገገር
የተለያዩ ገብር ለገገር
የተለያዩ ገብር ለገገር
የተለያዩ ገብር ለገገር
የተለያዩ ገብር ለገገር

ጠቅላይ ገብር ለገገር
የተለያዩ ገብር ለገገር
የተለያዩ ገብር ለገገር
የተለያዩ ገብር ለገገር

ቅሬታ ለገገር
የተለያዩ ገብር
የተለያዩ ገብር
የተለያዩ ገብር
የተለያዩ ገብር
የተለያዩ ገብር
የተለያዩ ገብር
የተለያዩ ገብር
የተለያዩ ገብር
የተለያዩ ገብር
የተለያዩ ገብር

የድንጋይ ግውግት ተራ ወዳደር
 የአሸዋ ግውግት ተራ ወዳደር
 የግዕድን ቴፋር ተራ ወዳደር
 የኮንስትራክሽን ሥራ ተራ ወዳደር
 የጥገና ሥራ ተራ ወዳደር
 የግምገማታዊ ፋብሪካ ተራ ወዳደር
 የትራንስፖርት ተራ ወዳደር

እረኛ
 ህትተኛ የእርሻ ሥራ ሠራተኛ
 ህትተኛ የግንግ ግጥር ሠራተኛ
 የጦር ኃይል አባል

ዓምድ 31 - የሚሠሩበት ድርጅት ዋና ምርት ወይም አገልግሎት ምንድን ነው?

ይህን ዓምድ ለመሙላት ገለበጡ የት ወይም በየትኛው ድርጅት እንደሚሠሩ በመጠየቅና ከዚያም ድርጅቱ ምን እንደሚያመርት፣ እንደሚነገድ /የጅምላ ወይም የችርቻሮ ንግድ/ ወይም ምን ዓይነት አገልግሎት እንደሚሰጥ መጠየቅ ያስፈልጋል። ድርጅት ሲባል የተለየ ክፍል ወይም ቦታ ሳይኖራቸው በመኖሪያ ቤት ውስጥ፣ በበረንዳ፣ በትናንሽ ገበያዎች /ጉልቶች/፣ በመንገድ ላይ፣ ...ወዘተ ከሚከናወኑ ጥቃቅን ሥራዎች አንስቶ የተለየ አድራሻና አደራሻጅት ያላቸውን ፋብሪካዎችና እንዲሁም ሌሎችን ያጠቃልላል። ለምሳሌ በሚኖሩበት ቤት ውስጥ የሽመና፣ የልብስ ስራ፣ ጠላ ወይም አረቄ ንግድ፣ ... ወዘተ ምርታማ ሥራዎችን የሚያከናውኑ ምንም እንኳን የሚያከናውኑት ተገባር ሥርዓት ባለው ሁኔታ ተደራጅቶ ባይገኝም በዚህ ዓምድ እንደ ድርጅት ተቆጥሮ ምርቱ፣ ንግዱ ወይም አገልግሎቱ መገለጽ ይኖርበታል። አንዳንድ አነስተኛ ድርጅቶችን ወይም የኢኮኖሚ እንቅስቃሴዎችን በአምራች፣ በአገልግሎት ወይም በንግድ ዘርፍ ለይቶ ለመመደብ ለስቸጋሪ ሊሆን ይችላል። የሚከተለው ምሳሌ ጠላ ወይም አረቄ ግምገማታዊ ወይም

ከአንድ በላይ የሆነ የምርት ዓይነት ያላቸው ወይም አገልግሎት የሚሰጡ ድርጅቶች ሲያጋጥሙ የድርጅቱ ምርት ወይም የአገልግሎት አይነት ተብሎ የሚጠቀሰው ድርጅቱ በአብዛኛው የሚሰጠው የምርት ዓይነት ወይም አገልግሎት አይነት ነው። ለምሳሌ አንድ የሲጋራ ፋብሪካ በተወለደበት ከብሪት የሚያመርት ቢሆን ድርጅቱ እንደ ሲጋራ አምራች ይመዘገባል። በተወለደበት ምርት ዓይነቶች ወይም የአገልግሎት ዓይነቶች ተመሳሳይ እስከሆኑ ድረስ የሚመረቀት በግል ድርጅቶችም ሆኑ በመንግሥት ድርጅቶች በተመሳሳይ ክፍል ይመደባሉ። ለምሳሌ ከብት እርባታ በግለሰብም ይካሄድ በትልቅ የመንግሥት እርሻ ሁለቱም ተመሳሳይ ክፍል ይመደባሉ። ወይም አንድን ምርት የሚያመርተው ድርጅት የመንግስት ፋብሪካ ይሁን ወይም የግለሰብ ድርጅት ተመሳሳይ መልስ ይመዘገብላቸዋል። በተወለደበት ለመራራቅ በዘመናዊ መልክ (ዘመናዊ መሣሪያዎችን በመጠቀም) ይሁን በባሕላዊ ዘዴ (በእጅ በመሥራት) የምርቱ ዓይነት ወይም አገልግሎት ላይ ልዩነት አይፈጥሩም። ለምሳሌ በፋብሪካ ጫማ ለሚያመርት ወዳደር እና በእጅ ጫማ ለሚሰሩ ለሁለቱም "ጫማ ግምገማታዊ" ይመዘገብላቸዋል። ከዚህ በተወለደበት ድርጅቱ ለሚያመርተው ዋና ምርት ወይም አገልግሎት በአጋዥነት የሚያስፈልጉ ሌሎች ግልጋሎቶች ሁሉ ለየብቻቸው የሚመዘገቡ ሳይሆኑ የሚመዘገቡው ዋናው ምርት ብቻ ይሆናል። ለምሳሌ የጫማ ምርት በሚያስገኝ ፋብሪካ ውስጥ ጫማ የግምገማታዊ ሂደቱን የሚያገዙ የሂግብ ሥራ፣ የአስተዳደር ሥራ፣ የጽዳት ሥራ፣ የጥበቃ ሥራ፣...ወዘተ. የሚከናወኑ ቢሆንም ለሁሉም የሚመዘገብላቸው "ጫማ ግምገማታዊ" የሚል መልስ ይሆናል።

መረጃ በሚመዘገብበት ወትት ችግር እንዳይፈጠር አንድንድ ምርትና አገልግሎት አይነቶች ስፋ ያለ ግብራሪያ የሚያስፈልጋቸው በመሆኑ ከዚህ በታች ቀርበዋል:-

- የእርሻ ምርት ግምገማታዊ:- ሰብል፣ አትክልት፣ ጫት፣ ቡና፣...ወዘተ. (የሚያመርቱ ለግምገማታዊ መሣሪያነት የግራሽ ከብቶችን አጠቃላይ ሊያረቡ ይችላሉ)
- የከብት እርባታ:- በሬ፣ ላም፣ ገመል፣ በግ፣ ፍየል፣ ደር፣...ወዘተ. የሚያረቡ (የግንግ ሊኖራቸው ይችላሉ)
- እርሻና ከብት እርባታ:- የእርሻና የከብት እርባታ አጠቃላይ የሚያመርቱ

የግብርና አገልግሎት፡- የከብት ግዳቀልና የእርሻ ዘዴ ግብፋሬያ አገልግሎት፣ የትራክተር አገልግሎትና የመግሠሎት

የጉልበት ገንዘብ፡- ግንኛውንም ዓይነት ዕቃ ወይም ምግብ በሱት ሳይሆን በጉልበት ወይም በገበያ የሚሸጡ (በሱት ውስጥና ከሱት ውጭ የሚካሄዱ የገንዘብ ዓይነቶች የተለያዩ ኮዶች ስለሚሰጧቸው በግልጽ አጣርቶ መጻፍ ተገቢ ይሆናል)

ሆቴል፡- የመኝታ አገልግሎት ያላቸው ድርጅቶች (ምግብና መጠጥም ሊኖራቸው ይችላል)

ቡና ቤት፡- የመኝታ አገልግሎት የሌላቸው

ጠላ ቤት፡- ጠላ የሚሸጥባቸው ቤቶች (ጠላው እዚያው ቤት የተጠመቀ ወይም የተገዛ ሊሆን ይችላል)

ጠጅ ቤት፡- ጠጅ የሚሸጥባቸው ቤቶች (ጠጁ እዚያው ቤት የተጣለ ወይም የተገዛ ሊሆን ይችላል)

ጠጅ ግምረት፡- ጠጅ ጥለው ለሌላ ቸርቻሪ ለመሸጥ የሚሸጡ

የትምህርት አስተዳደር፡- በሚኒስቴር መ/ቤት ወይም በክልል፣ ዞን፣...ወዘተ. ጽ/ቤት የሚካሄዱ የአስተዳደር ተግባሮች

የአገደኛ ደረጃ ት/ቤት፡- የትምህርት ቤቱ መምህራን፣ አስተዳደር ክፍልና ሌሎችን ይጨምራል።

የግብርና አስተዳደር፡- የሚኒስቴር መ/ቤትና የክልል፣ የዞን፣...ወዘተ. የአስተዳደር አገልግሎት የሚሰጡ ጽ/ቤቶች። በወረዳ ደረጃና ሌሎች የግብርና አገልግሎት የሚሰጡ ጽ/ቤቶች ግን በግብርና አገልግሎት ይመደባሉ።

ዓምድ 31 የሚመዘገቡት የድርጅቱ ዋና ምርት ወይም አገልግሎት አይነቶች ለምሳሌነት እንዲያገለግሉ የተወሰኑት ከዚህ በታች ቀርበዋል። በመረጃ ምዝገባው ወቅትም የሚቀርቡት ከዚህ በታች የቀረቡት ወይም በተመሳሳይ ሁኔታ የተጻፉና በዋናው መሥሪያ ቤት የድርጅት ምርት ወይም አገልግሎት ኮድ ሊያሰጡ በሚችሉ ሁኔታ የቀረቡ መሆኑ መረጋገጥ ይኖርበታል።

የእርሻ ምርት ግምረት
የከብት እርባታ
እርሻና ከብት እርባታ
የግብርና አገልግሎት
አደጋ
ያደጋ ምርት ግምረት
ዓግ ግጥር

ድንጋይ ግውጣት
እሸጭ ግውጣት
ወርቅ ግምረት

የምግብ ዘይት ግምረት
የታሸገ ሥጋ ግምረት
የታሸገ ወተት ግምረት
የአህል ጭነት ግምረት
ጎብ መጋገር
እንጃራ መጋገር
ሰኳር ግምረት
አላክላ መጠጥ ግምረት
አረቄ ግምረት
ቢራ ግምረት
ጠጅ ግምረት
ለሰላላ መጠጥ ግምረት
ሲጋራ ግምረት

ድርጅ ግግ ግምረት
ጨርቃ ጨርቅ ግምረት
የሸመና አገልግሎት
ገመድ ግምረት
ሥጋሻ ግምረት

የተሰፉ ልብሰቶች ግምረት
የልብሰሰ ሰፊት አገልግሎት
የቆዳ ምርት ግምረት
ኮርቻ ግምረት
ጫማ ግምረት
ጣውላ ግምረት
ሰሌጋ ግምረት
ዘንቢል ግምረት
ወረቀት ግምረት
የሕትመት አገልግሎት
ቀለም ግምረት
ግሙና ግምረት
ላማ ግምረት
ቢግጋቶ ግምረት
ብረት አቅልጦ ግምረት
የብረት በርና ግምረት
ግረሻ ተጥቶ ግምረት
ቢላጥ ተጥቶ ግምረት
የኤሌክትሪክ ሽቦ ግምረት
ጋሪ ግምረት
የቤት ዕቃዎች ግምረት
ጌጣጌጥ ግምረት
ኤሌክትሪክ ግምረትና ግብራጫት
የመጠጥ ውኃ ግምረት

የሕንጻ ገንባታ
የገድገዳ ቀለም ግምረት
የቤት መስታወት ግንባታ

የመኪና ጥገና
ቢንዚን ግክፋረል
የእህል ጅምላ ገንድ
የጨርቃ ጨርቅ የጅምላ ገንድ
የጫማ የጅምላ ገንድ

የአትክልት ገርሰሪዎች ገንድ
የምግብ ገርሰሪዎች ገንድ
የጨርቃ ጨርቅ ሱት ገንድ
የተለያዩ ቁሳቁሶች ኪዩብክ ገንድ

የሥጋ ልካገዳ ቤት
የአግ መሸጫ ሱት
መድሐኒት ቤት
የብረታ ብረት መሸጫ ሱት
መጽሐፍ መሸጫ ሱት
የጉልት ገንድ
የመገንድ ላር ሽንኩርት ገንድ

ሆቴል
ቡና ቤት
ምግብ ቤት
ጃይ ቤት
ጠላ ቤት
ጠጅ ቤት
አረቄ ቤት

የባቡር ትራንስፖርት
የጋማ ከብት ግክፍተት አገልግሎት
የከተማ አውቶቡስ
የከተማ ታክሲ
ዕቃ በጋማ ከብት ግንባታ
ዕቃ ተሸክሞ ግንባታ
ዕቃና ሰው በባሕር ላይ ግንባታ
የአየር ትራንስፖርት
የፖስታ አገልግሎት
ቴሌኮሙኒኬሽን

የባንክ አገልግሎት
የኢንቬስትመንት አገልግሎት

የቤት ዕቃዎች ኪራይ
የብስክሌት ኪራይ
የጂዲዮ ካሌት ኪራይ
የጥብቅና አገልግሎት
የፕላን ምርመራ አገልግሎት
የሕንጻ ሥራ ምክር አገልግሎት
የፎቶግራፍ አገልግሎት

የአገር አስተዳደር
የመንግሥት አስተዳደር
የውጭ ጉዳይ አገልግሎት
የአገር መከላከያ
የፖሊስ አገልግሎት

ገንባታና ማስተካከያ ግንባታዎች፡ ግንባታና ማስተካከያ ግንባታዎች

የአገልግሎት ደረጃ ትምህርት
የሁለተኛ ደረጃ ትምህርት
የከፍተኛ ደረጃ ትምህርት

የመሥሪያ ቤቶች ልማት

መደበኛ ህሰፊዎች
መደበኛ ክሊኒኮች
የግል ክሊኒኮች
የከብት ሕክምና አገልግሎት
የኃይማኖት ድርጅቶች አገልግሎት
የረዲዮ ጣቢያዎች
የኪነት አገልግሎት
የግል ስራ አገልግሎት
የቤተ-መጻሕፍት አገልግሎት
የልብሰሰ እጥበት አገልግሎት
የፀጉር ሥራ አገልግሎት
የሊብራሪ አገልግሎት

የግለሰብ ቤት ዘበኞች
የግለሰብ ቤት የቤት ሠራተኞች

የአለም አቀፍ ድርጅቶች

የሥራ ልምድ ላላቸው ሥራ አጠቃላይ የሚመዘገቡ ከሥራ አገልግሎት በፊት ይሠሩበት የነበረው ድርጅት ዋና ምርት ወይም አገልግሎት ነው። በአመዘገብ ወቅት የግለሰቦችን ሥራና የሚሠሩበትን ድርጅት ለማገናኘት መጥከር አይገባም። ከላይ የተሰጠውን ግብራሪያ ጠንቅቆ በመረዳት ግለሰቡ የሚሠሩበት ድርጅት ዋና ምርት ወይም የንግድ ዓይነት ወይም አገልግሎት ዓይነት በዓምድ 31 በተሰጠው ባዶ ቦታ በግልጽ ይመዘገባል። በካርድ ኮለምቶች ግን ምንም አይደለም።

ዓምድ 32 - የትጥር ሁኔታ

የሥራ ዓይነትና የድርጅት ዋና ምርት ወይም አገልግሎት ለተጠቃሚው የቤተሰብ አባላት ሁሉ ከዚህ ቀጥሎ በተዘረዘሩት ኮሎኖች መሠረት የትጥር ሁኔታ ተጠይቆ በዓምድ 32 ሥር በሚገኘው ካርድ ኮለም ትክክለኛው ኮሎን ይጠቅማል። የሥራ ልምድ ላላቸው ሥራ አጠቃላይ የሚመዘገቡ ከሥራ አገልግሎት በፊት የነበራቸው የትጥር ሁኔታ ነው።

- 1 = ቀጣሪ
በግል ድርጅታቸው ውስጥ ቢያንስ አንድ ሰው ቀጥረው የሚያሰሩ። ቀጥረው የሚያሰሩ ሁሉ በሥራው ላይ አብረው ቢሠግሩም እንደ ቀጣሪ ይቆጠራሉ።
- 2 = በግል ሥራ የሚተዳደር
በግል ሥራ ወይም ድርጅታቸው ውስጥ የሚሠሩ ነገር ግን ምንም ተቀጣሪ የሌላቸው የቤተሰብ አባላትን አለክፍያ በግስተባበር ሥራቸውን የሚያካሂዱ ኃላፊዎች በዚህ ኮሎን ይካተታሉ።
- 3 = የመንግሥት ተቀጣሪዎች
በቋሚነት፣ በኮንትራት፣ በቀን ወይም በላምንት ክፍያ እያገኙ ለመንግሥት መ/ቤተኛ ለምሳሌ ሆስፒታሎች፣ ት/ቤተኛ፣ የመከላከያ ተቋማት፣ ... ወዘተ. እና በመንግሥት ቁጥጥር ሥር የሚገኙ ድርጅቶች (ለምሳሌ፣ ባንክ፣ የመንግሥት እርሻዎች፣ የመንግሥት ፋብሪካዎች ... ወዘተ) ተቀጥረው የሚሠሩ።
- 4 = የግል ተቀጣሪዎች
በቋሚነት፣ በኮንትራት፣ በቀን ወይም በላምንት ክፍያ እያገኙ ለግል ድርጅት፣ ለግለሰብ ወይም ለግሥት ተቀጥረው የሚሠሩ። ከመንግሥት ድርጅቶች ውጭ በግንኛውም ድርጅት ተቀጥረው የሚሠሩ በዚህ ኮሎን ይጠቃለላሉ። ክፍያው በገንዘብ ወይም በዓይነት ሊሆን ይችላል።
- 5 = የእርሻ ወይም የኢንግሊዝኛ የአምራቾች የሕብረት ሥራ ግህበር አባላት
በአምራቾች የሕብረት ሥራ ግህበር አባልነት በመሥራት ከግህበር በሚያገኙት ድርሻ የሚተዳደሩ በዚህ ኮሎን ይመዘገባሉ። ነገር ግን በግህበር አባልነት ላይሆን በግህበር በተቀጣሪነት የሚሠሩ ሠራተኞች በኮሎን 4 ይመዘገባሉ።
- 6 = ላይክሊል ለቤተሰብ የሚሠሩ
አንድ ግለሰብ የሚኖርበት ቤተሰብ ለሚያካሂደው እርሻ ወይም ሌላ ዓይነት ድርጅት ወይም ምርት የግምረት ተገባር ያለምንም ክፍያ የሚሠሩ ከሆነ በዚህ ኮሎን ይመዘገባሉ።
- 7 = ሌሎች
የሥራ ዓይነት እንዲሁም የድርጅቱ ዋና ምርት ወይም አገልግሎት ተጠይቆለት ነገር ግን ከተዘረዘሩት የትጥር ሁኔታዎች በአንዱም ሊካተት ያልቻለ በዚህ ኮሎን ይጠቃለላል። ለምሳሌ፣ ለበጎ እድራጎት ድርጅት፣ ለሕዝባዊ ድርጅት፣ ለሃይማኖት ድርጅት የሚሠሩና ምንም ክፍያ የማይሰጣቸው፣ ሥራ በመለግመድ ላይ የሚገኙ፣ የዓለም አቀፍ ድርጅት ሠራተኞች።

ይህ ዓምድ ዕድሜያቸው እሥር ዓመትና ከዚያ በላይ ለሆናቸው የቤተሰብ አባላት ሁሉ መጥላት አለበት። ጋብቻ ግለት እንድ ወንድና ሴት በሕጋዊ፣ በሃይማኖታዊ ወይም በባሕላዊ መንገድ የጋብቻ ስነ ስርዓት ፈፀመው እንደ ባልና ሚስት አብረው ሲኖሩ ነው።

የጋብቻውን ሁኔታ ለማመልከት ከዚህ በታች የተመለከቱት የጋብቻ ዓይነቶችና ኮዶቻቸው ተሰጥተዋል።

- 1= እግብተው የማያወቁ
 ፈፅሞ ያላገባ ወይም ያላገባች፣ እስከ ቆጠራ ቀን ድረስ ባል/ሚስት እግብቶ ወይም እግብታ የማታወቅ ወይም የማያወቅ
- 2= ባለትዳር
 በቆጠራው ቀን በጋብቻ ላይ ያለ ወይም ያለች፣ ባልና ሚስት ባለመገባባት ምክንያት ጉዳያቸው በሽማግሌዎች በመታየት ላይ ያለ ወይም ፍርድ ቤት በቆጠራ የሚገኙ ከሆነ ፈርማው እስካልተቀደደ ድረስ ወይም ጋብቻው እስካልፈረሰ ድረስ በትዳር ላይ እንደሚገኙ ይቆጠራሉ።
3. የተፋቱ
 ከቆጠራው ቀን በፊት ባል ወይም ሚስት እግብቶ ወይም እግብታ የነበረ ነገር ግን ከቆጠራው ቀን በፊት በሕጋዊ ወይም በባሕላዊ መንገድ የተፋታ ወይም የተፋታች
4. የሞቱባቸው
 ባል የሞተባት ወይም ሚስት የሞተችበት ሆነው ከሞተባቸው በኋላ እስከ ቆጠራው ቀን ያላገቡ

ዓምድ 34-38 እሥር ዓመትና በላይ ለሆኑ ሴቶች ሁሉ የሚጠየቅ

ዓምድ 34-37 በጠቅላላ በሕይወት የወለዱቸው ልጆች ብዛት

በእነዚህ ዓምዶች ዕድሜያቸው እሥር ዓመትና በላይ ለሆኑ ሴቶች በሀይወት የወለዱቸው ልጆች ብዛት ተጠይቆ ይሞላል። ነገር ግን ዕድሜያቸው ከ10 ዓመት በታች ለሆኑ ሴቶችና በማናቸውም ዕድሜ ክልል ያሉ ወንዶችን ጥያቄው ስለማይመለከታቸው ዓምዱ በሠረዝ "____" ይታለፋል።

በዓምዶቹ ተፈላጊ መረጃዎች ከመመዘገባቸው በፊት "በሕይወት ተወለደ" የሚለውን ፅንሰ ሃሳብ በሚገባ መረዳት ያስፈልጋል። "በሕይወት መወለድ" ግለት እንድ ፅንሰ በማሕፀን የቆየበት ወራት ከገምት ዉስጥ ሳይገባ ከእናቱ ማህፀን በሚወጣበት ወቅት የሚተነፍስ ከሆነ ወይም እትብቅ ከመቆረጡ በፊት ወይም ከተቆረጠ በኋላ ሌላ ዓይነት በሕይወት የመኖር ምልክት ካሳየ ለምሳሌ፣ የልብ ትርታ፣ የእትብት ትርታ፣ የጡንቻዎች እንቅስቃሴ፣ በሕይወት የተወለደ ይባላል። እዚህ ላይ መገንዘብ የሚያስፈልገው የሀይወት ምልክት አሳይቶ ወዲያውኑ ቢሞት እንኳን በሀይወት እንደተወለደ መቆጠሩንና የእርግዝና ወቅት መርዘም ሆነ ግጦር ከገንዘቢ ዉስጥ አለመግባቱን ነው። ሆኖም ግን ዉርጃና በማህፀን ዉስጥ ሞቶ የተወለደ በሀይወት እንደተወለደ ስለማይቆጠር አይመዘገብም። እንዲሁም የማደግ ልጆች ወይም ያሳደጓቸው ልጆች እንደወለዱቸው ልጆች አይቆጠሩም።

9ምድ 34 - እቤት የሚኖሩ ልጆች ስንት ናቸው?

ዕድሜያቸው አሥር ዓመትና በላይ የሆኑ ሴቶች በጠቅላላ በሕይወት ልጆች መካከል ስንቱ ሴትየዋ ከምትኖርበት ቤተሰብ ጋር እንደሚኖሩ በመጠየቅ የልጆች ብዛት በመለየት በ9ምድ 34 በመጀመሪያ ወር ካርድ ኮለም የወንዶችን ብዛት በሚተገበሩ የሴቶች ብዛት ይሞላል። በዚህ 9ምድ ውስጥ መጠቃለል ያለባቸው መልስ ሰጪዎች አሁን በምትገኙ ከሆነ አብረውት ከሚኖሩት ባለቤታቸው ወይም ከዚህ ጋብቻ በፊት አገብተው የሚያወጡ ከተደገፉ ጋብቻቸው የወለዱዎቸውን ልጆችና በአሁኑ ወቅት አብረው በእንደ ቤተሰብ ውስጥ የሚኖሩትን ሲሆን በተጨማሪም ከጋብቻ ውጭ የተወለዱ ልጆችንም ይጨምራል። ሆኖም ግን ከሚኖሩት ወይም ከአብረውት የሚኖሩትን (ለምሳሌ በጋብቻ ላይ ላሉ ሴቶች ባለቤታቸው ከሌላ ሴታ የተወለዱትን) ግን አያጠቃልልም። ዕድሜያቸው አሥር ዓመትና በላይ ለሆኑ ሴቶችና ልጅ ወልደው የሚያወጡ በዚህ 9ምድና በሚተገበሩት ሦስት 9ምዶች ውስጥ ሁሉ "0" ይመዘገባል። በየምድቱ ሥድ ያለው ካርድ ኮለም እስከ 8 ልጆች ድረስ ለመመዝገብ የሚያስችል ሆኖ ተዘጋጅቷል። ሆኖም ግን በሕይወት የታሰቡትን ብቻ አብረውት የሚኖሩ ወንዶች ብዛት ከ8 ከበለጠ ወይም አብረውት የሚኖሩ ሴቶች ብዛት ከ8 ከበለጠ የተሰጠውን ካርድ ኮለም ባዶ በመተውከር ከመጠይቅ ግርጌ ላይ የሴትየዋን ተራ ቁጥርና የሴት የሚኖሩ ልጆች ብዛት በምድቱ በመጥቀስ ግስታወሻ ይጻፋል።

9ምድ 35 - ሌላ ቦታ የሚኖሩ ልጆች ስንት ናቸው?

በጠቅላላ በሕይወት ከተወለዱ ልጆች መካከል ስንቱ ሌላ ቦታ እንደሚኖሩት በምትገኙ ልጆች ብዛት በምድቱ 35 ባሉት ካርድ ኮለሞች ይሞላል። በሕይወት ከተወለዱት ልጆች ሌላ ቦታ የሚኖሩ ከሌሉ በዚህ 9ምድ በካርድ ኮለሞች ውስጥ "0" "0" ይሞላል። የሚኖሩት የወንዶች ብዛት ከ8 ከበለጠ ወይም ሌላ ቦታ የሚኖሩ ሴቶች ብዛት ከ8 ከበለጠ የተሰጠውን ባዶ በመተውከር ከመጠይቅ ግርጌ ላይ የሴትየዋን ተራ ቁጥርና ሌላ ቦታ የሚኖሩ ልጆች ብዛት በምድቱ በመጥቀስ ግስታወሻ ይጻፋል። ለተጨማሪ ግብራሪያ በ9ምድ 34 የተጠቀሰውን ይመልከቱ።

9ምድ 36 - የሞቱ ልጆች ስንት ናቸው?

በጠቅላላ በሕይወት ከተወለዱ ልጆች መካከል ስንቱ እንደሞቱት በመጠየቅ የሞቱትን ልጆች ብዛት በምድቱ 36 ባሉት ካርድ ኮለሞች ውስጥ ይሞላል። በሕይወት የሞቱት ልጆች ከሌሉ ግን በዚህ 9ምድ የሚገኙ ካርድ ኮለሞች ውስጥ "0" "0" ይሞላል። ይህ 9ምድ በሚተገበሩት ጊዜ ግስታወሻ የሚያስፈልገው የሞቱት ልጆች ሲባል በሕይወት የሞቱትን ልጆች ነገር ግን ከተወለዱ በኋላ የሞቱትን መሆኑን ያሳያል። የሞቱ ወንዶች ብዛት ከ8 ከበለጠ ወይም የሞቱት ልጆች ብዛት ከ8 ከበለጠ ካርድ ኮለሙን ባዶ በመተውከር ከመጠይቅ ግርጌ ላይ የሴትየዋን ተራ ቁጥርና የሞቱትን ልጆች ብዛት በምድቱ በመጥቀስ ግስታወሻ ይጻፋል። ለተጨማሪ ግብራሪያ በ9ምድ 34 የተጠቀሰውን ይመልከቱ።

9ምድ 37 - በጠቅላላ በሕይወት የወለዱዎቸው ልጆች ስንት ናቸው?

በዚህ 9ምድ ሥር በተሰጡት ካርድ ኮለሞች መልስ ሰጪዎች በጠቅላላ የወለዱዎቸው ልጆች ብዛት ተጠይቆ ይመዘገባል። ሆኖም ግን እዚህ ላይ ማረጋገጥ የሚያስፈልገው የሚኖሩት ሌላ ቦታ የሚኖሩና የሞቱ ልጆች ተደምረው በጠቅላላ በሕይወት የተወለዱ ከተወለዱት ልጆች ብዛት በምድቱ 37 ባሉት ካርድ ኮለሞች ውስጥ ይሞላል። የሚኖሩት የወንዶች ብዛት ከ8 ከበለጠ ወይም የሚኖሩት ልጆች ብዛት ከ8 ከበለጠ የተሰጠውን ባዶ በመተውከር ከመጠይቅ ግርጌ ላይ የሴትየዋን ተራ ቁጥርና የሚኖሩት ልጆች ብዛት በምድቱ በመጥቀስ ግስታወሻ ይጻፋል። ለተጨማሪ ግብራሪያ በ9ምድ 34 የተጠቀሰውን ይመልከቱ።

ባለቤት 12 ወራት ህይወት ያለው ልጅ ወልደዉ ነበር? ከወለዱ ብዛታቸው ይገለጹ ካልወለዱ "0" ይመዝገብ

ዕድሜያቸው አሥር ዓመትና በላይ የሆኑ ሴቶች ባለቤት 12 ወራት ውስጥ ህይወት ያለው ልጅ የወለዱ መሆኑ ተጠይቆ መልስ ይመዘገባል። ህይወት ያለው ልጅ መወለድ ግለት ምን ግለት እንደሆነ ከላይ ለዓምድ 37-40 በተሰጠው ግብራሪያ የተጠቀሰውን ትርጉም መመልከት አስፈላጊ ነው። እዚህ ላይ በተዉ ግሪ መገንዘብ የሚያስፈልገው ባለቤት 12 ወራት ግለት ከቆጠራው ቀን በፊት የነበሩትን 12 ወራትን ብቻ የሚያጠቃልል መሆኑን ነው። መልስ ሰጪዎ ባለቤት 12 ወራት ሕይወት ያለው ልጅ ከወለዱ የልጅቅ ብዛት በዚህ ዓምድ ሲሞላ ህይወት ያለው ልጅ ካልወለዱ ግን "0" ይሞላል። ባለቤት 12 ወራት ውስጥ ልጅ የወለዱ ሴቶች ቢያጋጥሙ በአብዛኛው በዓመት ውስጥ የሚወለደው እንደ ልጅ ስለሆነ ለነዚህ ሴቶች "1" ይመዘገባላቸዋል። ነገር ግን በአጋጣሚ መንታ ለወለዱ ወይም በዓመቱ ውስጥ ደገመው ለወለዱ ሴቶች "2" ይሞላላቸዋል። ምንም እንኳን ይህ ዓምድ የሚጠየቀው ለአሥር ዓመትና በላይ ለሆኑ ሴቶች ሁሉ ቢሆንም የመወለጃ ጊዜያቸው ላለፈባቸው በዕድሜ የገፉ ሴቶች /50 ዓመትና በላይ የሆናቸው/ ባለቤት 12 ወራት ልጅ ወልደዉ ነበር የሚል መረጃ እንዳይጻፍ መጠንቀቅ ያስፈልጋል። ለነዚህ ሴቶች ሁሉ የሚመዘገባቸው መልስ '0' ይሆናል። ሆኖም ግን ዕድሜያቸው ከ50 ዓመት በላይ ሆኖ ልጅ መወለዳቸው ከተረጋገጠ የወለዱት ልጆች ብዛት ይመዘገባል። በተዉ ግሪም በዚህ ዓምድ የሚመዘገበው ባለቤት 12 ወራት የተወለዱት ልጆች ብቻ ስለሆነ እንዳንድ መልስ ሰጭዎች በጠቅላላ የወለዱቸውን ልጆች ሁሉ እንዳያስመዘገቡ መጠንቀቅ ያስፈልጋል።

ክፍል አራት ስለ መኖሪያ ቤት ዝርዝር መረጃ

አጠቃላይ መመሪያ - ክፍል አራት ከመጥላቱ በፊት የሚከተሉትን ነጥቦች ግጥም ያስፈልጋል

1. ስለ መኖሪያ ቤት መረጃ የሚሰበሰበው በቆጠራው ቀን ቤቱ ሙሉ በሙሉ ለመደበኛ መኖሪያነት ወይም ለመደበኛ መኖሪያና ለድርጅት የዋሉ እንደሆነ ነው።
2. ሰጪ ሳይኖርባቸው ሙሉ በሙሉ በቆጠራው ጊዜ ለድርጅት የዋሉ ቤቶች መጠይቅ እይጥላቸዋል።
3. በዚህ ክፍል ለሚጠየቁ ጥያቄዎች ለአብዛኛዎቹ መልሱ በኮድ የሚሰጥ ስለሆነ በመጀመሪያ በትክክለኛው ኮድ ክብ ከተደረገ በኋላ ይሸጠዋል ኮድ በተገቢው ካርድ ኮሌም ይመዘገባል።
4. ስለ መኖሪያ ቤት መረጃ በሚሰበሰብበት ወቅት በተለይም የቤቱ ግድግዳና ጣራ የተሠራበት ዕቃ ዓይነት በሚመለከት፣ የዕቃውን ዓይነት በጥንቃቄ አጣርቶ ትክክለኛውን መልስ መመዝገብ ያስፈልጋል። በተጨማሪም መልስ ሰጪውን ለመርዳት የቤቱን ክፍሎች በሥርዓት ተመልክቶ ትክክለኛውን መልስ በተገቢው ዓምዶች መመዝገብ ያስፈልጋል።
5. ቤትን በሚመለከት የተሰጡትን ትርጉሞች እንደ ክፍል፣ ቤት፣ የተጠበቀ ዉሃ፣ ... ወዘተ. በሚገባ በመረዳትና ለመልስ ሰጪው በማብራራት ትክክለኛውን መልስ ማግኘትና በሚመለከተው ዓምድ መመዝገብ ያስፈልጋል።
6. የአንድ ቤተሰብ አባላት ቁጥር ከአሥር በላይ ከሆነ፣ የቤተሰብ አባላት ዝርዝር በሁለት ገጾች የሚጥላ ቢሆንም የቤት መረጃ ግን የሚጥላው በመጨረሻው ገፅ ብቻ ነው። በመጀመሪያው ገፅ ላይ በሚገኘው የቤት መረጃ መመዝገቢያ ሥፍራ ላይ "ሌላ ገፅ አለው" የሚል ማስታወሻ ተመዝግቦ በየዓምዶቹ ላይ ሠረዘ "___" ተደርጎ ይታለፋል።
7. በሆቴል/ሆስቴል ዉስጥ ለሚገኙ መደበኛ ቤተሰቦች /በዓምድ 9 ኮድ 1 ለተጥላቸው/ ሁሉ የሚኖሩበትን ቤት ወይም ክፍል በተመለከተ የቤት መረጃ ለያንዳንዳቸው ይመዘገብላቸዋል።
8. ለሆቴል/ሆስቴል ነዋሪዎች፣ በሌላ ጋርዮሽ ነዋሪዎችና ቤት ለሌላቸው በዓምድ 39 ላይ የመኖሪያ ቤት መረጃ እንደማይጥላ ተገልጾ የተቀሩት ዓምዶች ሠረዘ "___" ይደረግባቸዋል።

ዓምድ 39 - የመኖሪያ ቤት መረጃ ይመዘገባል?

በአንድ መኖሪያ ቤት ዉስጥ ከአንድ በላይ የሆኑ ቤተሰቦች የሚኖሩ ከሆነ ቤቱን በሚመለከት መረጃ የሚሰበሰበው ለአንደኛው ቤተሰብ ብቻ ነው። ስለዚህ የመኖሪያ ቤት መረጃ ለሚመዘገብላቸው ቤተሰቦች ሁሉ በዚህ ዓምድ ላይ አዎን የሚለው ኮድ 1 ከተከበበ በኋላ ይሸጠዋል ኮድ በካርድ ኮሌም ዉስጥ ይመዘገባል። የቤት መረጃ ለማይመዘገብላቸው ደባል ቤተሰቦች በዚህ ዓምድ የለም የሚለው ኮድ 2 ተከቦ ይሸጠዋል ኮድ በካርድ ኮሌም ከተመዘገበ በኋላ ከዓምድ 49 ያሉት ስለማይመለከቷቸው ሠረዘ "___" ይደረግበታል። ሆኖም ከዚህ በላይ ቤተሰቦች በሚገኙበት ቤት ዉስጥ የቤት መረጃን በትክክል ለመመዝገብ እንዲችሉ በቤቱ ዉስጥ ለረጅም ጊዜ ከኖረ ወይም ቤቱን በዋናነት ከሚያስተዳድረው ቤተሰብ ቢሰበሰብ ይመረጣል። ይህ እስፈላጊ ሆኖ ባልተገኘበት ወቅት ግን መረጃው ከማንኛውም ቤተሰብ ቢሰበሰብ ይችላል።

9ምድ 40 - የቤቅ ዓይነት ምንድን ነው?

የቤቅ ዓይነት ሲባል የሚከተሉትን ያጠቃልላል።

- | | |
|----------|---------------|
| 1 = ቋሚ | 3 = ተንቀሳቃሽ |
| 2 = ጊዜያዊ | 4 = ሌላ (ይገለፅ) |

ቋሚ ቤት፡

ቋሚ ቤት ማለት ቤቅ ለብዙ ዓመታት እገልግሎት ለመስጠት የሚችል ሆኖ ከድንጋይ፣ ከሸክላ፣ ከብሎኬት፣ ከሲሚንት ወይም ሌሎች ከአካባቢው ከተገኙ የሕንፃ መግሪያዎች የተሠሩትን ቤቶች ያጠቃልላል። ለምሳሌ ሺላ፣ ፎት፣ የጭቃ ቤቶች፣ ... ወዘተ. በዚህ ሥር ይመደባሉ።

ጊዜያዊ ቤት፡

ጊዜያዊ ቤት ማለት ጊዜያዊ መጠለያ እንዲሆኑ የተሠሩ መኖሪያ ቤቶችን ያጠቃልላል። አሠራራቸውም እንዲሁ በመራት በመትከል ቋሚነት በሌለው ግድግዳ እንዲሁም በካርቶን፣ በፕላስቲክ፣ በቆርቆሮ ክፍን፣ ... ወዘተ. የተሠሩ ሲሆን በቆጠራው ጊዜ ሰዎች የሚኖሩበት ነው። ለምሳሌ ጻሰ በቆጠራው ጊዜ ሰው እስከኖረበት እንደ ጊዜያዊ ቤት ሊቆጠር ይችላል። እንደ ቆጣሪ፣ በቆጠራ ቦታ ውስጥ የሚገኙትን ጊዜያዊ ቤቶችና ቤተሰቦቻቸውን መመዝገብ ሃላፊነት ያለበት ስለሆነ ጊዜያዊ ቤቶች ሳይቆጠሩ እንዳይቀሩ ጥንቃቄ ማድረግ ይኖርበታል።

ተንቀሳቃሽ ቤት፡

ተንቀሳቃሽ ቤት ማለት ከቦታ ወደ ቦታ እንዲዘዋወር ተደርጎ የተዘጋጀ ቤት ሆኖ ነገር ግን ሰዎች የሚኖሩበት ሲሆን ነው። ለምሳሌ የዘገን ቤቶች፣ ድንኳን፣ ... ወዘተ. ሲሆኑ በቆጠራው ቀን ሰዎች የሚኖሩባቸው ናቸው።

ሌላ ዓይነት ቤት፡

ከላይ ከተገለጹት የቤቅ ዓይነቶች የተለየ ከሆነ እዚህ ውስጥ ይጠቃልላል። ስለዚህ ሌላ ዓይነት ቤት መሆኑን በማመልከት የቤቅ ዓይነት በዕቅድ ይገለጻል። ምሳሌ መቃብር ቤት። ስለዚህ ከላይ በተሰጠው ትርጉም መሠረት የቤቅን ዓይነት በመጠየቅ በትክክለኛው ኮድ ዙሪያ ከብ በማድረግ ኮዱ በተሰጠው ካርድ ኮለም ይሞላል።

9ምድ 41 - የቤቅ ግድግዳ አብዛኛው የተሠራው ከምንድን ነው?

አብዛኛው የቤቅ ግድግዳ የተሠራበት የዕቃ ዓይነት ተጠይቆ መልሱ ከተከበበ በኋላ በካርድ ኮለም ላይ ኮዱ ይመዘገባል። መልሱ ከዚህ በታች ከተዘረዘሩት የዕቃዎች ዓይነት የተለየ ከሆነ በተሰጠው ኮድ ቦታ አብዛኛው የቤቅ ግድግዳ የተሠራው ከምን እንደሆነ ይመዘገባል።

- | | |
|---------------|---------------------|
| 1 = እንጨትና ጭቃ | 5 = ድንጋይና ሲሚንት |
| 2 = እንጨትና ግር | 6 = ብሎኬት |
| 3 = ቀርካሃ/ሽምቦቆ | 7 = ሸክላ |
| 4 = ድንጋይና ጭቃ | 8 = ሌላ (ይገለፅ) _____ |

9ምድ 42 - የቤቱ ጣሪያ በአብዛኛው የተሠራው ከምንድን ነው?

የቤቱ ጣሪያ በአብዛኛው የተሠራበት የዕቃ ዓይነት ተጠይቆ ትክክለኛው መልስ ከተከበበ በኋላ በካርድ ኮለሙ ላይ ኮሌ ይመዘገባል። መልሱ ከዚህ በታች ከተዘረዘሩት የዕቃዎች ዓይነት የተለየ ከሆነ በተሰጠው ክፍት ቦታ አብዛኛው የቤቱ ጣሪያ የተሠራበት የዕቃ ዓይነት ይመዘገባል።

- 1 = ቆርቆሮ
- 2 = ግር
- 3 = እንጨትና ጭቃ
- 4 = ተርኪ/ሸንቦቆ
- 5 = ሌላ (ይገለፅ) _____

ለግር ቤቶች ሁሉ የሚሞላቸው ኮድ "2" ሲሆን ኮድ "3" የሚመዘገበው በአብዛኛው በትግራይ፣ በቆላማ ሥፍራዎች፣ ... ወዘተ. የእንጨት ርብራብ ተደርጎ ከላይ በኮረትና በአፈር (ጭቃ) የሚደመደም ጣሪያ ላላቸው ቤቶች ነው።

9ምድ 43 - የቤቱ ነዋሪዎች የመጠጥ ጫራ በአብዛኛው የሚያገኙት ከየት ነው?

በዚህ 9ምድ በቤቱ የሚኖሩት አባላት ለመጠጥ የሚጠቀሙበትን ጫራ በአብዛኛው ከየት እንደሚያገኙ በመጠየቅ ከዚህ ቀጥሎ ከተሰጡት ዝርዝር ኮዶች በትክክለኛው ኮድ ክብ በግድረግ ይሽጡ ኮድ በ9ምድ 43 ባለው ካርድ ኮለም ጫስጥ ይሞላል።

- 1 = ከቧንቧ
- 2 = ከተጠበቀ ጉድጓድ / ምንጭ
- 3 = ካልተጠበቀ ጉድጓድ / ምንጭ
- 4 = ወንዝ፣ ሐይቅ / ኮራ

የጉድጓድ ጫራ በተለያዩ ስም የሚጠራ ሲሆን በአንዳንድ አካባቢ "ኤላ" በመባል ይታወቃል። የሰው ሰራሽ ኮራዎች በኮድ 4 ይጠቃለላሉ። እንዲሁም ያጳተ ድንጋይ (በጎድጓዳ ድንጋይ ጫስጥ የተከግቸ ጫራ) በኮድ 4 ይጠቃለላል። ከላይ በኮድ "2" እና "3" የተመለከቱትን መልሶች በሚገባ ለይቶ ለግወት "የተጠበቀ የጉድጓድ/ምንጭ ጫራ" ትርጉሙን ጠንቅቆ ግወት ያስፈልጋል።

የተጠበቀ ጉድጓድ ወይም ምንጭ የሚባለው ምን ዓይነት እንደሆነ ከዚህ በታች ተዘርዝራል።

- 1/ በጉድጓዱ ወይም በምንጩ ዙሪያ በሲሚንቶ የተከፈለ ግንብ መኖር አለበት፣ ይሽጡ:-
 - ሀ. ጉድጓድ ከሆነ ጉድጓዱ በሚገኝበት የአፈር ሁኔታ መሠረት ግንቡ ቢያንስ ከ2 እስከ 4 ሜትር ወደ መሬት ጫስጥ የገባ እና 70 ሳንቲ ሜትር ያህል ደግሞ ከመሬት ወደላይ ከፍ ብሎ የወጣ መሆን ይኖርበታል።
 - ለ. ምንጭ ከሆነ ግንቡ ጠንካራ መሬት ወይም አለት እስከሚገኝበት ድረስ መሬት ጫስጥ የገባና እንደ አስፈላጊነቱ ከመሬት በላይ ከፍ ብሎ የወጣ መሆን ይኖርበታል። ከግንቡ በአንድ በኩል ወገ ግጭት ክፍት ቧንቧ ያለው መሆን አለበት።
- 2/ በጉድጓድም ሆነ በምንጭ ዙሪያ የተከፈለ ግንብ ከላይ ከሲሚንቶ የተሠራ ወይም ሌላ ዓይነት ጥብቅ ከላን እንዲኖረው ያስፈልጋል።

ይም ምንጩ ጎርፍ እንዳይገባ የጎርጎን እትጣጫ የሚቀይር ተስግሚ ቦይ ጎርፍ ለበት እካባቢ ወይም እትጣጫ መኖር አለበት።

ቤት ከመሳሰሉት ዉሳዔን ሊበክሉ ከሚችሉ ነገሮች ጉድጓዱም ሆነ ምንጩ ከ25 እስከ 30 ሜትር የራቀ መሆን አለበት።

4 የተገለፀዉ በካይ ቆሻሻ ዓይነት የዉሳዔ ጉድጓድ ወይም ምንጩ ከሚገኝበት ከፍ ማር እርቀቀ በተራ ቁጥር 4 ላይ ከተጠቀሰዉ ርቀት ብዙ መብለጥ ይኖርበታል።

ዉሳዔ የሚያገኘዉ ከላይ የተጠቀሱትን ነጥቦች በሚያሟላ ሁኔታ ከተጠበቀ ከሆነ ከተጠበቀ ዉሳዔ እንደተጠቀመ ይቆጠራል። በቧንቧ የሚመጣ ዉሳዔ ካልሆነ ምንም ከሐይት እየተቀዳ የሚገኘዉ ዉሳዔ በአጠቃላይ ያልተጠበቀ ነዉ ለግለት ምንም፣ ከሐይት ወይም ኩሪ እየቀዳ የሚጠቀም ቤተሰብ በተጠበቀ ዉሳዔ እይጠቀምም ዉሳዔ የሚገኝ ዉሳዔ ግን በአጠቃላይ እንደተጠበቀ ይቆጠራል። ዉሳዔ ግን ወደ የሚደርሰዉ በሰዉ ጉልበት ወይም በጋግ ከብተች ሊሆን ይችላል።

ቤት ከፍሎች አሉት?

አ ዙሪያዉን ከወለል እስከ ኮርኒሱ ወይም ጣሪያዉ ድረስ እንድ እዋቂ ሰዉ ግድግዳ የተከበበና ቢያንስ አራት ካራ ሜትር የሆነ ቦታ ሆኖ ስፋቱ ለእንድ እዋቂ ጋት የሚበቃ ሥፍራ ያለዉ ነዉ። ስለዚህ ጠቅላላ የቤቱ ከፍሎች የመኝታ፣ የወጥ ችቃና ለሌላ ሥራ የሚያገለግሉ ከፍሎችንም ያጠቃልላል። ነገር ግን የመታጠቢያና የተላለፈ ዮኮሪድሮችና በረንገዎች እንደ ከፍል እይቆጠሩም።

ዉስጥ የከፍሎችን ብዛት በአጎዝ መመዝገብ ያስፈልጋል። የከፍሎች ብዛት ይከሆነ የሚመዘገበዉ ኮድ "8" ይሆናል። ቤቱ ለፀሎትና ለእንግዳ ግደሪያ ለግል መሰጊድ ካለዉ እንደ ቤተሰቡ የሚኖርበት ቤት እካል በመዉሰድ እንደ ሊሆን ይችላል። ቤተሰቡ ከሚኖርበት ቤት ዉጭ የከብተች ግደሪያ ካለ እንደ እንድ ከፍል ሊገኘው ሊገባም ቤቱ ለመኖሪያና ለድርጅት የሚያገለግል ከሆነ በከፈለም ቢሆን ለግሉ ከፍሎች ብዛት ብቻ ይመዘገባል። ነገር ግን ለድርጅት ተግባር ብቻ የሚዉሉ ርቀት ተደምረዉ እንደ ከፍል እይመዘገቡም።

ምን ዓይነት መፀዳሽ አለዉ?

ምን ዓይነት መፀዳሽ እንዳለዉ በመጠየቅ ከዚህ ቀጥሎ ከተዘረዘሩት ኮዶች ዉስጥ በግድረግ ይኸዉ ኮድ በዓምድ 45 ይሞላል። በመበላሸቱ (በመኖሪሱ ወይም በትም የግይሰጥ መፀዳሽ ቤት ካለዉና ይህም ሊጠገን የግይችል ከሆነ ቤቱ መፀዳሽ ይቆጠራል። ከቤታቸዉ ጓር ጉድጓድ ሳይቆፍሩ የሚጸዳዱ የመጸዳሽ ቤት ሊሆኑ ይችላሉ።

መፀዳሽ የለዉም

ግድ ወይም በዉሃ የሚወርድ መፀዳሽ አለዉ

9ምድ 46 - ቤተሰቡ በሚያድርበት ቤት ዉስጥ ከብቶች ያድራሉ?

ቤተሰቡ በሚያድርበት ቤት ከብቶች የሚያድሩ መሆናቸውን በመጠየቅ ከዚህ በታች ከተዘረዘሩት ኮሎች በትክክለኛ ወይም ክፍተት ክፍለ ስምድ ከብ በማድረግ ይሽጡ ኮሎ በ9ምድ 46 ባለዉ ካርድ ኮለም ይሞላል።

- 1 = ያድራሉ
- 2 = አያድሩም

ለከብቶች ማሳደሪያ የተለየ ቤት ተዘጋጅቶ የሚገኝ ከሆነና፣ ከብቶቹን ከአዉራ ወይም ከሌላ ለመጠበቅ እረኞች ወይም ጠባቂዎች ብቻ አብረዉ የሚያድሩ ከሆነ የሚመዘገበዉ ኮሎ "2" ይሆናል።

9ምድ 47 - የቤቱ የግድ ቤት ሁኔታ

በዚህ 9ምድ ዉስጥ ቤቱ ለግድ ቤትነት ብቻ የሚያገለግል የተለየ ክፍል እንዳለዉ ወይም ለሌላ አገልግሎት የሚያዉሉትን ክፍል በተዉማሪ በግድ ቤትነት የሚገለገሉበት እንደሆነ ወይም ሊፀጥ ግድቤት እንደሌለዉ በመጠየቅ በ9ምዱ እንደሁኔታዉ ይመዘገባል። ስለዚህ የቤቱን የግድ ቤት ሁኔታ በመጠየቅ ከዚህ ቀጥሎ ከተዘረዘሩት የኮሎች ዓይነት በትክክለኛ ወይም ክፍተት ክፍለ ስምድ ከብ ከተደረገ በኋላ ይሽጡ ኮሎ በ9ምድ 47 ባለዉ ካርድ ኮለም ይሞላል።

- 1 = ለግድቤትነት ብቻ የሚያገለግል ክፍል አለዉ
- 2 = ሰዎች የሚያድሩበትን ክፍል እንደግድ ቤት ይጠቀማሉ
- 3 = ከብቶች የሚያድሩበትን ክፍል እንደግድ ቤት ይጠቀማሉ
- 4 = ግድ ቤት የለዉም

ቤቱ "ግድ ቤት የለዉም" የሚባለዉ ቤተሰቡ ለምግብ ማብሰያ/ማዘጋጃ የተመደበ ክፍል የሌለዉ በመሆኑ ምግብ የሚያዘጋጁ ከቤት ዉጭ በሚገኙ በዛፍ ጥላ ሥር፣ ... ወዘተ. የሚያበሰሉ ሲሆን ነዉ። በተዉማሪ ቤቱ የምግብ ማብሰያ ቦታ የሌለዉ እንደሆነና አባላቱም ምግብ የማያበሰሉ ከሆኑ ቤቱ ግድ ቤት እንደሌለዉ ይቆጠራል።

9ምድ 48 - የቤቱ ነዋሪዎች ለምግብ ማብሰያ አብዛኛዉን ጊዜ ምን ዓይነት ማገዶ ይጠቀማሉ?

የቤቱ ነዋሪዎች ለምግብ ማብሰያ የሚጠቀሙበትን የማገዶ ዓይነት በመጠየቅ በተገኘዉ መልስ መሠረት ከዚህ ቀጥሎ ከተዘረዘሩት የኮሎች ዓይነት በትክክለኛ ወይም ክፍተት ክፍለ ስምድ ከብ በማድረግ ይሽጡ ኮሎ በ9ምድ 48 ዉስጥ ይሞላል።

- 1 = እንጨት (ቅጠልን ይጨምራል)
- 2 = ኩበት (ፍገን ይጨምራል)
- 3 = ከሰል
- 4 = ኬርሲን (ነጭ ጋዝ)
- 5 = ሌላ (ይገለጹ)
- 6 = አይጠቀሙም

በጥያቄዉ መሠረት የሚመዘገበዉ ቤተሰቡ በአብዛኛዉ የሚጠቀምበት የማገዶ ዓይነት ነዉ። ሁለት ወይም ከዚያ በላይ የማገዶ ዓይነቶች ለሚጠቀሙ ሁሉ በይበልጥ የሚጠቀሙበት የማገዶ ዓይነት ተጠይቆ መልሱ ከላይ ከኮሎ 2 እስከ 5 ከተዘረዘሩት ዉስጥ ከሆነ ትክክለኛ ወይም ክፍተት ክፍለ ስምድ ከብ በማድረግ ይሽጡ ኮሎ በ9ምድ 48 ባለዉ ካርድ ኮለም ይሞላል። ለምሳሌ ሆቴል ለሚመገቡ፣ ከሌላ ቤት የሚመገቡ ... ወዘተ.) ማገዶ አይጠቀሙም የሚለዉ ኮሎ "6" ይመዘገባል። ኬርሲን ወይም ነጭ ጋዝ የተባለዉ ከነዳጅ ማደያዎች ወይም ከሌላ ሥፍራ በጠርሙሱ

በፕላንቲክ ፂራጎ፣ ... ወዘተ. እየተገዛ ወደ ቤት መጥቶ የሚገኝ ነጻጅ ነው። ከሰላ ተብሎ ኮድ "3" የሚመዘገብ የቤቶች በአብዛኛው ከሰላ የሚጠቀሙ ሲሆን በተጨማሪ ሌላ ዓይነት ግንደ የሚጠቀሙ ሊሆኑ ይችላሉ። እንዲሁ (ትጠልን ይጨምራል) ተብሎ ኮድ "8" የሚመዘገብ የቤቶች በአብዛኛው እንዲሁ የሚጠቀሙ ሆነው ትጠል፣ ሰጋቀራ፣ ገለባ ... ወዘተ. ከእነዚህ ጋር ቀላትለው የሚጠቀሙ ሁሉ በዚህ ኮድ ይጠቃሉ። የግሽላ ወይም የበቆሎ እገላ ... ወዘተ የሚጠቀሙ ሁሉ እንዲሁ እንደተጠቀሙ ይቆጠራሉ። ኮቦት (ፍገገ ይጨምራል) ተብሎ ኮድ "3" የሚመዘገብ የቤቶች በአብዛኛው ጊዜ ኮቦት የሚጠቀሙ ሲሆን ከኮቦት ጋር በጥቂት ትጠል ሊግግዱ ይችላሉ። ከላይ ከተጠቀሱት የግንደ ዓይነቶች የተለየ እንጠቀሚያ ለሚሉ ኮድ "6" ተከቦ በተሰጠው ባዶ ቦታ ላይ የግንደ ዓይነት ይመዘገባል።

ዓምድ 49 - እዚህ ቤት ራዲዮ አለ?

የቤቱ ነዋሪዎች ራዲዮ እንዳላቸው በመጠየቅ ቀጥሎ ከተሰጡት ኮዶች በትክክለኛው ኮድ ክብ በግድረግ ይሸጠዋል ኮድ በዓምድ 49 ባለው ካርድ ኮሎም ውስጥ ይሞላል።

- 1 = አለ (ራዲዮ አላቸው)
- 2 = የለም (ራዲዮ የላቸውም)

የቤት-ጭሰጥጥ

በአንድ ቤት ውስጥ ራዲዮ አለ የሚባለው ክፍተት ለባላት አንድ ሰው ራዲዮ እስካለው ድረስ ነው። በተጨማሪም በቤቱ ውስጥ የተሰጠ ራዲዮ ካለና የቤተሰቡ አባላት የሚያስጠግኑት እስካሁን ድረስ በቤቱ ራዲዮ እንዳለ ይቆጠራል።

ዓምድ 50 - ሥም ፊርማና ቀን

ይህ ዓምድ ቆጣሪውና ተቆጣጣሪው ቆጠራው በትክክል መከናወኑን ለማረጋገጥ ሥግቶችን፣ ፊርማዎችንና ቀኑን የሚመዘገቡበት ነው። ስለዚህ ቆጣሪዎች ለእያንዳንዱ ቤተሰብ መጠይቅን ከሞሉ በኋላ የሕዝብና የቤቶች ቆጠራ ተግባር በትክክል መሠራቱን ለማረጋገጥ ሥግቶችን ፅረው መረጥና መጠይቅ የተሞላበትን ቀን፣ ወርና ዓመት ምህረት መመዝገብ አለባቸው። እንደዚህም ተቆጣጣሪዎች ቆጠራው በተሰጠው መመሪያ መሠረት መካሄዱን እይተው ማረጋገጣቸውን ለማመልከት ሥግቶችንም ፅረው፣ ፊርማዎችንም እስኖረው ይህም ተግባር የተከናወነበትን ቀን፣ ወርና ዓመት ምህረት መመዝገብ አለባቸው።

ክፍል ሦስት ስለቤተሰብ አባላት ዝርዝር መረጃ (በዚህ መመሪያ በምዕራፍ 3 ከገጽ 29-31)

ዓምድ 13 - የቤተሰብ አባላት ተራ ቁጥር (በዚህ መመሪያ በምዕራፍ 3 ገጽ 31 ይመለከታል)

ዓምድ 14 - የቤተሰብ መደበኛ አባላትና የእንግዶች ሙሉ ስም (በዚህ መመሪያ በምዕራፍ 3 ገጽ 32 ይመለከታል)

ዓምድ 15 - የነዋሪ ሁኔታ (በዚህ መመሪያ በምዕራፍ 3 ገጽ 32 ይመለከታል)

ዓምድ 16 - ከቤተሰቡ ጋላሬ ጋር ያላቸዉ ዝምድና (በዚህ መመሪያ በምዕራፍ 3 ከገጽ 32-33 ይመለከታል)

ዓምድ 17 - ጾታ (በዚህ መመሪያ በምዕራፍ 3 ገጽ 33 ይመለከታል)

ዓምድ 18 - ዕድሜ (በዚህ መመሪያ በምዕራፍ 3 ከገጽ 34-35 ይመለከታል)

ዓምድ 19 - ሃይማኖት (በዚህ መመሪያ በምዕራፍ 3 ገጽ 35 ይመለከታል)

ዓምድ 20 - ዳንዳ (በዚህ መመሪያ በምዕራፍ 3 ከገጽ 35-39 ይመለከታል)

ዓምድ 21 - ተጨማሪ ዳንዳ (በዚህ መመሪያ በምዕራፍ 3 ገጽ 40 ይመለከታል)

ዓምድ 22 - ብሄረሰብ (በዚህ መመሪያ በምዕራፍ 3 ከገጽ 40-43 ይመለከታል)

ዓምድ 23-24 የፍልስጥ ሁኔታ

ዓምድ 23 እዚህ ከተግ ዉስጥ ያለግዳረጥ ለሰንት ዓመት ናረዋል?

በዚህ ዓምድ በቆጠራዉ የሚሸረኩ የቤተሰብ አባላት ሁሉ ቆጠራዉ በሚካሄድበት ከተግ ከመቼ ጀምረዉ በመኖር ላይ እንደሚገኙ ተጠይቀዉ መልሱ ይመዘገባል። እንዳንድ ግለሰቦች ከከተግዉ ዉጭ በሚገኝ ሆስፒታል ቢወለዱም የተወለዱበት ሥፍራ ተብሎ የሚቆጠረዉ የእናትየዉ መደበኛ መኖሪያ ከተግ እንጂ ሆስፒታሉ የሚገኝበት ሥፍራ አይደለም። በተመሳሳይ መልክም የእናትየዉ ዘመዶቿ በሚኖሩበት አካባቢ ልጅ ወልዳ፣ ታርሳ ብትመለስ ልጅ የተወለደበት ሥፍራ ተብሎ የሚቆጠረዉ የቤተሰቡ መደበኛ መኖሪያ ሥፍራ እንጂ የእናትየዉ ዘመዶች የሚገኙበት ሥፍራ አይደለም።

ከተወለዱ ጀምሮ በከተግዉ ዉስጥ ላልኖሩ ግለሰቦች በከተግዉ ዉስጥ ያለግዳረጥ መኖር ከጀመሩ ምን ያህል ሙሉ ዓመታት እንደሆኑትዉ ተጠይቀዉ መልሱ በካርድ ኮለሙ ይመዘገባል። ለምሳሌ ሶስት ዓመት ከአሥራ አንድ ወር ለሆኑትዉ የሚመዘገበዉ ሶስት ዓመት ብቻ ይሆናል። ከተወለዱ ጀምሮ በከተግዉ ዉስጥ ያልኖሩ የሚባሉት ግለሰቦች በሁለት መልክ ይከረሳሉ። እነዚህም፡-

አንደኛ/ ከከተግዉ ዉጭ የተወለዱ፣ እና

ሁለተኛ/ በከተግዉ ዉስጥ ተወለደዉ በመሆኑ በሌላ ወረዳ /ወይም በወረዳዉ ዉስጥ በሚገኝ ከተግ/ ሲኖሩ ቆይተዉ የተመለሱ ናቸዉ። ይህም ግለት ለጥቂት ጊዜ ብቻ ወጥተዉ የተመለሱ ሳይሆኑ ለሰድስት ወርና በላይ ለሆነ ጊዜ ሌላ ሥፍራ ቆይተዉ የተመለሱ ናቸዉ።

በእንደኛ ተራ ቁጥር ለተጠቀሱት ግለሰቦች ያለግዳረጥ የኖሩበት ጊዜ የሚገለጸው ወደ ከተማ ወይም ከሙሉ በት ጊዜ ጀምሮ እስከቆጠራው ቀን የወረሰትን ሙሉ ዓመት ከኮሪቶ ጋር በግንኙነብ ይሆናል። በሁለተኛ ተራ ቁጥር ለተጠቀሱት ደግሞ የሚገለጸው ወደ ከተማ ተመልሰው ከሙሉ በኋላ ያለግዳረጥ ያጠናቀቁትን ጊዜ ብዛት በሙሉ ዓመት በመገለፅ ይሆናል። ይህ ጥያቄ የሚመለከተው በከተማ የኖሩበትን ጊዜ ስለሆነ ከወረሰው የገጠሩ ክፍል የሙሉ አባላት ቢያጋጥሙ ከአደት ጀምረው በከተማ እንደኖሩ አይቆጠርላቸውም። በተመጣጣይ መልኩም በከተማ ተወልደውና እገዳው ሲኖሩ ቆይተው በሙሉ በወረሰው ወሰን በሚገኝ የገጠር ሥፍራ ኑሮአቸውን መስርተው የነበሩ ግለሰቦች ወደ ከተማ ቢመለሱ ከአደት ጀምሮ በከተማ እንደኖሩ አይቆጠርላቸውም። በዚህ ዓመት ያለግዳረጥ በከተማ የኖሩበት ዓመታት ብዛት ተጠይቆ ሲመዘገብ እንደ መታወስ ያለበት ጉዳይ አለ። ይህም እንዳንድ አባላት ቆጠራው በሚካሄድበት ከተማ መኖር ከጀመሩ በኋላ እንደ ጊዜ ወይም ከእንደ ጊዜ በላይ ትተው በሌላ ቦታ ኑሮ መስርተው ከቆዩ በኋላ ተመልሰው ወደ ከተማ ይመጣሉ። ለነዚህ አባላት የሚመዘገብላቸው ለመወረሻ ጊዜ ወደ ከተማ ከተመለሱ በኋላ እስከ ቆጠራው ቀን የኖሩት ዓመታት ብዛት እንደ በተለያዩ ጊዜያት የኖሩባቸው ዓመታት ተደምረው አይደሉም። በዓመት ለሚገኙ መልሶች የሚመዘገብላቸው ኮሪቶ ከዚህ በታች ተዘርዝረዋል።

ኮሪቶ

- 0 = ከእንደ ዓመት በታች በከተማ ያለግዳረጥ የኖሩ (ዓመት ያልጥላቸው)
- 1 = እንደ ዓመት በከተማ ያለግዳረጥ የኖሩ
- 2 = ሁለት ዓመት በከተማ ያለግዳረጥ የኖሩ
- 3 = ሶስት ዓመት በከተማ ያለግዳረጥ የኖሩ
- 4 = አራት ዓመት በከተማ ያለግዳረጥ የኖሩ
- 5 = ከአምስት እስከ ስድስት ዓመት በከተማ ያለግዳረጥ የኖሩ
- 6 = ከሰባት እስከ ዘጠኝ ዓመት በከተማ ያለግዳረጥ የኖሩ
- 7 = ለአሥር ዓመትና ከዚያ በላይ በከተማ ያለግዳረጥ የኖሩ
- 8 = ከአደት ጀምሮ በከተማ ያለግዳረጥ የኖሩ።

ከመልስ ሰጭዎች የሚገኘው መረጃ የሚመዘገበው ከላይ በተዘረዘሩት ኮሪቶ አግካይነት በዓመት ሥር በሚገኘው ካርድ ኮለም ነው። ያለግዳረጥ የኖሩት ከእንደ ዓመት በታች ከሆነ ለኮሪቶ መመዘኛ ቦታ በተሰጠው ቦታ "0" ይመዘገባል። አምስትና ስድስት ዓመት ለቆዩ የሚጥላቸው ኮሪቶ "5" ሲሆን ሰባት ዓመት ለቆዩት ዓመትና ዘጠኝ ዓመት ለቆዩ ኮሪቶ "6" ይመዘገባል። አሥር ዓመት ለቆዩና ከዚያ በላይ ለሆናቸው ሁሉ ኮሪቶ "7" ይመዘገባል። ከአደት ጀምረው ለኖሩ ሁሉ ኮሪቶ "8" ይመዘገባል።

ዓመት 24 - በዓመት 23 ከኮሪቶ-7 ለተጥላቸው ብቻ

ቀድሞ ይኖሩበት የነበረው ሥፍራ ከተማ ከነበረ የከተማ ሥም ይጻፍ ገጠር ከነበረ "ገጠር" ይጻፍ

በዚህ ዓመት ከተወለዱ ጀምሮ በከተማ ይኖሩ ላልነበሩ የቤተሰብ አባላት ሁሉ በመወረሻ ይኖሩበት የነበረው ሥፍራ ተጠይቆ ከተማ ከነበረ የከተማ ሥም ይጻፋል። ሥፍራው ገጠር ከነበረ ግን "ገጠር" የሚለው ቃል ይጻፋል። ከአደት ጀምረው በከተማ ይኖሩ ለነበሩ የቤተሰብ አባላት ሁሉ (በዓመት 23 ኮሪቶ 8 ለተመዘገባቸው) ዓመት ስለማይመለከታቸው "እዚህ" የሚል መልስ ከተመዘገበ በኋላ ለኮሪቶ መስጫ በተዘጋጀው ሥፍራ ሠረዝ "—" ይደረጋል። በሁለትና ከሁለት በላይ በሆኑ ሥፍራዎች ሲኖሩ ቆይተው ቆጠራው ወደሚካሄድበት ከተማ ለመጡ አባላት የሚመዘገብላቸው ለመወረሻ ጊዜ በመደበኛነት ይኖሩበት የነበረው ሥፍራ ሥም ነው።

ምርታ ሥራ ግለት የሥራ ወይንም የሆነውን ምርት ወይም አገልግሎት በከፊል ወይም በጠቅላላ በገንዘብ ወይም በዓይነት (በዕቃ) በመለወጥ ገቢ ለማግኘት ለገበያ ለማቅረብ ሲቻል ነው። ይህም ግለት በግል፣ በቤተሰብ ይዞታ፣ በመንግሥታዊና ሕዝባዊ ድርጅቶች፣ በግለሰብ ድርጅት በተገኘ፣ በላምናት፣ በወር፣ ወይም በሰሩት መጠን ክፍያ ወይም ገቢ ለማግኘት ሥራ ሲሰሩ ነው።

በምርታ ሥራ ወስጥ የሚጠቃለሉ የግምረት ወይም አገልግሎት የመሥጠት ተገባራት እንደሚከተለው ተዘርዝረዋል፡

- ሀ. ትርፍ ለማስገኘት ዕቃዎችን ግምረት ለምሳሌ የፋብሪካ ወይንም የሸክላ ሥራ፣ ... ወዘተ ወይም አገልግሎቶችን ግቅረብ ለምሳሌ፣ ፀጉር ግስተካክል፣ የሽመና ሥራ፣ የአረቄ ገንድ፣ ... ወዘተ
- ለ. ለመንግሥት፣ ለሌላ ድርጅት ወይም ለግለሰብ በክፍያ የሚሠሩ ሥራዎች (ለምሳሌ ህክምና፣ ትምህርት፣...ወዘተ)፣ በተጨማሪ ያለክፍያ ለመረዳት ወይም በዘመቻ የሚሠሩ (ለምሳሌ ምግብ ለሥራ፣ የደን ተከላ፣ የደቦ ሥራ፣ ... ወዘተ)
- ሐ. ለራስ የምግብ ፍጆታ ወይም ለሽያጭ ወይም ቋሚ ንብረት ለማከማቸት ሲባል የግምረት ተገባር፤ እነርሱም፡-
 1. ለራስ የምግብ ፍጆታ ሲባል ተዳሚ ወይንም የግምረት ተገባር፤ ለምሳሌ የተለያዩ ሰብሎች /ጥራጥራ፣ ፍራፍሬ፣ ጥጥ፣ ወተት፣ ... ወዘተ/ ግምረት፣
 2. ከላይ (በተራ ቁጥር 1) ያመረቀትን ምርት ወደ ሌላ ዓይነት ምርት የመለወጥ ተገባር፣ ለምሳሌ ፈትል መፍተል ወይም ሌላ ቁሳቁሶችን ለሽያጭ ግዘጋጀት፣
 3. ለራስ የምግብ ፍጆታ የሚመረቀው ዕቃዎችና ግልጋሎቶች ለሽያጭ ጭምር በቤተሰብ ሲመረቁ፣ ለምሳሌ ጠላ ጠምቀዉ (ከፊሉን ቢጠጡም) የሚሸጡ፣
 4. ቋሚ ንብረቶችን (ቢያንስ ለአንድ ዓመት ያህል ግልጋሎት መስጠት የሚችሉ) ለራስ ጥቅም ሲባል ግምረት፣ ለምሳሌ የራስን ገቢ ወይም እካባቢ ገንባታ፣ የእርሻ ወይንም ግክማቻ መጋዘኖችንና የእርሻ መግሪያዎችን መሥራት፣ ሌሎች መግሪያዎችን ግምረት ናቸው።

ከላይ የተገለጹትን ምርቶች በግምረትና ግልጋሎቶችን በማቅረብ ተገባር ላይ የተሠማሩ ግለሰቦች በምርታ ሥራ ላይ እንደተሠማሩ ይቆጠራሉ። ከላይ ከተጠቀሱት የግምረት ወይም ግልጋሎት የመስጠት ተገባሮች ውስጥ ሊጠቃለሉ የማይችሉ ሥራዎች በጠቅላላ ምርታ ሥራዎችን ለምሳሌ ለጆሮ ግስተካክል፣ ግላደግ፣ ቤተሰብ የሚመገበውን ምግብና መጠጥ ግዘጋጀት፣ የራሳቸውን እጥር፣ ቤት፣ ... ወዘተ የመጠን ተገባር ግክናውን፣ በበጎ ፈቃደኝነት ለእካባቢው ሕብረተሰብ በተለያዩ ግህበራት (ሌላ ሥራ እያላቸው) ግልጋሎት መስጠት፣ ... ወዘተ. እንደምርታ ሥራ አይቆጠሩም። ሆኖም ከላይ የተገለጹት የቤት ውስጥ ሥራዎች ለክፍያ ተብለው እስከተከናወኑ ድረስ በምርታ ሥራ ክፍል ይመደባሉ። በልመና፣ በሴተኛ

አጻጻፊ (መጠጥ ደርድረው ሆነ ሳይደረግ) የሚተዳደሩ ምርታማ ሥራ እንደሚሠሩ አይቆጠሩም። የቡና ቤት አሻሻሎች በቤተኛ አጻጻፊ ተገባር ከተሰጠው እንደ ቤተኛ አጻጻፊ ተቆጥረው ምርታማ ሥራ እንደሠሩ አይቆጠሩም ነገር ግን በቡና ቤት ዉስጥ ተቆጥረው የሚያገለግሉ ሌሎች ሠራተኞች ለምሳሌ አልጋ እንግሬ፣ ነገዝብ ተቀባይ፣ ቡናና ጃይ የሚያፈሉ (ባረስታ)፣ ወጥቤት፣ የቡና ቤት ባለቤቶች፣ በትላልቅ ሆቴሎች በአስተናጋጅነት ሥራ የተሰጡ፣ ... ወዘተ. ምርታማ ሥራ እንደሠሩ ይቆጠራሉ። በተዉግሪም ሳይከፈላቸው የሥራ ልምድ (በቢሮ፣ በጋራኻ፣ ...ወዘተ.) የሚያደርጉ የሚሠሩት ሥራ እንደ ምርታማ ሥራ ይቆጠራል።

9ምድ 29 - ካልሠሩ ያልሠሩበት ምክንያት

ይህ 9ምድ የሚሞላው ከቆጠራው ቀን በፊት በነበሩት (ባለፉት) ሰባት ቀናት ምርታማ ሥራ ላልሠሩ ግለትም በ9ምድ 28 ኮድ "0" ለተመዘገባቸው ነው። በዚህ 9ምድ ሊሞሉ የሚችሉ ኮዶች ዝርዝር በዚህ መመሪያ የገጠሩ ክፍል ከገጽ 54-56 በ9ምድ 29 የተዘረዘሩ ሲሆን የኮድ ዝርዝሮቻችን ግብራሪያዎቻችን በዚህ 9ምድ ለመጠቀም " ባለፉት 12 ወራት ዉስጥ አብዛኛውን ጊዜ" የሚለውን ለገጠር የቀረበውን የመጠየቂያ ጊዜ ወደ ከተማ ግለትም "ባለፉት ሰባት ቀናት ቢያንስ ለአንድ ቀን" በሚል በመቀየር መጠቀም ያስፈልጋል። በዚህም መሠረት ዕድሜአቸው አሥር ዓመትና በላይ የሆናቸውን የቤተሰብ አባላት ከላይ የተሰጠውን መመሪያ በመከተል ያልሠሩበት ምክንያት ተጠይቆ በ9ምዱ በተሰጠው ክፍት ቦታ ምክንያቱ ተገልጾ ኮሎ በካርድ ኮለሙ ይመዘገባል።

9ምድ 30-32 ባለፉት ሰባት ቀናት ምርታማ ሥራ ለሠሩ (በ9ምድ 28 ኮድ 1-7 ለተሞላላቸው)፣ ለሥራ ልምድ ያላቸው ሥራ አጦች (በ9ምድ 29 ኮድ 02)፣ ሥራ ኖርአቸው ባለፉት ሰባት ቀናት ላልሠሩ (በ9ምድ 29 ኮድ 03) የሚጠየቅ

9ምድ 30 - ሥራቸው ምንድን ነው?

ይህ 9ምድ የሚሞላላቸው ከቆጠራው ቀን በፊት በነበሩት (ባለፉት) ሰባት ቀናት ቢያንስ ለአንድ ቀን ምርታማ ሥራ ለሠሩ፣ የሥራ ልምድ ላላቸው ሥራ አጦች፣ ሥራ ኖርአቸው ባለፉት ሰባት ቀናት ቢያንስ ለአንድ ቀን እንኳ ምርታማ ሥራ ላልሠሩ ግለሰቦች ብቻ ነው። እነዚህ ግለሰቦች አንድ የተለየ ሥራ ይኖራቸዋል። ይህ የሥራ ዓይነት በዚህ 9ምድ ይመዘገባል። የሥራ ልምድ ላላቸው ሥራ አጦች የሚመዘገበው ከሥራ አጥነታቸው በፊት ሲያከናወኑት የነበረው የሥራ ዓይነት ነው። የሥራ ዓይነት እመዘጋገብን እስመልክቶ በዚህ መመሪያ የገጠሩ ክፍል በገጽ 56-59 ለ9ምድ 30 ግብራሪያ የተሰጠ ሲሆን ይህንን መመሪያ ለከተማዉ መጠቀም ያስፈልጋል። ስለሆነም በገጠሩ ክፍል "ባለፉት 12 ወራት አብዛኛውን ጊዜ" የሚለውን ስንኝ ወደ "ባለፉት ሰባት ቀናት" በመቀየር በዚያ የተሰጠውን ግብራሪያ ለዚህ 9ምድ አሞላ መጠቀም ያስፈልጋል።

9ምድ 31 - የሚሠሩበት ድርጅት ዋና ምርት ወይም አገልግሎት ምንድን ነው?

9ምድ 31ን ለመሙላት ግለሰቡ የት ወይም በየትኛው ድርጅት እንደሚሠሩ በመጠየቅና ከዚያም ድርጅቱ ምን እንደሚያመርት፣ እንደሚነገድ (የጅምላ ወይም የችርቻሮ ንግድ) ወይም ምን ዓይነት አገልግሎት እንደሚሰጥ መጠየቅ ያስፈልጋል። በዚህ 9ምድ የምርቱ፣ የአገልግሎቱ ወይም የንግዱ ዓይነት ግልጽ በሆነ መንገድ መመዝገብ ይኖርበታል። ስለሆነም በዚህ መመሪያ የገጠሩ ክፍል ከገጽ 59-62 ለ9ምድ 31 የተሰጠውን ግብራሪያ በመከተል የቤተሰቡ አባል የሚሠሩበት ድርጅት የምርት፣ የንግድ ወይም አገልግሎት ዓይነት ተለይቶ በ9ምዱ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል።

ግምጽ 32 - የትጥር ሁኔታ

የሥራ ግዴታና የድርጅት ግና ምርት ወይም ለገልግሎት ለተሞላላቸው የቤተሰብ አባላት ሁሉ የትጥር ሁኔታቸው ተጠይቆ በዚህ መመሪያ የገጠሩ ክፍለ ክፍለ 62 ለግምጽ 32 የተዘረዘሩትን የትጥር ግዴታዎች በመከተል በካርድ ኮለም ትክክለኛው ኮድ ይሞላሉ።

ግምጽ 33 - የጋብቻ ሁኔታ (በዚህ መመሪያ በምዕራፍ 3 ገጽ 63 ይመለከታል)

ግምጽ 34-38 - በጠቅላላ በሕይወት የወለዱቸው ልጆች ብዛት (በዚህ መመሪያ በምዕራፍ 3 ከገጽ 63-64 ይመለከታል)

ግምጽ 38 - ባለቤት 12 ወራት የወለዱ ሁኔታ (በዚህ መመሪያ በምዕራፍ 3 ገጽ 65 ይመለከታል)

ክፍል አራት ስለ መኖሪያ ቤት ዝርዝር መረጃ

በዚህ ክፍል በከተማ ስለመኖሪያ ቤቶች መረጃዎች ይሰጠሉ።

አጠቃላይ መመሪያ - ክፍል አራት ከመጥላቱ በፊት የሚከተሉትን ነጥቦች ግጥም ያስፈልጋል

1. ስለ መኖሪያ ቤት መረጃ የሚሰጠው በቆጠራው ቀን ቤቱ ለመደበኛ መኖሪያነት ብቻ ወይም ለመደበኛ መኖሪያና ለድርጅት የዋለ እንደሆነ ነው።
2. ሰጪ ሳይኖርባቸው ሙሉ በሙሉ በቆጠራው ጊዜ ለድርጅት የዋሉ ቤቶች መጠይቅ አይጥላቸውም።
3. በዚህ ክፍል ለሚጠየቁ ጥያቄዎች ለአብዛኛዎቹ መልሱ በኮድ የሚሰጥ ስለሆነ በመጀመሪያ በትክክለኛው ኮድ ክብ ከተደረገ በኋላ ይኸው ኮድ በተገቢው ካርድ ኮልም (ግጥም) ይመዘገባል።
4. ቴሌኪዥንና ሬዲዮ በቤቱ እስካለ ድረስ በቤቱ ቴሌኪዥንና ሬዲዮ እንዳለ ይቆጠራል። የተበላሽ ቴሌኪዥን፣ ሬዲዮ፣ የኤሌክትሪክ መብራት፣ ቴሌፎን ባለበት ቤት ወስጥ ወደፊት የቤተሰቡ አባላት የሚያስጠግኑት እስከሆነ ድረስ እዚህ ዕቃዎች ወይም ኤሌክትሪክ መብራት በቤቱ እንዳለ ይቆጠራል።
5. ስለ መኖሪያ ቤት መረጃ በሚሰጠውበት ወትት በተለይም የቤቱ ግድግዳ፣ ጣራ፣ ወለል የተሠራበት ዕቃ ዓይነት በሚመለከት የዕቃውን ዓይነት በጥንቃቄ አጣርቶ ትክክለኛውን መልስ መመዝገብ ያስፈልጋል። በተጨማሪም መልስ ሰጪውን ለመርዳት በቤቱ ተዘዋወርና የቤቱን ክፍሎች በሥርዓት ተመልክቶ ትክክለኛውን መልስ በተገቢው ዓምዶች መመዝገብ ያስፈልጋል።
6. ቤትን በሚመለከት የተሰጡትን ትርጉሞች እንደ ክፍል፣ ጣራ፣ ዘመናዊ ግድ ቤት፣ ዘመናዊ ያልሆነ ግድ ቤት፣ የተጠበቀ ወሃ፣ ... ወዘተ. በሚገባ በመረጃና ለመልስ ሰጪው በግብራራት ትክክለኛውን መልስ ግጥምና በሚመለከተው ዓምድ መመዝገብ ያስፈልጋል።
7. የአንድ ቤተሰብ አባላት ብዛት ከአሥር በላይ ከሆነ፣ የቤተሰብ አባላት ዝርዝር የሚጥላው በሁለት ገጾች ቢሆንም የቤት መረጃ ገን የሚጥላው በመጨረሻው ገፅ ላይ ብቻ ነው። የመጀመሪያው ገፅ ላይ "ሌላ ገፅ አለው" የሚል ግስታወኛ ተመዝግቦ በየዓምዶቹ ላይ ሠረዝ "——" ተደርጎ ይታያል።
8. በአንድ ቤት ሁለት ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ ቤተሰቦች የሚኖሩ ከሆነ የመኖሪያ ቤት ዝርዝር መረጃ የሚጥላው በአጠቃላይ ቤቱን በተመለከተ ነው። ለምሳሌ ከሁለት ደባል ቤተሰቦች መሀከል እንደሚኖሩ ሬዲዮ ቢኖረው በቤቱ ወስጥ ሬዲዮ እንዳለ ይቆጠራል።
9. በሆቴል/ሆስቴል ወስጥ ለሚገኙ መደበኛ ቤተሰቦች /በዓምድ 9 ኮድ 1 ለተጥላቸውና በቅጽ 1 የቤተሰብ ኃላፊ ስምና የተለየ የቤተሰብ ተራ ቁጥርና የቤት ቁጥር ለተሰጣቸው/ሁሉ የሚኖሩበትን ቤት ወይም ክፍል በተመለከተ የቤት መረጃ ለያንዳንዳቸው ይመዘገባሉ።

10. ለሆስፒታል/ሆስፒታል ነዋሪዎች፣ በሌላ ጋር የሽን ነዋሪዎችና ቤት ለሌላቸው በዓምድ 39 ላይ የመኖሪያ ቤት መረጃ እንደግልጽ ተገልጾ የተቀሩት ዓምዶች ሠረዝ "——" ይደረግባቸዋል።

ዓምድ 39 - የመኖሪያ ቤት መረጃ ይመዘገባል?

በእንደ መኖሪያ ቤት ዉስጥ ከእንደ በላይ የሆኑ ቤተሰቦች የሚኖሩ ከሆነ ቤቱን በሚመለከት መረጃ የሚሰበሰበው ለአንድ ወይንም ቤተሰብ ብቻ ነው። ስለዚህ የመኖሪያ ቤት መረጃ ለሚመዘገባቸው ቤተሰቦች ሁሉ በዚህ ዓምድ ላይ እያንዳንዳቸው ኮድ 1 ከተከበበ በኋላ ይሻገራል ኮድ በካርድ ኮድ ዉስጥ ይመዘገባል። የቤት መረጃ ለማይመዘገባቸው ደባል ቤተሰቦች በዚህ ዓምድ የለም የሚለው ኮድ 2 ተከቦ ይሻገራል ኮድ በካርድ ኮድ ዉስጥ ከተመዘገበ በኋላ ከዓምድ 40-60 ያሉት ስለማይመለከቷቸው ሠረዝ "——" ይደረግበታል። ሆኖም ከዚያ በላይ ቤተሰቦች በሚገኙበት ቤት ዉስጥ የቤት መረጃን በትክክል ለመመዘገብ እንዲችሉ በቤቱ ዉስጥ ለረጅም ጊዜ ከኖረ ወይም ቤቱን በየቦካቱ ከሚያስተዳድሩ ቤተሰብ ቢሰበሰብ ይመረጣል። ይህ እስረላኒ ሆኖ ባልተገኘበት ወቅት ግን መረጃው ከግንኛውም ቤተሰብ ሊሰበሰብ ይችላል።

ዓምድ 40 - በቤቱ ስንት ቤተሰቦች ይኖራሉ?

በዚህ ዓምድ ዉስጥ ነዋሪ የሆኑ ቤተሰቦች ብዛት ይመዘገባል። ለምሳሌ በቤቱ ዉስጥ የሚኖሩት ቤተሰቦች ብዛት "1" ወይም "2" ከሆነ በዓምድ 40 ባለው ካርድ ኮድ ዉስጥ ኮድ "1" ወይም "2" ይጻፋል።

ዓምድ 41 - በቤቱ ስንት የቤተሰብ (የቤተሰቦች) መደበኛ አባላት ይኖራሉ?

በዚህ ዓምድ በቤቱ ዉስጥ ነዋሪ የሆኑ የቤተሰብ/የቤተሰቦቹ አባላት ብዛት ይመዘገባሉ። በቤቱ ዉስጥ ነዋሪ የሆኑት የቤተሰብ/የቤተሰቦቹ አባላት ብዛት በየታ ተለይቶ ቁጥራቸው በዓምድ 41 ባሉት ካርድ ኮዶች የሚጻፉ ሲሆን ይህም የወንዶችን አባላት ብዛት በመጀመሪያዎቹ ሁለት ካርድ ኮዶች፣ የሴቶች አባላት ብዛት በሚቀጥሉት ሁለት ካርድ ኮዶች ጠቅላላውን የአባላት ብዛት በመዉረዳቸው ሁለት ካርድ ኮዶች ዉስጥ ይጻፋል።

ዓምድ 42 - የቤቱ ዓይነት ምንድን ነው?

የቤቱ ዓይነት ቢባል የሚከተሉትን ያጠቃልላል።

- 1 = ቋሚ
- 2 = ጊዜያዊ
- 3 = ተንቀሳቃሽ
- 4 = ሌላ (ይገለፅ)

ቋሚ ቤት:

ቋሚ ቤት ግለት ቤት ለብዙ ዓመታት እገልግሎት ለመስጠት የሚችል ሆኖ ከድንጋይ፣ ከሸክላ፣ ከብሎኬት፣ ከሲሚንት ወይም ሌሎች ከአካባቢው ከተገኙ የሕንፃ መሣሪያዎች የተሠሩትን ቤቶች ያጠቃልላል። ለምሳሌ ሺላ፣ ፎት፣ የጭቃ ቤቶች፣ ... ወዘተ. በዚህ ሥር ይመደባሉ።

ጊዜያዊ ቤት:

ጊዜያዊ ቤት ግለት ጊዜያዊ መጠለያ እንዲሆኑ የተሠሩ መኖሪያ ቤቶችን ያጠቃልላል። እሠራራቸውም እንዲሁ በመራት በመትከል ቋሚነት በሌለው ገድግዳ እንዲሁም በካርቶን፣ በፕላስቲክ፣ በቆርቆሮ ክፍን፣ ... ወዘተ. የተሠሩ ሲሆን በቆጠራው ጊዜ ሰዎች የሚኖሩበት ነው። ለምሳሌ ዳስ በቆጠራው ጊዜ ሰው እስከኖረበት እንደ ጊዜያዊ ቤት ሊቆጠር ይችላል። አንድ

ቆጣሪ በቆጠራ ቦታ ክልሉ ውስጥ የሚገኙትን ጊዜያዊ ቤቶችና ቤተሰቦቻቸውን ሙሉ ገንብ ሃላፊነት ያለበት ስለሆነ ጊዜያዊ ቤቶች ሲይቆጠሩ እንዳይቀሩ ጥንቃቄ ማድረግ ይኖርበታል።

ተንቀሳቃሽ ቤት፡

ተንቀሳቃሽ ቤት ማለት ከቦታ ወደ ቦታ እንዲዘዋወር ተደርጎ የተዘጋጀ ቤት ሆኖ ነገር ገን ሰዎች የሚኖሩበት ሲሆን ነው። ለምሳሌ የዘላን ቤቶች፣ ድንኳን፣ ...ወዘተ. ሲሆኑ በቆጠራው ቀን ሰዎች የሚኖሩባቸው ናቸው።

ሌላ ዓይነት ቤት፡

ከላይ ከተገለጹት የቤት ዓይነቶች የተለየ ከሆነ እዚህ ውስጥ ይጠቃለላል። ስለዚህ ሌላ ዓይነት ቤት መሆኑን በማመልከት የቤት ዓይነት በዕቃዬ ይገለጻል። ምሳሌ ሰዎች የሚኖሩበት መቃብር ቤት። ስለዚህ ከላይ በተሰጠው ትርጉም መሠረት የቤትን ዓይነት በመጠየቅ በትክክለኛው ኮድ ዙሪያ ክብ በማድረግ ኮዱ በተሰጠው ካርድ ኮለም ይሞላል።

9ምድ 43 - ቤት የሚገኘው በምን ዓይነት ሕንፃ ነው?

ቤት የሚገኘው በምን ዓይነት ሕንፃ እንደሆነ በ9ምድ 43 ይገለጻል። ሕንፃ ሲባል "ራሱን የቻለ" ሆኖ እንድ ወይም ከዚያ በላይ ክፍሎች ያሉት በጣራና በግድግሳ የተሸፈነ ቤት ነው። እንድ ሕንፃ እንድ መኖሪያ ቤት ወይም ብዙ መኖሪያ ቤቶችን ሊያጠቃልል ይችላል። ለምሳሌ ሺላ፣ አፓርታማ ወይም መቋቋሚያ ቤቶች ከዚህ ሥር ይመደባሉ።

ቤት የሚገኝበትን የሕንፃ ዓይነት ለመገለጽ የሚከተሉትን ዝርዝር ኮዶች በመጠቀም በትክክለኛው ኮድ ክብ በማድረግ በካርድ ኮለም ውስጥ ይሸጠዎታል።

- 0 = ፎት የሌለው ሆኖ ለብቻው የተለየ እንድ ቤት፣
- 1 = ፎት የሌለው ሆኖ ሁለት የተያያዙ ቤቶች፣
- 2 = ፎት የሌለው ሆኖ ከ3 እስከ 5 የተያያዙ ቤቶች፣
- 3 = ፎት የሌለው ሆኖ 6 እና በላይ የተያያዙ ቤቶች፣
- 4 = እንድ ወይም ከዚያ በላይ ፎት ያለው ሆኖ ለብቻው የተለየ እንድ ቤት፣
- 5 = እንድ ወይም ከዚያ በላይ ፎት ያለው ሆኖ ከ2 እስከ 3 የተያያዙ ቤቶች፣
- 6 = እንድ ወይም ከዚያ በላይ ፎት ያለው ሆኖ ከ4 እስከ 6 የተያያዙ ቤቶች፣
- 7 = እንድ ወይም ከዚያ በላይ ፎት ያለው ሆኖ ከ7 እስከ 10 የተያያዙ ቤቶች፣
- 8 = እንድ ወይም ከዚያ በላይ ፎት ያለው ሆኖ 11 እና በላይ የተያያዙ ቤቶች፣

እንድ ፎት መኖሪያ አፓርታማ ቤቶች ብቻ ከያዘ የመኖሪያ አፓርታማዎቹን በመቆጠር ወደ ጎን ስንት የተያያዙ ቤቶች እንደያዘ ለማወቅ ሲቻል ፎት በድርጅቶችና በመኖሪያ ቤቶች ከተያዘ የድርጅቶች ብዛትና የመኖሪያ ቤቶች ብዛት በመቆጠር ብዛት ይታወቃል።

9ምድ 44 - ቤት ከተሠራ ስንት ዓመት ሆኖታል?

ቤት ከተሠራ ስንት ዓመት እንደሆነው ተጠይቆ ከዚህ በታች ከተዘረዘሩት የ9-ዓመት ገደቦች ውስጥ ተለይቶ መልሱ ከተከበበ በኋላ ኮዱ በካርድ ኮለም ውስጥ ይሞላል። ዓመቶች የሚቆጠሩት በሙሉ ዓመት ነው። መልስ ሰጪዎቹ ቤት ከተገነባ ምን ያህል ጊዜ እንደሆነው የግያውቁ ከሆነ በተቻለ መጠን እንዲገምቱ ማድረግ ያስፈልጋል። እንዳንድ ቤተሰቦች መጀመሪያ እንድ ወይም ሁለት ክፍሎች ሠርተው የተወሰነ ጊዜ ከቆዩ በኋላ ሌሎች ተወግፎ ክፍሎችን ሊሠሩ ይችላሉ። እነዚህን ዓይነት ቤቶች በተመለከተ የሚመዘገበው የቤቶቹ ዕድሜ በሙሉ ዓመት አብዛኛው የቤት እካል ከተሠራበት ጊዜ ጀምሮ በግሰብ ይሆናል።

- 1 = ከአምስት ዓመት በታች
- 2 = ከ5 - 9 ዓመት
- 3 = ከ10 - 14 ዓመት
- 4 = ከ15 - 19 ዓመት
- 5 = 20 ዓመትና በላይ

9ምድ 45 - የቤቱ ገድገዳ እብዛኛው የተሠራው ከምንድን ነው?

እብዛኛው የቤቱ ገድገዳ የተሠራበትን የዕቃ ዓይነት በመጠየቅና በተሰጠው መልስ ከሚከተሉት የኮድ ሃርሃርች ዉስጥ በትክክለኛው ኮድ ክብ በግድረግ ይሽጧል ኮድ በካርድ ኮለው ዉስጥ ይጥላል። ከተዘረዘሩት እግራዎች ዉዋ ካጋጠሙ ሌላ በሚለዉ እቅጣጫ የቤቱ ገድገዳ የተሠራበት ዓይነት ተመዝግቦ በካርድ ኮለው ዉስጥ ኮድ 8 ይጥላል።

- | | |
|----------------|---------------|
| 1 = እንጠትና ዋቃ | 5 = ብሉኬት |
| 2 = እንጨትና ግር | 6 = ሸክላ |
| 3 = ድንጋይና ዋቃ | 7 = ተርካሃ/ሸገቦቆ |
| 4 = ድንጋይና ሲሚንቶ | 8 = ሌላ (ይገለፅ) |

9ምድ 46 - የቤቱ ጣሪያ እብዛኛው የተሠራው ከምንድን ነው?

ጣሪያ:- የቤቱን ክፍሎች ከሃናብ፣ ከነፋስ፣ ከአቧራ፣ ... ወዘተ. የሚከላከል በገድገዳዎች ላይ ያረፈ ከላይ በኮል የቤቱ ወይም የክፍሉ የዉዋ ክፍን ነው። እብዛኛው የቤቱ ጣሪያ የተሠራበትን የሕንፃ ዕቃ ዓይነት በመጠየቅና በተሰጠው መልስ ከሚከተሉት የኮድ ሃርሃርች ዉስጥ በትክክለኛው ኮድ ክብ በግድረግ ይሽጧል ኮድ በካርድ ኮለው ዉስጥ ይጥላል። ከ1-5 ከተዘረዘሩት እግራዎች ዉዋ ካጋጠሙ ሌላ በሚለዉ እቅጣጫ የቤቱ ጣሪያ የተሠራበት የዕቃ ዓይነት ተመዝግቦ በካርድ ኮለው ዉስጥ ኮድ 6 ይጥላል።

- | | |
|----------------|---------------|
| 1 = ቆርቆሮ | 4 = እንጨትና ዋቃ |
| 2 = ኮንክሪት/ሲሚንቶ | 5 = ተርካሃ/ሸገቦቆ |
| 3 = ግር | 6 = ሌላ (ይገለፅ) |

9ምድ 47 - የቤቱ ኮርኒስ እብዛኛው የተሠራው ከምንድን ነው?

የቤቱ ኮርኒስ በእብዛኛው የተሠራው በምን እንደሆነ በመጠየቅ ትክክለኛውን ኮድ በመክበብ ይሸጧል ኮድ በካርድ ኮለው እንዲመዘገብ ይደረጋል። የቤቱ ክፍሎች ሁሉም ወይም በእብዛኛው ኮርኒስ ከሌላኛው ኮድ 1 የሚመዘገብ ሲሆን ኮርኒስ ካላኛው ደግሞ ቀጥሎ ከተዘረዘሩት ከኮድ 2 እስከ 6 ከተገለፁት ዉስጥ ትክክለኛው ተመርጦ ይመዘገባል።

- | | |
|-----------------|---------------|
| 1 = የለዉያ | 4 = ግንቃ |
| 2 = ዉርቅ | 5 = ሲሚንቶ |
| 3 = ጂፕዉድ/ኮምፕገላቶ | 6 = ሌላ (ይገለፅ) |

9ምድ 48 - የቤቱ ወለል እብዛኛው የተሠራው ከምንድን ነው?

እብዛኛው የቤቱ ወለል የተሠራበትን የሕንፃ ዕቃ ዓይነት በመጠየቅ በተሰጠው መልስ ከሚከተሉት የኮድ ሃርሃር ዉስጥ በትክክለኛው ኮድ ክብ በግድረግ ይሽጧል ኮድ በካርድ ኮለው

ወሰጥ ይጥላል። ከ1-6 ከተዘረዘሩት አግራሞች ውጭ ካጋጠሙ ሌላ በሚለወጡ እትጣጣ ያሉት ወለል የተሠራበት የዕቃ ዓይነት ይመዘገባልና በካርድ ኮለሙ ወሰጥ ኮድ 7 ይጥላል።

- | | |
|----------------------------|-----------------------------|
| 1 = አረር | 5 = ሲሚንት ሸክላ ንጣፍ/የሲሚንት ታይል/ |
| 2 = ግንቃ | 6 = ቀርካሃ/ሸገበቆ |
| 3 = ሲሚንት/ሊሽ/ | 7 = ሌላ (ይገለፅ) _____ |
| 4 = ፕላስቲክ ንጣፍ /የፕላስቲክ ታይል/ | |

ዓምድ 49 - ቤቱ ስንት ክፍሎች አሉት?

“ክፍል” ሲባል ዙሪያውን ከወለል እስከ ኮርኒሱ ወይም ጣሪያው ድረስ እንድትሰጡ አዋቂ ሰጪ ለግስቆም በሚደርስ ግድግዳ የተከበበና ቢያንስ አራት ካራ ሜትር የሆነ ስታሆኖ ስፋት ለእንድትሰጡ አዋቂ ሰጪ አልጋ ለግዘርጋት የሚበቃ ሥፍራ ያለው ነው። ስለዚህ ጠትላላ የቤቱ ክፍሎች የእንግዳ መቀበያ ሳሉን፣ የምግብ፣ የመኝታ፣ የወጥ ቤት፣ የሠራተኛ መኝታና ለሌላ ሥራ የሚያገለግሉ ክፍሎችንም ያጠቃልላል። ነገር ግን የመታጠቢያና የመጻጻጽ ክፍል፣ የመተላለፊያ ኮሪዶሮችና በረገጃዎች እንደ ክፍል አይቆጠሩም።

የክፍሎች ብዛት በካርድ ኮለሞች የሚጥላው ሁለት እህዞችን በመጠቀም ስለሆነ እመዘጋገቡ 01፣ 02፣ 03፣ ... ወዘተ. ይሆናል። ቤቱ ለመኖሪያ ለድርጅት የሚያገለግል ከሆነ በከፊልም ቢሆን ለመኖሪያ የሚያገለግሉ ክፍሎች ብዛት ይመዘገባል። ነገር ግን ለድርጅት ተገባር ብቻ የሚወሉ ክፍሎች ከሌሎቹ ጋር ተደምረው እንደ ክፍል አይመዘገቡም። ሃያና ከሃያ በላይ ክፍሎች ላሉት ቤት ኮድ 20 ይመዘገባል። የጋራ ግድቤት ላላቸው የክፍል ብዛት ሲመዘገብ ግድቤቱ ከእንድትሰጡ ቤት ጋር ብቻ እንደ ክፍል ተቆጥሮ ይመዘገባል።

ዓምድ 50 - የቤቱ ይዞታ ምንድን ነው?

የቤቱ ይዞታ ግለት የቤቱ ባለቤት ግን እንደሆነ የሚያመለክት ነው። ስለዚህ የቤቱ ይዞታ በወሰጡ ከሚኖሩት የቤተሰብ አባላት የግል ንብረት ከሆነ ከነዋሪዎቹ መካከል ግንም ኪራይ የግይዘፍልበት መሆን አለበት። ቤቱ የኪራይ ከሆነ እከራዩ ቀበሌ ወይም የኪራይ ቤቶች አስተዳደር ድርጅት ወይም ግለሰብ ሊሆን ይችላል። እንደዚህም የራሳቸው ቤት እያላቸው በሌላ ስታ ኪራይ ከፍ ባለ ስታ እየኖሩ የኪራዩን ልዩነት በሚከፍሉ ግለሰቦች የተያዙ ቤትም እንደኪራይ ቤት የሚቆጠር ሊሆን የኪራይ ልዩነት በመክፈል በሚል ስኮድ 5 ይመዘገባል።

ይዞታቸው ከኪራይ ነፃ የሚሆኑት ቤቶች በቀበሌ፣ በመንግሥት ወይም በድርጅት ነፃዎቹ ከኪራይ ነፃ እንዲኖሩበት የተሰጠ ወይም በዘመድ፣ በዓይኛ፣ ... ወዘተ. በአደራ የተሰጡትን ያጠቃልላል። እንዲሁም ነፃዎቹ ከግለሰብ ተከራይተ የሚኖር ከሆነ “ከግለሰብ በመክራየት” የሚለው ተመርጦ ኮድ 6 ይሰጠዋል።

ስለዚህ በዚህ ዓምድ የቤቱን ይዞታ ሁኔታ በመጠየቅ ከዚህ ቀጥሎ ከተሰጡት የኮዶች ዝርዝር ውስጥ በትክክለኛው ኮድ ክብ በግድረግ ይህ ኮድ በካርድ ኮለሙ ውስጥ ይጥላል።

- | | |
|---------------------------------|---------------------|
| 1 = በነፃዎች ባለቤትነት | 4 = ከሌላ ድርጅት በመክራየት |
| 2 = ከቀበሌ በመክራየት | 5 = የኪራይ ልዩነት በመክፈል |
| 3 = ከኪራይ ቤቶች አስተዳደር ድርጅት በመክራየት | 6 = ከግለሰብ በመክራየት |
| | 7 = ከኪራይ ነፃ |

998 51 - ቤቱ የኪራይ ከሆነ በወር የሚከፈለው ኪራይ ስንት ብር ነው?

በ998 50 ለቤቱ ይዞታ የተሞላው ኮስ 2, 3, 4, 5 ወይም 6 ከሆነ በ998 51 የኪራይ መጠን በወር ስንት እንደሆነ በመጠየቅ ይመዘገባል። በ998 51 በተሰጠው ክፍት ቦታ በየወሩ የሚከፈለው የኪራይ መጠን ከነግንቲዎቹ ሳይጠጋጋ ሲሞላ በካርድ ኮለምቶች በሚመዘገቡበት ወቅት ግን ወደ ሌላ ብር ተጣጥቶ ይገለጻል። ለምሳሌ የወር ኪራይ ብር 10.50 ቢሆን በ998 50 በተሰጠው ክፍት ቦታ ብር 10.50 ተመዝግቦ በካርድ ኮለምቶች ውስጥ 0011 ይሞላል። ነገር ግን የቤቱ ኪራይ ብር 10.25 ቢሆን በ998 50 በተሰጠው ክፍት ቦታ ብር 10.25 ተመዝግቦ በካርድ ኮለምቶች ውስጥ የሚመዘገበው 0010 ብቻ ይሆናል። የኪራይ መጠን የሚመዘገባቸው ካርድ ኮለምቶች እራት ስለሆነ የሚመዘገበው የኪራይ መጠን ከእራት እህዞች የሚያንስ በሚሆንበት ወቅት ከእህዞቹ በፊት ቤርዎችን መመዝገብ እንደሚያስፈልግ መዘንጋት አይኖርበትም። የቤቱ ኪራይ በወር 9998 ብርና ከዚያ በላይ ከሆነ በካርድ ኮለምቶች ኮስ 9998 ይመዘገባል።

እንደ ቤት በሁለት ወይም ከዚያ በላይ በሆኑ ቤተሰቦች የተከራየ እንደሆነ የሚመዘገበው በጠቅላላ የተከራየት ቤተሰቦች የሚከፍሉት የቤቱ የወር ኪራይ መሆን አለበት። ምክንያቱም በእንደ ቤት ውስጥ ሁለት ቤተሰቦች ቢኖሩም የቤት መጠይቅ የሚሞላው እንደ ጊዜ ብቻ ስለሆነ ነው። እንደዚህም እንደ ግለሰብ የራሱ የሆነ ቤት እያለው ኪራይ ከፍ ባለ በሌላ ቤት የኪራይ ልዩነት እየከፈለ ለሚኖር በዚህ 998 50 የሚከፍለው የኪራይ ልዩነት ይመዘገባል። ኪራይ ላልተተመነ ቤት ኪራይ ያልተተመነ መሆኑን በ998 50 መግለፅ ያስፈልጋል።

998 52 - የቤቱ ነዋሪዎች የመጠጥ ዉኃ በአብዛኛው የሚያገኙት ከየት ነው?

በዚህ 998 50 በቤቱ የሚኖሩት አባላት ለመጠጥ የሚጠቀሙበትን ዉኃ በአብዛኛው ከየት እንደሚያገኙ በመጠየቅ ከዚህ ተጥሎ ከተሰጡት ዝርዝር ኮሶች በትክክለኛው ኮስ ክብ በግድረግ ይሻወኑ ኮስ በ998 52 ባለው ካርድ ኮለም ውስጥ ይሞላል።

- 1 = ከቧንቧ ዉኃ እቤት ውስጥ
- 2 = ከቧንቧ ዉኃ ከግቢ ውስጥ በግል
- 3 = ከቧንቧ ዉኃ ከግቢ ውስጥ በጋራ
- 4 = ከቧንቧ ዉኃ ከግቢ ውስጥ (ከግለሰብ፣ ከቦኖ፣ ከሌላ ድርጅት በነፃ ወይም በግዥ)
- 5 = ከተጠበቀ ጉድጓድ (ምንጭ)
- 6 = ካልተጠበቀ ጉድጓድ (ምንጭ)
- 7 = ወንዝ፣ ሐይቅ (ኩራ)

ከላይ በኮስ "5" እና "6" የተመለከቱትን መልሶች በሚገባ ለይቶ ለግወቅ "የተጠበቀ ጉድጓድ/ምንጭ ዉኃ" ትርጉሙን ጠንቅቆ ግወቅ ያስፈልጋል።

የተጠበቀ ጉድጓድ ወይም ምንጭ የሚባለው ምን ዓይነት እንደሆነ ከዚህ በታች ተዘርዝራል።

1/ በጉድጓዱ ወይም በምንጩ ዙሪያ በሲሚንቶች የተገነባ ግንብ መኖር አለበት፣ ይሻወቃል።

ሀ. ጉድጓድ ከሆነ ጉድጓዱ በሚገኝበት የአረር ሁኔታ ግንቡ ቢያንስ ከ2 እስከ 4 ሜትር ወደ መሬት ውስጥ የገባ እና 70 ሳንቲ ሜትር ያህል ደገጥ ከመሬት ወደላይ ከፍ ብሎ የወጣ መሆን ይኖርበታል።

- 1. ምንጭ ከሆነ ግንቡ ጠንካራ መሬት ወይም አለት እስከሚገኝበት ድረስ መሬት ወይም የገባና እንደ አስረላጊነቱ ከመሬት በላይ ከፍ ብሎ የወጣ መሆን ይኖርበታል። ከግንቡ በእንድ በኩል ወሳ ማወጫ ክፍት ቧንቧ ያለው መሆን አለበት።
- 2/ በጉድጓድም ሆነ በምንጭ ዙሪያ የተገነባው ግንብ ከላይ ከሲሚንቶ የተሠራ ወይም ሌላ ዓይነት ጥብቅ ከግን እንዲኖረው ያስፈልጋል።
- 3/ ወደ ጉድጓዱ ወይም ምንጭ ጎርፍ እንዳይገባ የጎርፉን አቅጣጫ የሚቀይር ተስማሚ ቦይ ጎርፍ ሊመጣ ከሚችልበት አካባቢ ወይም አቅጣጫ መኖር አለበት።
- 4/ እንደ መጻፃጽ ቤት ከመሳሰሉት ወሳወን ሊበከሉ ከሚችሉ ነገሮች ጉድጓድም ሆነ ምንጭ ቢያንስ ቢያንስ ከ25 እስከ 30 ሜትር የራቀ መሆን አለበት።
- 5/ በተራ ቁጥር 4 የተገለፀው በካይ ቆሻሻ ዓይነት የወሳወ ጉድጓድ ወይም ምንጭ ከሚገኝበት ከፍ ባለ ቦታ ቢኖር እርቀቀ በተራ ቁጥር 4 ላይ ከተጠቀሰው ርቀት ብዙ መብለጥ ይኖርበታል።

ስለዚህ ቤተሰቡ ወሳ የሚያገኘው ከላይ የተጠቀሱትን ነጥቦች በሚያሟላ ሁኔታ ከተጠበቀ ጉድጓድ ወይም ምንጭ ከሆነ ከተጠበቀ ወሳ እንደተጠቀመ ይቆጠራል። በቧንቧ የሚመጣ ወሳ ካልሆነ በስተቀር ከወንዝ ወይም ከሐይት እየተቀዳ የሚገኘው ወሳ በአጠቃላይ ያልተጠበቀ ነው ለማለት ይቻላል። ስለዚህ ከወንዝ፣ ከሐይት ወይም ኩራ እየተቀዳ የሚጠቀም ቤተሰብ በተጠበቀ ወሳ አይጠቀምም ማለት ነው። ከቧንቧ የሚገኝ ወሳ ግን በአጠቃላይ እንደተጠበቀ ይቆጠራል። ወሳወ ግን ወደ ተጠቃሚዎቹ ቤት የሚያደርሰው በሰው ጉልበት ወይም በጋማ ከብቶች ሊሆን ይችላል።

9ምድ 53 - ቤቱ ምን ዓይነት ማድ ቤት አለው?

እንድ ቤት እንድ ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ ክፍሎች ሙሉ በሙሉ ለምግብ ማብሰያ የሚያገለግሉ ሊኖሩት ይችላሉ። ክፍሉ ሰዎች ቤተኛበትም አብዛኛውን ጊዜ ለምግብ ማብሰያ እስከዋለ ድረስ እንደ ማድ ቤት ይቆጠራል። ማድ ቤቱን በቤት ወስጥ የሚኖሩ ሰዎች ብቻ የሚጠቀሙበት ወይም ከሌላ ቤት የሚኖሩ ቤተሰቦች እየመጡ በጋራ የሚጠቀሙበት ሊሆን ይችላል።

የግል ማድ ቤት:- እንድ ማድ ቤት የግል ነው የሚባለው በቤቱ ወስጥ የሚኖሩ እንድ ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ ቤተሰቦች ሲጠቀሙበት ብቻ ነው።

የጋራ ማድ ቤት:- እንድ ማድ ቤት የጋራ ነው የሚባለው ከቤት ወጭ ከሌላ ቤት የሚኖሩ ቤተሰቦች ማድ ቤት ከአለው ቤተሰብ ጋር በጋራ ሲጠቀሙበት ነው።

ማድ ቤት የለውም:- እንድ ቤት ማድ ቤት የለውም የሚባለው ቤተሰቡ ለምግብ ማብሰያ ወይም ማዘጋጃ የተመደበ ክፍል የሌለው በመሆኑ ምግብ የሚዘጋጀው ለሌላ አገልግሎት በሚወሉ ክፍሎች ወይም በሚጻጻፍ ሊሆን ነው።

መኖሪያ ቤቶች እንደሁኔታው ዘመናዊ ወይም ባህላዊ ማድ ቤት ወይም ደግሞ ማድ ቤት ላይኖራቸው ይችላሉ።

ዘመናዊ ግድ ቤት:

ቢያንስ የደንቧ ዉጋና የዕቃ ግጠቢያ (ሲንክ) ያለዉ ሆኖ ለምግብ ግብሰያ ከኤሌክትሪክ ምድጃ፣ ከቡታ ጋዝ ምድጃ፣ የላምባ ምድጃ፣ ወይም ዘመናዊ የሆነ ከእንጨት ወይም ከከሰል የግጥራ ምድጃ፣ ... ወዘተ. እንዲ ወይም ከዚያ በላይ ያለዉ ዘመናዊ ግድ ቤት ይባላል።

ባህላዊ ግድ ቤት:

የደንቧ ዉጋና የዕቃ ግጠቢያ (ሲንክ) የሌለዉ ወይም ዘመናዊ ባልሆነ ምድጃ እንጨት፣ ጭራር፣ ከሰል፣ ትጠል፣ ... ወዘተ. ለግንዶ በመጠቀም ምግብ ለግብሰል የግጥራ ባህላዊ ግድ ቤት ይባላል።

እንድ ቤት ዘመናዊና ባህላዊ ግድ ቤት ሲኖረዉ ዘመናዊ ግድ ቤት ያለዉ በመሆኑ ይኸዉ ተመርጦ በዓምድ 53 ከተዘረዘሩት ዉስጥ ኮድ ሁለት ይከበባል።

ለለዚህ ቤቱ ግድ ቤት ያለዉ መሆኑ ከተረጋገጠ በኋላ የግድ ቤቱን ዓይነት ቀጥሎ ከተሰጡት የኮዶች ዝርዝር ዉስጥ በትክክለኛዉ ኮድ ክብ በግድረግ ይኸዉ ኮድ በዓምድ 53 ባለዉ ካርድ ኮለም ይጥላል።

- 1 = ግድ ቤት የለዉም
- 2 = ዘመናዊ ግድ ቤት በገላ
- 3 = ዘመናዊ ግድ ቤት በጋራ
- 4 = ባህላዊ ግድ ቤት በገላ
- 5 = ባህላዊ ግድ ቤት በጋራ

ዓምድ 54 - የቤቱ ነዋሪዎች ለምግብ ግብሰያ ለብዛኛዉን ጊዜ ምን ዓይነት ግንዶ ይጠቀማሉ?

የቤቱ ነዋሪዎች ለምግብ ግብሰያ የግጠቀሙበትን የግንዶ ዓይነት በመጠየቅ በተገኘዉ መልስ መሠረት ከዚህ ቀጥሎ ከተዘረዘሩት የኮዶች ዓይነት በትክክለኛዉ ኮድ ክብ በግድረግ ይኸዉ ኮድ በዓምድ 54 ባሉት ካርድ ኮለሞች ዉስጥ ይጥላል።

- | | |
|------------------------------|-----------------------|
| 01 = አይጠቀሙም | 09 = እንጨትና ኮበት |
| 02 = ኤሌክትሪክ | 10 = እንጨትና ኬሮሲን |
| 03 = ሲሊንደር ጋዝ | 11 = እንጨትና ሲሊንደር ጋዝ |
| 04 = ኬሮሲን /ነጭ ጋዝ/ | 12 = ኤሌክትሪክና ኬሮሲን |
| 05 = ከሰል | 13 = ኤሌክትሪክና እንጨት |
| 06 = እንጨት /ትጠል. ሰጋታራን ይዉምራል/ | 14 = ኤሌክትሪክና ከሰል |
| 07 = ኮበት /ፍገን ይዉምራል | 15 = ኤሌክትሪክና ሲሊንደር ጋዝ |
| 08 = እንጨትና ከሰል | 16 = ሌላ /ይገለፅ/ _____ |

በጥያቄዉ መሠረት የግጠቀሙበት ቤተሰቡ በአብዛኛዉ የግጠቀሙበት የግንዶ ዓይነት ነዉ። ሁለት ወይም ከዚያ በላይ የግንዶ ዓይነቶች ለግጠቀሙ ሁሉ በይበልጥ የግጠቀሙበት የግንዶ ዓይነት ተጠይቆ ይመዘገባል። ቤተሰቡ ምግብ የግያበሰል ከሆነ (ለምሳሌ ሆቲል ለግጠቀሙ፣ ከሌላ ቤት የግጠቀሙ ... ወዘተ.) ግንዶ አይጠቀሙም የግጠቀሙ ኮድ "01" ይመዘገባል። እንዲሁም ለምሳሌ ኤሌክትሪክ ተብሎ ኮድ "02" የግጠቀሙበት ቤቶች በአብዛኛዉ ኤሌክትሪክ የግጠቀሙ ግለት ሲሆን ይህም ኤሌክትሪክ ብቻ ወይም ሌላ ዓይነት

ግንደ ከኤሌክትሪክ ሌላ በተጨማሪ የሚጠቀሙ ቢሆንም ይበልጥ የሚጠቀሙበት ግንደ ኤሌክትሪክ ከሆነ ነገሩ ከኮድ "08" እስከ ኮድ "15" የግንደ ዓይነቶች ግለት ሁለት የግንደ ዓይነት የሚጠቀሙት እብዛኛውን ጊዜ መሆኑን በማረጋገጥ ይሆናል። በተጨማሪ መረጃው በሚመዘገቡበት ሰዓት በተቻለ መጠን ከተጠያቂዎች የሚገኘው መረጃ ከ02 እስከ 07 ባሉት ኮዶች እንዲመዘገቡ ከፍተኛ ጥረት ማድረግ ያስፈልጋል። ካልተቻለ ከ08 እስከ 15 ባሉት ኮዶች እግካኝነት ተለይቶ ይመዘገባል። ከኮድ 08 እስከ 15 ከተገለጹት የግንደ ዓይነቶች ውጭ የተለያዩ የግንደ ዓይነቶችን አጣምረው የሚጠቀሙ ካጋጠመ በተቻለ መጠን በማጣራት መልሱ ከ02 እስከ 15 ባሉት ኮዶች መሐከል እንዲሆኑ ጥረት መደረግ ይኖርበታል።

ዓምድ 55 - ቤቱ ምን ዓይነት የገላ መታጠቢያ አለው?

ቤቱ ምን ዓይነት የገላ መታጠቢያ እንዳለው በመጠየቅ ከዚህ ቀጥሎ ከተዘረዘሩት ኮዶች ውስጥ በትክክለኛው ኮድ ክብ በማድረግ ይኸው ኮድ በዓምድ 55 ባለው ካርድ ኮለም ውስጥ ይሞላል።

- | | |
|--------------------|---------------------|
| 1 = የገላ መታጠቢያ የለውም | 4 = የሻወር የግል |
| 2 = የገንዳ የግል | 5 = የሻወር የጋራ |
| 3 = የገንዳ የጋራ | 6 = ሌላ (ይገለፅ) _____ |

ሌላ የተባለው ቤቱ ለገላ መታጠቢያ የተለየ ክፍል ኖሮት ዉኃ በባልዲ፣ ...ወዘተ. የሚያመላልሱትን ይጨምራል። ቤቱ ለገላ መታጠቢያነት የሚገለገለው መፀዳሽ ቤቱን፣ ማድ ቤቱን፣ መኝታ ቤቱን፣ ... ወዘተ. ከሆነ የገላ መታጠቢያ እንደሌለው ይቆጠራል። የገንዳና የሻወር መታጠቢያ ላላቸው ቤቶች የሚመዘገቡላቸው የገንዳ መታጠቢያ እንዳላቸው ነው።

ዓምድ 56 - ቤቱ ምን ዓይነት መፀዳሽ አለው?

ቤቱ ምን ዓይነት መፀዳሽ እንዳለው በመጠየቅ ከዚህ ቀጥሎ ከተዘረዘሩት ኮዶች ውስጥ በትክክለኛው ኮድ ክብ በማድረግ ይኸው ኮድ በዓምድ 56 ባለው ካርድ ኮለም ይሞላል። ቤቱ የጉድጓድ መፀዳሽና በዉኃ የሚወርድ መፀዳሽ ካለው በዉኃ የሚወርድ መፀዳሽ ተመርጦ ይኸው በዓምዱ ይመዘገባል። በመሰላሸቱ (በመፍረሱ ወይም በመሙላቱ) የተነሳ ጥቅም የማይሰጥ መፀዳሽ ካለውና ይኸው ሊጠገን የማይችል ከሆነ ቤቱ መፀዳሽ ቤት እንደሌለው ይቆጠራል።

- 1 = መፀዳሽ የለውም
- 2 = በዉኃ የሚወርድ መፀዳሽ የግል
- 3 = በዉኃ የሚወርድ መፀዳሽ የጋራ
- 4 = የጉድጓድ መፀዳሽ የግል
- 5 = የጉድጓድ መፀዳሽ የጋራ

ዓምድ 57 - ቤቱ ምን ዓይነት መብራት አለው?

ቤቱ ምን ዓይነት መብራት እንዳለው በመጠየቅ ከዚህ ቀጥሎ ከተዘረዘሩት ኮዶች ውስጥ በትክክለኛው ክብ በማድረግ ይኸው ኮድ በዓምድ 57 ባለው ካርድ ኮለም ውስጥ ይሞላል።

- 1 = ኤሌክትሪክ ቆጣሪ የግል
- 2 = ኤሌክትሪክ ቆጣሪ የጋራ
- 3 = ፋናስ
- 4 = ኩራዝ
- 5 = ሌላ (ይገለፅ) _____

9ምድ 58 - እዚህ ቤት ፈጻሚ እለ?

የቤቱ ነዋሪዎች ፈጻሚ እንዳላቸው በመጠየቅ ቀጥሎ ከተሰጡት ኮዶች በትክክለኛው ኮድ ክብ በግድረግ ይሸጠ ኮድ በ9ምድ 58 ባለው ካርድ ኮለም ዉስጥ ይጥላል።

- 1 = እለ (ፈጻሚ እላቸው)
- 2 = የለም (ፈጻሚ የላቸውም)

9ምድ 59 - እዚህ ቤት ቴሌፎን እለ?

በቤቱ ቴሌፎን እንዳለ በመጠየቅ ቀጥሎ ከተዘረዘሩት ኮዶች በትክክለኛው ኮድ ክብ በግድረግ ይሸጠ ኮድ በ9ምድ 59 ባለው ካርድ ኮለም ዉስጥ ይጥላል።

- 1 = እለ (ቴሌፎን እላቸው)
- 2 = የለም (ቴሌፎን የላቸውም)

9ምድ 60 - እዚህ ቤት ቴሌቪዥን እለ?

ቤቱ ቴሌቪዥን እንዳለ በመጠየቅ ቀጥሎ ከተሰጡት ኮዶች በትክክለኛው ኮድ ክብ በግድረግ ይሸጠ ኮድ በ9ምድ 60 ባለው ካርድ ኮለም ዉስጥ ይጥላል።

- 1 = እለ (ቴሌቪዥን እላቸው)
- 2 = የለም (ቴሌቪዥን የላቸውም)

9ምድ 61 - ሥም፣ ፊርማና ቀን

ይህ ግምድ ቆጣሪዉና ተቆጣጣሪዉ ቆጠራዉ በትክክል መከናወኑን ለማረጋገጥ ሥማቸዉን፣ ፊርማቸዉንና ቀን የሚመዘገቡበት ነዉ። ስለዚህ ቆጣሪዎች ለእያንዳንዱ ቤተሰብ መወይቁን ከሞሉ በኋላ የሕዝብና የቤቶች ቆጠራ ተግባር በትክክል መሠራቱን ለማረጋገጥ ሥማቸዉን ፅረዉ መረረምና መጠይቁ የተጥላበትን ቀን፣ ወርና ዓመተ ምህረት መመዝገብ አለባቸዉ። እንደዚህም ተቆጣጣሪዎች ቆጠራዉ በተሰጠዉ መመሪያ መሠረት መካሄዱን አይተዉ ማረጋገጣቸዉን ለማመልከት ሥማቸዉንም ፅረዉ፣ ፊርማቸዉንም አስፍረዉ ይህም ተግባር የተከናወነበትን ቀን፣ ወርና ዓመተ ምህረት መመዝገብ አለባቸዉ።

ጥፊራፍ 5 - መደበኛ ቤተሰብ መኖሪያ ባለሆኑ ቤቶች ነዋሪ የሆኑትንና ቤት የሌላቸውን ገለበጦች የአቆጣጠር ሁኔታ

በሕዝብና ቤት ቆጠራ ከመደበኛ ቤተሰቦች በተጨማሪ ሀ/ የሆቴል/ሆስቴል ነዋሪዎችን፣
ለ/ ሌላ የጋርዮሽ መኖሪያ አባላትን፣ ሐ/ ዘላናችን እና መ/ መኖሪያ ቤት የሌላቸው
ገለበጦችም የሚሸፈኑ ስለሆነ የሚከተለው መመሪያ ተርጓሟል።

ሀ/ የሆቴል/ሆስቴል ነዋሪዎች አቆጣጠር ሁኔታ

የሆቴል/ሆስቴል ነዋሪዎችን በሚመለከት ትጽ 1 በሚጥላበት ወትት የቤት ተራ ቁጥርና የቤተሰብ፣ ሆቴል/ሆስቴል፣ የሌላ የጋርዮሽ ተራ ቁጥር ለሆቴሉ ወይም ለሆስቴሉ ይሰጠዋል። እነዚህ ቁጥሮች ወደ ዋናው መጠይቅም የሚተላለፉ ናቸው። የሆቴል/ሆስቴል ነዋሪዎች ሁሉ በአንድ መጠይቅ ውስጥ አስፈላጊውን ያህል ገጾች በተከታታይነት በመጠቀም እንዲመዘገቡ ግድረግ ያስፈልጋል። ይህ በሚደረግበት ጊዜ በመጠይቅ ግምድ 13 ላይ ተራ ቁጥር እየተሰረዘ አዲስ ተከታታይ ተራ ቁጥር ይሰጣቸዋል። ለምሳሌ በሁለተኛው ገጽ ላይ "01" የነበረው ተራ ቁጥር ወደ "11"፣ '02' ወደ '12'... ወዘተ መቀየር ይኖርበታል። በተመሳሳይ መልክ በሦስተኛው ገጽ ላይ "01" የነበረው ተከታታይ ተራ ቁጥር ወደ "21" መቀየር ይኖርበታል። በዚህ መልክ አሥር ገጾችን በመጠቀም እስከ "99" የሆቴል/ሆስቴል ነዋሪዎች በአንድነት ሊመዘገቡ የሚችሉ ሲሆን እነዚህም አሥር ገጾች እንደ አንድ መጠይቅ ይቆጠራሉ። በዚህም ወትት በመጠይቅ ከግምድ 1-12 ያሉት የመኖሪያ አካባቢ መለያ፣ የነዋሪ ግድብና የመኖሪያ ቤት መለያ በተደጋጋሚነት በሁሉም ገጾች ይጻፋሉ። በተጨማሪም በሁሉም ገጾች ገርጌ ላይ "ይተገላል" የሚል ጽሁፍ የሚጻፍ ሲሆን በሚተላለፈው ገጽ እናት ላይ "የተጠለ" የሚል ጽሁፍ ይሠፍራል። የሆቴል አንገጾች ግለትም በአንድ ጉዳይ ለጥቂት ቀናት ብቻ የሆቴል አልጋ ተከራይተው ጉዳያቸውን እንደሚረቡ ሆቴሉን ለቀው የሚጸዱ ገለበጦች የሆቴሉ ነዋሪዎች ከተመዘገቡ በኋላ በመጠይቅ መጨረሻ ይመዘገባሉ።

በሆቴል/ሆስቴል ለሚኖሩ የቤት መጠይቅ የግይዮላ ስለሆነ ግምድ 39 ላይ የለም የሚለው መልስ ኮድ 2 ተከቦ ይሸጠው ኮድ በካርድ ኮሎም ይመዘገባል። በተቀሩት ቤትን ለሚመለከቱ ጥያቄዎች ሠረዝ "ይደረግባቸዋል። ለሆቴል/ሆስቴል ነዋሪዎች ሁሉ በግምድ 9 ላይ ኮድ 2 የሚመዘገብላቸው ሲሆን በግምድ 16 ላይ የዝምድና መረጃ በሚጥላበት ወትት ዝምድና የሌላቸው የሚለው ኮድ "8" ይመዘገብላቸዋል። በሆቴል/ሆስቴል የሚገኙ ነዋሪዎች ሁሉ ላይ ረጅም መጠይቅ ይቀርብላቸዋል።

ከ99 አባላት በላይ ላላቸው ሆቴሎች/ሆስቴሎች አቆጣጠር ሁኔታ

በአንድ መጠይቅ ላይ በተከታታይ ሊመዘገቡ የሚችሉ አባላት ብዛት 99 ብቻ ነው። ከዚህ በላይ አባላት ያላቸው ሆቴሎች/ሆስቴሎች ካጋጠሙ ወይም የቆጠራ ቦታ ወይም ለዩ የቆጠራ ቦታ ከሆነ የእመዘገብ ስልቱ ከዚህ ቀጥሎ ተብራርቷል። ለዩ የቆጠራ ቦታ ግለት በቆጠራ ካርታ ሥራ ወትት 100 እና ከመቶ በላይ ነዋሪዎች በጋርዮሽ ይኖሩበት የነበረ ሥፍራ ነው። የአንድ ሆቴል/ሆስቴል ነዋሪዎች ከ99 በላይ በሚሆኑበት ወትት ከአንድ በላይ መጠይቅ መጠቀም ያስፈልጋል። በዚህም ወትት በትጽ 1 ግምድ 12 ላይ አዲስ የቤተሰብ፣ የሆቴል/ሆስቴል፣ የሌላ የጋርዮሽ ተራ ቁጥር ከመጨረሻው ቀጥሎ ይመዘገባል። ይህ የተሰጠው ተራ ቁጥር ወደ ቆጠራው መጠይቅ ግምድ 12 ይተላለፋል። የተቀሩት ከግምድ 1-11 መረጃዎች ካለፈው መጠይቅ ይወራረሳሉ። ይሸም ግለት የሆቴል/ሆስቴል ነዋሪዎች ሁሉ ተመሳሳይ የሆነ የቤት ተራ ቁጥር ይኖራቸዋል ግለት ነው። ለምሳሌ በምዝገባው ወትት በትጽ 1 ላይ ለሆቴል/ሆስቴሉ 023 የቤት ተራ ቁጥርና 018 የቤተሰብ፣ የሆቴል/ሆስቴል፣ የሌላ የጋርዮሽ ተራ ቁጥር ተመዝግቦለት በተጨማሪም በትጽ 4ይ ስፍር የነበረው የመጨረሻው የቤተሰብ፣ የሆቴል/ሆስቴል፣ የሌላ የጋርዮሽ ተራ ቁጥር 166 እንደነበረ ቢወሰድ ፤ በቆጠራው መጠይቅ ላይ ለመጀመሪያዎቹ 99 የሆቴል/ሆስቴል ነዋሪዎች 023 የቤት ተራ ቁጥርና 018 የቤተሰብ ተራ ቁጥር ሲመዘገብላቸው ለሚቀጥሉት 99 ደግሞ 023 የቤት ተራ ቁጥርና 167 የቤተሰብ ተራ ቁጥር

ይሰጣቸዋል። በተመሳሳይ መልክም ለየ99 የሆቴል/ሆስቴል ነዋሪዎች ከላይ በተገለጸው አሠራር መሠረት ቁጥር መስጠቱ ይቀጥላል።

በዚህ ምዕራፍ የሆቴል/ሆስቴል ነዋሪዎች እመዘጋገብ ተብሎ ገለጻ የሚቀርብለት በጋራ መኖሪያነት የሆቴል/ሆስቴል ነዋሪዎች የሆኑትን እመዘጋገብ ሁኔታ በተመለከተ ለመግለጽ ነው። በሆቴል/ሆስቴል ዉስጥ ራሳቸውን ችለው የሚኖሩ ቤተሰቦች ሁሉ ቅጽ 1 በሚሞላበት ጊዜ የቤተሰቡ ኃላፊ ስም እየተመዘገበ የቤት ተራ ቁጥርና የቤተሰብ፣ የሆቴል/ሆስቴል፣ የሌላ ጋርዮሽ ተራ ቁጥር የቤት ተራ ቁጥር ተሰጥቶአቸው የቆጠራ መጠይቅም (ከቤት መረጃ ጭምር) እንደግንኛውም ቤተሰብ ስለሚመዘገብላቸው ይህ ምዕራፍ እይመለከታቸዋል።

ለ/ በሌላ ጋርዮሽ መኖሪያ የሚገኙ ነዋሪዎች አቆጣጠር ሁኔታ

በሌላ ጋርዮሽ መኖሪያ የሚገኙ ነዋሪዎችን አቆጣጠር ሁኔታ ከሆቴል/ሆስቴል ነዋሪዎች አቆጣጠር ጋር ተመሳሳይ ስለሆነ ከላይ ለሆቴል/ሆስቴል ነዋሪዎች የተሰጠውን መመሪያ በመከተል ይሞላላቸዋል።

ሐ/ የዘላኖች አቆጣጠር ሁኔታ

የዘላኖች አቆጣጠር በተለይ በሚዘጋጀው መመሪያ መሠረት ይከናወናል።

መ/ ቤት የሌላቸው ነዋሪዎች አቆጣጠር ሁኔታ

ቤት የሌላቸው የሚባሉት በየመንገዱ፣ በየቤተክርስቲያኑ እካባቢ፣ በየመስጊዱ እካባቢ ... ወዘተ. የሚያድሩና ቋሚ የመኖሪያ ሥፍራ የሌላቸው ነዋሪዎች ናቸው። በጥላስቲክ፣ በካርቶን፣ በጃንያ፣ በሳጠራ፣ ሸራ ... ወዘተ መጠለያ ሠርተው የሚያድሩ ግለሰቦች መጠለያዎች ቀን ቀን የሚፈረሱ ከሆነ ቤት እንደሌላቸው ይቆጠራሉ። ነገር ግን መጠለያዎች የማይፈረሱና ቀን ቀንም የሚጠቀሙበት ከሆነና በቆጠራው ጊዜ የመጠለያውን ነዋሪ ግለሰብ ወይም ግለሰቦች ግግሩን የሚቻል ከሆነ መጠለያዎች እንደ ጊዜያዊ ቤት የሚቆጠር ሲሆን ነዋሪዎቻቸው እንደ መደበኛ ነዋሪዎች ተቆጥረው የቤተሰብ አባላት ዝርዝር መረጃና የቤት መረጃ ይመዘገብላቸዋል።

በቆጠራ ቦታ ዉስጥ ለሚገኙ ቤት ለሌላቸው ነዋሪዎች ሁሉ ቅጽ 1 በሚሞላበት ወቅት ለአሠራር ያመች ዘንድ የቤት ተራ ቁጥርና የቤተሰብ፣ የሆቴል/ሆስቴል፣ የሌላ ጋርዮሽ ተራ ቁጥር ይሰጣቸዋል። እነዚህ ተራ ቁጥሮች በቆጠራ ቦታዎች ያሉ ቤቶች ሁሉ ተመዝግበው ካለቁ በኋላ በዓምድ 9 ከመሠረታዊ የቤት ተራ ቁጥር ቀጥሎ ያለው የቤት ተራ ቁጥርና በዓምድ 12 ከመሠረታዊ ቀጥሎ ያለው የቤተሰብ፣ የሆቴል/ሆስቴል፣ የሌላ ጋርዮሽ ተራ ቁጥሮች ይመዘገብላቸዋል። በተጨማሪም በአስተያየት ዓምድ ይሸው ሁኔታ ይገለጻል። ለምሳሌ በቆጠራ ቦታዎች በቅጽ 1 የተመዘገቡት 174 ቤቶችና 148 ቤተሰቦች የሚገኙ ከሆነ በቅጽ 1 ቤት ለሌላቸው የሚመዘገብላቸው የቤት ተራ ቁጥር 175 ሲሆን የቤተሰብ ተራ ቁጥራቸው 149 ይሆናል። በነዚህ ቁጥሮች እግካይነት ቤት የሌላቸው ሁሉ ዓምድ 13 ላይ ተራ ቁጥራቸው 99 እስከሚደርስ ይመዘገባሉ። በቆጠራ ቦታዎች ከ99 በላይ የሆኑ ቤት የሌላቸው ሰዎች የሚገኙ ከሆነ የቤተሰብ ተራ ቁጥራቸውን ብቻ በአንድ ቁጥር በማሳደግና የቤት ተራ ቁጥሩን ግን በመድገም የቆጠራውን መጠይቅ ዓምድ 13 እንደገና በ"01" በመጀመር ምዝገባ ይከናወናል። (ከላይ በተሰጠው ምሳሌ መሠረት ለሚቀጥሉት 99 ቤት ለሌላቸው ሰዎች የሚመዘገብላቸው የቤት ተራ ቁጥር 175 ሆኖ የቤተሰብ ተራ ቁጥራቸው 150 ይሆናል።)

ቤት ለሌላቸው ግለሰቦች ሁሉ አጭሩ መጠይቅ ይሞላላቸዋል። በቅጽ 1 ዓምድ 13 የቤተሰብ ኃላፊ፣ ሆቴል/ሆስቴል፣ ሌላ ጋርዮሽ ሙሉ ስም በሚለው ሥፍራ 'ቤት የሌላቸው' ተብሎ ይመዘገባል። በቆጠራው መጠይቅ ዓምድ 15 በሚሞላበት ወቅት ለአሠራር እንዲያመች ቤት ለሌላቸው ሁሉ ኮድ 1 'ቤት የነበሩ/ያደሩ ነዋሪ' ይሞላላቸዋል። በተጨማሪም ዓምድ 16 በሚሞላበት ወቅት ኮድ 8 'ዝምድና የሌላቸው' ይሞላላቸዋል። ቤት ለሌላቸው ሁሉ ቆጠራው በተጀመረ በሰባተኛው ቀን ከለሊቱ 9 ሰዓት ጀምሮ የቆጠራ መጠይቅ ይሞላላቸዋል።

ምዕራፍ 6 - የቆጠራ ቦታ የሕዝብ ብዛት ማጠቃለያ ቅጽ አጥፋል - ቅጽ 4

ይህ ቅጽ በቆጠራ ቦታ ውስጥ የሚገኙትን የቤተሰቦች ብዛትና የሕዝብ ብዛት በጾታ አጠቃሎ ለማቅረብ ያገለግላል። በመሆኑም የቆጠራ መጠይቅ መጥፋት ከተረጋገጠ በኋላ ወደ ቆጠራ ቦታ ማጠቃለያ ቅጽ መተላለፍ የሚገባቸው መረጃዎች እንዲተላለፉ ይደረጋል።

የቆጠራ ቦታ ማጠቃለያ ቅጽም የሚጥላው በየቀኑ ሲሆን ይሽጠዎ የቆጠራ መጠይቅ ለተጥላቸው ቤተሰቦች እስረላጊውን መረጃ በማጠቃለያው ቅጽ በቀን በቀኑ እንዲመዘገብ ያስረዳል። ይህም ተግባር የቆጠራው መጠይቅ መጥፋት ከተጀመረበት ቀን እንስተ የቆጠራው ሥራ በቆጠራ ቦታ ውስጥ እስከ ተጠናቀቀ ድረስ የሚቀጥል ሲሆን ከቆጠራው መጠይቅ ጋር በዚያ ወሰን መጠናቀቅ ይኖርበታል። የቆጠራ ቦታ ማጠቃለያ ቅጽ ላይ የሚመዘገቡት መደበኛ ቤተሰቦች፣ የሆቴል/ሆስቴል ነዋሪዎች፣ የሌላ ጋርዮሽ መኖሪያ የሚገኙና ቤት የሌላቸው ናቸው። በተጨማሪ በመደበኛ ቤተሰብ ውስጥ በእንግድነት የነበሩ ግለሰቦች በዋናው መጠይቅ ውስጥ የሚመዘገቡ ቢሆንም እንኳ በማጠቃለያ ቅጹ ውስጥ አይመዘገቡም።

ክፍል አንድ - የአካባቢ መለያ፡

ይህ ክፍል ቆጠራው የሚካሄድበትን ቆጠራ ቦታ አድራሻ ለመመዝገብ ያገለግላል።

ዓምድ 1 - 3 ክልል፣ ዞን እና ወረዳ፡

የቆጠራ ቦታው የሚገኝበት ክልል፣ ዞን፣ እና ወረዳ ስም ከዓምድ 1 እስከ 3 በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባል።

ዓምድ 4 እና 5 ከተማና ከፍተኛ፡

ይህ ዓምድ የሚጥላው ለከተማ መጠይቆች ብቻ ሲሆን ለገጠር መጠይቆች ዓምዶቹ ሠረዝ " " በማድረግ ይታሰባሉ።

ዓምድ 6 የመቆጣጠሪያ ቦታ፡

የቆጠራ ቦታው የሚገኝበት የመቆጣጠሪያ ቦታ ኮድ በዓምድ 6 ይመዘገባል።

ዓምድ 7 ቀበሌ/ገበሬ ማሕበር

የቆጠራ ቦታው የሚገኘው በገበሬ ማሕበር ውስጥ ከሆነ የገበሬ ማሕበሩ ስም በተሰጠው ክፍት ቦታ ተመዝግቦ ኮዱም በካርድ ኮለምቹ ውስጥ ይጥላል። መጠይቅ በከተማ የሚጥላ ከሆነ በዚህ ዓምድ የቀበሌው ቁጥር ይመዘገባል።

ዓምድ 8 የቆጠራ ቦታ፡

ቆጠራው የሚካሄድበት የቆጠራ ቦታ ኮድ በዓምድ 8 ይመዘገባል።

ክፍል 2- የሕዝብ ብዛት ማጠቃለያ

ይህ ክፍል በቆጠራ ቦታ ውስጥ ስለሚኖሩ የቤተሰቦችና የሕዝብ ብዛት (በጾታ) የሚመዘገቡበት ነው። ክፍል 2 መጥፋት ያለበት በቅድሚያ የቆጠራው መጠይቆች በተገኘ ሁኔታ መጥፋታቸው ከተረጋገጠ በኋላ ነው።

ዓምድ 9 የቤተሰብ ተራ ቁጥር

በሕዝብና ቤት ቆጠራ መጠይቅ በዓምድ 12 የተሰጠው የቤተሰብ ተራ ቁጥር በዚህ ዓምድ ላይ ይሠራል። ይህ ቁጥር የቆጠራ መጠይቅ በተዋላበት ቅደም ተከተል መሠረት ወደ ቅጽ 4 የሚገለጹ ስለሆነ ቅደም ተከተሉ የቆጠራው መጠይቅ በተዋላበት መሠረት ይሆናል። ስለዚህ የቆጠራ መጠይቅ ሲዋላ በወትሮ ያልተገኘ ቤተሰቦች ለጊዜው እየተዘለሉ የተገኙት እየተዋላቸው የሚሄድ ስለሆነ እውዘጋገቡ በቅጽ 1 በተመዘገበው ቅደም ተከተል መሠረት ላይሆን ይችላል።

ዓምድ 10 የነዋሪ ዓይነት ኮድ

በሕዝብና ቤት ቆጠራ መጠይቅ በዓምድ 9 የተዋላው የነዋሪ ዓይነት ኮድ ወደዚህ ዓምድ ይገለጻል።

ዓምድ 11 የቤተሰብ ኃላፊ፣ ሆቴል/ሆስቴል፣ ሌላ ጋርዮሽ ሙሉ ስም

በዚህ ዓምድ የቆጠራው መጠይቅ የተዋላለት ለመደበኛ ቤተሰብ ከሆነ የቤተሰብ ኃላፊ ስም፣ ሆቴል/ሆስቴል ከሆነ የሆቴል/ሆስቴል ስም ሌላ ጋርዮሽ መኖሪያ ቤት ከሆነ የጋርዮሽ መኖሪያ ቤት ስም፣ እንዲሁም መኖሪያ ቤት የሌላቸው ከሆነ 'ቤት የሌላቸው' ተብሎ ይመዘገባል።

ዓምድ 12 የመደበኛ አባላት ብዛት በጾታ

በዓምድ 11 የተመዘገበው የቤተሰብ ኃላፊ ከሆነ የቤተሰቡ ጠቅላላ መደበኛ አባላት በጾታ በመለየት በዓምዱ በተሰጡት ካርድ ኮለሞች ይመዘገባል። በዓምድ 11 የተመዘገበው ሆቴል፣ ሆስቴል ወይም ሌላ ጋርዮሽ መኖሪያ ቤት ስም ከሆነ በሆቴሉ፣ በሆስቴሉ ወይም በሌላ ጋርዮሽ መኖሪያ ቤት ውስጥ የሚኖሩት ጠቅላላ አባላት በጾታ በመለየት ይመዘገባል። በዓምድ 11 የተመዘገበው መኖሪያ የሌላቸው ሰዎች ከሆኑ በጠቅላላ የሰዎች ብዛት በጾታ በመለየት ይመዘገባል።

በዚህ ዓምድ የሚመዘገበው የሰዎች ብዛት የሚገኘው በሕዝብና ቤት ቆጠራ መጠይቅ በክፍል 3 በዓምድ 15 ቤት የነበሩ /ያደሩ/ ነዋሪ፣ ቤት ያልነበሩ /ያላደሩ/ ነዋሪ ተብለው የተመዘገቡትን አባላት በየሰዎ እንጻራቸው በዓምድ 17 የተመዘገበውን ጾታ በማገናዘብ ነው። እዚህ ላይ ማስታወስ የሚያስፈልገው የመደበኛ አባላት ብዛት እንግዶችን የማይጨምር መሆኑ ነው።

ዓምድ 13 የመደበኛ ቤተሰቦች ብዛት

በቆጠራ ስታዊ ውስጥ የተገኙት የመደበኛ ቤተሰቦች ብዛት በዓምድ 13 ይመዘገባል። ይህም የሚመዘገበው የቆጠራ ስታ ማጠቃለያ ቅጽ ተዋልቶ ካለቀ በኋላ ነው።

ዓምድ 14 የቆጣሪውና የተቆጣጣሪው ስም፣ ፈርማና ቀን

በማጠቃለያ ቅጾች የተዋሉት መረጃዎችና ዓምዶች ሁሉ ትክክል መሆናቸውን ካረጋገጠ በኋላ ቆጣሪው ስሙን፣ ፈርማውንና ቀኑን ያሰፍራል። በተጨማሪም ተቆጣጣሪው የቅጹን አዋላልና የድምርን ትክክለኛነት ካረጋገጠ በኋላ ስሙን፣ ፈርማውንና ቀኑን ያሰፍራል።

ማስታወሻ: በዚህ ዓምድ ላይ በየገዱ የሚገኙ የቤተሰብ አባላት ብዛት ለየብቻ ከተደመረ በኋላ የገጽ ድምር በሚለው ሥር ይሰፍራል። በተጨማሪ በመጀመሪያው ገጽ ላይ ጠቅላላ ድምር በሚለው ሥፍራ የየገጻች ድምር በጠቅላላ ተደምር ይተመጣል።

ዋና ዋና የታሪካዊ ድርጊቶች ህርህር

ተራ ቁጥር	ታሪካዊ ድርጊቶች	ድርጊቱ የተሰራበት ዓመት ምዕራባ	ድርጊቱ ከተሰራበት ለስክ 1986 ዓ.ም. ያሉት ዓመታት ብዛት
1	ተዳግዎ ኃይለ ሥላሴ የተወለዱበት	1884	101
2	ዝዋይ የተወረረበት/ከጃቡቲ ለስክ ለዲስ ለበባ ያለው የባቡር ሙስሙር የተዘረጋበት	1886	100
3	የወላዎ ዘመቻ የተደረገበት	1887	99
4	ራስ ሙንገሻና ራስ ለሉላ ከሊጣሊያን ወታደር ጋር በኮዳቲት ላይ ጦርነት የገጠሙበት	1887	99
5	ራስ ሙንገሻ በኮዳቲትና በሰንገረ ላይ በሊጣሊያን ድል የሆኑበት	1887	99
6	የዓድዋ ድል የተገኘበት	1888	98
7	ንጉሥ ተክለ ሃይማኖት ያረፉበት	1893	93
8	ተዳግዎ ኃይለ ሥላሴ በጋራ ሙሉታ ደጃዝማች ተብለው የተሾሙበት	1897	89
9	ለቡል ራስ ሙኮንን ያረፉበት	1898	88
10	ተዳግዎ ኃይለ ሥላሴ ሲዳሞ የተሾሙበት	1900	86
11	ተዳግዎ ኃይለ ሥላሴ ሐረርጌ የተሾሙበት	1902	84
12	ለጌ ምኒልክ ያረፉበት/ልጅ ለያሱ የነገሱበት	1906	80
13	ራስ ሚካኤል በወሎ፣ በትግሬና በጎሃም የነገሱበት	1907	79
14	ንግሥት ዘጠላቱ የነገሱበት ተዳግዎ ኃይለ ሥላሴ ለልጋው ራሻ የሆኑበት	1909	77
15	የሠገሌ ጦርነት የተካሄደበት	1909	77
16	ለቲጌ ጣይቱ ያረፉበት	1910	76
17	የሀገር በሽታ የነበረበት	1911	75
18	ልጅ ለያሱ የተያዙበት	1913	73
19	ኢትዮጵያ የዓለም ሙንግሥታት ግህበር ለባል የሆነችበት	1916	70
20	የባሪያ ነጻነት ደንብ የወጣበት	1916	70
21	ብርሃንና ሰላም ግተሚያ ቤት የተቋቋመበት	1917	69
22	ራታ ወራሪ ሀብተጊዮርጊስ ያረፉበት	1918	68
23	ለቡነ ግቴዎስ ያረፉበት	1919	67
24	ንግሥት ዘጠላቱ ያረፉበት	1922	64
25	ራስ ጉግ ወሴ በጎንደር የሞቱበት	1922	64
26	ተዳግዎ ኃይለ ሥላሴ የነገሱበት	1923	63
27	የወልወል ግጭት የተደረገበት	1927	59
28	የግይደዉ ጦርነት የተካሄደበት ሊጣሊያ ወደ ኢትዮጵያ የገባችበት	1928	58
29	የኢትዮጵያ ሰግዕታት ቀን	1929	57
30	በጃማ ገነቱ ላይ የለርበኞች ዉጊያ የተደረገበት	1930	56
31	ለንግሊህ ሊጣሊያን ከኢትዮጵያ ለግስወጣት የሞገሰበት	1933	53
32	ሊጣሊያን ድል የተሙታችበት	1933	53
33	ለኢትዮጵያ ሰግዕታት ሀውልት የተሰራበት	1937	49
34	ለቡነ ባስሊዎስ ሊቀ ላላስ የሆኑበት	1943	43

ተረፎ ቁጥር	ታሪካዊ ድርጊቶች	ድርጊቱ የተፈጸመበት ዓመተ ምዕራባት	ድርጊቱ ከተፈጸመበት ለስከ 1986 ዓ.ም. ያሉት ዓመታት ብዛት
35	ኤርትራ ከኢትዮጵያ ጋር በራደሬሽን የተዋሐደችበት	1943	43
36	የሸንጭጫ ረሀብ በተጻግዊ ኃ/ሥላሴ ዘመን የገባበት	1950	36
37	እንጂኔራል ሙንግሥት ነዋይ የተጻግዊ ኃ/ሥላሴን ሙንግሥት ለመፈንቅለ ሙከራ ያደረጉበት	1953	33
38	ኤርትራ ከኢትዮጵያ የተዋሐደችበት	1955	31
39	የአፍሪካ እንድንት ድርጅት የተቋቋመበት	1955	31
40	ኮሌራ በሸታ የገባበት	1963	23
41	የኢትዮጵያ አብዮት የፈነዳበት	1966	20
42	ተጻግዊ ኃይለሥላሴ ከሥልጣን የወረሱበት	1967	19
43	የዕድገት በሀብረት የዕዳቀትና የሥራ ዘመቻ በዓለ የተከበረበት	1967	19
44	የገጠርን ሙራት የሙንግሥት ያደረገጫ አዋጅ የታወጀበት	1967	19
45	የከተማ ቦታና ትርፍ ቤት የሙንግሥት ያደረገጫ አዋጅ የታወጀበት	1967	19
46	ተጻግዊ ኃይለ ሥላሴ ያረፉበት	1967	19
47	የእናት እገር ጥሬ የተደረገበት	1969	17
48	ኢ.ሠ.ፓ.አ.ኮ. የተመሠረተበት	1972	14
49	የመጀመሪያጫ የሕዝብና ቤት ቆጠራ የተካሄደበት	1976	10
50	የኢ.ሠ.ፓ ምሥረታና የ10ኛጫ አብዮት የተከበረበት	1977	9
51	የግንቦት 8 መፈንቅለ ሙንግሥት	1981	5
52	ኢሕአዲግ አዲስ አበባን የተቆጣጠረበት	1983	3

እያንዳንዱ ቆጣሪ ቆጠራው ከመጀመሩ በፊት በተቆጣጣሪው አግካሻነት የተመደበበትን የቆጠራ ቦታ ካርታ እና ስለ ቆጠራው ቦታ የሚገልጽ የቆጠራ ቦታ መግለጫ ጽሁፍ ይደርሰዋል። ለቆጣሪውም ስለተመደበበት የቆጠራ ቦታ በተቆጣጣሪው አግካሻነት ግብራሪያ ይሰጠዋል። በተወሰነ ጊዜም ከዚህ በታች በተዘረዘሩት መግለጫዎች መሠረት ስለቆጠራው ቦታ ካርታ በዝርዝር ግወጅ ይገባዋል።

1. ቆጣሪው የተመደበበትን የቆጠራ ቦታ በሚገባ ለግወጅ ይችላል ዘንድ በመጀመሪያ የተሰጠውን የቆጠራ ቦታ ካርታ ግጥናት ይኖርበታል። ለዚህም የተመደበበት የቆጠራ ቦታ በገጠር ወይም በከተማ ከሆነ የቆጠራው ቦታ ካርታ ይዘት ምን እንደሆነ በሚተላለፍ ገጽ በፈደል "ሀ" ወይም "ለ" ዉስጥ የተዘረዘሩትን ግጥናት አለበት።
2. ቆጣሪው ከካርታው ጋር የተያያዘውን የካርታ መግለጫ ጽሁፍ በሰሜን፣ በምሥራቅ፣ በደቡብ እና በምዕራብ አቅጣጫዎች የቆጠራ ቦታውን የወሰነ መግለጫ ደጋግሞ በግንባብ በካርታው የሚታዩትን ሰዊ ሰራሽና ተፈጥሮአዊ ነገሮች መሪት ላይ ካሉት ጋር ግንኙዘብ ይኖርበታል።
3. በቆጠራ ቦታ ካርታ ላይ ከሚገኙ አብይ ነጥቦች ዉስጥ አንዱ የቆጠራ ቦታው ድንበር ነው። የድንበር ዓላማ ቆጣሪው ከተወሰነለት ክልል እንዳይወጣ እና በክልሉ ዉስጥ ያሉትን ቤተሰቦችና ቤቶች ለመቆጠር እንዲችል ነው። ቆጣሪው ይህን በመረዳት በቆጠራው ቦታ ካርታ ላይ የተገለጸውን ድንበር ጠንቅቆ በግወጅና በመሪት ላይም ለመለየት መቻል አለበት። በእንዳንድ የቆጠራ ቦታ ካርታ ላይ የተገለጸው ድንበር ምናልባት በአካባቢው ያሉትን ቋሚ ነገሮች ሳይጠቅስ ሊቀር ይችላል። ይህን እና ይህን የመሳሰሉ ችግሮች ለማስወገድ ቆጣሪው የቆጠራ ቦታውን ድንበር እየተዘዋወረ በሚያጠናቅቅ ወትት በገጠር የገበሬ ግንባሩ ሊቀ መንበር ወይም ተወካይ በከተማ በቀበሌ ሊቀ መንበር ወይም ተወካይ አብሮ መዞርና ዳር ድንበሩን ግላየትና ግረጋገጥ አለበት።
4. ቆጣሪው የቆጠራ ቦታውን ድንበር በአመቺ መንገድ ለግወጅ ይችላል ዘንድ ከቆጠራ ቦታ ካርታው ጋር አብሮ ከሚሰጠው የካርታ መግለጫ ላይ በተገለጸው መሠረት ከሰሜን በመነሳት ጉዞውን ይጀምራል። ይህን ለማድረግ ቆጣሪው በካርታው ላይ የሰፈሩትን የመንደር ስሞች፣ የወንዝ ስም፣ ለምልክትነት የተጻፉ የግለሰቦች ቤት፣ የቆጠራ ቦታውን የሚያዋስኑ ቀበሌ ገበሬ ግንባር፣ ወረዳ፣ ቆጠራ ቦታወዘተ እየጠየቀ ቦታዎቹን ለይቶ ግወጅ አለበት።

እንድ ቆጣሪ በተመደበበት የቆጠራ ክልል በሚዘዋወርበት ወትት ልዩ ልዩ ችግሮች ሊያጋጥሙት ይችላሉ። ይኸውም የካርታው ሥራ በሚሠራበት ወትት ምንም ያልተሸፈነ ቦታ ሳይተዉ ወይም ቦታዎች ሳይደራረቡ እንዲሠሩ ከፍተኛ ሙከራ ቢደረግም እንዳንድ ጊዜ በቆጠራው ቦታ ወይም በአዋሳኝ የቆጠራ ቦታ መሐከል ያልተሸፈኑ ቦታዎች ሊኖሩ ይችላሉ እንዲሁም በሁለት የቆጠራ ቦታዎች መሐከል ያለ ቦታ በሁለት የቆጠራ ቦታዎች ዉስጥ ሊደራረብ ይችላል።

የዚህ ዓይነት ችግር በሁለት የቆጠራ ቦታዎች ድንበር ላይ በሚያጋጥም ወትት ቆጣሪው ይህን ችግር ለተቆጣጣሪው በማስታወቅ እቦታው ድረስ በመሄድ በሁለቱ ድንበርተኛ ቆጣሪዎችና ተቆጣጣሪዎች መሐከል በመወያየት ድንበሩን ማስተካከል ይኖርባቸዋል። ይህ ዓይነት ሥራ ቆጣሪው የቤተሰብ ምዝገባ ከማድረግ በፊት መሆን አለበት። ቆጣሪው በሚሰጠው የቆጠራ ቦታ ካርታ በመጠቀም የቆጠራ ቦታዎችን ድንበር በሚገባ እዉቆ ከለየ በኋላ የቤተሰብ ምዝገባ ሊጀመር ይችላል።

የቤተሰብ ምዝገባ በሚከናወንበት ጊዜ የቤተሰብ ብዛት ከቆጠራ ቦታ ካርታዉ ላይ ከተሰጠዉ በጣም በልጅ ከተገኘና እንደ ቆጣሪ በተወሰነለት ጊዜ ዉስጥ ሠርቶ የማይዉርስ መስሎ ከታየዉ ዉሎ ሳያድር ለተቆጣጣሪዉ ማሳወቅ አለበት። እንዲሁም ካርታዉ የጎላ ስህተት ከታየበት እርግጥ ማድረግ የሚቻለዉ ከተቆጣጣሪዉ ጋር በመወያየት ብቻ ነዉ። ስለ ቆጠራ ካርታ ይዘት በሚገባ ለመረዳት በሚከተሉት ገጾች ተያይዘዉ የቀረቡትን ካርታዎችና መግለጫዎች መመልከት ያስፈልጋል።

የቆጠራ ቦታ ካርታዎች ይዘት

ሀ. የገጠር ቆጠራ ቦታ ካርታዎች ይዘት

1. በገጠር የሚገኝ የቆጠራ ቦታ ካርታ የሚከተሉት ነጥቦች ይገኙበታል፡
 - 1.1 የቆጠራዉ ቦታ የሚገኝበት ክልል፣ ዞን፣ ወረዳ እና ገበራ ማገበር ስም፣
 - 1.2 የቆጠራዉ ቦታ የሚገኝበት የገበራ ማገበር ሊቀመንበር ስም፣
 - 1.3 የቆጠራዉ ቦታ መለያ ቁጥር (ኮድ)፣
 - 1.4 በቆጠራ ቦታ ክልል ዉስጥ የሚገኙ ቤተሰቦች ብዛት፣
 - 1.5 የቆጠራ ቦታ ግምታዊ ስፋት፣
 - 1.6 የቆጠራ ቦታ ድንበርና ትክክለኛ ስምና አቀማመጥ፣
 - 1.7 በቆጠራዉ ቦታ ክልል ዉስጥ የሚገኙ መንደሮች ትክክለኛ አቀማመጥና ስማቸዉ፣
 - 1.8 በቆጠራዉ ቦታ ክልል ዉስጥ እና ድንበር አካባቢ የሚገኙ እንዳንድ ቤቶች፣ ወንዝ፣ መንገድ፣ ...ወዘተ
 - 1.9 የቆጠራዉን ቦታ የሚያዋስኑ የክልል ወይም ዞን ወይም ወረዳ ወይም ገበራ ማገበር ወይም ሌላ ቆጠራ ቦታ ስም፣
 - 1.10 የቆጠራዉ ቦታ ሰሜናዊ አቅጣጫ፣
 - 1.11 በቆጠራዉ ቦታ ክልል ዉስጥ የሚገኙ ምልክቶች መግለጫ (ሌጀንድ)፣
 - 1.12 የካርታዉ መሥረርት፣

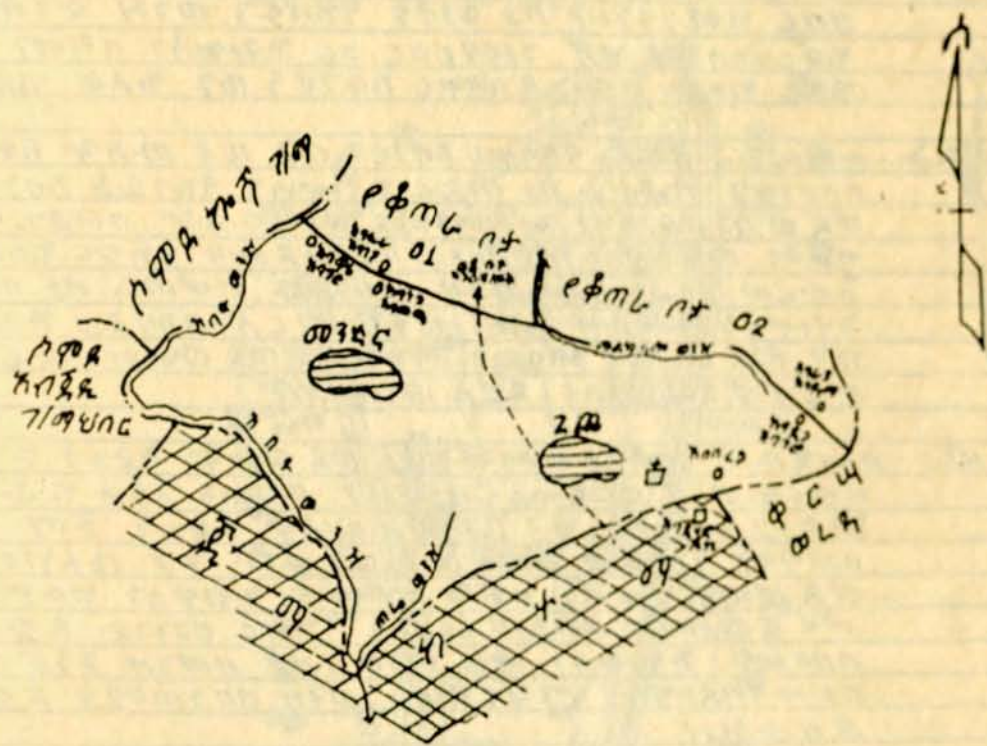
ለ. የከተማ ቆጠራ ቦታ ካርታዎች ይዘት

2. በከተማ የሚገኝ የቆጠራ ቦታ ካርታ የሚከተሉት ነጥቦች ይገኙበታል፡
 - 2.1 የቆጠራዉ ቦታ የሚገኝበት ክልል፣ ዞን እና ወረዳ፣
 - 2.2 የቆጠራዉ ቦታ የሚገኝበት የከተማ ስም፣
 - 2.3 የቆጠራዉ ቦታ የሚገኝበት ከፍተኛ እና ቀበሌ ቁጥር፣ (በከተማ ዉስጥ የሚገኙ ከፍተኞች በእንዳንድ አካባቢ ወረዳ ተብለዉ ተሰይመዋል)
 - 2.4 በቆጠራዉ ቦታ ክልል ዉስጥ የሚገኙ የቤቶች እና የቤተሰቦች ብዛት፣
 - 2.5 የቆጠራዉ ቦታ ግምታዊ ስፋት፣
 - 2.6 የቆጠራዉ ቦታ ትክክለኛ ድንበር፣
 - 2.7 የካርታዉ ሰሜናዊ አቅጣጫ፣
 - 2.8 በካርታዉ ዉስጥ በሥዕላዊ መልክ የተሰጡ ምልክቶች፣
 - 2.9 የካርታዉ መስረርት፣
 - 2.10 በቆጠራዉ ቦታ ክልል ዉስጥና አካባቢ የሚገኙ ቤቶች፣ ወንዝ፣ መንገድ፣ ...ወዘተ
 - 2.11 የቆጠራዉን ቦታ የሚያዋስኑ ከፍተኛ፣ ቀበሌ፣ የቆጠራ ቦታ፣ ገበራ ማገበር ... ወዘተ

ቆጣሪዉ ከላይ የተጠቀሱትን ዝርዝር ነጥቦች በተመደበበት የቆጠራ ቦታ ካርታ ላይ መኖራቸዉን ማረጋገጥ ይኖርበታል። ለምሳሌነት እንዲያገለግሉ ሶስት የካርታ ዓይነቶች ከነመግለጫቸዉ ከዚህ በታች ተመልክተዋል።

ክልል	4
ዞን	፪፱
ወረዳ	፱ኛ
የገ/ማህበር ስም	በበላ ሽሚዎዳ

የሊቀመንበር ስም	ኮሎ ግላላ አገሮ
የገንዘብ ብዛት	195
የቆይታ ቦታ ቁጥር	031-03
ገጽ ቁጥር	7.25 ለ.ገ.፱



መስፈርት 1:50.000

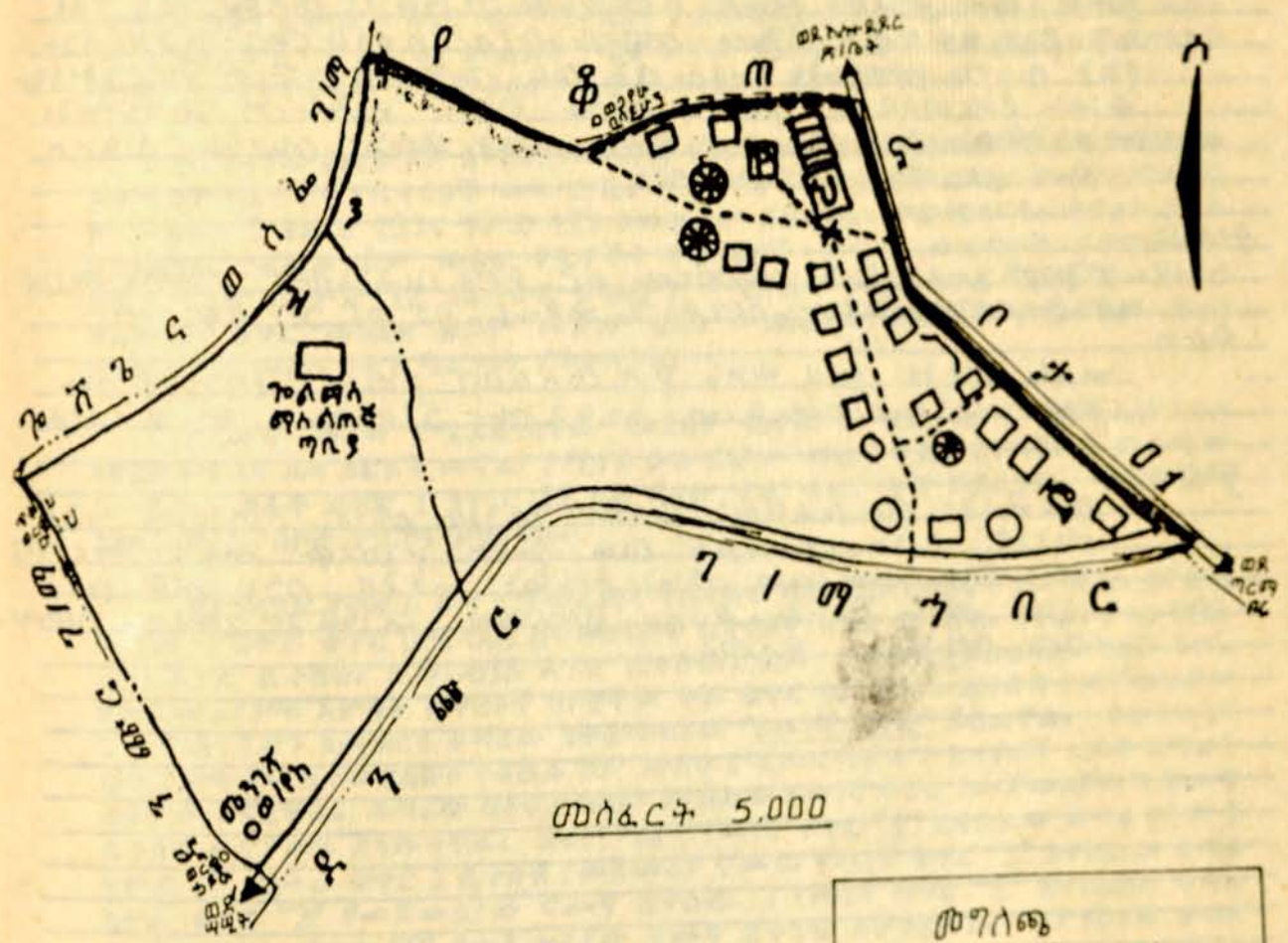
መግለጫ

---	የወረዳ ክልል
---	የገ/ማህበር ወረዳ
---	የቆይታ ቦታ ወረዳ
---	የአገር መንገድ
---	የግልጽ ወንዝ
---	መንግሥት
---	ገንዘብ
□	የተዘጋጀው
□	ቆይታ ቦታ
○	ሣር ቦታ

	ስም	ፊርማ	ቀን
ራዲዮ ሠራተኛ	ዓለማየሁ ሀገረርጌ	፳፱	10-7-85
ተቆጣጣሪ	ገሰሠ ገሰ	፳፱	07-8-85

ገበያ	-	3
ዘን	-	ሰጫን ገብ
ወረዳ	-	ጠጅር ቀጸራ
ገተማ	-	ሰገ ደንጋይ

ገጽ	-	-
ቀበሌ	-	01
የገንዘብ ገዛት	-	215
የገንዘብ ገዛት	-	167



መስፈርት 5,000

መግለጫ	
—	የገንዘብ ገዛት
—	የቆይታ ቤት ገዛት
—	የአገር የጠቅላይ ግዛት
---	የአገር ግዛት
~	የግድር ግዛት
~	የግድር ግዛት
x + □	የገንዘብ ቤት ገዛት
●	ወረዳ ቤት ገዛት
□	ቆይታ ቤት ገዛት
□	ህገረብ ቤት

እያንዳንዱ ቆጣሪ በተመደበበት የቆጠራ ቦታ ውስጥ ለሚገኙ መደበኛ ቤተሰቦችና መኖሪያ ቤቶቻቸው የሚጥላቸው ሁለት ዓይነት መጠይቆች ተዘጋጅተዋል። እነዚህም የመጠይቅ ዓይነቶች አጭርና ረዥም መጠይቆች ይባላሉ። አጭሩ መጠይቅ የቤተሰብ አባላትን የሚመለከቱ አስር ጥያቄዎችን የያዘ ሲሆን ረዥም ደግሞ 18 የቤተሰብ አባላትን፣ 11 መኖሪያ ቤቶችን የሚመለከቱ በድምሩ ሃያ ዘጠኝ ተጨማሪ ጥያቄዎችን የያዘ ነው። ቆጣሪው በተመደበበት የቆጠራ ቦታ ውስጥ በኖሙ ለተመረጡ ቤተሰቦች ረጅም መጠይቅ ሲቀርብላቸው በኖሙ ላልተመረጡ ቤተሰቦች ደግሞ አጭር መጠይቅ ይጥላቸዋል።

እያንዳንዱ ቆጣሪ በተመደበበት የቆጠራ ቦታ ውስጥ ከሚገኙ ቤተሰቦች መካከል 20 ፐርሰንት /ከፍተኛ ቤተሰቦች አንድ ብቻ/ ቤተሰቦችን ይመርጣል። ለምሳሌ በቆጠራ ቦታው ውስጥ 150 ቤተሰቦች ቢኖሩ ረዥም መጠይቅ የሚጥላቸው ለ30 ቤተሰቦች ብቻ የ150 ሃያ ፐርሰንት /20%/ ሲሆን የተቀሩት 120 ቤተሰቦች አጭሩ መጠይቅ ይጥላቸዋል።

በያንዳንዱ ቆጠራ ቦታ ለሚደረገው የኖሙና ቤተሰቦች ምርጫ በመነሻነት የሚያገለግለው ደክሜንት የቤቶችና የቤተሰቦች መመዝገቢያ ቅጽ /ቅጽ -1/ ሲሆን ምርጫውም የሚከናወነው በቅጽ ክፍል 2 ዓምድ 12ንና ዓምድ 13ን በመጠቀም ይሆናል። ምርጫው ከመከናወኑ በፊት በያንዳንዱ የቆጠራ ቦታ ውስጥ የቤቶችና የቤተሰቦች ምዝገባ መጠናቀቅ ይኖርበታል። በተጨማሪም በዓምድ 12 ለቤተሰብ ኃላፊዎች የሚሰጠው ተራ ቁጥር ከ001 በመጀመር ያለምንም ቁጥር መዘለል ወይም መደገም እስከ መጨረሻው የቤተሰብ ኃላፊ ለምድረስ በተከታታይ መጠናቀቅ ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

የኖሙና መረጣ የሚደረግላቸው መደበኛ ቤተሰቦች ብቻ ሲሆኑ የሆቴል/ሆስቴል ነዋሪዎችን እና ሌላ ጋርዶቭ መኖሪያ የሚገኙ ሁሉ ረዥም መጠይቅ ስለሚጥላቸው ምርጫው ከመጀመሩ በፊት በቅጽ 1 ዓምድ 12 ላይ ያለው ተራ ቁጥር ክብ ይደረጋል። ከዚህ በኋላ የመደበኛ ቤተሰቦች ምርጫ ይካሄዳል።

በያንዳንዱ የቆጠራ ቦታ የሚመረጡት የቤተሰብ ብዛት 20 ፐርሰንት ነው ሲባል በቅጽ 1 ዓምድ 13 በተራ ቁጥር 001-005 ከተመዘገቡት ቤተሰቦች አንድ ቤተሰብ፣ ከተራ ቁጥር 006-010 አንድ ቤተሰብ፣ ከ011-016 አንድ ቤተሰብ... ወዘተ. በኖሙና ይወሰዳል ማለት ነው። ከመጀመሪያዎቹ እምስት ቤተሰቦች በየትኛው ተራ ቁጥር ላይ ያለው ቤተሰብ የመጀመሪያው ናሙና እንዲሆን ለመወሰን ቆጣሪው ከተቆጣጣሪው "የመነሻ ቁጥር" ይሰጠዋል። ይህ የመነሻ ቁጥር ቆጣሪው በተመደበበት የቆጠራ ቦታ ውስጥ የሚመርጣቸውን ቤተሰቦች ለይቶ ለማወቅ ወሳኝነት ይኖረዋል። ቆጣሪው ከተቆጣጣሪው የተሰጠው የመነሻ ቁጥር የመጀመሪያውን ናሙና ቤተሰብ ወዲያውኑ ያሳውቀዋል። ይህም ማለት የመነሻ ቁጥር "1" ለተሰጠው ቆጣሪ በቅጽ 1 ዓምድ 13 ባለተራ ቁጥር 1 ቤተሰብ የመጀመሪያ ናሙና፣ የመነሻ ቁጥር "2" ለተሰጠው ቆጣሪ ለተራ ቁጥር "2" የመጀመሪያው ናሙና ቤተሰብ፣...፣ የመነሻ ቁጥር "5" ለተሰጠው ቆጣሪ ደግሞ ባለተራ ቁጥር "5" የመጀመሪያው ናሙና ቤተሰብ ይሆንላታል። እያንዳንዱ ቆጣሪ 2ኛውን ናሙና ቤተሰብ ለማወቅ የመጀመሪያው ናሙና ቤተሰብ ተራ ቁጥር ላይ "5" በመደመር፣ 3ኛውን ናሙና ቤተሰብ ለማወቅ በ2ኛው ናሙና ቤተሰብ ተራ ቁጥር ላይ "5" በመደመር ... እስከ መጨረሻው የቅጽ 1 ገጽ ድረስ ይቀጥላል። ለምሳሌ የመነሻ ቁጥር 1 ለሆነ የቆጠራ ቦታ የሚመረጡት ቤተሰቦች 001፣ 006፣ 011፣ 016፣ 021፣ 026፣ 031፣ ... ወዘተ. ተራ ቁጥር ያላቸው ቤተሰቦች ይመረጣሉ። በተመሳሳይ መልክ የመነሻ ቁጥር 2 ለሆነ የቆጠራ ቦታ የሚመረጡት ቤተሰቦች 002፣ 007፣ 012፣ 017፣ ... ወዘተ. ተራ ቁጥር ያላቸው ቤተሰቦች ይመረጣሉ። ቆጣሪው በዚህ ዓይነት እሠራር የኖሙና ቤተሰቦችን በመለየት ተራ ቁጥራቸውን ወዲያውኑ በእርሳስ እያደመቀ መከበብ ይኖርበታል።

በምርጫው ለፈጻሚ ላይ ቆጣሪው የሚከተለውን ነጥብ ማገዘብ ይኖርበታል። በኖሙና የሚመረጡ ሁሉ መደበኛ ቤተሰቦች መሆን ይገባቸዋል። ሆኖም ምርጫው ያረፈው መደበኛ ቤተሰብ ላይ ካልሆነ እርሱን በመዘለል /ቀድሞውን በረዥም መጠይቅ የሚሸፈን ስለሆነ/ ቀጥሎ የሚገኘው መደበኛ ቤተሰብ በኖሙናነት ይወሰዳል። ከዚያም በተደረሰበት መደበኛ ቤተሰብ ተራ ቁጥር ላይ እምስት እየተደመረ ምርጫው እስከ መጨረሻው የቅጽ 1 ገጽ ይቀጥላል።

ክፍል 1 - የግድር አካባቢ መለያ

1. ክልል	2. ዞን	3. ወረዳ	4. ከተማ	5. ክፍተኛ	6. የግድር ስያ ቦታ	7. ተበሌ	8. የቆጠራ ቦታ
--------	-------	--------	--------	---------	---------------	--------	------------

ክፍል 2 - የግድር ዓይነትና የግድር ቤት መለያ

9. የግድር ዓይነት	10. የቤት ተራ ቁጥር	11. የቤት ቁጥር/ገደብ ቁጥር	12. የቤት ስያ ተራ ቁጥር
--------------	----------------	---------------------	-------------------

1=መደበኛ 2=የህተል/የህስተል ነጻሪ
3=ሌላ ጋርፍ 4=XXX 5=ቤት የሌላው

ክፍል 3 - በሰ ቤት ስያ አካባቢ ስርዓት መረጃ

የቤት ስያ ተራ ቁጥር	የቤት ስያ መለያ	የግድር ዓይነት	ከቤት ስያ ጋር የሚገኙ ዝግጅቶች	የቤት ተራ	ቆይታ	የግድር ዓይነት	ቆይታ	የቤት ስያ ተራ ቁጥር	የቤት ስያ ተራ ቁጥር
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
01									
02									
03									
04									
05									
06									
07									
08									
09									
10									

24. የቆይታ ስያ _____ ለርግ _____ ተገ _____

የተቆይታ ስያ _____ ለርግ _____ ተገ _____

ክፍል 1 - የጥረት ለገጽ ወጥ

1. ዘገጠ	2. ወጥ	3. ወጥ	4. ወጥ	5. ወጥ	6. የጥረት ወጥ	7. ወጥ	8. የጥረት ወጥ
--------	-------	-------	-------	-------	------------	-------	------------

ክፍል 2 - የጥረት ለገጽ ወጥ

9. የጥረት ወጥ	10. የጥረት ወጥ	11. የጥረት ወጥ	12. የጥረት ወጥ
------------	-------------	-------------	-------------

ክፍል 3 - ለገጽ ለገጽ ለገጽ ወጥ

የጥረት ወጥ	የጥረት ወጥ										የጥረት ወጥ										የጥረት ወጥ									
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38				
13																														
14																														
15																														
16																														
17																														
18																														
19																														
20																														
21																														
22																														
23																														
24																														
25																														
26																														
27																														
28																														
29																														
30																														
31																														
32																														
33																														
34																														
35																														
36																														
37																														
38																														

